

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

ภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย

พ.ศ. 2561-2562

REFLECTIONS OF THAI-CHINESE FAMILY IN THAI TELEVISION DRAMAS
DURING 2018-2019

LI LING

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

พ.ศ. 2564

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย

พ.ศ. 2561-2562

REFLECTIONS OF THAI-CHINESE FAMILY IN THAI TELEVISION DRAMAS
DURING 2018-2019

LI LING

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)
เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2564

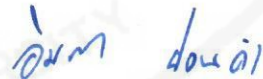
รองศาสตราจารย์ ดร.มณีปิ่น พรหมสุทธิรักษ์
ประธานกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนีพร ศรีรักษา
อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนีพร ศรีรักษา
กรรมการ

อาจารย์ ดร.อิมธิรา อ่อนคำ
ประธานหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)

อาจารย์ ดร.อิมธิรา อ่อนคำ
กรรมการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิก สุนทรชัย
คณบดีคณะศิลปศาสตร์

ภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562

LI LING 626023

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: รัชนิพร ศรีรักษา, ปร.ด.

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 และเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 โดยคัดเลือกละครโทรทัศน์ที่ได้รับความนิยม จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ เลือดข้นคนจาง กรงกรรม และด้ายแดง

ผลการวิจัยพบว่า ละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ได้สะท้อนภาพครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน มี 5 ประเด็นหลัก คือ 1) สภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยเชื้อสายจีน เช่น ลักษณะที่อยู่อาศัย การประกอบอาชีพ ลักษณะครอบครัว 2) ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน ครอบครัวชาวจีนเป็นครอบครัวใหญ่ ซึ่งมีความสัมพันธ์หลายอย่าง เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูก ความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา ความสัมพันธ์ระหว่างเครือญาติ 3) ลักษณะนิสัยของคนไทยเชื้อสายจีน เช่น ความขยัน ความอดทน ความเห็นแก่พวกพ้อง 4) คุณธรรมของคนไทยเชื้อสายจีน คนไทยเชื้อสายจีนคิดว่าความซื่อสัตย์กับความกตัญญูเป็นคุณธรรมที่สำคัญของบุคคล 5) ค่านิยม คนไทยเชื้อสายจีนมีค่านิยมด้านความรัก โดยเฉพาะความรักของภรรยาที่มีต่อสามี ความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก และความรักของพี่น้อง ด้านการเชื่อฟังผู้ใหญ่ ลูกหลานที่ดีต้องเชื่อฟังผู้ใหญ่และทำสิ่งที่พ่อแม่เลือกให้ และด้านการศึกษา มีทั้งยึดถือแบบโบราณ คือ ผู้หญิงไม่ต้องมีการศึกษาสูงและให้อิสระกับลูกหลานทั้งหญิงและชายในด้านการศึกษาเพื่อช่วยเหลือกิจการของครอบครัว

ด้านปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีน พบว่า ปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีนมี 2 ประเด็นหลัก คือ 1) ปัญหาครอบครัว เช่น การรักลูกไม่เท่ากัน การกำหนดกรอบชีวิตของลูก การแบ่งทรัพย์สินมรดก 2) ปัญหาสังคม ได้แก่ การดูถูกผู้อื่น ปัญหาความยากจน และการทำผิดกฎหมาย แนวทางแก้ไขปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีนมี 2 แนวทาง 1) แนวทางการแก้ปัญหาครอบครัว เช่น การให้ความรักและความอบอุ่นต่อลูกอย่างเท่าเทียมกัน การให้อิสระในการดำเนินชีวิตของลูก การจัดการทรัพย์สินมรดกอย่างยุติธรรม 2) แนวทางแก้ไขปัญหาสังคม คือ การเคารพและให้เกียรติผู้อื่น การขยันประกอบอาชีพ และปฏิบัติตามกฎหมาย

คำสำคัญ: ภาพสะท้อน ครอบครัว คนไทยเชื้อสายจีน ละครโทรทัศน์ไทย

**REFLECTIONS OF THAI-CHINESE FAMILY IN THAI TELEVISION DRAMAS
DURING 2018-2019**

LI LING 626023

MASTER OF ARTS (COMMUNICATIVE THAI AS A SECOND LANGUAGE)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: RUCHANEEPORN SRIRUKSA, Ph.D.

ABSTRACT

This research aimed to analyze reflections of Thai-Chinese families in Thai television dramas during 2018 – 2019 and to analyze problems and solutions of Thai-Chinese families in Thai television dramas during 2018 – 2019. Three popular titles were studied, including Lerd-khon-khon-chang; Krong-kram; and Daay-daeng.

The results showed that Thai television dramas 2018-2019 reflected the image of Thai-Chinese families, with 5 main themes: 1) The living, including dwelling; professions; character of families 2) Relationships between family members, parents and children; husbands and wives; relatives and siblings. 3) Characteristics of Thai people of Chinese descent such as diligence, patience, love of comrades 4) Morales of Thai-Chinese families, Thai-Chinese people think that honesty and gratitude were the most important virtues of a person. 5) Values, Thai-Chinese people have values of love. especially the wife's love for her husband. Parents' love for their children and brotherly love. Adult obedience, Good offspring must obey their elders and do what their parents choose for them. And in Education, there were both old-fashioned adherences that women did not have to be highly educated and give their children both male and female children a freedom in education to support family affairs.

Regarding problems and solutions to problems of Thai-Chinese people, it was found that the problems of Thai people of Chinese descent consisted of 2 main issues: 1) Family problems such as unequal love for children framing your child's life division of inheritance property. 2) Social problems include insulting others. poverty and breaking the law. There were two approaches to solving problems of Thai-Chinese people. 1) Solutions to family problems, such as Providing equal love and warmth to children; Giving children the freedom to live their life fair management of inheritance. 2) Solutions to social problems is to respect and honor others. diligent career and comply with the law.

Keywords: reflection, family, Thai-Chinese people, Thai television drama

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ โดยได้รับความกรุณาและความช่วยเหลือจาก อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิพร ศรีรักษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความรู้ คำปรึกษาและคำแนะนำการปรับแก้ไขข้อมูลด้วยความเมตตา รวมทั้งข้อคิดที่เป็นประโยชน์ตลอดจน ช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้จนวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ ผู้เขียนขอกราบ ขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ในความเอาใจใส่และกำลังใจที่อาจารย์มอบให้ตลอดระยะเวลา ที่ผ่านมา

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการทุกท่าน รองศาสตราจารย์ ดร.มณีปิ่น พรหมสุทธิรักษ์ อาจารย์ ดร.อิมธิรา อ่อนคำ และอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิพร ศรีรักษา อาจารย์ที่ ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำในการสอบเค้าโครงและสอบป้องกันวิทยานิพนธ์แก่ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.พัชรินทร์ บุรณะกร ที่ให้ความรู้และความช่วยเหลือด้านการเรียน

ผู้วิจัยขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านและเจ้าหน้าที่ของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ ที่ให้ความช่วยเหลือในการเรียนและการดำเนินชีวิตอยู่ใน ประเทศไทย

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ที่ให้ความรักและการสนับสนุนแก่ผู้วิจัยในการศึกษา เล่าเรียนในประเทศไทย

สุดท้ายขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคนในชั้นเรียนสาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ซึ่งได้เรียนร่วมกันตลอด 2 ปี และให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยโดยเฉพาะ LU XIAOHUI (ดวงกมล) ที่ให้ กำลังใจและความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยตลอดเวลา

LI LING

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.6 วิธีดำเนินงานวิจัย	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับละครโทรทัศน์	8
2.1.1 ความหมายของละครโทรทัศน์	8
2.1.2 องค์ประกอบของละครโทรทัศน์	9
2.1.3 ประเภทของละครโทรทัศน์	12
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับละครโทรทัศน์กับภาพสะท้อนสังคม	15
2.2.1 ละครโทรทัศน์สะท้อนสังคม	15
2.2.2 อิทธิพลและผลกระทบของละครโทรทัศน์	16
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว	18
2.3.1 ความหมายของครอบครัว	18
2.3.2 โครงสร้างและรูปแบบของครอบครัว	19
2.3.3 หน้าที่ของครอบครัว	20
2.3.4 ปัญหาครอบครัว	22
2.4 ความรู้เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทย	25
2.4.1 วิถีชีวิตและวัฒนธรรมคนไทยเชื้อสายจีน	26
2.4.2 ลักษณะครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน	29
2.4.3 บทบาทของคนไทยเชื้อสายจีนต่อสังคมไทย	30

สารบัญ (ต่อ)

2.4.4 ปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีน	33
2.4.5 แนวคิดการแก้ปัญหาคนไทยเชื้อสายจีน	35
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับครอบครัว	35
2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาครอบครัว	40
2.5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับภาพสะท้อนสังคมคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์	42
บทที่ 3 การวิเคราะห์ภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562	
3.1 วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยเชื้อสายจีน	48
3.1.1 ที่อยู่อาศัย	48
3.1.2 ลักษณะของครอบครัว	49
3.1.3 การประกอบอาชีพ	52
3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน	56
3.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูก	57
3.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูกสะใภ้	59
3.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา	62
3.2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างพี่กับน้อง	65
3.2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างเครือญาติ	67
3.3 ลักษณะนิสัยของคนไทยเชื้อสายจีน	70
3.3.1 ความขยัน	70
3.3.2 ความอดทน	72
3.3.3 ความเฉลียวฉลาดในการใช้ชีวิต	74
3.3.4 ความเห็นแก่พวกพ้อง	77
3.4 คุณธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย	79
3.4.1 ความซื่อสัตย์	79
3.4.2 ความกตัญญู	81
3.5 ค่านิยมของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย	85
3.5.1 ค่านิยมเกี่ยวกับความรัก	85

สารบัญ (ต่อ)

3.5.2	ค่านิยมเกี่ยวกับการเชื่อฟังผู้ใหญ่	87
3.5.3	ค่านิยมเกี่ยวกับการศึกษา	88
บทที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีน		
ในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562		
4.1	ปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีนที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562	92
4.1.1	ปัญหาครอบครัว	92
4.1.2	ปัญหาสังคม	104
4.2	แนวทางแก้ไขปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562	111
4.2.1	การแก้ไขปัญหาครอบครัว	111
4.2.2	การแก้ไขปัญหาสังคม	122
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ		
5.1	สรุปผลการวิจัย	128
5.2	อภิปรายผล	135
5.3	ข้อเสนอแนะ	136
	บรรณานุกรม	137
	ภาคผนวก	
	ภาคผนวก ก เอกสารรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย	143
	ภาคผนวก ข เรื่องย่อของละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562	144
	ประวัติผู้เขียน	148

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โทรทัศน์เป็นสื่อที่ดูหรือรับรู้ได้ง่าย รวดเร็ว และสะดวกที่สุด ผู้ดูสามารถรับรู้ได้ทั้งภาพและเสียง เป็นสื่อที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสอนความรู้ เพื่อสะท้อนสภาพปัญหาของสังคม และเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ของมนุษย์ นอกจากนี้ โทรทัศน์ยังมีบทบาทสำคัญมาก บทบาทของโทรทัศน์ในระยะแรกคือ เพื่อให้ความรู้และความบันเทิงต่อมาความนิยมของสังคมได้พัฒนาเพิ่มขึ้น และกำลังเปลี่ยนแปลงไปเป็นช่องทางที่เป็นเครื่องมือสื่อสารที่ทำให้รู้จักสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น วิถีชีวิตของกลุ่มคน ปัญหาของสังคมในด้านต่าง ๆ หรือการเดินทางไปท่องเที่ยว เป็นต้น โทรทัศน์จึงเป็นสื่อที่ให้ความรู้และความบันเทิงซึ่งมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันของผู้คน

ละครโทรทัศน์โดยทั่วไปจัดเป็นสื่อเพื่อความบันเทิงมีบทบาทสำคัญและยังเป็นช่องทางการสื่อสารทั้งทางตรงและทางอ้อมนำเสนอเหตุการณ์ทั่วไปในสังคมโดยการเล่าผ่านละครโทรทัศน์ที่มีผู้ประพันธ์และคนเขียนบทเป็นคนกำหนดเนื้อเรื่องให้มีความสนุก ตื่นเต้น ดึงดูด ความสนใจของผู้ชมให้มีความรู้สึกเหมือนเป็นหนึ่งในตัวละคร แต่ละครโทรทัศน์ไม่ได้สร้างจากการจินตนาการของผู้ประพันธ์เพียงอย่างเดียว บางครั้งผู้ประพันธ์ก็เขียนขึ้นมาเองแต่งเติมดัดแปลงให้นำเสนอหรือได้มาจากสิ่งที่พบเห็นสร้างจินตนาการแบบเพ้อฝันเรียงร้อยเป็นเรื่องราวถ่ายทอดมาสู่การผลิตละครโทรทัศน์ที่ได้รับความนิยมมาจนถึงปัจจุบัน ละครโทรทัศน์เริ่มแรกเป็นนวนิยายละครเวทีมาเป็นภาพยนตร์จนดัดแปลงมาเป็นละครโทรทัศน์ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่องต่าง ๆ มากมายในปัจจุบัน (กิตติมา สุรสุนธิ. 2548, น. 13)

ละครโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อสังคมในด้านต่าง ๆ นอกจากจะให้ความบันเทิงแล้ว ยังมียังมีบทบาทที่สำคัญคือถ่ายทอดวัฒนธรรมต่อผู้ชม ดังที่กาญจนา แก้วเทพ (2545, น. 63) กล่าวว่า โทรทัศน์เป็นสื่อที่มีอิทธิพลด้านวัฒนธรรมมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับสื่อประเภทอื่น เนื่องจากโทรทัศน์เป็นแหล่งที่อบรมบ่มเพาะ มีอิทธิพลในแง่การปลูกฝังความคิด ความเข้าใจ อารมณ์ ความรู้สึก รวมถึงเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมการสืบทอดรูปแบบของวัฒนธรรมที่มีอยู่ การสืบทอดระบบค่านิยมของสังคม การส่งเสริมและสร้างเงื่อนไขสำหรับการดำรงอยู่ของวัฒนธรรม การดัดแปลงวัฒนธรรมของสังคมและการสร้างใหม่ทางวัฒนธรรม ด้วยเหตุนี้ สื่อโทรทัศน์มีผลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อกลุ่มผู้ชมที่รับชมรายการต่าง ๆ จากโทรทัศน์

คนจีนเป็นกลุ่มคนชาติพันธุ์หนึ่งที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยและมีประวัติศาสตร์ร่วมกับสังคมไทยมายาวนาน ดังที่ ภารดี มหาขันธ์ และนันท์ชญา มหาขันธ์ (2554, น. 19-20) กล่าวว่า ชาวจีนกลุ่มแรกอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศไทยตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เป็นจีนฮกเกี้ยนและ

จีนกวางตุ้ง ส่วนจีนไหหลำและจีนแคะเข้ามาภายหลัง จีนแต้จิ๋วเริ่มอพยพเข้ามามากและมีบทบาทหลากหลายขึ้น ตั้งแต่รัชสมัยสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีเป็นต้นมา และในที่สุดเป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากกว่าจีนฮกเกี้ยน และจีนกวางตุ้งที่เข้ามาอยู่ก่อน ต่อมาในยุคปรับปรุงประเทศตามแบบตะวันตก สมัยรัชกาลที่ 5 จีนแต้จิ๋วเข้ามาเป็นจำนวนมากและกระจายอยู่ทั่วประเทศไทย มิได้กระจุกตัวอยู่ในกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลรวมทั้งภาคใต้อย่างแต่ก่อน และประกอบอาชีพหลากหลาย และมีบทบาทอย่างกว้างขวางในสังคมไทย

เนื่องจากคนไทยเชื้อสายจีนมีฐานะดีขึ้น และมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับชาวไทยในด้านต่าง ๆ ทำให้วัฒนธรรมและประเพณีจีนเผยแพร่และมีอิทธิพลต่อสังคมไทยอย่างกว้างขวาง เพราะฉะนั้นอัตลักษณ์และวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ ของคนไทยเชื้อสายจีนได้ถ่ายทอดในวรรณกรรม เช่น นวนิยายชุดมาเฟียเลือดมังกร ซึ่งประกอบด้วยนวนิยาย 5 เรื่อง ได้แก่ เสือ สิงห์ กระติง แรด หงส์ และนวนิยายเรื่องอยู่กับก๋ง ของหยก บูรพา เป็นนวนิยายที่ได้รับรางวัลนวนิยายดีเด่นจากคณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี พ.ศ. 2523 เป็นต้น

วรรณกรรมสามารถถ่ายทอดเรื่องราวชีวิตความเป็นอยู่ บทบาทและสถานภาพของคนไทยเชื้อสายจีนไว้ได้อย่างชัดเจน ดังที่ Li Yuanyuan (2559) ศึกษาวิจัยเรื่องภาพสะท้อนคนไทยเชื้อสายจีนกลุ่มฮั่นยี่ในนวนิยายชุด เลือดพระนาง Tian Rui (2559) ศึกษาวิจัยเรื่องภาพสะท้อนคนไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายชุด มาเฟียเลือดมังกร Chen Jingjing (2556) ศึกษาวิจัยเรื่องภาพสะท้อนครอบครัวใหญ่ของคนไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายไทย มีผลสรุปที่ตรงกันพบว่า เมื่อชาวจีนอพยพเข้ามาอยู่ในประเทศไทยในระยะแรก ชีวิตความเป็นอยู่ค่อนข้างลำบาก การประกอบอาชีพของคนไทยเชื้อสายจีนส่วนใหญ่จะเป็นการรับจ้าง การค้าขาย และทำธุรกิจอื่น ๆ แต่ด้วยความขยัน ประหยัด และอดทนจึงค่อย ๆ สร้างฐานะจนมีฐานะที่ดีขึ้น และมีโอกาสเปลี่ยนแปลงสภาพความเป็นอยู่ของครอบครัว ลักษณะของครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนส่วนใหญ่เป็นครอบครัวใหญ่ มีลูก 3-4 คน มีลูกหลานหลายคน คนไทยเชื้อสายจีนยังสืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีจีนจากบรรพบุรุษ เช่น ความเชื่อในด้านต่าง ๆ และประเพณีในเทศกาลตรุษจีน เป็นต้น

นอกจากการถ่ายทอดเรื่องราวของคนไทยเชื้อสายจีนในวรรณกรรมต่าง ๆ แล้ว ยังมีอีกช่องทางที่สามารถถ่ายทอดเรื่องราวของคนไทยเชื้อสายจีน คือ ละครโทรทัศน์ วิมลวงษ์ บุญจันทร์ (2549, น. 1) กล่าวว่า โทรทัศน์ เป็นสื่อที่ผู้ชมสามารถรับชมรายการต่าง ๆ ได้ทุกสถานที่โทรทัศน์จึงได้รับความนิยมอย่างรวดเร็ว และอาจกล่าวได้ว่าโทรทัศน์เป็นศูนย์รวมความบันเทิงภายในครอบครัวอีกด้วย

ละครโทรทัศน์ไทยที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีน สามารถสะท้อนให้เห็นสภาพชีวิต วัฒนธรรม ความเชื่อ และค่านิยมของคนไทยใช้สายจีนที่ใช้ชีวิตอยู่ในสังคมไทย ดังที่ Ma Qing (2555) ศึกษาวิจัยเรื่องภาพสะท้อนคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย และบุญยง สุขทาพจน์ (2561)

ศึกษาวิจัยเรื่องแนวคิดทฤษฎีการเล่าเรื่องกับค่านิยมคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง มีผลสรุปที่ตรงกันว่า ละครโทรทัศน์สะท้อนการดำเนินชีวิตครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนที่สร้างครอบครัวตามแบบบรรพบุรุษเป็นครอบครัวใหญ่ ให้ความสำคัญกับผู้ชายที่เป็นผู้นำและเป็นหัวหน้าของตระกูล นอกจากนี้ ยังสะท้อนให้เห็นถึงการสืบทอดคุณธรรมและค่านิยมตามแบบบรรพบุรุษ โดยเฉพาะคุณธรรมด้านความกตัญญู มีความกตัญญูต่อพ่อและแม่ ปฏิบัติตามความต้องการของพ่อแม่โดยไม่ปฏิเสธ ส่วนปัญหาครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนส่วนใหญ่คือปัญหาทางวัตถุเกิดมาจากการขัดแย้งในด้านทรัพย์สิน เงินทอง และอำนาจ และปัญหาด้านอารมณ์เกิดจากความไม่เข้าใจกันในครอบครัว หรือเคยมีเรื่องผิดใจกัน ทำให้เกลียดชังกัน หาเรื่องทำร้ายกัน จนครอบครัวแตกแยก

ดังนั้น คนไทยเชื้อสายจีนเป็นกลุ่มคนที่มีเอกลักษณ์ของตัวเองในสังคมไทย และมีอิทธิพลต่อสังคมไทยอย่างยิ่ง ละครโทรทัศน์เป็นช่องทางที่สะท้อนวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนได้อย่างละเอียด ผู้ชมสามารถสัมผัสโดยตรงถึงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีน ผู้วิจัยในฐานะชาวต่างชาติที่ศึกษาสาขาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง จึงสนใจศึกษาวิจัยเรื่องภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน และเข้าใจวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนที่มีการเปลี่ยนแปลง วิเคราะห์ปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีนและแนวทางแก้ปัญหาของไทยเชื้อสายจีนที่สะท้อนในละครโทรทัศน์ไทย

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562
2. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562

1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาพสะท้อนสังคมในละครโทรทัศน์

ละครโทรทัศน์เป็นละครที่นำเสนอทางโทรทัศน์เพื่อการรับชมภายในเคหสถาน เป็นรายการทางโทรทัศน์ที่มีบทละคร เรื่องราว ตัวละคร บทสนทนา และฉากโดยดัดแปลงจากวรรณกรรมให้เหมาะสมกับลักษณะของการรับรู้ด้วยเสียง ภาพ และการเคลื่อนไหว มีหลายตอน เน้นความบันเทิงเป็นหลัก ละครโทรทัศน์สามารถสะท้อนให้เห็นวิถีชีวิต ค่านิยม และวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ ของคนไทยเชื้อสายจีน

2. แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว

ครอบครัวเป็นหน่วยสำคัญของสังคม เริ่มต้นจากผู้ชายคนหนึ่งกับผู้หญิงคนหนึ่งที่ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน สมาชิกครอบครัวมีบทบาทหน้าที่แตกต่างกัน เพื่อให้ครอบครัวสามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ครอบครัวแบบจีนส่วนใหญ่จะเป็นครอบครัวขยาย ชาวจีนนิยมสร้างครอบครัวเป็นครอบครัวใหญ่ ชาวจีนให้ความสำคัญต่อผู้ชายอย่างยิ่ง ผู้ชายเป็นผู้นำครอบครัวและเป็นหัวหน้าครอบครัว

3. แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย

ปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีน คือ เหตุการณ์หรือสภาวะการณ์ที่เกิดขึ้นและทำให้คนไทยเชื้อสายจีนเกิดความขัดแย้งต่อครอบครัวหรือสังคม การวิเคราะห์ปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีน วิเคราะห์จากเนื้อหาหรือเรื่องเล่าของละครโทรทัศน์ไทยที่มีตัวละครเป็นผู้ประสบปัญหา

4. แนวคิดเกี่ยวกับการแก้ปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย

ปัญหาครอบครัวหรือสังคม คือ สถานการณ์ที่ไม่สอดคล้องกับค่านิยมและเป็นไปในทางไม่ดี ไม่พึงปรารถนา เบี่ยงเบนไปจากภาวะปกติ และบรรทัดฐานสังคม ปัญหาที่เกิดขึ้นคุกคามก่ออันตรายเสียหายแก่ครอบครัวหรือสังคม มีผลกระทบต่อผู้คนจำนวนมากในสังคม ซึ่งคนไทยเชื้อสายจีนพิจารณาเห็นว่าควรจะมีการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดร่วมกัน หาทางออกในการแก้ไขปัญหา นั้นให้ได้ หรือเบาบางลง การวิเคราะห์แนวทางแก้ไขปัญหาคือครอบครัวหรือสังคม วิเคราะห์จากเนื้อหา หรือเรื่องราวของละครโทรทัศน์ไทยที่มีตัวละครเป็นผู้ประสบปัญหา และเป็นผู้หาแนวทางแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการต่าง ๆ

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกศึกษาวิเคราะห์ละครโทรทัศน์เรื่องที่ภาพสะท้อนวิถีชีวิตครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนและเป็นละครโทรทัศน์เรื่องที่ได้รับคามนิยมอย่างยิ่ง มีจำนวน 3 เรื่อง ดังต่อไปนี้

- 1) เลือดข้นคนจาง ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่องวัน 31 พ.ศ. 2561 จำนวน 18 ตอน
- 2) กรงกรรม ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 พ.ศ. 2562 จำนวน 19 ตอน
- 3) ด้ายแดง ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 พ.ศ. 2562 จำนวน 14 ตอน

สำหรับการพิจารณาเลือกศึกษาละครโทรทัศน์ทั้ง 3 เรื่องนี้เนื่องจาก ละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง ได้เรตติ้งเฉลี่ยทั่วประเทศ 1.345 นอกจากนี้ ยังคว้ารางวัล Top Talk-About TV Drama ละครที่ถูกกล่าวถึงมากที่สุดในงานเอ็มไทย ท็อปทอล์คอะเบาท์ 2019 (สรุปผลรางวัลนาฏราช ครั้งที่ 10, 2562) ละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม ได้เรตติ้งเฉลี่ยทั่วประเทศ 6.256 โดยเป็นสถิติเรตติ้งสูงสุดของละครช่อง 3 ในปี 2562 และยังได้รับรางวัล “นาฏราช” ครั้งที่ 11 ได้แก่ รางวัลละครยอดเยี่ยม

รางวัลโทรทัศน์ยอดเยี่ยม (อรัญญ์ หนองพล, 2563) นอกจากนี้ยังได้รับรางวัลโทรทัศน์ทองคำ ครั้งที่ 34 ได้แก่ รางวัลบทละครโทรทัศน์ดีเด่น ส่วนละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง ได้เรตติ้งเฉลี่ยทั่วประเทศ 2.363 ตอนจบทำเรตติ้ง 3.311 และมีเรตติ้งสูงสุดของละครหลังข่าวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร คือ 5.416 (เรตติ้งรายการช่วงไพรม์ไทม์ 2562) จากข้อมูลดังกล่าวจึงเห็นได้ว่า ละครโทรทัศน์ทั้ง 3 เรื่อง เป็นละครที่มีเนื้อเรื่องที่ยอดเยี่ยม มีผู้ชมติดตามและได้รับความนิยมอย่างมาก เป็นละครโทรทัศน์ที่สะท้อนให้เห็นถึงโครงสร้างครอบครัวแบบจีน ความรักความผูกพันระหว่างพ่อแม่กับลูกที่เกิดขึ้นในครอบครัว ความเจริญรุ่งเรืองและเสื่อมลงของครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวได้อย่างชัดเจน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคัดเลือกละครโทรทัศน์ เรื่องเลือดข้นคนจาง เรื่อง กรงกรรม เรื่องด้ายแดง จำนวน 3 เรื่องมาศึกษาวิเคราะห์ภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน และปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีน

1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. ภาพสะท้อน หมายถึง สภาพชีวิตและสังคมที่สะท้อนในละครโทรทัศน์ ซึ่งเป็นภาพที่แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตประจำวัน สภาพความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณีจีน ค่านิยมของคนไทยเชื้อสายจีน และบทบาทของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทย
2. ครอบครัว หมายถึง เป็นหน่วยของสังคมซึ่งประกอบด้วยสมาชิกตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปอยู่ร่วมกัน บ้านเดียวกัน มีความสัมพันธ์และความร่วมมืออย่างใกล้ชิด
3. คนไทยเชื้อสายจีน หมายถึง ชาวจีนที่เกิดในประเทศไทยและเป็นลูกหลานของชาวจีนที่อพยพมาอยู่ประเทศไทย หรือคนจีนที่มีสัญชาติไทยและอาศัยอยู่ในประเทศไทย หรือคนที่เกิดในประเทศไทยโดยมีพ่อหรือแม่เป็นคนจีนที่แต่งงานกับคนไทย
4. ละครโทรทัศน์ไทย หมายถึง ละครโทรทัศน์ที่มีแนวเรื่องเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีน ประกอบด้วย 3 เรื่อง ได้แก่ เรื่อง เลือดข้นคนจาง ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ช่องวัน 31 พ.ศ. 2561 จำนวน 18 ตอน เรื่อง กรงกรรม ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 พ.ศ. 2562 จำนวน 19 ตอน เรื่อง ด้ายแดง ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 พ.ศ. 2562 จำนวน 14 ตอน
5. ปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีน หมายถึง เหตุการณ์หรือสภาวะการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของคนไทยเชื้อสายจีน มีผลกระทบในเชิงลบต่อครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน ปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีนส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาครอบครัว ซึ่งคนไทยเชื้อสายจีนมีความเห็นร่วมกันว่าเหตุการณ์หรือสภาวะการณ์นั้นควรได้รับการแก้ไข
6. แนวทางแก้ไขปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีน หมายถึง การหาวิธีทางออกของปัญหา การทำให้เกิดสภาพตามที่คาดหวัง แนวทางแก้ไขปัญหานั้นขึ้นอยู่กับความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์และ

นำวิธีต่าง ๆ ไปแก้ไขปัญหา

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเอกสาร (Documentary Research) และการวิเคราะห์ด้วยบทละครโทรทัศน์ (Textual Analysis) โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างละครโทรทัศน์กับสังคม และวิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีน เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัย
2. ศึกษาและรวบรวมละครโทรทัศน์ที่มีเนื้อเรื่องและตัวละครเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีน
3. ศึกษาละครโทรทัศน์ที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีน
4. คัดเลือกละครโทรทัศน์ไทยที่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนเป็นหลัก จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ เลือดข้นคนจาง ด้ายแดง และกรรมกรรม
5. วิเคราะห์ภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย
6. วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562
7. นำเสนอผลการศึกษาวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เข้าใจภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย
2. ทำให้เข้าใจปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย
3. ทำให้คนในสังคมได้มุมมองและแง่คิดในการใช้ชีวิต การแก้ไขปัญหายังมีทางออกเป็นแนวทางการใช้ชีวิตในครอบครัว ทำให้คนในสังคมย้อนมองกลับไปยังความสัมพันธ์ครอบครัว มองสิ่งที่ตัวเองทำ มองความหวังดี มองความผิดพลาด ทั้งของตนเองและสมาชิกครอบครัว แล้วนำมาปรับแก้หรือปรับใช้ซึ่งถือได้ว่าเป็นสถาบันพื้นฐานทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญที่สุด

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวិเคราะห์ภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางและทฤษฎีในการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับละครโทรทัศน์

2.1.1 ความหมายของละครโทรทัศน์

2.1.2 องค์ประกอบของละครโทรทัศน์

2.1.3 ประเภทของละครโทรทัศน์

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับละครโทรทัศน์กับภาพสะท้อนสังคม

2.2.1 ละครโทรทัศน์สะท้อนสังคม

2.2.2 อิทธิพลและผลกระทบของละครโทรทัศน์

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว

2.3.1 ความหมายของครอบครัว

2.3.2 โครงสร้างและรูปแบบของครอบครัว

2.3.3 หน้าที่ของครอบครัว

2.3.4 ปัญหาครอบครัว

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทย

2.4.1 วิถีชีวิตและวัฒนธรรมคนไทยเชื้อสายจีน

2.4.2 ลักษณะครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีน

2.4.3 บทบาทของคนไทยเชื้อสายจีน

2.4.4 ปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีน

2.4.5 แนวคิดการแก้ปัญหาคนไทยเชื้อสายจีน

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยเกี่ยวกับครอบครัว

2.5.2 งานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาครอบครัว

2.5.3 งานวิจัยเกี่ยวกับภาพสะท้อนสังคมคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับละครโทรทัศน์

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับละครโทรทัศน์ในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ความหมายของละครโทรทัศน์ ประเภทของละครโทรทัศน์ อิทธิพลและผลกระทบของละครโทรทัศน์ ดังต่อไปนี้

2.1.1 ความหมายของละครโทรทัศน์

ละครโทรทัศน์มีความหมายตามที่นักวิชาการหลายคนได้อธิบายไว้ ดังต่อไปนี้

อวิรุทธ์ ศิริโสภณา (2560, น. 8) กล่าวว่า ละครโทรทัศน์ ถือเป็นความบันเทิงที่รวมศิลปะจากหลากหลายแขนงเข้าด้วยกัน อาทิ วรรณคดี โขน ละครพูด ละครร้อง ละครรำ ลิเก ลำตัด ตลอดจนภาพยนตร์ โดยมีเรื่องราว (Story) และการแสดง (Performing) เป็นจุดร่วมเดียวกัน

องอาจ สิงห์ลำพอง (2557, น. 3) อธิบายว่าละครซึ่งตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “Drama” หมายถึง ละคร บทละคร เรื่องละคร เรื่องราวอันน่าทึ่ง ลักษณะที่ก่อความตื่นเต้นด้วยความกะทันหัน คำว่า “Drama” ได้มาจากภาษากรีกจากคำว่า “Drao” หมายความว่า “การกระทำ” หรือ “การแสดง” และคำว่า “Theatre” มาจากภาษากรีกว่า “Theatron” หมายความว่า ได้ดู ได้เห็น ทั้งนี้ ละคร มีหมายความกว้างครอบคลุมถึงเรื่องการแสดงบทบาทออกมาเป็นเรื่องราวในทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงสด ถ่ายทำเป็นภาพยนตร์ เทปโทรทัศน์ หรือบันทึกลงหน่วยความจำในรูปแบบฮาร์ดดิสก์ เช่น ละครประวัติศาสตร์ ละครวรรณคดี ละครสืบสวนสอบสวน ละครตลกชวนหัว ละครชีวประวัติ ละครเพลง เป็นต้น ดังนั้น ละคร จึงหมายถึงการแสดงซึ่งเป็นช่องทางของการสื่อสารเป็นการให้ความรู้ข่าวสารผ่านการกระทำหรือการแสดง (Action) อันเป็นวิธีที่ทำให้เกิดความเข้าใจ ได้ง่าย โดยทำให้เห็นเป็นรูปธรรมที่เป็นเรื่องราว ผู้ชมจะได้รับประสบการณ์ร่วมจากการดูละคร

ชยพล สุทธิโยธิน และสันติ เกษมสิริทัศน์ (2548, น. 63-64) อธิบายความหมายของละครโทรทัศน์ว่า ละครโทรทัศน์มีความหมายโดยทั่วไป คือ เป็นความบันเทิงแบบบันเทิงคดีที่นำเสนอทางโทรทัศน์ กล่าวคือ เรื่องราวที่นำเสนอเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นตามจินตนาการของผู้ประพันธ์และผู้เขียนบท ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องจริงเสมอไป หรืออาจเป็นเรื่องจริงที่นำมาดัดแปลงเป็นละครก็ได้ หรืออาจนำเค้าโครงความจริงบางส่วนมาขยายแต่งเติมให้เป็นละครก็ได้โดยมีวัตถุประสงค์ คือ การให้ความบันเทิงซึ่งต่างจากรายการข่าวที่ต้องเป็นเรื่องจริงและมุ่งให้ข่าวสารความรู้มากกว่าความบันเทิง

วงเดือน ขาวสุข (2560, น. 8) กล่าวว่า ละครโทรทัศน์ เป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่ได้รับความนิยมอย่างมากในสังคมไทย เรียกว่าอยู่กับสังคมไทยมาเป็นเวลาช้านาน นำเสนอความบันเทิงให้กับผู้ชม ตามจินตนาการของผู้ประพันธ์และคนเขียนบท มีการนำเรื่องจริงมาเขียนโดยการดัดแปลงเป็นละครหรือนำเค้าโครงความจริงบางส่วนขยายแต่งเติมให้เกิดอรรถรสในการรับชม แต่ไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องจริงเสมอไป

สุตาภทร นิยมสิทธิ์ (2556, น. 55) กล่าวว่า ละครโทรทัศน์ หมายถึง การแสดงที่ดำเนินเป็นเรื่องราว เกิดจากการนำภาพประสบการณ์ และจินตนาการของมนุษย์มาผูกเป็นเรื่องราว โดยมีผู้แสดงเป็นผู้สื่อความหมาย และมีการส่งภาพและเสียงไปได้ในระยะไกล โดยละครโทรทัศน์มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความบันเทิง สนุกสนานเพลิดเพลิน หรือเร้าความรู้สึกของผู้ดู และให้แนวคิด คติธรรมและปรัชญาแก่ผู้ดู

สรุปได้ว่า ละครโทรทัศน์ เป็นการสื่อสารชนิดหนึ่งซึ่งเป็นการถ่ายทอดความคิด อารมณ์และความรู้สึกของตัวละครต่าง ๆ อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นสื่อเผยแพร่โดยเน้นความบันเทิงแก่ผู้ชม ผู้ชมสามารถรับภาพ เสียง และติดตามเรื่องราวแต่ละตอนที่มิทั้งละครโทรทัศน์ขนาดสั้นและขนาดยาว

2.1.2 องค์ประกอบของละครโทรทัศน์

องค์ประกอบของละครโทรทัศน์มีหลากหลาย แต่ละองค์ประกอบมีความสำคัญเหมือนกันและไม่สามารถขาดอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งรวมทั้งทุกองค์ประกอบนั้นจะทำให้ละครโทรทัศน์ได้สมบูรณ์และมีความสุข มีนักวิชาการได้อธิบายองค์ประกอบของละครโทรทัศน์ไว้ ดังต่อไปนี้

ปรีดา อัครจันทโชติ (2561, น. 5) กล่าวว่า ละครโทรทัศน์นั้นประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งองค์ประกอบของความเป็นสื่อจินตคติอย่างเช่น ตัวละคร โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ฉาก บทสนทนา รวมถึงองค์ประกอบเฉพาะของสื่อโทรทัศน์อย่างเช่น ภาพและเสียง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ตัวละคร (Character) คือ ผู้กระทำให้เกิด “เรื่องราว” บุคลิกของตัวละครแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพ (Physical Appearance) ลักษณะทางจิตใจ (Psychological Appearance) และลักษณะทางสังคม (Social Appearance)

2. โครงเรื่อง (Plot) คือ การสร้างเรื่องราวผ่านเหตุการณ์ต่าง ๆ อันเกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวละครโครงเรื่องโดยทั่วไปมักประกอบด้วย ความขัดแย้ง (Conflict) และการดิ้นรนต่อสู้ (Struggle)

3. แก่นเรื่อง (Theme) คือ สารสำคัญที่ผู้ผลิตต้องการบอกแก่ผู้ชม แก่นเรื่องจะต้องสอดคล้องกับองค์ประกอบหลัก ๆ ของเรื่อง อาทิเช่น ตัวละครเอก เป้าหมายของตัวละคร ความขัดแย้งที่สำคัญ เป็นต้น

4. ฉาก (Setting) คือ เครื่องบอกความสัมพันธ์ระหว่างตัวละครกับเรื่องราว ฉากประกอบไปด้วยสถานที่ เวลา และบริบทของสังคม

5. บทสนทนา (Dialogue) คือ บทเจรจาของตัวละครในสถานการณ์ต่าง ๆ ของละคร นอกจากนี้บทสนทนายังทำให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างตัวละคร ทำให้เรื่องเคลื่อนไปข้างหน้า

6. เสียง (Sound) สำหรับละครและภาพยนตร์นั้นสามารถแบ่งเสียงเป็นเสียงพิเศษ ดนตรีและเพลงประกอบและเสียงพูด ภาษาและบทสนทนา

นพมาศ แวหงส์ (2553, น. 14) กล่าวว่า องค์ประกอบของละครโทรทัศน์มี 9 ประการ คือ การกำหนดเรื่อง แก่นเรื่องหลัก โครงเรื่อง ความคิด มุมมองการเล่าเรื่อง จังหวะ ตัวละคร เสียง มีอธิบายด้วยละเอียดดังต่อไปนี้

1. การกำหนดเรื่อง วัตถุประสงค์ของเรื่อง ชื่อเรื่อง และกลุ่มผู้ชมเป้าหมาย ละครโทรทัศน์ที่ดีควรมีเนื้อเรื่องที่น่าสนใจ เหมาะสมกับบริบทของสังคมในปัจจุบัน และต้องรู้ว่าใครคือกลุ่มผู้ชมเป้าหมาย เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตละครโทรทัศน์ให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายนั้น ๆ

2. แก่นเรื่องหลัก (Theme) คือ สาระสำคัญของละครที่ต้องการสื่อให้ผู้ชมรับรู้หรือเข้าใจแก่นของเรื่องมักจะมีประเด็นที่เกี่ยวกับความรัก แก่นเรื่องเกี่ยวกับการต่อสู้กับอิทธิพลมืด หรือแก่นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจ เป็นต้น

3. โครงเรื่อง (Plot) คือ ลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเนื้อเรื่องตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ ซึ่งจะประกอบไปด้วย การกระทำในละคร การเล่าที่มาเพื่อให้รู้ถึงภูมิหลังของเรื่อง การเกริ่นนำเพื่อให้เห็นเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในละคร จุดเริ่มเรื่องหรือความขัดแย้งที่จะนำไปสู่เหตุการณ์ต่าง ๆ ในละคร เหตุการณ์กระตุ้น ความยุ่งยาก การค้นพบ จุดสูงสุดหรือจุดวิกฤต การคลี่คลาย และเอกภาพ การดำเนินเรื่องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

4. ความคิด (Thought) คือ ข้อคิดที่ได้จากการรับชมละคร

5. มุมมองการเล่าเรื่อง (Point of view) เป็นวิธีการเล่าเรื่องละครโทรทัศน์ โดยผ่านมุมมองความคิดของตัวละคร

6. จังหวะ เวลา โอกาส รวมทั้งองค์ประกอบอื่น ๆ จะต้องมีความสอดคล้องและดำเนินไปในทิศทางเดียวกันทั้งหมด

7. ตัวละคร (Character) คือ ผู้ที่เป็นคนกระทำให้เกิดเรื่องราวต่าง ๆ ขึ้นในละคร เช่น พระเอก พระนาง ผู้ร้าย และตัวละครอื่น ๆ เป็นต้น โดยละครที่ดีนั้นตัวละครกับโครงเรื่องจะต้องสอดคล้องส่งเสริมซึ่งกันและกันด้วยดีละครโทรทัศน์

8. ภาษาและบทสนทนา คือ ถ้อยคำ บทพูด หรือสิ่งที่ตัวละครแสดงออกมาอาจเป็นกริยาท่าทาง สีหน้า แววตา หรือการใช้สิ่งบางอย่างแทนสัญลักษณ์ เพื่อที่สื่อสารไปยังผู้ชมที่กำลังรับชมละครโทรทัศน์อยู่ในขณะนั้น

9. เสียง คือ สิ่งที่ผู้รับชมละครโทรทัศน์จะได้ยินขณะรับชม ได้แก่ คำพูด เพลง ดนตรี และเสียงประกอบอื่น ๆ เช่น เสียงฟ้าผ่า เสียงลม เสียงฝนตก เป็นต้น

นันทิดา ดอกแก้ว (2551, น. 18-20) ได้กล่าวว่า บทละครโทรทัศน์ประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ส่วน ดังนี้

1. เค้าโครงเรื่อง (Plot) หมายถึง การลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในละครอย่างมีเหตุผล และมีจุดหมายปลายทาง เค้าโครงเรื่องที่ดีจะต้องมีความสมบูรณ์ในตัวของมันเอง และมีความยาว

พอเหมาะ ประกอบด้วย ตอนต้น ตอนกลาง และจบ เหตุการณ์ทุกตอนมีความสัมพันธ์กันอย่าง ต่อเนื่องสมเหตุสมผล ตามกฎแห่งกรรม คือ เรื่องราวที่เกิดขึ้นในฉากหนึ่งจะต้องเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำในฉากก่อนหน้า และในทำนองเดียวกันก็จะเป็นสาเหตุของเรื่องราวที่เกิดขึ้นในฉากต่อไป

2. ตัวละครและการวางนิสัยตัวละคร (Character and Characterization) ซึ่งหมายถึง รวมถึงพัฒนาการของนิสัยตัวละครด้วย ตัวละครคือผู้กระทำและผู้ได้รับผลการกระทำในบทละครแบ่ง ออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) ตัวละครที่มีลักษณะเป็นแบบตายตัว (Typed Character) ที่สามารถ มองเห็นได้ แต่เพียงด้านเดียว และมักมีลักษณะนิสัยตามแบบฉบับที่นิยมใช้กันในบทละครทั่วไป เช่น พระเอก นางเอก ผู้ร้าย ตัวโกง ตัวอิจฉา เป็นต้น 2) ตัวละครที่เห็นได้รอบด้าน (Well-Rounded Character) หมายถึง ตัวละครประเภทที่มีความลึกซึ้งและเข้าใจยากกว่าตัวละครประเภทแรก มักมี ลักษณะคล้ายชีวิตของคนจริง ๆ ซึ่งอาจมองเห็นได้โดยรอบด้าน มีทั้งส่วนดีและส่วนเสีย โดยการวาง ลักษณะนิสัยตัวละคร คือ การที่ผู้เขียนได้กำหนดให้ตัวละครนั้นมีลักษณะนิสัยตามความเหมาะสมของ เรื่องราวที่นำเสนอส่วนพัฒนาการของนิสัยตัวละครนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากประสบการณ์หรือ เหตุการณ์ที่มากกระทบกับชีวิต

3. ความคิด (Thought) ความคิดที่อยู่ในบทละครนั้น คือ ข้อเสนอที่ผู้เขียนได้พิสูจน์ว่า เป็นจริงจากเรื่องราวและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในละคร กล่าวคือ หลังจากที่ได้ชมละครเรื่องนั้น ๆ ไป แล้วผู้ชมจะได้รับแง่คิดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารต่อผู้ชม

4. การใช้ภาษา (Diction) หรือบางตำราใช้ว่า Dialogue หมายถึง ศิลปะของการ ถ่ายทอดเรื่องราวและความคิดของผู้ประพันธ์ออกมาทางคำพูดของตัวละครคือบทสนทนา การเขียน บทเจรจาที่ดี ผู้เขียนจะต้องสามารถเขียนให้เหมาะสมกับประเภทของบทละคร ลักษณะนิสัยของผู้พูด และเหตุการณ์แต่ละตอนในฉาก และยังคงต้องมีความกระชับเพียงพอที่ผู้ชมฟังแล้วจะสามารถเข้าใจ และติดตามเรื่องราวได้ตลอดด้วย นอกจากนี้ บทเจรจาที่ดีนั้นควรจะต้องแสดงลักษณะนิสัย ความคิดอ่าน ความรู้สึก ตลอดจนอารมณ์ของผู้พูด มีความหมายภายใต้คำพูดที่นำไปสู่การแสดงออกของตัวละครในแง่ ของการกระทำ ตลอดจนมีผลเกี่ยวเนื่องในการดำเนินเรื่องอีกด้วย

5. เพลง (Song) หมายถึง ศิลปะการถ่ายทอดเรื่องราวและความคิดของผู้ประพันธ์ ออกมาทางบทเพลงที่ตัวละครขับร้อง แม้ว่าปัจจุบันบทละครจะมีได้มีเพลงทุกเรื่อง เราก็สามารถ ใช้บทเพลงให้เป็นส่วนหนึ่งของบทละครได้ และบทเพลงในละครเรื่องนั้นจะต้องมีความสัมพันธ์กับ องค์ประกอบอื่น ๆ อย่างชนิดที่จะไม่สามารถตัดทิ้งได้เลยโดยไม่กระทบกระเทือนค่าของบทละครนั้น

6. ภาพ (Spectacle) เนื่องจากบทละครไม่ได้เขียนขึ้นมาสำหรับการอ่าน แต่เป็นการ เขียนขึ้นเพื่อนำมาแสดง ความเด่นของบทละครจึงมีได้อยู่ที่ คำพูดของตัวละครที่พิมพ์ไว้บน หน้ากระดาษแต่เพียงอย่างเดียว สิ่งอื่น ๆ เช่น บทบาทของตัวละครที่จะสามารถนำมาแสดงให้เห็นได้ ด้วยใบหน้าท่าทาง และจังหวะการเคลื่อนไหวที่แบบเนียน จะช่วยเพิ่มพูนรสชาติให้แก่ละครเรื่อง

นั้น ๆ ได้เป็นอย่างมาก บทละครที่ดีเด่นมักจะเต็มไปด้วยจุดต่าง ๆ ที่นักแสดง ผู้กำกับการแสดง ผู้ออกแบบและสร้างสรรค์ทางด้านต่าง ๆ จะสามารถนำมาตีแผ่ความหมายและการแสดงออกในแง่ของภาพที่ปรากฏสู่สายตาผู้ชมได้อย่างมีศิลปะชวนให้ติดตาม

สรุปได้ว่า ละครโทรทัศน์มีองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น แก่นเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา เสียง เป็นต้น รวมทั้งองค์ประกอบต่าง ๆ สามารถทำให้ละครโทรทัศน์ไม่จืดชืดสนุกสนาน และมีความบันเทิงต่อผู้ชม

2.1.3 ประเภทของละครโทรทัศน์

ละครโทรทัศน์เป็นสื่อที่ได้รับความนิยมจากมนุษย์อย่างกว้างขวางและความต้องการของผู้ชมแต่ละคนย่อมมีความแตกต่างกัน จึงทำให้ละครโทรทัศน์มีหลายรูปแบบ ดังที่ สุธิ พลพงษ์ และคณะ (2549, น. 14-17) อธิบายว่า ในปัจจุบันเราสามารถแบ่งละครทางโทรทัศน์ออกเป็นประเภทต่าง ๆ ได้ 6 ประเภท ดังนี้

1. ละครทางโทรทัศน์ประเภทละครพิเศษ (Dramatic Special) ละครประเภทนี้มักมีความยาวเพียง 1-3 ตอนจบ จัดสร้างขึ้นในโอกาสพิเศษต่าง ๆ

2. ละครทางโทรทัศน์ประเภทเรื่องชุด (TV Series) ละครประเภทนี้เป็นละครชุดที่เสนอฉายติดต่อกันเป็นเวลานาน มีตัวละครเดินเรื่องกลุ่มหนึ่ง และมีแนวเรื่องและแก่นเรื่องไปในทางเดียวกัน มีตัวละครรับเชิญในแต่ละตอนเข้ามาช่วยสร้างสีสันและเสริมแก่นเรื่องให้ชัดเจนขึ้น

3. ละครทางโทรทัศน์ประเภทจบในตอน (Anthology Series) มีเนื้อหาไปในแนวเดียวกัน ละครทางโทรทัศน์ประเภทนี้เป็นประเภทจบในตอนมีความยาวตอนละประมาณ 60 นาที มีเนื้อหาที่คัดสรรมาเสนอในแนวเดียวกัน ตัวละครจะเปลี่ยนไปในแต่ละตอน

4. ละครทางโทรทัศน์แนวพาฝัน (Soap Opera) ละครทางโทรทัศน์ประเภทนี้เป็นละครโทรทัศน์หลายตอนจบ มักเสนอในช่วงเวลาไพรม์ไทม์ (Prime time) ของแต่ละสถานี ถือเป็นรายการโทรทัศน์รายการหลักของสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทย ช่วงเวลาที่เสนอหลัก ๆ คือ ช่วงเวลาก่อนข่าวภาคค่ำ และหลังข่าวภาคค่ำ

5. ละครทางโทรทัศน์แนวซิตคอม (Sit-Com) มาจากคำเต็มว่า Situation Comedy เป็นละครทางโทรทัศน์ที่ถ่ายทำในห้องส่งหรือสตูดิโอเป็นส่วนใหญ่ อาจถ่ายทำนอกสถานที่ (outdoor) บ้าง แต่ไม่มากนัก มักใช้ตัวละครกลุ่มหนึ่งเป็นตัวเดินเรื่อง แล้วมีตัวละครรับเชิญในแต่ละตอน เป็นละครจบในตอน ปัจจุบันละครทางโทรทัศน์แนวซิตคอมเป็นที่นิยมในสังคมไทย

6. ละครทางโทรทัศน์แนวมินิซีรีส์ (Mini-Series) เป็นละครต่อเนื่องที่มีความยาวตั้งแต่ 4-8 ตอน มีตัวละครดำเนินเรื่องต่อเนื่องกันไป เช่นเดียวกันละครแนวพาฝัน เพียงแต่มีขนาดสั้นกว่า ด้วยเหตุนี้ ละครทางโทรทัศน์แนวมินิซีรีส์จึงไม่จำเป็นต้องดำเนินตามกฎเกณฑ์หรือสัญญาญนิยมตามแบบที่ผู้ชมและผู้เขียนบทมีส่วนร่วมกัน หากแต่สามารถสร้างสรรค์แนวเนื้อหาได้ตามความพึงพอใจของ

ผู้เขียนบทและผู้ผลิตละครแนวมินิซีรีส์

องอาจ สิงห์ลำพอง (2550, น. 18-19) กล่าวว่า ประเภทของละครโทรทัศน์ในนี้ได้จำแนกโดยใช้ประเภทของเรื่องราว (Story) หรือเนื้อหาเป็นเกณฑ์ได้ดังนี้ ละครแนวอิงเรื่องจริงหรือประวัติศาสตร์ ละครแนวชีวิต ละครแนวตลก ละครแนวอาชญากรรมสืบสวนสอบสวน ละครแนวลึกลับ ละครแนวผจญภัย ละครแนวเพื่อฝันมหัศจรรย์ ตลอดจนละครแนวนิทานพื้นบ้านและวรรณคดี เป็นต้น โดยได้อธิบายละครแต่ละประเภท ดังนี้

1. ละครแนวอิงเรื่องจริงหรือประวัติศาสตร์ เป็นละครที่จะสร้างขึ้นบนรากฐานของเรื่องจริงหรือจากประวัติศาสตร์ สามารถค้นคว้าหาหลักฐานอ้างอิงได้ ละครประเภทนี้มักจะใช้ทุนในการดำเนินการสูง การผลิตต้องทำอย่างประณีตและใช้เวลานานมากจึงมีคุณภาพที่ดีตามต้องการ

2. ละครแนวชีวิต เรียกสั้น ๆ ว่า “ชีวิต” เนื้อหาสาระหรือเรื่องที่ใช้จัดสร้างละครประเภทนี้กินความหมายไปกว้างขวางมากซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตรักของหนุ่มสาว ตั้งแต่เป็นเรื่องจากชีวิตในตำนานชาวบ้าน จนถึงชีวิตของคนในสังคมชั้นสูงทั้งในอดีตและปัจจุบัน บางเรื่องก็อาจจะเป็นเรื่องชีวิตภายในครอบครัว เรื่องการต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอดของชีวิต เรื่องชีวิตคติสอนในวัยรุ่นและเด็ก เรื่องระหว่างพ่อกับลูก พี่กับน้อง แม่กับลูก ครูกับนักเรียน เป็นต้น ละครในแนวเรื่องเกี่ยวกับชีวิตนี้มักมีทั้งแบบชีวิตหนักและเบาซึ่งได้รับความนิยมสูงมากตลอดมา

3. ละครแนวตลก นักวิชาการทางวิทยุโทรทัศน์บางท่านเรียกว่า “ละครแนวเบาสมอง” หรือ “ละครชวนหัว” เรื่องที่นำเอามาเป็นเนื้อหาสำหรับละครประเภทนี้ มักจะเป็นเรื่องตลกขบขันซึ่งเป็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นระหว่างเพื่อนฝูง เรื่องราวภายในครอบครัว คนงานกับนายจ้าง ผู้รับใช้ภายในบ้านกับเจ้าของบ้าน ลูกกับหลาน ปู่ย่าตายายกับหลาน ๆ ทั้งนี้มักจะใช้สถานการณ์ในชีวิตประจำวันมาผูกเป็นเรื่อง เป็นเกร็ดชีวิตความเป็นอยู่ที่มีเนื้อหาที่ตลกขบขัน ชวนหัวเราะ

4. ละครแนวอาชญากรรมสืบสวนสอบสวน เนื้อหาของละครประเภทนี้ค่อนข้างเป็นเรื่องหนักและรุนแรงซึ่งเกี่ยวข้องกับคดีอาชญากรรมและฆาตกรรม ส่วนมากจะเป็นเรื่องของพลเมืองดีกับผู้ร้าย หรือนักสืบเอกชน

5. ละครแนวลึกลับ เรื่องลึกลับนี้อาจจะมีทั้งแนวไสยศาสตร์และวิทยาศาสตร์ซึ่งอาจจะมีการฆาตกรรมและสืบสวนสอบสวนเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยก็ได้ ละครแนวนี้มีเหตุผลสมจริงชวนติดตาม ทั้ง ๆ ที่มีความตื่นตันทันน่ากลัว และเนื้อหาหนักกว่าในแนวสืบสวนสอบสวนมากละครแนวนี้มักนิยมผูกเรื่องเป็นปมปริศนาชวนให้ผู้ชมติดตามอย่างละเอียดถี่ถ้วนจึงจะเกิดความเข้าใจเรื่องราวได้

6. ละครแนวผจญภัย แนวของเรื่องผจญภัยนี้อาจจะเป็นเรื่องของบุคคลหรือครอบครัวหนึ่งที่เดินทางผจญภัยเพื่อแสวงหาโชคลาภหรือสิ่งที่ต้องการ หรืออาจจะเป็นบุคคลธรรมดา แต่ต้องมาพบภัยอันตรายที่ตนเองไม่ได้คาดคิดมาก่อน และจำเป็นจะต้องหนีหรือต่อสู้เพื่อเอาตัวรอด

7. ละครแนวเพื่อฝันมหัศจรรย์ แนวเรื่องประเภทนี้เหมาะสมสำหรับผู้ชมกลุ่มเด็ก เพราะปรากฏว่าสถานีวิทยุโทรทัศน์ส่วนมากได้ใช้รายการละครประเภทนี้จัดอยู่ในช่วงที่คาดว่าเด็กจะดูมากที่สุด เรื่องราวเป็นเรื่องเพื่อฝัน ความมหัศจรรย์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ หุ่นยนต์ สัตว์ล้านปี มนุษย์นอกโลก และผู้พิทักษ์สันติภาพของโลก ตลอดจนเป็นเรื่องราวของยอดมนุษย์ เป็นต้น

8. ละครแนวนิทานพื้นบ้านวรรณคดี แนวเรื่องประเภทนี้มาจากวรรณคดี ตำนานนิทานพื้นบ้าน เนื้อเรื่องมักเป็นเรื่องคติสอนใจในการครองชีวิต เปรียบเทียบให้เห็นถึงความดีชั่วเป็นเรื่องราวที่มีเทพเจ้า เจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดิน เจ้าชาย เจ้าหญิง แม่เมต พ่อเมต หมอผี เทวดาผู้มีอิทธิฤทธิ์

อภินิหารสารพัดนึก บางเรื่องอาจจะเกี่ยวข้องกับศาสนาวัฒนธรรมประเพณีไทยเก่า ๆ สมัยโบราณก็มี

กาญจนา แก้วเทพ (2552, น. 267-268) แบ่งประเภทละครโทรทัศน์ตามลักษณะของ

ละครและการออกอากาศของละครโทรทัศน์ ดังนี้

1. ละครชุดขนาดยาว เป็นละครที่นำเสนอเป็นตอน ๆ จบในเวลา 30-60 นาที ออกอากาศเป็นประจำโดยใช้แก่นเรื่องเดียวกัน และส่วนใหญ่เป็นตัวละครชุดเดียวกัน แต่ละตอนมีการสรุปเรื่องราวในตัวเอง

2. ละครประเภทตลกสถานการณ์ เป็นละครแนวสนุกสนาน มีลักษณะล้อเลียนสถานการณ์จริงที่เกิดขึ้น ตลกสถานการณ์ ซึ่งหมายความว่า ความขบขันที่มีต่อสถานการณ์ต่าง ๆ โดยละครประเภทตลกสถานการณ์เป็นละครจบในตอนใช้นักแสดงชุดเดียวกัน เล่นบทบาทเดิมในทุก ๆ ตอน ซึ่งแต่ละตอนจะมีฉากเพียง 2-3 ฉากต่อ 1 ตอน

3. ละครเรื่องยาวหลายตอนจบ เป็นละครที่นำเสนอเรื่องราวต่อเนื่องกันหลาย ๆ ตอน มีความยาวตั้งแต่ 8 ตอนขึ้นไป โดยมากจะมีประมาณ 15-30 ตอน ออกอากาศเป็นประจำ ใช้นักแสดงเป็นชุดเดียวกัน

4. ละครชุดขนาดสั้น เป็นละครที่นำเสนอเรื่องราวต่อเนื่องกัน ความยาวประมาณ 2-5 ตอน โดยผู้แสดงไม่ใช่ชุดเดียวกัน และเนื้อเรื่องในแต่ละตอนจะไม่เกี่ยวข้องกัน

5. ละครชุดจบในตอน เป็นละครเรื่องสั้น ๆ ที่มีตัวละครต่างชุดกัน แต่อยู่ภายใต้แนวคิดเดียวกัน มักเป็นเรื่องจบในตอน โดยจะมีความยาว 30-60 นาที

6. ละครโอกาสพิเศษ เป็นละครประเภทพิเศษที่เล่นในวาระโอกาสพิเศษต่าง ๆ เช่น วันแม่ วันที่ระลึกของหน่วยงานต่าง ๆ ละครการกุศล ลักษณะของละครแบบนี้จะเป็นละครสั้นจบในตอนเดียว มักใช้เวลาประมาณ 1-2 ชั่วโมง

สรุปได้ว่า ละครโทรทัศน์มีหลายประเภท และเรื่องราวที่นำเสนอเป็นเรื่องที่สมจริงที่เกิดในชีวิตมนุษย์หรือเป็นเรื่องที่แต่งขึ้นตามจินตนาการของผู้ประพันธ์และผู้เขียนบท ซึ่งเป็นรายการบันเทิงที่สามารถดึงดูดความสนใจของมหาชนได้มากที่สุด

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับละครโทรทัศน์กับภาพสะท้อนสังคม

ละครโทรทัศน์มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับสังคม ละครโทรทัศน์สามารถสะท้อนสังคมและมีอิทธิพลต่อสังคม ดังต่อไปนี้

2.2.1 ละครโทรทัศน์สะท้อนสังคม

ละครเป็นศิลปะที่สะท้อนสังคมชีวิตโดยอาศัยสื่อต่าง ๆ ในการนำเสนอภาพเรื่องราวของสังคมชีวิตขณะนั้น “มนุษย์” คือสาระอย่างหนึ่งของละคร ศิลปะการละครเป็นการแสดงอย่างหนึ่งของสังคมมนุษย์ที่มนุษย์นำประสบการณ์ของชีวิตจริงบวกกับจินตนาการสร้างสรรค์ให้เป็นเรื่องขึ้นมาถ่ายทอดเป็นการแสดงในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีนักแสดงเป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวความรู้สึกอื่น ๆ ต่อผู้ชม ทั้งนี้เพื่อสร้างความบันเทิงความประทับใจหรือจะมีวัตถุประสงค์อื่นนอกเหนือจากที่กล่าวมาก็ได้

จารุภา พานิชภักดิ์ (2549, น. กล่าว (10ว่า ในจำนวนของสื่อที่มีอยู่หลากหลายประเภท สื่อละครโทรทัศน์จัดได้ว่าเป็นสื่อที่มีบทบาทอย่างมากในการผลิตภาพตัวตน และต่อย้ำอุดมการณ์กระแสหลักของสังคมไม่ว่าจะเป็นอุดมการณ์ชนชั้น อุดมการณ์ชาติพันธุ์ และอุดมการณ์เพศสภาพ (ระบบคิดชายเป็นใหญ่ของสังคมไทย) รายการโทรทัศน์ส่วนใหญ่เป็นรายการเพื่อความบันเทิงหนึ่งในนั้นคือละครโทรทัศน์ ซึ่งจัดว่าเป็นรายการที่ขาดไม่ได้สำหรับทุกช่องสถานีนับเป็นสื่อที่ผู้ชมเลือกที่จะเข้าถึงโดยสมัครใจในเวลาและพื้นที่ส่วนตัวคือที่บ้าน

องอาจ สิงห์ลำพอง (2557, น. 389) ได้กล่าวว่า ละครโทรทัศน์นั้นล้วนเป็นภาพสะท้อนของสังคมในแต่ละยุคสมัย และในทุกยุคสมัยก็ใช้ละครในการมองย้อนดูตัวเองว่าวัฒนธรรม เศรษฐกิจ สังคม การเมืองว่าเป็นอย่างไร และไม่ว่าใครจะใช้ละครสะท้อนภาพ หรือละครจะพยายามบอกอะไรต่อสังคม ผู้ชมและผู้ผลิตละครโทรทัศน์ต้องพึงเข้าใจร่วมกันว่า สื่อโทรทัศน์ประเภทละครโทรทัศน์นั้นถูกสร้างมาเพื่อการสื่อสารข้อมูลต่าง ๆ ออกไปในวงกว้างและมอบความบันเทิงให้เกิดขึ้นในสังคม ช่วยเยียวยาสังคมได้ทั้งในทางตรงและทางอ้อม ไม่ว่าจะนำละครโทรทัศน์ไปใช้ในสังคมนั้น ผลจะออกมาเป็นลบหรือบวกก็ตาม ล้วนขึ้นอยู่กับมองละครและนำไปใช้อย่างไร และทุกคน ทุกฝ่ายทุกภาคส่วนต้องระลึกถึงหลักความจริงของละครโทรทัศน์เสมอว่า “ละครโทรทัศน์ไม่สามารถสอนสังคมได้ แต่อาจนำสังคมจากละครต่างหากที่ทำให้คนคิดได้” ขึ้นอยู่กับว่าผู้ชมละครรู้จักที่จะหยิบสิ่งที่ได้รับจากการชมละครโทรทัศน์ขึ้นมาใช้เป็นหรือไม่และใช้อย่างไรเพื่อก่อประโยชน์ให้กับตัวเองและสังคมให้มากที่สุด

กาญจนา แก้วเทพ (2552, น. 265) กล่าวว่าหน้าที่ละครโทรทัศน์มิได้เป็นเพียงความบันเทิงช่วยยามเท่านั้น แต่มีหน้าที่และผลกระทบในระยะเวลายาวต่อมา ส่งเสริมคุณค่าบางอย่างของสังคม เช่น ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว ธรรมะย่อมชนะอธรรม การรักสันติ และการให้อภัยเป็นหนทางแก้ปัญหาที่ดีกว่าการอาฆาตเคັน หรือการรักษาพรหมจรรย์เป็นสิ่งที่ดีสำหรับผู้หญิง เป็นต้น ละครโทรทัศน์เป็นตัวที่กำหนดหน้าที่ และจำกัดบทบาทของพฤติกรรมคนในสังคม เช่น อนุญาตให้ผู้ชาย

สามารถมีภรรยาหลายคนถ้าหากมีฐานะทางเศรษฐกิจที่สามารถเลี้ยงดูได้ ผู้หญิงมีสามีคนเดียว ลูกต้องมียกต์ญูดอบแทนต่อพ่อแม่ เป็นต้น บางทีหน้าที่ของละครโทรทัศน์อาจจะเป็นเวที (Forum) มาอภิปรายประเด็นที่อ่อนไหว (Sensitive) เช่น เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน เรื่องรักร่วมเพศ เรื่องปัญหาครอบครัวแตกแยก เป็นต้น

ศศิลักษณ์ แจ่มสุข (2538, น. 1-4) กล่าวว่า ละครโทรทัศน์กลายเป็นวัฒนธรรมมวลชนในสังคม ซึ่งเป็นทั้งสิ่งที่สะท้อนถึงโครงสร้างและค่านิยมของสังคม ในขณะที่เดียวกันดำรงรักษาโครงสร้างและค่านิยมนั้นไว้ให้สืบทอดต่อไปด้วยกระบวนการปลูกฝังอย่างไม่รู้ตัว และละครโทรทัศน์ทำหน้าที่เปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้นด้วยการเสนอสิ่งที่เราไม่เคยรู้ไม่เคยเห็น เปรียบเสมือนเป็นโลกแห่งประสบการณ์ของผู้ชม กล่าวคือมีอิทธิพลต่อผู้ชมแล้ว ละครโทรทัศน์ยังสะท้อนสภาพของสังคม ความคิดและจิตใจของมนุษย์ วัฒนธรรม และความเชื่ออันเป็นสาระที่คนทำอยากบอกคนดู นอกจากนี้ยังมีการเน้นสิ่งที่คนอยากเห็นในสังคมของตน หรือบางครั้งเป็นสิ่งที่สังคมต้องการลงโทษหรือปิดบัง ละครโทรทัศน์ไทยในฐานะวัฒนธรรมอย่างหนึ่งของสังคมจึงได้สะท้อนถึงสังคมและบุคลิกภาพของคนไทยด้วย

สรุปได้ว่า ละครโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีความบันเทิงเป็นหลัก ละครโทรทัศน์สามารถสะท้อนวิถีชีวิต ความคิด วัฒนธรรม และปัญหาในด้านต่าง ๆ ของสังคม นอกจากนี้ ยังทำให้ผู้ชมได้รับความรู้ในด้านต่าง ๆ ผ่านละครโทรทัศน์

2.2.2 อิทธิพลและผลกระทบของละครโทรทัศน์

ละครโทรทัศน์มีอิทธิพลและผลกระทบหลายประการต่อมนุษย์และสังคม ดังต่อไปนี้
องอาจ สิงห์ลำพอง (2557, น. 383-384) ได้อธิบายอิทธิพลของละครโทรทัศน์ ดังนี้

1. การเป็นสาวก พฤติกรรมเลียนแบบของตัวละครในละครโทรทัศน์มักก่อเกิดการเทิดทูนตัวละครและพร้อมปฏิบัติตาม ตั้งแต่การแต่งตัวพฤติกรรมการใช้ชีวิตการสนทนาเพื่อให้เป็นแบบที่เรียกว่า “พวกเดียวกัน” คอยเฝ้าติดตามตัวละครประหนึ่งเป็นศาสดาผู้นำของพวกเขาเอง

2. การหลงรัก การเกิดอาการชื่นชอบเรื่องราวที่นำเสนอในละครโทรทัศน์จนไปถึงการหลงรักตัวละครในของนั้น ๆ จนบางครั้งหลงลืมไปว่าตนเองกำลังอยู่ในโลกของละครทั้งที่ความจริงยังอยู่บนโลกแห่งความจริงโทรทัศน์สามารถทำให้เกิดการหลงรักได้ เพราะละครนำเสนอการเล่าเรื่องอย่างแยบยล พาผู้ชมเกาะติดเคียงบ่าเคียงไหล่กับตัวละคร พบเห็นการพันผ้าชีวิต เสมือนได้ร่วมทุกข์ร่วมสุขกับตัวละครนั้น ๆ ไปด้วยจนเกิดการห้วงหาอาหาร ความเห็นอกเห็นใจ จนก่อเกิดความรักขึ้นได้ เช่นกันกับโลกแห่งความเป็นจริงทุกประการ

3. การไฝหา รอคอย ละครโทรทัศน์มุ่งสอนคนให้เกิดการไฝหาหรือเกิดการรอคอยในชีวิตจริงคุณแม่บ้านต้องตื่นแต่เช้าหุงหาอาหารให้สามีและลูกเพื่อไปทำงานและร่ำเรียน จากนั้นก็จะเป็นเวลาของภรรยาที่ต้องทำงานบ้านทุกอย่างแล้วจบลงด้วยการรอคอยคอยสามีและลูกกลับบ้านมา

อยู่พร้อมหน้าในยามเย็นละครโทรทัศน์ก็เช่นกันสั่งสมสอนผู้ชมให้รู้จักคำว่า “รอคอย” เหล่านี้คือการปลูกฝังค่านิยมของการไฝหาและรอคอยที่ละครโทรทัศน์กระทำต่อผู้ชม

4. วัฒนธรรม ภาษา ทักษะคติ ผลของการสื่อสารของละครโทรทัศน์นอกจากความบันเทิงแล้วก็ยังมุ่งสื่อสารทางวัฒนธรรมทางภาษาและทักษะคติของผู้ชมที่มีต่อเรื่องราว ละครโทรทัศน์ในปัจจุบันจึงกลายเป็นสินค้าส่งออกทางวัฒนธรรมของทุกประเทศในโลก

5. แหล่งข้อมูลและความบันเทิง หลักการผลิตละครโทรทัศน์ คือ การสื่อสารข้อมูลและมุ่งให้ความบันเทิงดังนั้นเมื่อผู้ชมมีความต้องการข้อมูลต่าง ๆ ในสังคม ผู้ชมก็สามารถได้รับข้อมูลเหล่านี้จากการชมละครโทรทัศน์ได้ นอกจากละครโทรทัศน์จะเป็นแหล่งข้อมูลแล้วยังให้ความบันเทิงแก่ผู้ชมด้วยเนื่องจากธรรมชาติของผู้ชมส่วนใหญ่ต้องการหลีกเลี่ยงเรื่องราวชีวิตที่แสนเหนียวล้าโทดร้ายในสังคมโลกแห่งความเป็นจริงจึงทำให้เกิดการแสวงหาความบันเทิงเข้ามาทดแทน ซึ่งละครโทรทัศน์สามารถตอบโจทย์ความต้องการเหล่านั้นได้เป็นอย่างดี

สันฐิตา นุชพิทักษ์ (2552, น. 3) กล่าวว่า หน้าที่ของละครโทรทัศน์ในการติดตั้งกรอบวิธีคิดการสร้างความเป็นจริงให้กับผู้ชม กล่าวคือ หากเปรียบเทียบโลกแห่งความเป็นจริงกับละครโทรทัศน์หรือโลกแห่งสัญลักษณ์แล้ว คนในสังคมอาจจะไม่สามารถแยกแยะคนดีกับคนชั่วได้อย่างชัดเจน ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของสื่อมวลชนอย่างละครโทรทัศน์ที่จะต้องทำหน้าที่ในการหล่อหลอม และติดตั้งวิธีคิด หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็น “การติดตั้ง Software” ให้คนในสังคมหรือผู้ชมสามารถจำแนกแยกแยะ “ความดี” และ “ความชั่ว” ออกจากกันได้

กาญจนา แก้วเทพ (2545, น. 63) กล่าวว่าโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีอิทธิพลด้านวัฒนธรรมมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับสื่อประเภทอื่น เนื่องจากโทรทัศน์เป็นแหล่งที่อบรมบ่มเพาะ มีอิทธิพลในแง่การปลูกฝังความคิด ความเข้าใจ อารมณ์ ความรู้สึก รวมถึงเป็นสื่อกลางในการถ่ายทอดทางวัฒนธรรมการสืบทอดรูปแบบของวัฒนธรรมที่มีอยู่การสืบทอดระบบค่านิยมของสังคม การส่งเสริมและสร้างเงื่อนไขสำหรับการดำรงอยู่ของวัฒนธรรม การดัดแปลงวัฒนธรรมของสังคมและการสร้างใหม่ทางวัฒนธรรม ด้วยเหตุนี้ สื่อโทรทัศน์มีผลทั้งโดยตรงและโดยอ้อมต่อกลุ่มผู้ชมที่รับชมรายการต่าง ๆ จากโทรทัศน์

สมสุข หินวิมาน (2541, น. 158) ได้กล่าวว่าอิทธิพลที่รับมาจากสื่อละครโทรทัศน์นั้นสามารถมีส่วนในเรื่องการนำมาเป็นรูปแบบการใช้ชีวิต (Lifestyles) และรสนิยม (tastes) ค่านิยมที่สะท้อนออกมาได้ นั่นคือ เป็นการยอมรับนำมาใช้ในชีวิตจริง กล่าวได้ว่าละครโทรทัศน์คือสื่อที่ทำหน้าที่ในเชิงเทคโนโลยีและวัฒนธรรม โทรทัศน์อาจเป็นเทคโนโลยีการสื่อสารซึ่งเป็นเสมือนหน้าต่างสู่โลกภายนอก และพร้อมทั้งเป็นสื่อในเชิงสังคมที่ผนวกกิจกรรมการบริโภคในมิติของวัฒนธรรมเอาไว้ด้วย

สรุปได้ว่า ละครโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อผู้สังคมนิยมทั้งด้านดีและด้านเสีย ด้านดี คือ สามารถให้ความบันเทิง ความรู้ สืบทอดประสบการณ์ต่าง ๆ ของคนในสังคม สั่งสอนเราโดยผ่านเรื่องราวที่ง่ายและให้กำลังใจแก่ผู้ชมที่จะสู้ต่อกับอุปสรรคในชีวิตทุกด้าน ยังถ่ายทอดวัฒนธรรมต่าง ๆ ต่อผู้ชมและทำให้ผู้ชมสามารถได้รับความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมในด้านต่าง ๆ ผ่านละครโทรทัศน์ และส่วนด้านเสียคือ ละครโทรทัศน์มีผลกระทบต่อผู้ชมโดยเฉพาะเด็ก ๆ ทั้งด้านจิตใจและความรุนแรงก้าวร้าว ซึ่งเป็นอันตรายต่อเด็ก สังคม และการเมือง

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว

ครอบครัวเป็นสถาบันสังคมที่สำคัญที่สุด เป็นหน่วยของสังคมที่มีความสัมพันธ์และความร่วมมืออย่างใกล้ชิด เป็นสถาบันที่มีความคงทนที่สุด แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัวมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.3.1 ความหมายของครอบครัว

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2544, น. 3) ได้กล่าวถึงความหมายของครอบครัว ครอบครัวเป็นหน่วยสำคัญของสังคมซึ่งมีโครงสร้าง เราจึงพูดได้ว่า ครอบครัวเป็นหน่วยหนึ่งของโครงสร้างสังคม ในกรณีนี้ ครอบครัวเป็นทั้งสถาบัน (social institution) และเป็นองค์การสังคม (social organization) ในชื่อเดียวกัน และขณะเดียวกันด้วย ซึ่งผิดกับสถาบันอื่น

สุพัตรา สุภาพ (2536, น. 36) ได้กล่าวถึง ปัจจุบันครอบครัวอาจหมายถึงกลุ่มบุคคลที่มาอยู่ร่วมกันด้วยการสมรส โดยทางสายโลหิตหรือการรับเลี้ยงดู (คือเป็นบุตรบุญธรรมก็ได้) มีการตั้งเป็นครอบครัวขึ้นมีความสัมพันธ์ต่อกันในฐานะเป็นสามีและภรรยา เป็นพ่อและแม่ เป็นลูกชายลูกสาว เป็นพี่เป็นน้องโดยมีการรักษาวัฒนธรรมเดิมและอาจจะมีการสร้างสรรค์วัฒนธรรมใหม่เพิ่มเติมก็ได้

ศิริรัตน์ แอดสกุล (2553, น. 5) ได้กล่าวถึง คำว่า “ครอบครัว” หมายถึงสถาบันสังคมขั้นมูลฐานที่ประกอบด้วยชายหนึ่ง หรือมากกว่าหนึ่งอยู่ร่วมกันกับหญิงหนึ่งหรือมากกว่า โดยมีความสัมพันธ์ทางเพศที่สังคมอนุมัติพร้อมด้วยสิทธิและหน้าที่ที่สังคมยอมรับ

พูนสุข เวชวิฐาน (2557, น. 3) ได้กล่าวถึงว่า “ครอบครัว” เป็นสถาบันที่เล็กที่สุดและเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดของสังคม มีบทบาทหน้าที่ในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของสมาชิกครอบครัว (มนุษย์) ให้มีพัฒนาการที่สมบูรณ์และสมดุลตลอดช่วงชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย

สรุปได้ว่า “ครอบครัว” คือ หน่วยสำคัญของสังคม เริ่มต้นจากผู้ชายคนหนึ่งกับผู้หญิงคนหนึ่ง โดยผ่านงานสมรส ซึ่งกลุ่มบุคคลใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันด้วยความสัมพันธ์สมรสหรือเป็นสายเลือดเดียวกัน สมาชิกครอบครัวมีบทบาทหน้าที่แตกต่างกัน ช่วยเหลือกัน เพื่อทำให้ครอบครัวสามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

2.3.2 โครงสร้างและรูปแบบของครอบครัว

สุพัตรา สุภาพ (2536, น. 36-37) ได้กล่าวว่า Murdock แบ่งครอบครัวออกเป็น 3 แบบ ดังนี้

1. ครอบครัวเดี่ยวหรือครอบครัวขนาดเล็ก (nuclear family) บทพยานใช้ว่าครอบครัว กระชั้นเป็นครอบครัวที่ประกอบด้วยสามีภรรยาและลูก

2. ครอบครัวขยาย (extended family) เป็นครอบครัวที่ประกอบด้วยครอบครัวเดี่ยว (nuclear family) และญาติพี่น้อง เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ป้า ลุง อา น้า เป็นต้น

3. ครอบครัวชายมีภรรยาหลายคน (polygamous family) ประกอบด้วยสามีหนึ่ง ภรรยาหลายคน ครอบครัวแบบนี้จึงเป็นครอบครัวเดี่ยว 2 ครอบครัว หรือมากกว่า ที่มีสามีหรือพ่อ รวมกัน เช่น สังคมจีน อิสลาม เป็นต้น

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2544, น. 14-15) ได้กล่าวถึง ในปัจจุบันนิยมแบ่งครอบครัวเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ครอบครัวเดี่ยว (nuclear family) คือ ครอบครัวที่มีสามีภรรยาและลูกอยู่รวมกัน ในบ้าน

2. ครอบครัวร่วม (joint family) ได้แก่ การที่หลายครอบครัวสายเลือดเดียวกันพ่อแม่ เดียวกัน แต่พ่อแม่สิ้นชีวิตไปแล้วเหลือ แต่รุ่นลูกชายที่แต่งงานแล้วพร้อมทั้งลูกของเขา อยู่ในบ้าน เดียวกันมีหัวหน้าครอบครัวเป็นคณะ

3. ครอบครัวขยาย (extended family) คือ ครอบครัวที่มีคน 2 ชั่วอายุ (generations) ขึ้นไป อยู่ในครอบครัวเดียวกัน ผู้มีอำนาจในครัวเรือนที่สุด คือ คนชั่วอายุแรกหรือพ่อแม่ของหัวหน้า

ศิริรัตน์ แอดสกุล (2553, น. 5) ได้อธิบายว่า โดยทั่วไปแล้วครอบครัวแบ่งออกเป็น 4 ประเภท โดยลำดับจากจำนวนที่ปฏิบัติกันมากไปสู่วิปฏิบัติกันน้อย ดังนี้ คือการมีคู่สมรสคนเดียว การมีภรรยาหลายคนคราวเดียวกัน การมีสามีหลายคนในคราวเดียวและการแต่งงานกลุ่ม

นอกจากนั้น กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ได้เปรียบเทียบรูปแบบของ ครอบครัวใน 9 ประเทศที่มีความคล้ายคลึงกัน ได้แก่ สหรัฐอเมริกา แคนาดา จีน ญี่ปุ่น สิงคโปร์ อินโดนีเซีย นอร์เวย์ ฟินแลนด์ ไนจีเรีย และเคนยา สามารถมาสรุปได้ดังนี้ (กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. 2562, น. 10-11)

1. ครอบครัวเดี่ยว (Nuclear Family) คือ ครอบครัวที่ประกอบด้วยสมาชิกครอบครัว 1-2 รุ่น คือ พ่อ แม่และ / หรือบุตร แต่ปัจจุบันได้ขยายความไปถึงคู่สมรสเพศเดียวกันด้วย โดยบุตร ในครอบครัวเดี่ยวนั้นอาจเป็นบุตรทางสายโลหิตหรือบุตรบุญธรรมได้

2. ครอบครัวขยาย (Extended or Joint Family) คือ ครอบครัวที่ประกอบด้วย สมาชิกครอบครัว 3 รุ่นขึ้นไป คือ พ่อ แม่ บุตร และปู่ ย่า ตา ยาย หรืออาจมีญาติคนอื่นอาศัยอยู่

ร่วมกัน

3. ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว (Single Parent Family) คือ ครอบครัวที่มีเฉพาะพ่อหรือแม่เลี้ยงดูบุตรตามลำพัง

4. ครอบครัวที่ไม่มีบุตร หรือครอบครัว 1 รุ่น คือ ครอบครัวที่ประกอบด้วยสามี ภรรยา ไม่มีบุตร

5. ครอบครัวข้ามรุ่น / ครอบครัวผู้สูงอายุอยู่ลำพังกับเด็ก / ครอบครัวห่วงกลาง (Skipped-Generation Family) คือ ครอบครัวที่ผู้สูงอายุอาศัยอยู่กับเด็ก โดยไม่มีผู้อื่นอาศัยอยู่ด้วย อาจถูกพ่อแม่ทิ้ง พ่อแม่เสียชีวิต หรือเป็นผลจากภาวะเศรษฐกิจที่ทำให้คู่สมรสซึ่งเป็นวัยแรงงานตัดสินใจย้ายถิ่นไปทำงานต่างพื้นที่ เป็นสาเหตุที่ต้องทิ้งไว้กับปู่ ย่า ตา ยายให้มีหน้าที่ดูแล ทำให้ผู้สูงอายุต้องทำงานเลี้ยงตนเองและต้องรับภาระดูแลหลานด้วย

6. ครอบครัวอยู่คนเดียว (ไม่มีคู่ครอง) คือ ครีวเรือนที่อาศัยอยู่คนเดียวไม่มีคู่สมรสหรือบุตร

7. ครอบครัวผสม (Step Family) คือ ครอบครัวที่ฝ่ายหญิงหรือ / และฝ่ายชายที่มีบุตรจากสมรสครั้งก่อน ตัดสินใจสมรสเพื่อสร้างครอบครัวใหม่ร่วมกัน

8. ครอบครัวเพศเดียวกัน (Same-Sex Family) คือ ครอบครัวที่คู่รักเพศเดียวกันอาศัยอยู่ร่วมกัน

9. ครอบครัวที่อยู่ร่วมกับคนที่ไม่มีความสัมพันธ์ทางเครือญาติ คือ ครอบครัวที่สมาชิกไม่มีความเกี่ยวข้องกันทางสายเลือดอยู่ร่วมกัน อาศัยอยู่ร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

สรุปได้ว่า โครงสร้างและรูปแบบของครอบครัวสามารถแบ่งเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ ครอบครัวเดี่ยว ครอบครัวขยาย และครอบครัวร่วม

2.3.3 หน้าที่ของครอบครัว

พูนสุข เวชวิฐาน (2557, น. 49) ได้กล่าวถึง หน้าที่ของครอบครัวคือการให้กำเนิดบุตร และสร้างกระบวนการขัดเกลาทางสังคมแก่บุตรเพื่อบุตรจะได้เจริญเติบโตและสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมในสังคม

ศิริรัตน์ แอดสกุล (2553, น. 9-10) ได้กล่าวว่า มุมมองของนักคิดทางทฤษฎีหน้าที่นิยม (Functionalist View) สถาบันครอบครัวมีหน้าที่ที่สำคัญอยู่ 6 ประการ ซึ่งเมื่อ 65 ปีที่ผ่านมาแล้ว นักสังคมวิทยาท่านหนึ่ง คือ William E. Ogburn เขาเป็นคนแรกที่กำหนดว่าครอบครัวต้องมีหน้าที่ดังนี้

1. ผลิตสมาชิกใหม่ให้แก่สังคม (Reproduction) สังคมต้องมีการรักษาสภาพของสังคมไว้ ด้วยการผลิตสมาชิกใหม่ให้กับสังคม เพื่อเป็นการทดแทนสมาชิกเก่าที่ตายไป

2. ดูแลและปกป้องสมาชิก (Protection) ทารกแรกเกิดไม่เหมือนกับสัตว์ตัวน้อย ๆ ชนิดอื่น ๆ ในโลก

3. อบรมหรือขัดเกลาทางสังคมแก่สมาชิก (Socialization) พ่อแม่และเครือญาติ จะต้องทำหน้าที่เป็นผู้สอนเรื่องความประพฤติของเด็ก และถ่ายทอดบรรทัดฐานของสังคม

4. กำหนดกฎระเบียบเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศ (Regulation of Sexual Behavior) บรรทัดฐานทางเพศ (Sexual Norms) นั้น เป็นเรื่องที่เปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา

5. ให้ความรักความเป็นมิตรแก่สมาชิก (Affection and Companionship) ครอบครัว จะให้ความรักความอบอุ่นและความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดแก่สมาชิก

6. ให้สถานภาพทางสังคมแก่สมาชิก (Provision of Social Status) ครอบครัวจะเป็น ผู้ให้สถานภาพแก่เด็กที่เกิดมา ตั้งแต่สถานภาพที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด (Ascribed Status)

สุพัตรา สุภาพ (2536, น. 57) ได้กล่าวถึงหน้าที่ของครอบครัวมี 6 ประการ ดังนี้

1. สร้างสรรค์สมาชิกใหม่ (reproduction) เพื่อให้สังคมสามารถดำรงอยู่ได้ เพราะ สังคมจะต้องมีสมาชิกใหม่แทนสมาชิกเดิมที่ตายไป

2. บำบัดความต้องการทางเพศ (Sexual gratification) ซึ่งจะออกมาในรูปของการ สมรส เป็นการลดปัญหาทางเพศบางอย่าง

3. เลี้ยงดูผู้เยาว์ให้เติบโตขึ้นในสังคม (maintenance of immature children or raising the young) ครอบครัวเป็นสถาบันที่สำคัญมากต่อระบบการพัฒนาทางร่างกายและจิตใจ ของเด็ก เป็นสถานที่ส่วนใหญ่เลี้ยงดูเด็กให้เป็นคนที่เจริญเติบโตที่สมบูรณ์ไม่ให้เกิดปัญหาสังคม

4. ให้การขัดเกลาทางสังคม (socialization) ครอบครัวเป็นแหล่งการอบรมเบื้องต้น ที่มีอิทธิพลต่อเด็กมากที่สุด

5. กำหนดสถานภาพ (social placement) เราได้ชื่อสกุลจากครอบครัว

6. ให้ความรักและความอบอุ่น (affection) ครอบครัวเป็นแหล่งที่สมาชิกได้รับความรักและอบอุ่นอย่างบริสุทธิ์ใจ

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2544, น. 3) ได้กล่าวว่า เมื่อครอบครัวเป็นหน่วยสังคม (social unit) ของโครงสร้างสังคมจะมีองค์ประกอบเหมือนหน่วยสังคมอื่น ในด้านการทำหน้าที่ (Function) ครอบครัวมีหน้าที่ต่าง ๆ เช่น ให้กำเนิดสมาชิกใหม่ อบรมเลี้ยงดู ให้ความรักความอบอุ่น เป็นที่พึ่งทางใจ และให้สถานภาพ เป็นต้น

สรุปได้ว่า หน้าที่ของครอบครัวมี 5 ประการ ได้แก่ 1. ตอบสนองความต้องการด้านร่างกาย และด้านอารมณ์ 2. ให้ความรักความอบอุ่นและความเป็นมิตรแก่สมาชิก 3. เลี้ยงดูและอบรมสมาชิก ให้สามารถเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของสังคม 4. สร้างสรรค์สมาชิกใหม่ให้เป็นผู้สืบเชื้อสายหรือผู้ สืบสกุลให้แก่สังคม 5. สร้างฐานะทางเศรษฐกิจและสถานภาพของสังคม

2.3.4 ปัญหาครอบครัว

จากการเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมโลก ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากร เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี ทศนคติในการดำเนินชีวิต และค่านิยมสมัยใหม่ ส่งผลต่อโครงสร้างของครอบครัว และสัมพันธ์ภาพในครอบครัว แล้วการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ ยิ่งก่อให้เกิดครอบครัวลักษณะพิเศษมากขึ้นด้วย โดยเป็นครอบครัวประเภทที่มีความยากลำบาก อาทิ ครอบครัวข้ามรุ่นหรือครอบครัวผู้สูงอายุเลี้ยงดูเด็กตามลำพัง ครอบครัวที่มีคนพิการหรือผู้ป่วยติดเตียง ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยว ครอบครัวเพศเดียวกัน เป็นต้น โดยสภาวะปัญหาและความต้องการของครอบครัวลักษณะเฉพาะในรูปแบบต่าง ๆ จากการศึกษางานวิจัย พบปัญหาและความต้องการในแต่ละประเภท ดังนี้ (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. 2562, น. 14, 18)

1. ครอบครัวเลี้ยงเดี่ยวที่มีเฉพาะพ่อหรือแม่ เลี้ยงลูกตามลำพัง (Single-Parent Families)

ปัญหาที่พบบิดังนี้

1) พ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยวต้องรับภาระในครอบครัวเพิ่มขึ้น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและการดูแลเลี้ยงดูบุตร ต้องรับภาระหน้าที่ในการเป็นทั้งพ่อและแม่ ส่งผลให้เกิดความเครียดจนส่งผลกระทบต่อภาวะการเป็นโรคซึมเศร้า เนื่องจากรู้สึกว่าจะไม่สามารถทำหน้าที่ได้เต็มที่ทั้งสองด้าน

2) พ่อเลี้ยงเดี่ยว มักประสบปัญหาเรื่องการเลี้ยงดูบุตร โดยเฉพาะบุตรสาว ในขณะที่แม่เลี้ยงเดี่ยว มักประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งแม่เลี้ยงเดี่ยวที่เคยแต่ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบงานในบ้านเพียงอย่างเดียว

2. ครอบครัวที่มีสมาชิกอยู่ในสภาวะพึ่งพิงสูง

ปัญหาที่พบบิดังนี้

1) สมาชิกในครอบครัวคนใดคนหนึ่ง อาจต้องเสียสละตนเองเพื่อการดูแล สมาชิกที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากครอบครัวนั้นมีสมาชิกเพียง 2 คน อาทิ บุตรที่ดูแลบิดาหรือมารดา ตามลำพัง พ่อหรือแม่เลี้ยงเดี่ยวที่ดูแลบุตรที่มีภาวะป่วยติดเตียง ทำให้การหารายได้ทำได้ยากขึ้น จึงส่งผลในเรื่องของค่าใช้จ่าย ส่งผลกระทบต่อความเครียด และส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตของสมาชิกที่ดูแลผู้ป่วยได้

2) สมาชิกที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง ประสบกับภาวะเครียด ส่งผลกระทบต่อปัญหาด้านสุขภาพจิต ผู้ดูแลสมาชิกที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง จะได้รับผลกระทบหลักใน 2 ด้าน คือ

(1) ด้านจิตใจและอารมณ์ เนื่องจากเป็นภารกิจที่มีความรับผิดชอบสูง จึงก่อให้เกิดความเครียด โดยอาจเครียดจากการขาดความรู้ในการดูแล หรือ / และเครียดจากการที่ต้องทำหน้าที่ในการหารายได้ และผู้ดูแลสมาชิกในภาวะพึ่งพิงไปพร้อมกัน

(2) ด้านร่างกาย เนื่องจากการดูแลสุขภาพซึ่งที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงสูงต้องใช้ทั้งกำลังกายกำลังใจอย่างมาก อาจทำให้เกิดความอ่อนเพลียอ่อนล้าจนส่งผลต่อสุขภาพกายได้

นอกจากนั้น พระครูจิรัฏฐมธัช และพระมหาศกดิ์ดา สิริเมธี (หารเทศ) (2561, น. 46-57) ได้สรุปถึงปัญหาความขัดแย้งในครอบครัว มี 2 ประการ คือ

1. ปัญหาในครอบครัวที่เกิดขึ้นระหว่างสามีภรรยา ได้แก่ ปัญหาครอบครัวในด้านบทบาท ปัญหาครอบครัวในด้านทัศนคติและค่านิยม ปัญหาครอบครัวในด้านความประพฤติ ปัญหาครอบครัวในด้านภาวะทางอารมณ์ ปัญหาครอบครัวในด้านการศึกษาความซื่อสัตย์ ปัญหาครอบครัวในด้านทางเพศ

2. ปัญหาครอบครัวที่มีสาเหตุมาจากสังคม ได้แก่ ปัญหาครอบครัวในด้านวัฒนธรรม ปัญหาครอบครัวในด้านการประกอบอาชีพ ปัญหาครอบครัวด้านเครือญาติ ปัญหาครอบครัวในด้านเศรษฐกิจปัญหาครอบครัวในด้านความคาดหวังของครอบครัวและสังคม

สำหรับแนวทางแก้ไขปัญหา คือ

1. ปัญหาในครอบครัวอันมีสาเหตุมาจากสามีและภรรยา มีแนวทางแก้ไข ดังนี้

1) ปัญหาครอบครัวในด้านบทบาทภายหลังจากแต่งงานคู่สมรสทั้ง 2 จะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทของตนเองจากเดิมไปสู่บทบาทของสามีภรรยาซึ่งต่างก็มีบทบาทเฉพาะของตนเอง แต่การที่จะระบุชัดเจนว่า บทบาทใดเป็นของใครในลักษณะที่ตายตัวนั้น คงเป็นไปได้ยาก ข้อสำคัญอยู่ที่ว่า ทั้งสามีและภรรยาต้องเคารพและยอมรับในบทบาทของกันและกัน มีการปฏิบัติตนได้เหมาะสมและสอดคล้องกับบทบาทของตน โดยไม่เข้าไปก้าวล่วงในบทบาทของคู่สมรสจนกลายเป็นเหตุให้เกิดความขัดแย้งในครอบครัว

2) ปัญหาครอบครัวในด้านทัศนคติและค่านิยมจากความแตกต่างของครอบครัวเดิมที่หล่อหลอมด้วยพ่อแม่หรือบุคคลอื่นในครอบครัวก่อนที่จะมีการแต่งงาน ทำให้ทั้งคู่มีทัศนคติ ค่านิยม และวิถีปฏิบัติบางอย่างแตกต่างกัน เช่น ความคิดเห็นในเรื่องเศรษฐกิจ เงินทอง วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และทัศนคติทางเรื่องเพศ เป็นต้น หากคู่สมรสยังมีทัศนคติ และค่านิยมแตกต่างกันมาก สิ่งที่มาคือ ปัญหาครอบครัว แต่หากทั้งคู่มีความเข้าใจ และพยายามปรับปรุงทัศนคติ และค่านิยมให้สอดคล้องกันได้ ปัญหาความขัดแย้งในครอบครัวก็จะไม่เกิดขึ้น

3) ปัญหาครอบครัวในด้านความประพฤติหากคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ยอมปรับเปลี่ยนความประพฤติของตนเอง และยังยึดติดอยู่กับรูปแบบการดำเนินชีวิตก่อนแต่งงาน โอกาสแห่งความขัดแย้งภายในครอบครัวที่จะนำมาสู่ปัญหาครอบครัวย่อมมีมาก ซึ่งสิ่งที่จะลดข้อขัดแย้งเหล่านี้ได้ ก็คือการปรับตัวเข้าหากัน

4) ปัญหาครอบครัวในด้านภาวะทางอารมณ์การตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาหรือการโต้ตอบต่อสถานการณ์ที่แตกต่างกันของสามีและภรรยา อาจนำมาซึ่งความขัดแย้ง บาดหมาง และ

ไม่เป็นที่พอใจของอีกฝ่าย เพราะฉะนั้น ชีวิตสมรสจะประสบความสำเร็จได้ ย่อมขึ้นอยู่กับ การประนีประนอม ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ และความสามารถในการปรับตัวเข้าหากัน

5) ปัญหาครอบครัวในด้านการขาดความซื่อสัตย์ความไม่ซื่อสัตย์ในชีวิตสมรสเป็น สาเหตุสำคัญสาเหตุหนึ่งของความล้มเหลวในชีวิตการแต่งงาน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการเงิน หรือเรื่อง ชู้สาว ชีวิตสมรสที่มีความสุขควรอยู่กันอย่างเปิดเผยทั้ง 2 ฝ่าย มีความจริงใจซึ่งกันและกัน เพราะสิ่งที่ ตามมาภายหลังการขาดความซื่อสัตย์ก็คือ ความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน จนกลายเป็นสาเหตุของ ปัญหาความขัดแย้งในที่สุด

2. ปัญหาครอบครัวที่มีสาเหตุมาจากสังคมมีแนวทางแก้ไข ดังนี้

1) ปัญหาครอบครัวในด้านวัฒนธรรมพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน เช่น ศาสนา ภาษา ความเชื่อ และแผนการดำรงชีวิต หากวัฒนธรรมพื้นฐานที่สามี ภรรยาเหมือนกัน ก็ย่อมมีโอกาสเกิดความขัดแย้งน้อยลง แต่หากสามีและภรรยาพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่ต่างกันมาก ก็ย่อมมีโอกาสนำมาซึ่งความขัดแย้งมากขึ้น ดังนั้น จึงต้องมีการปรับตัว และยอมรับวัฒนธรรมของ อีกฝ่ายให้ได้จึงจะช่วยลดความขัดแย้งให้น้อยลง

2) ปัญหาครอบครัวในด้านการประกอบอาชีพอาชีพเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำเนิน ชีวิตเป็นอย่างมาก ทั้งสามีและภรรยาต้องมีอาชีพ ซึ่งอาจจะเป็อาชีพของตนเอง หรือทำงานเป็น ลูกจ้างนอกรบ้าน หากสามีภรรยาไม่มีอาชีพแล้ว ก็ย่อมไม่มีทรัพย์สินเงินทองที่จะมาใช้จ่ายจุนเจือ สมาชิกในครอบครัว ทำให้เกิดความยากจน ความยากจนอาจนำมาสู่ความขัดแย้งกันในครอบครัวได้

3) ปัญหาครอบครัวด้านเครือญาติ เครือญาติของสามีและภรรยา มีส่วนเป็นได้ ทั้งผู้ส่งเสริมความมั่นคง และเป็นทั้งผู้ทำลายชีวิตการสมรสของคู่สามีภรรยา โดยเฉพาะกรณีที่มี สามีหรือภรรยาต้องเข้าไปอาศัยอยู่ในบ้านของคู่สมรสภายหลังการแต่งงาน ซึ่งประกอบด้วยพ่อแม่พี่น้อง หรือเครือญาติของคู่สมรสอาศัยอยู่ด้วย ความขัดแย้งที่เกิดเพราะสาเหตุอันเนื่องมาจากเครือญาติจะมี โอกาสเกิดขึ้นได้มาก หากคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้ง 2 ฝ่ายเป็นคนที่รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น และชอบนำเอาแนวคิดของบุคคลอื่นนอกเหนือไปจากครอบครัวของตนเองมาเป็นแนวทางใน การดำเนินชีวิต

สุพจน์ เต็นดวง และนาถฤดี เต็นดวง (2558, น. 16-19) ได้แบ่งปัญหาครอบครัวเป็น 6 ประเภท ได้แก่

1. ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวและปัญหาความรุนแรงใน ครอบครัว กล่าวคือ สมาชิกในครอบครัวอาจมีปัญหากเกี่ยวกับพื้นฐานความรัก ความอบอุ่นใน ครอบครัว ทำให้เกิดปัญหาหระหว่างสมาชิก คือ ปัญหาหระหว่างสามีภรรยา เช่น การหย่าร้างระหว่าง สามีภรรยา เป็นมายเนื่องจากการตายของคู่ครอง การทะเลาะเบาะแว้ง การนอกใจระหว่างสามี

ภรรยา ปัญหาระหว่างพ่อแม่กับบุตร เช่น การทะเลาะเบาะแว้ง บุตรถูกล่วงโทษด้วยความรุนแรงและด้วยอารมณ์ความโกรธ เป็นต้น

2. ปัญหาเกี่ยวกับบุตร กล่าวคือ ปัญหาที่เกิดกับเด็กหรือบุตรในครอบครัวซึ่งมีปัญหาหลากหลายมาก ทั้งปัญหาการไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัว ปัญหาการศึกษาและปัญหาสุขภาพ ปัญหาที่เด็กก่ออาชญากรรม การดื่มแอลกอฮอล์ สารเสพติด เป็นต้น

3. ปัญหาผู้ที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้หรือช่วยเหลือตนเองได้น้อย ปัญหาหลักคือ ครอบครัวต้องดูแลผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเรื้อรัง ผู้พิการ โดยเฉพาะครอบครัวของแรงงานที่มีรายได้น้อย ครอบครัวที่มีปัญหาอื่น ๆ มาก ก็จะเป็นปัญหาที่รุนแรงและต้องการความช่วยเหลืออย่างจริงจัง

4. ปัญหาอบายมุขในครอบครัว กล่าวคือ ปัญหาเล่นหวย ลอตเตอรี่ การพนันต่าง ๆ ของสามีและภรรยา ปัญหาดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสูบบุหรี่ในสามี ภรรยา และบุตร

5. ปัญหาสภาพบ้านและสิ่งแวดล้อม กล่าวคือ บ้านเป็นพื้นที่สำคัญที่ทำให้ผู้อยู่อาศัยมีความสุขหรือความทุกข์ และอาจเป็นสาเหตุที่นำไปสู่ปัญหาอื่น ๆ เช่น สุขภาพ ความปลอดภัย เป็นต้น

6. ปัญหาหนี้สิน กล่าวคือ ครอบครัวถูกข่มขู่ ถูกด่าทออย่างรุนแรง ถูกทำลายหรือแย่งชิงทรัพย์สินสิ่งของภายในบ้านหรือร้านค้า การถูกส่งใบแจ้งมาเตือน เป็นต้น

2.4 ความรู้เกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทย

ชาวจีนได้อพยพไปอาศัยในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งที่ชาวจีนมาอยู่อาศัยสร้างครอบครัวสร้างรากฐาน เพราะประเทศไทยเป็นดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ ประกอบกับคนไทยมีนิสัยโอบอ้อมอารีและไม่เบียดเบียนหรือจำกัดสิทธิผู้อื่น แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย (2552, น. 11) กล่าวว่า ในสังคมไทยมีชาวจีน 5 กลุ่มใหญ่ ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของจีน คือ จีนฮกเกี้ยน จีนแต้จิ๋ว จีนกวางตุ้ง จีนแคะ และจีนไหหลำ ชาวจีนเหล่านี้กระจัดกระจายอยู่ในทุกภูมิภาคของประเทศไทย โดยเฉพาะจีนแต้จิ๋ว ซึ่งจัดว่ามีจำนวนประชากรหนาแน่นกว่าจีนอีก 4 กลุ่ม แต่สำหรับกรุงเทพมหานครน่าจะมีจีนทั้ง 5 กลุ่มนี้ปะปนกันไป ซึ่งสอดคล้องกับ ชัชวาลย์ นิรมิตวิจิตร (2546, น. 11) กล่าวว่า ชาวจีนที่อพยพเข้ามาพำนักอยู่ในภาคกลางประกอบด้วยชาวจีนจาก 5 กลุ่มภาษาพูด คือ แต้จิ๋ว กวางตุ้ง ฮกเกี้ยนไหหลำ และแคะ ทั้ง 5 กลุ่มนี้มีถิ่นฐานเดิมอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศจีน และจีนแต้จิ๋วเป็นกลุ่มที่มีมากที่สุด การตั้งถิ่นฐานของชาวจีนแต่ละกลุ่มมักจะตั้งถิ่นฐานตามเส้นทางการเดินทางมายังประเทศไทย ชุมชนชาวจีนที่ตั้งถิ่นฐานขึ้นก่อนจะทำหน้าที่เป็นสถานที่แรกรับสำหรับชาวจีนรุ่นต่อ ๆ มาที่แสดงให้เห็นถึงการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทยและลักษณะการทำมาหากินของชาวจีนในประเทศไทยในแต่ละพื้นที่ชาวจีนหลังจากอพยพเข้ามาในประเทศไทยมีส่วนเกี่ยวข้องกับสังคมไทยอย่างใกล้ชิด ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม และมีการดำเนินชีวิตที่มี

ลักษณะที่แบบเนียนกลมกลืนกับคนไทยจนมีการก่อรูปเป็นครอบครัวไทยเชื้อสายจีน ที่มีรายละเอียด ดังนี้

2.4.1 วิถีชีวิตและวัฒนธรรมคนไทยเชื้อสายจีน

สังคมไทยมีหลายชนชาติเข้ามาอาศัยอยู่อย่างยาวนานโดยเฉพาะคนจีนที่ได้อพยพมาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยตั้งแต่สมัยอยุธยา และเนื่องจากประเทศไทยมีนโยบายเศรษฐกิจที่เปิดโอกาสให้คนจีนเข้ามา มีบทบาทสำคัญทางการค้าจนถึงปัจจุบันจึงถือได้ว่าคนจีนมีบทบาทอย่างมากต่อเศรษฐกิจไทย เมื่อคนจีนเข้ามาในประเทศไทยได้นำประเพณี ความเชื่อ ค่านิยมติดตัวมาด้วยและเป็นอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เข้มแข็งซึ่งสะท้อนผ่านพิธีกรรม ประเพณี ความเชื่อ แนวคิดต่าง ๆ ที่มีการยึดถือปฏิบัติกันอย่างเคร่งครัดและถ่ายทอดสู่รุ่นลูกหลานยึดถือปฏิบัติมาจนถึงปัจจุบัน (พิณวิไล ปริบูรณ์, 2555) มีผลงานการศึกษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย (2552, น. 272-321) กล่าวว่า การที่ชาวจีนได้อพยพข้ามน้ำข้ามทะเลมาตั้งถิ่นฐานสร้างครอบครัวจนเป็นปึกแผ่นมั่นคงทุกวันนี้ ส่วนหนึ่งมาจากคุณสมบัติเฉพาะตัวที่เฉลียวฉลาด ขยัน อดทน มัธยัสถ์ อ่อนน้อมถ่อมตน ซื่อสัตย์ กตัญญู และความสัมพันธ์อันแน่นานของคน 2 แผ่นดินนี้ จึงปรากฏทั้งในด้านศิลปะ ประเพณี ความเชื่อ วิถีชีวิต และการอบรมเลี้ยงดู ในลักษณะที่กลมกลืนจากการก่อรูปครอบครัวไทยจีน ซึ่งดูจะเป็นวิถีกลืนกลายทางวัฒนธรรมที่แน่นแฟ้นที่สุด

ศุภการ สิริไพศาล (2550, น. 51) ได้ศึกษาจีนขนาดใหญ่: ประวัติศาสตร์วัฒนธรรม และสังคม ได้กล่าวว่า วัฒนธรรมและวิถีชีวิตดั้งเดิมของชาวจีนขนาดใหญ่ชาวจีนมีวิถีชีวิตและ ประเพณีปฏิบัติที่เห็นเด่นชัดคือการยึดถือแบบแผนธรรมเนียมและมีวิถีปฏิบัติตามที่บรรพบุรุษเคยประพฤติปฏิบัติสืบต่อกันมาตลอดจนมีความเชื่อดั้งเดิมเกี่ยวกับ ชาวไทยเชื้อสายจีนในขนาดใหญ่ก็เช่นกันยังคงมีวิถีปฏิบัติและความเชื่อดั้งเดิมเฉกเช่นชาวจีนทั่ว ๆ ไปทั้งนี้สามารถจำแนกออกได้เป็น 2 กรณี คือ

1. วิถีปฏิบัติและความเชื่อดั้งเดิมตามนักขัตฤกษ์ ได้แก่ ประเพณีตรุษจีน ประเพณีง่วนเซียวโจ้ว ประเพณีเซ็งเม้ง ประเพณีกินขนมจั่ง ประเพณีสารทจีน ประเพณีไหว้จันทร์ ประเพณีถือศีลกินเจ และประเพณีไหว้ขนมอี๋ เป็นต้น ประเพณีต่าง ๆ ของชาวไทยเชื้อสายจีนในขนาดใหญ่ที่กล่าวมาเป็นแบบแผนปฏิบัติตามความเชื่อดั้งเดิมที่บรรพบุรุษประพฤติปฏิบัติ นอกจากนี้ ยังสะท้อนให้เห็นถึงจริยธรรมบางประการของชาวไทยเชื้อสายจีนในขนาดใหญ่ที่มีต่อบรรพบุรุษ กล่าวคือ ประเพณีเซ็งเม้งเป็นประเพณีที่มุ่งเน้นปลูกฝังจริยธรรมด้านความเคารพกตัญญูกตเวทีของลูกหลานที่ต่อบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้วประเพณีสารทจีนเป็นประเพณีที่มุ่งเน้นปลูกฝังจริยธรรมด้านความเมตตากรุณาต่อวิญญาณเร่ร่อนต่าง ๆ ประเพณีไหว้พระจันทร์เป็นประเพณีที่มุ่งเน้นปลูกฝังจริยธรรมด้านความกตัญญูกตเวทีต่อธรรมชาติ (พระจันทร์) ซึ่งเป็นสรรพสิ่งที่มีคุณประโยชน์ต่อชาวจีนและชาวโลกทั่วไป

2. วิถีปฏิบัติและความเชื่อดั้งเดิมตามวิถีจักรชีวิต ได้แก่ ประเพณีแต่งงาน ประเพณี

แฮยิด และประเพณีงานศพ เป็นต้น ดังนี้ ประเพณีพิธีแต่งงาน ประเพณีพิธีแต่งงานเป็นอีกประเพณีหนึ่งของชาวไทยเชื้อสายจีนที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อดั้งเดิมของคนจีนในเรื่องการแสดงความเคารพ วิญญาณบรรพบุรุษ ขั้นตอนปฏิบัติในประเพณีแต่งงานเริ่มขั้นตอนด้วยการทาบทาม การสู่ขอ การหมั้น และพิธีแต่งงานตามลำดับ ประเพณีแฮยิด หรือประเพณีจักระลิกวันคล้ายวันเกิดให้กับผู้อาวุโส เป็นประเพณีที่การแสดงถึงความกตัญญูทเวที ความซื่อสัตย์ และการเคารพผู้อาวุโส การประกอบพิธีแฮยิดหรือการทำบุญวันคล้ายวันเกิดครบรอบ 60 ปี เป็นการแสดงความยินดีที่มีอายุยืนยาวเป็นการแสดงถึงการบรรลุความเป็นคนอย่างสมบูรณ์เพราะได้ผ่านประสบการณ์ด้านต่าง ๆ ถือเป็นผู้อาวุโสทั้งระดับครอบครัวและชุมชน ประเพณีงานศพ เป็นงานที่จัดขึ้นเมื่อมีสมาชิกในครอบครัวถึงแก่กรรมบรรดาญาติ พี่น้องก็จะประกอบพิธีทางศาสนาเพื่อให้ผู้ถึงแก่กรรมได้รับความสุขในปรภพและเป็นการแสดงออกซึ่งความกตัญญูทเวทีต่อบรรพบุรุษ รวมทั้งยังเชื่อว่าจะส่งผลให้บรรดาญาติกันตลอดจนผู้ที่มีส่วนร่วมในพิธีศพจะได้รับความสุขความเจริญ

ถาวร ลีโขท (2554, น. 143-165) ได้กล่าวถึง วัฒนธรรมด้านประเพณี วิถีชีวิต และกิจกรรมสังคมแต่จิว ดังนี้

1. อยู่ร่วมกันตามตระกูลแซ่ ระบบตระกูลแซ่เป็นหัวใจของการสร้างชาติจีน ความสัมพันธ์ของคนในแซ่เดียวกันตามระบบตระกูลแซ่ของจีนแต่จิวแบ่งเป็น 2 ระดับ ถ้าเพียงร่วมแซ่กันแต่คนละสาขาซึ่งแยกกันมานานเรียกว่าญาติชั้น “จิง” คือ ญาติร่วมแซ่ แต่ถ้าวร่วมสาขาเดียวกันด้วยมีบรรพบุรุษต้นสาขาคนเดียวกันไหวศาลบรรพชน ศาลเดียวกัน เรียกว่าญาติชั้น “กาทันัง” คำนี้แปลว่า “คนครอบครัวเดียวกัน” ซึ่งเป็นครอบครัวใหญ่มีคนอยู่รวมกัน 5 ชั่วคน

2. เทิดทูนบูชาบรรพชน จีนแต่จิวคิดว่าแม้การเทิดทูนบูชาบรรพชนจะมีส่วนของความเชื่อฝังงายอยู่บ้าง แต่มีคุณค่าทางสังคมและจิตใจอยู่มาก คือ 1) เป็นการรำลึกถึงพระคุณของบรรพชนที่ต่อสู้ฟันฝ่าความยากลำบาก สร้างและสืบวงศ์ตระกูลมาถึงพวกเรา 2) สร้างความสามัคคีในหมู่ญาติ 3) เป็นการเสริมสร้างความเชื่อมั่นว่ามีบรรพชนคุ้มครองการดำรงวงศ์ตระกูลให้รุ่งเรืองสืบต่อไป และที่สำคัญเป็นตัวอย่างแก่ลูกหลานในด้านการรักษวงศ์ตระกูล เคารพบรรพชน เมตตาอนุชนมีความเกื้อกูลกันทั้งในยามมีชีวิตอยู่และล่วงลับไปแล้ว

3. ให้ความสำคัญแก่การแต่งงาน ตามวัฒนธรรมตระกูลแซ่ถือการสืบวงศ์ตระกูลเป็นหน้าที่สำคัญของทุกคน (แต่เน้นที่ผู้ชายซึ่งเป็นผู้สืบแซ่) ถึงกับมีกล่าวในคัมภีร์เม็งจื่อ (เพ็งจื่อ) ว่า “ความกตัญญูมี 3 ประการไร้ผู้สืบสกุลเป็นเรื่องใหญ่ที่สุด” คนจีนทุกกลุ่มจึงถือการแต่งงานเป็น “เรื่องใหญ่ที่สุดในชีวิต” มีขั้นตอนและระเบียบพิธีเป็นแบบแผนเพื่อให้คู่สมรสตระหนักถึงความสำคัญของชีวิตคู่ ซึ่งจะหย่าร้างง่าย ๆ ไม่ได้ วัฒนธรรมจีนแต่จิวถือความมั่นคงในคู่ครองเป็นเรื่องสำคัญ

4. เคารพระเบียบประเพณีพิธีพิถันจรรยา มารยาท ประเพณีอันเนื่องด้วยเงินโพ้นทะเลที่สำคัญ คือ 1) เมื่อจะเดินทางไปโพ้นทะเล หรือกลับมาเยี่ยมบ้านแล้วจะกลับถิ่นโพ้นทะเล

ญาติมิตรจะนำของขวัญหรือเงินกันถุงเล็กน้อยมามอบให้เป็นการอวยพรให้เดินทางโดยสวัสดิภาพ เรียกว่า “ซ่งสูงฮวง” 2) เมื่อเงินโพ้นทะเลหรือลูกหลานเงินโพ้นทะเลกลับมาเยี่ยมบ้านที่แต่จิว ญาติที่บ้านเมืองจีนต้องทำบัวลอยไปหวาน (2 ฟอง) ให้กินเป็นสิริมงคล และเป็นสัญลักษณ์ว่าได้กลับมา รวมกันพร้อมหน้าที่บ้านเมืองจีน ส่วนญาติคนอื่น ๆ จะนำไป 2-4 ฟองหรือหมู 1 ชิ้นมามอบให้เป็นการรับขวัญ

5. เชื่อเรื่องผีสิงเทวดามาก ผีสิงเทวดาที่จีนแต่จิวนับถือมีมาก อาจจัดเป็นประเภทได้ ดังนี้ 1) เทพยุคโบราณ สืบทอดมาจากพวกไปเย่ว มีหลายองค์แพร่หลายที่สุด คือ “เทพมังกรเขียว” เป็นเทพประจำเผ่าพวกหมิ่นเย่วซึ่งบูชาเป็นสัตว์ศักดิ์สิทธิ์ประจำเผ่า 2) วีรชนและผู้ทรงกิตติคุณ ในอดีต เช่น กวนอู นั้่งม่งกง (หานอ้ว) ผู้วางรากฐานอารยธรรมแต่จิว เจ้าแม่ทับทิมหรือเจ้าแม่มาจู่ ซึ่งจีนนิยมเรียกว่า “เทียนโฮ่ว” 3) เทพทางศาสนาพุทธและเต๋า ที่แพร่หลายมาก ได้แก่ พระกวนอิม (อวโลกิเตศวรโพธิสัตว์) ของพุทธ เทพเหียงเหียงเสียงตี้ของเต๋า 4) เทพพื้นบ้าน คือ เทพที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต เป็นที่เคารพของชาวบ้านทั่วไป เทพพวกนี้มีมาก เช่น ไทวต้งกง ไฉ่ซัง หมิงซัง เจ้าซัง 5) เทพเฉพาะถิ่น จีนแต่ละถิ่นมีเทพเฉพาะท้องถิ่นของตนที่ไม่มีในจีนถิ่นอื่นของแต่จิว ได้แก่ “ซำซัวก๊กอ้วง” เป็นเทพประจำภูเขาสามลูกที่อำเภอก๊กเอี้ยต่อเนื่องไปถึงถิ่นจีนแคะ

6. วันเทศกาลคึกคักเป็นพิเศษ จีนแต่จิวมีเทศกาลสำคัญตามประเพณี 8 เทศกาล ได้แก่ เทศกาลตรุษจีนซึ่งแยกออกเป็น 2 เทศกาลย่อย คือ สิ้นปีเก่ากับขึ้นปีใหม่ เทศกาลหยวนเซียว ซิงหมิง (เซ็งเม้ง) ตวนอู๋ (ขนมจ้าง, บะจ่าง) จงหยวน (สารทจีน) จงชิว (ไหว้พระจันทร์) และตงจื่อ (ตั้งจี, ตั้งโจ๊ะ หรือเทศกาลขนมบัวลอย) เทศกาลในถิ่นแต่จิวมีกิจกรรมคล้ายกับจีนถิ่นอื่น แต่คึกคักเป็นพิเศษกว่าตรงที่มีประเพณี “แห่เจ้า” โดยเชิญเทวรูปเทพเจ้าสำคัญในท้องถิ่นของตนออกแห่แห่นไปในชุมชนและย่านใกล้เคียง ขบวนสวยงาม คึกคักสนุกสนาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเทศกาลหยวนเซียว กลางเดือนอ้ายจัน ซึ่งเป็นเทศกาลคึกคักที่สุดของแต่จิว

7. ให้ความสำคัญแก่ที่อยู่อาศัย คนแต่จิวให้ความสำคัญกับที่อยู่อาศัยมากโดยตกแต่งอย่างสวยงามราวกับตำหนักในวัง จนมีคำกล่าวว่า “บ้านแต่จิว สร้างอย่างวัง” บ้านอันเป็นแบบฉบับของบ้านจีนแต่จิวคือบ้านเสื่อลงเนิน บ้านสี่แฉ่มทอง และบ้านสี่ม้าลากรด ซึ่งตกแต่งประดับประดาสวยงามเป็นอัตลักษณ์ของจีนแต่จิวชัดเจน

8. อาหารมีลักษณะพิเศษของตนเอง 1) คนแต่จิวกินข้าวเจ้าเป็นอาหารหลัก มีมันเทศเป็นอาหารรองช่วยเสริมข้าวซึ่งไม่ค่อยพอกิน 2) เนื่องจากข้าวมีน้อยไม่ค่อยพอกิน คนแต่จิวจึงต้องกินข้าวต้มเป็นอาหารหลัก 3) กับข้าวสำหรับข้าวต้ม นิยมใช้ของดองประเภทต่าง ๆ ของคนแต่จิว เช่น เกี่ยมไฉ่ (ผักกาดดอง) กงไฉ่ (ผักกาดดองหวาน) ไชโป๊ (ผักกาดหัวต้ม) เป็นต้น 4) มีของว่างที่ทำจากข้าวและผักมากมายหลายชนิด ของพวกนี้เรียกรวมว่า “ก้วย” 5) เนื่องจากเป็นถิ่นชายทะเล จึงมี

อาหารทะเลและอาหารทะเลดองมากเป็นพิเศษ 6) มีฝีมือการปรุงอาหารให้อร่อย มีเวลาปรุงอาหารให้ได้ทั้งรูป สี กลิ่น รส ทั้งอร่อยและสวยงามเป็นศิลปะที่แสดงอัตลักษณ์ของจีนแต่จี๋ชัดเจน

9. การแต่งกายเปลี่ยนไปตามยุคสมัยแต่เป็นระเบียบเรียบร้อย การแต่งกายของจีนแต่จี๋เปลี่ยนไปตามยุคสมัยเช่นเดียวกับจีนอื่น สมัยราชวงศ์หมิงทั้งชายและหญิงไว้ผมยาว ถึงราชวงศ์ชิงผู้ชายถูกบังคับให้ไว้ผมเปียแบบแมนจู สั้นราชวงศ์ชิงแล้วตัดผมสั้นแบบทางตะวันตก ยุคสาธารณรัฐผู้หญิงในเมืองนิยมใส่กิ๋เท้า แต่ในชนบทนิยมนุ่งกางเกงแบบจีนผู้ชายนุ่งกางเกงขา กว้าง แต่ไม่ว่าจะแต่งกายแบบไหน ผมทรงอะไร ก็เน้นที่ความเป็นระเบียบเรียบร้อย นับเป็นอันลักษณ์อีกประการหนึ่งของจีนแต่จี๋

10. รักความสะอาด จีนแต่จี๋เป็นเผ่าพันธุ์ที่รักความสะอาดจนเป็นเอกลักษณ์โดดเด่น ทั้งที่อยู่อาศัย เครื่องใช้ไม้สอย เสื้อผ้า การแต่งกาย อาหารการกิน ล้วนมีความสะอาดเรียบร้อยเป็นหัวใจ คนสกปรกจะถูกสังคมรังเกียจเอามาก ๆ

สรุปได้ว่า ชาวจีนที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานประกอบสัมมาชีพในประเทศไทยได้นำประเพณี การปฏิบัติในเทศกาลต่าง ๆ เข้ามาถือปฏิบัติในประเทศไทย และถ่ายทอดส่งต่อให้ลูกหลานของตนจนถึงปัจจุบัน ถึงแม้จะมีการผสมผสานของวัฒนธรรมจีนกับวัฒนธรรมไทยแต่ก็ยังมีพิธีกรรม ประเพณี ค่านิยม และแนวคิดที่แสดงให้เห็นถึงความมกตัญญูต่อบรรพบุรุษ

2.4.2 ลักษณะครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน

สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2544, น. 43) ได้กล่าวถึง ระบบครอบครัวจีนมีการสมรสแบบสามีภรรยาเดียว (monogamy) มีครอบครัวแบบขยาย (extended) สำหรับคนชั้นสูงหรือคนมีเงิน มีชื่อเสียง แต่เป็นครอบครัวเดี่ยว (nuclear family) สำหรับครอบครัวชาวบ้านยากจน ที่อยู่อาศัยหลังแต่งงานเป็นแบบไปอยู่กับฝ่ายชาย (patrilocal) การสืบตระกูลและมรดกเป็นแบบสืบต่อจากฝ่ายชาย (patrilineal) โดยผู้รับจะเป็นเฉพาะลูกชาย ลูกหญิงไม่ได้รับ ผู้มีอำนาจในครัวเรือนคือฝ่ายชาย หรือสามี (patriarchal) และประการสุดท้าย เรื่องของข้อห้ามแต่งงานกับญาติใกล้ชิด (incest taboo) ก็มีเหมือนสังคมอื่น และจะเป็นการแต่งงานกับคนนอกตระกูล (exogamy) ซึ่งอาจเป็นเพื่อนรักใคร่นับถือของพ่อหรือของตระกูล โดยที่หญิงสาวและชายหนุ่มมักไม่ได้รู้จักคุ้นเคยกันมาก่อน (arranged marriage) มีการหมั้นและพิธีแต่งงานตามประเพณี

ศศิวิมล ศรีวิโรจน์มณี (2543, น. 11) ได้กล่าวว่าโครงสร้างของครอบครัวจีนอพยพรุ่นแรกในประเทศไทยยังคงเป็นแบบจีนดั้งเดิม กล่าวคือ สามีเป็นหัวหน้าครอบครัว และมีอำนาจในการปกครองภายในบ้านโดยเด็ดขาด (Patriarchal) การสืบสกุลนั้นทางด้านผู้ชาย (Patrilineal) ห้ามการแต่งงานภายในกลุ่มหรือแซ่เดียวกัน การตั้งถิ่นฐานบ้านเรือนภายหลังการแต่งงานนั้นฝ่ายหญิงต้องอพยพไปอยู่กับครอบครัวสามี (Patrilocal residence) ถ้าในบางกรณีที่อยู่อาศัยคับแคบจนเกินไปคู่สมรสอาจจะหาที่อยู่อาศัยใหม่ (Neolocal) ก็ได้ สิทธิและหน้าที่ของบุคคลภายในครอบครัวนั้น

แบ่งแยกอย่างชัดเจนตามอายุและเพศ ผู้อาวุโสจะได้รับการปฏิบัติด้วยความเคารพจากผู้อ่อนอาวุโสกว่า พ่อแม่จะได้รับเกียรติและความเคารพจากบุตรหลานสม่ำเสมอตลอดชีพ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ชายแล้วผู้หญิงจะมีสถานภาพที่ต่ำกว่าในครอบครัวอย่างเห็นได้ชัด ผู้หญิงยังถูกห้ามไม่ให้มีกิจกรรมต่าง ๆ นอกบ้านมากเกินไป

พิณวิไล ปริบุญณะ (2555, น. 26-30) ได้กล่าวว่า บทบาทชายหญิงและความคาดหวังจากครอบครัวจีนมีความแตกต่าง ครอบครัวคนจีนมักให้ความสำคัญกับลูกชายคนโตและนิยมมีลูกชายเพราะถือว่าเป็นผู้สืบสกุล ผู้ชายไม่ต้องเปลี่ยนนามสกุลและยังสามารถนำภรรยาเข้ามาเพิ่มเป็นสมาชิกในครอบครัว ต่างจากผู้หญิงแม้จะเกิดในตระกูลหนึ่งแต่เมื่อแต่งงานจะต้องเปลี่ยนนามสกุลและโยกย้ายไปอยู่ครอบครัวสามี ครอบครัวคนจีนคาดหวังกับลูกชายคนโตเป็นอย่างมาก ลูกชายคนโตมีหน้าที่เป็นหัวหน้าครอบครัว มีอำนาจตัดสินใจทุกเรื่องในบ้าน และต้องทำหน้าที่หาเลี้ยงคนในครอบครัวด้วย เพราะฉะนั้นครอบครัวคนจีนนิยมมีลูกชายมากกว่าลูกผู้หญิง นอกจากนี้ ครอบครัวคนจีนนิยมให้ลูกชายได้เรียนหนังสือเพื่อจะได้มีความรู้สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงดูคนในครอบครัวได้ ต่างจากผู้หญิงที่ไม่นิยมให้เรียนเพราะเมื่อเรียนไปเมื่อแต่งงานก็ต้องย้ายออกจากบ้านไปเป็นสมาชิกของครอบครัวอื่น ครอบครัวคนจีนให้ความสำคัญกับผู้ชายมากกว่าผู้หญิง คนจีนคิดว่าผู้หญิงไม่จำเป็นต้องเรียนสูง สิ่งที่ผู้หญิงควรรู้ คือ การบ้านการเรือนและออกมาช่วยพ่อแม่ทำงาน

แก้วตา จันทรานุสรณ์ (2556, น. 142) ได้กล่าวว่า โครงสร้างของครอบครัวจีนแบบดั้งเดิมสามารถปิดกั้นการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกที่จะมามีอิทธิพลต่อครอบครัวได้เป็นอย่างดี เพราะค่านิยมแบบจีนค่อนข้างจะแข็งขันต่อการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะเป็นเรื่อง สามีเป็นใหญ่ในบ้าน การสืบสายสกุลทางด้านผู้ชาย การแต่งงานหญิงต้องเข้าไปสู่ครอบครัวของฝ่ายชาย การแบ่งอาวุโสและถืออาวุโสในครอบครัว การควบคุมเศรษฐกิจของครอบครัวแบบกงสีที่ทุกคนมีส่วนร่วม แต่ไม่มีสิทธิในการจัดการทรัพย์สินนอกจากพ่อ การใช้แรงงานภายในครอบครัวหรือการจ้างแรงงานในหมู่คนจีนด้วยกัน

สรุปได้ว่า ครอบครัวแบบจีนส่วนใหญ่จะเป็นครอบครัวขยาย ชาวจีนนิยมสร้างครอบครัวเป็นครอบครัวใหญ่ ชาวจีนให้ความสำคัญต่อผู้ชายอย่างยิ่ง ผู้ชายเป็นผู้นำครอบครัวและเป็นหัวหน้าครอบครัว นอกจากนี้ ครอบครัวชาวจีนยังเคารพต่อญาติผู้ใหญ่หรือผู้สูงอายุ

2.4.3 บทบาทของคนไทยเชื้อสายจีนต่อสังคมไทย

ชาวจีนมีจำนวนมากที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยและมีบทบาทต่อสังคมไทยอย่างยิ่ง ดังนี้

การดี มหาพันธ์ และ นันทชญา มหาพันธ์ (2554, น. 74-91) ได้กล่าวถึงบทบาทของคนจีนและคนไทยเชื้อสายจีนประกอบด้วย 6 ประเด็น ได้แก่ บทบาททางการค้าในระบบผูกขาด บทบาทในธุรกิจค้าข้าว บทบาทในการจัดเก็บภาษีอากร (เจ้าภาษีนายอากร) บทบาทในธุรกิจการ

ขนส่งทางเรือและการค้าภายในประเทศ บทบาทในการดำเนินธุรกิจเหมืองแร่ดีบุก บทบาททางธุรกิจ การช่างและการก่อสร้าง มีรายละเอียดดังนี้

1. บทบาททางการค้าในระบบผูกขาด ชาวจีนอพยพในประเทศไทยก็สามารถปรับ บทบาททางเศรษฐกิจของตนเองให้เข้ากับระบบการค้าแบบผูกขาดของราชสำนักได้อย่างดี นับแต่ รัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ชาวจีนอพยพก็ได้เข้าทำหน้าที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบ การค้าผูกขาดได้อย่างถาวรตลอดมาทั้งในฐานะผู้บริหารระดับสูง (เจ้ากรมท่าซ้าย-พระยาโชฎีก ราชเศรษฐี) และระดับรอง ๆ ลงมา

2. บทบาทในธุรกิจค้าข้าว ชาวจีนอพยพในประเทศไทยและคนเชื้อสายจีนในประเทศไทย มีบทบาทสำคัญในธุรกิจค้าข้าวภายในประเทศและการส่งข้าวออกไปขายยังต่างประเทศมาตั้งแต่ ครั้งกรุงศรีอยุธยา และด้วยความสามารถในด้านการดำเนินธุรกิจการค้า และความมานะอดทน ของชาวจีนอพยพในประเทศไทย และผู้สืบเชื้อสายของเขาเหล่านั้นทำให้ข้าวไทยกลายเป็นสินค้า ส่งออกที่สำคัญที่สุดมานานนับศตวรรษ ในปลายพุทธศตวรรษที่ 24 ประเทศไทยได้กลายเป็นหนึ่งใน สามของประเทศที่ส่งข้าวเป็นสินค้าออกมากที่สุดในโลก

3. บทบาทในการจัดเก็บภาษีอากร (เจ้าภาษีนายอากร) ในสังคมศักดินาของไทยคือ การเปิดโอกาสให้คนต่างด้าว (คนจีน) ผูกขาดเก็บภาษีอากร เท่ากับเปิดโอกาสให้ชาวต่างชาติควบคุม การเงินการคลังของประเทศ การผูกขาดภาษีของคนต่างชาติ

4. บทบาทในธุรกิจการขนส่งทางเรือและการค้าภายในประเทศ ชาวจีนอพยพและ ลูกหลานจีนในเมืองไทยซึ่งมีความรู้และความชำนาญทางการค้า การจัดองค์กรและเคยมีความสัมพันธ์ แบบพึ่งพากับชนชั้นปกครองไทย มาตั้งแต่อยู่ภายใต้การค้าแบบบรรณาการ (จิ้มก้อง) เคยดำเนินการ ค้าข้าวระหว่างจีนกับไทยมาตั้งแต่กลางพุทธศตวรรษที่ 23 เกือบทุกขั้นตอน นับแต่การรับซื้อ ข้าวเปลือก ขนส่งข้าว สีข้าว และส่งออกข้าว การค้าข้าวหยุดชะงักไปกว่า 80 ปี เมื่อการค้าข้าว กลับมาอีกครั้ง คนจีนก็เริ่มเข้ามาทำบทบาทเช่นเดิม

5. บทบาทในการดำเนินธุรกิจเหมืองแร่ดีบุก ชาวจีนเดินทางมาติดต่อกับค้าขายจอดพัก ซ่อมบำรุงเรือสินค้า ขนถ่ายสินค้าบริเวณคาบสมุทรทางตอนใต้ของประเทศไทยมาตั้งแต่พุทธศตวรรษ ที่ 18 หลังจากนั้นไม่นานคนจีนก็ได้พบแร่ดีบุกเป็นจำนวนมากที่ตำบลรังลอง จังหวัดตรังชาวจีน ฮกเกี้ยนจึงหลั่งไหลเข้ามาทำเหมืองแร่ดีบุกต่อเนื่องกันมาถึง 3 ชั่วคน จึงขยายธุรกิจเหมืองแร่ ดีบุก ออกไปที่ปัตตานีและภูเก็ตผู้ได้รับสัมปทานทำเหมืองแร่ดีบุกได้ทั้งความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจและได้รับ พระราชทานยศฐานบรรดาศักดิ์จากราชสำนักไทยอีกด้วย

6. บทบาททางธุรกิจการช่างและการก่อสร้าง ชาวจีนได้มีส่วนร่วมในการก่อสร้างเมือง หลวงใหม่รวมทั้งงานก่อสร้างพระราชฐาน วัดวาอาราม สะพาน คลอง ถนนกำแพง และคูเมือง เป็นต้น ชาวจีนมีประสิทธิภาพมากกว่าไพร่ไทย ทั้งยังพร้อมที่จะทำงานไม่ว่าจะในเวลาและสถานที่ใด

ธุรกิจรับเหมาก่อสร้างก็เป็นอีกธุรกิจหนึ่งที่คนจีนในเมืองไทยดำเนินการสืบทอดมาจนถึงรุ่นลูกหลานในปัจจุบัน

วิภาวี สุวิมลวรรณ (2661, น. 210) อธิบายถึงการที่คนจีนและคนไทยเชื้อสายจีนโดยมากมักเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในทางเศรษฐกิจและสังคม และมีความสัมพันธ์กับชนชั้นนำของรัฐมาจากความสามารถในการปรับตัวและผนวกตนเองให้เข้ากับมาตรฐานที่รัฐต้องการ ซึ่งคุณสมบัติประการหนึ่งที่สำคัญและช่วยให้คนจีนและคนไทยเชื้อสายจีนสามารถก้าวข้ามระยะเวลาแห่งการเปลี่ยนผ่านและผนวกตนเองให้เป็นผู้ที่เป็นที่ต้องการของรัฐไทยก็คือการที่คนเหล่านี้ นอกจากจะมีความพร้อมทางทักษะด้านการเงิน การคลัง การค้า ตลอดจนการพาณิชย์ ซึ่งล้วนแต่เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาชาติแล้ว พวกเขายังมีความพร้อมต่อการปรับเปลี่ยนตนเองในทุก ๆ ทางไม่เว้นแม้แต่ทางวัฒนธรรมอีกด้วย

บุญยง ชื่นสุวิมล (2543, น. 43) กล่าวว่า เนื่องจากชาวจีนมีสถานะที่มั่นคงในสังคมไทย ชาวจีนจึงได้รวมตัวกันในรูปแบบของสมาคมต่าง ๆ เช่น สมาคมนักหนังสือพิมพ์จีน สมาคมแห่งการจัดตั้งโรงเรียนจีน เป็นต้น ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีบทบาทและหน้าที่แตกต่างกันไป สมาคมเหล่านี้มีวัตถุประสงค์และผลประโยชน์ที่คล้ายคลึงกัน มีบทบาทในการควบคุมชีวิต และความเป็นอยู่ตลอดจนพิทักษ์ผลประโยชน์ของชาวจีน มีการควบคุมการแข่งขันทางการค้ากำหนดราคา ใกล้เคียงข้อพิพาทจัดระบบสวัสดิการ เป็นตัวกลางระหว่างเอกชนกับรัฐบาลป้องกันและรักษาสิทธิของชาวจีน รวมทั้งรักษาเอกลักษณ์ของชาวจีนด้วย นอกจากนี้ ยังดำเนินการในเรื่องจัดสถานพยาบาลหรือโรงพยาบาลวัดจีน ศาลเจ้าจีน ดำเนินการด้านสุสาน จัดให้มีโรงเรียนจีนเพื่ออบรมบุตรหลานชาวจีน เป็นต้น

ธัญพร ประชุม (2551, น. 78) กล่าวว่าบทบาทที่ของคนไทยเชื้อสายจีนพบเห็นได้ชัดเจนที่สุดคือการประกอบอาชีพค้าขาย ช่วยส่งเสริมระบบเศรษฐกิจให้มีศักยภาพและความมั่นคงยิ่งขึ้น นอกจากมีบทบาทในด้านเศรษฐกิจแล้ว ยังมีการรวมกลุ่มเพื่อทำประโยชน์ให้สังคม ส่งเสริมทำนุบำรุง ศาสนา วัฒนธรรมที่ดิงามให้คงอยู่กับสังคมต่อไป และอธิบายบทบาทของคนไทยเชื้อสายจีนในด้านวัฒนธรรมและเศรษฐกิจอย่างละเอียด ดังนี้

1. บทบาทด้านวัฒนธรรม คนไทยเชื้อสายจีนส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ มีความศรัทธาเลื่อมใสในพุทธศาสนา จนมีการรวมกลุ่มกันเพื่อส่งเสริมทำนุบำรุงศาสนาพุทธโดยการทำสาธารณะประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับศาสนาและสังคม ความเชื่อ การไหว้สักการบูชา คนไทยเชื้อสายจีนมีความเชื่อว่าเป็นการเสริมความเป็นสิริมงคลให้แก่ผู้ที่ปฏิบัติ เช่น การไหว้ศาลเจ้ากุดป่อง คนไทยเชื้อสายจีนจะมีความเชื่อการไหว้เจ้า เป็นความเชื่อที่ถ่ายทอดมาจากกิจกรรมสำคัญของงาน คนไทยเชื้อสายยังสืบทอดพิธีกรรมและประเพณีต่างๆ ได้อย่างดี เช่น พิธีกรรมตรุษจีน ประเพณีแต่งงาน เป็นต้น สามารถส่งเสริมวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทย

2. บทบาทด้านเศรษฐกิจ คนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทยส่วนมากประกอบอาชีพ

ค้าขายเป็นส่วนใหญ่ มีการรวมตัวกันอย่างเข้มแข็ง ได้ช่วยเหลือทางการค้าและมีมาตรฐานร่วมกันในการค้าขายและยังช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในสังคม ซึ่งการประกอบอาชีพค้าขายที่มีส่วนส่งเสริมให้เศรษฐกิจในสังคมไทยเข้มแข็งและมีศักยภาพสูงขึ้นทำให้เศรษฐกิจของจังหวัดเลยดีขึ้นตามลำดับ การประกอบอาชีพของคนไทยเชื้อสายจีนนั้นมีความหลากหลายแทบจะครอบคลุมการค้าในทุก ๆ ด้าน จากข้อมูลดังกล่าวคงจะเป็นตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนในเรื่องเศรษฐกิจของจังหวัดเลยที่คนไทยเชื้อสายจีนมีส่วนช่วยส่งเสริม พัฒนา และเพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจในสังคมไทยอย่างเห็นได้ชัดเจน

สรุปได้ว่า คนไทยเชื้อสายจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย มีบทบาทต่อสังคมไทยอย่างยิ่ง คนไทยเชื้อสายจีนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำธุรกิจสามารถส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศไทย คนไทยเชื้อสายจีนยังสืบทอดวัฒนธรรมและประเพณีจีนตามบรรพบุรุษได้อย่างดี ผสมผสานทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศไทยกับประเทศจีน

2.4.4 ปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีน

คนไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่ในประเทศไทย และได้พบปัญหาต่าง ๆ ในสังคมไทย ดังนี้ ศุภการ สิริไพศาล (2550, น. 119) ได้กล่าวถึงปัญหาที่เกิดขึ้นของคนไทยเชื้อสายจีนในสังคมไทย การเจริญเติบโตของชุมชนเมืองและการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วส่งผลให้เมืองขนาดใหญ่ที่มีคนไทยเชื้อสายจีนอาศัยอยู่จำนวนมาก มีสภาพที่ไม่ต่างไปจากเมืองใหญ่ ๆ ทั่วโลกนั่นถือเป็นการเผชิญกับปัญหานานัปการ ทั้งปัญหาในเรื่องความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อม ปัญหามลพิษ ความแออัดของผู้คนและชุมชน อีกด้านหนึ่ง คือ ปัญหาของผู้ที่มีรายได้น้อย มีมาตรฐานในการครองชีพต่ำซึ่งจะพบเห็นได้แบบง่าย ๆ ในบริเวณสถานีรถไฟ ซึ่งคนที่อาศัยอยู่ในบริเวณนี้ส่วนมากจะเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการรับจ้างชั่วคราว เช่น เป็นคนงานก่อสร้างในบริเวณที่มีการก่อสร้างซึ่งรายได้จากการประกอบอาชีพจะไม่สม่ำเสมอ นอกจากนี้คุณภาพด้านการศึกษาของคนในบริเวณนั้นก็ต่ำเช่นกัน ส่วนมากจะจบชั้นประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษาตอนต้น

วิลเลียม สกินเนอร์ และคณะ (2548, น. 166-167) ได้กล่าวถึงปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีนมี 5 ประการ ดังนี้

1. ชาวจีนไม่มีทางที่จะถูกกลืนเป็นชนชาติอื่นได้ เพราะมีความจงรักภักดีต่อเผ่าพันธุ์ของตนและมีความรู้สึกที่พวกเขานั้นเหนือกว่าชนชาติอื่น พวกเขาจึงจะเป็นคนจีนตลอดไป พวกเขาถือว่าการพำนักอยู่ในประเทศสยามนั้นเป็นเพียงการอยู่ชั่วคราว จุดประสงค์ของพวกเขามาที่นี่ก็เพื่อจะหาเงินได้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

2. ชาวจีนมักถูกกล่าวหาว่าเป็นนักฉวยโอกาสและดีสองหน้า คนจีนจะแสดงตนว่านับถือพุทธศาสนา และมีความสวามิภักดิ์ทางการเมืองก็เพียงเพื่อจะได้รับผลประโยชน์ตอบแทน แต่แท้จริงแล้วพวกเขาไม่ได้จงรักภักดีหรือเป็นพุทธมามกะแม้แต่น้อย มรรยาทอันแสนสุภาพที่พวกเขาแสดงต่อคนไทยนั้นเป็นการหลอกลวง

3. ชาวจีนถูกกล่าวหาว่าไม่มีความเป็นพลเมืองดีแม้แต่น้อย พวกเขาต้องการอภิสิทธิ์ต่าง ๆ แต่ปฏิเสธที่จะทำหน้าที่ของพลเมืองดี ทศนะของพวกเขามีต่อบ้านเมืองมีแต่การทรยศเร้นลับ และแข็งข้อ

4. ชาวจีนบูชาเงินเป็นพระเจ้า เพื่อเงินแล้วเขายอมทนอยู่อย่างแร้นแค้นยอมทำสิ่งที่เลวร้าย น้อฉล โกงกิน ขโมย และฆ่า ถ้าเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับเงินทองแล้ว พวกเขาจะไม่รู้จักคำว่าศีลธรรมหรือความเมตตาเลย

5. พวกเขาถูกหาว่าเป็นกาฝากที่เกาะกินอยู่บนเศรษฐกิจของประเทศไทย พวกคนจีนซื้อของกินของใช้ที่ผลิตในประเทศสยามเพียงเล็กน้อย พวกเขาพอใจที่จะสั่งเสื้อผ้าและอาหารมาจากเมืองจีนมากกว่า และพวกเขาดูศุภเคราะห์ไปจากประเทศไทยโดยการส่งเงินทองไปยังบ้านเกิดเมืองนอนของตน

ในงานวิจัยของ พิณวิไล ปริบูรณ์ (2555) ได้กล่าวถึงปัญหาการหลั่งไหลเข้ามาประเทศไทยของคนจีนอพยพยังคงมีจำนวนมากอย่างต่อเนื่องจนถึงปลายรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เริ่มปรากฏความขัดแย้งระหว่างคนไทยกับคนจีนทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม เนื่องจากคนจีนบางกลุ่มสร้างปัญหา มีการรวมกลุ่มเรียกร้องสิทธิ และประท้วงการเพิ่มค่าภาษีรัชชูปการสำหรับคนต่างด้าวในประเทศไทยของรัฐบาลไทย คนไทยไม่พอใจชาวจีนเพราะคิดว่าเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาครอบงำผลประโยชน์จากประเทศไทยเพื่อพวกพ้องของตน ภาพลักษณ์ของคนจีนในสายตาคนไทยมักเป็นไปในเชิงลบโดยมองว่าคนจีน กก ชี้โกง เห็นแก่เงิน อกตีดังกล่าวส่งผลให้เกิดความขัดแย้งทางเชื้อชาติขึ้น

นอกจากนั้น ยังมีปัญหาในด้านครอบครัวซึ่ง บุญยง ชื่นสุวิมล (2543) ได้อธิบายถึงลักษณะของครอบครัวคนจีนจะเป็นครอบครัวขยายซึ่งมีสมาชิกอยู่รวมกันหลายรุ่นจึงมีช่องโหว่ที่จะเกิดความขัดแย้งระหว่างพี่น้อง ระหว่างญาติ และระหว่างภรรยา โดยเฉพาะกรณีเรื่องการแบ่งทรัพย์สินมรดก ซึ่งส่วนใหญ่จะแบ่งให้บุตรชาย โดยบุตรคนโตอาจจะได้มากกว่าน้อง ๆ เล็กน้อย และการสืบอำนาจจากบิดาก็จะมีต่อไปในคนรุ่นลูก ส่วนบุตรสาวแทบจะไม่ได้ทรัพย์สินไปเลย จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความขัดแย้ง ต่อสู้ และร้องทุกข์ระหว่างกัน

สรุปได้ว่า คนจีนอพยพเข้ามาในประเทศไทยเป็นเวลานาน และได้ตั้งถิ่นฐาน สร้างครอบครัวในประเทศไทย บางคนแต่งงานกับคนไทยและมีลูกหลานสืบเชื้อสายอยู่ในประเทศไทย ต้องดิ้นรนยอมทำทุกอย่างเพื่อความอยู่รอด จนบางครั้งทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างคนจีนกับคนไทย และจากมุมมองของคนไทยหรือคนต่างชาติที่มีต่อคนจีนว่าเอาเปรียบ รักพวกพ้องตนเอง จึงทำให้คนไทยเชื้อสายจีนในยุคต่อมาต้องใช้เวลาในแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับคนไทยและการปรับตัวเพื่อรวมเข้ากับสังคมไทย นอกจากนี้ ยังมีปัญหาความขัดแย้งกันในครอบครัวโดยเฉพาะความขัดแย้งในเรื่องทรัพย์สินมรดกระหว่างพี่น้องและญาติ

2.4.5 แนวคิดการแก้ปัญหาคนไทยเชื้อสายจีน

คนไทยเชื้อสายจีนมีแนวทางการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิต ดังนี้

การดี มหาซันท์ และนันท์ชญา มหาซันท์ (2554ช, น. 194-195) ได้กล่าวถึงภูมิปัญญาในการสร้างฐานะ และการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของคนไทยเชื้อสายจีนจะประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ 1) ภูมิปัญญาในการเลือกแหล่งและคู่ทางการทำมาหากินที่เหมาะสม 2) มีความขยันอดทน 3) มีความมัธยัสถ์อดออม 4) มีการใช้ภูมิปัญญาในการจัดการอย่างมีขั้นตอนที่มั่นคง นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างฐานะที่มั่นคงของคนจีนและคนเชื้อสายจีน ดังนี้

1. ใช้ร่างกายเป็นทุน มีความสุขกับผลการอดออม
2. เริ่มต้นการค้าขายขยาย ทุนขยายรายได้ในลักษณะของการ “ขายปลีก” ก่อนแล้วจึงก้าวไปสู่การ “ขายส่ง”
3. ดำเนินธุรกิจเป็น “คนกลาง” ในขั้นนี้จะใช้วิธีการจัดการมากกว่าการใช้ร่างกาย
4. ใช้วิธีร่วมทุนเพื่อเป็นผู้ประกอบการหรือทำธุรกิจขนาดใหญ่ เช่น ร่วมกับเจ้าของที่ทำการเกษตรขนาดใหญ่ หรือร่วมทุนกับเจ้าของเรือและเจ้าของเครื่องมือประมง ทำประมงขนาดใหญ่ เป็นต้น

สรุปได้ว่า ถึงคนไทยเชื้อสายจีนถึงแม้ว่าจะประสบปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตในสังคมไทย แต่คนไทยเชื้อสายจีนก็พยายามหาทางออกจากปัญหา ด้วยความอดทน ขยันขันแข็ง มัธยัสถ์อดออม และใช้ภูมิปัญญาในการสร้างฐานะของตนเองอย่างมีขั้นตอนและมีความมั่นคง

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 มีรายละเอียดดังนี้

2.5.1 งานวิจัยเกี่ยวกับครอบครัว

งานวิจัยเกี่ยวกับครอบครัว ดังนี้

Linhuan Fan (2557) ศึกษาวิจัยเรื่องภาพสะท้อนครอบครัวชาวจีนในนวนิยายของเพิร์ล เอส. บัคแปลโดย สันตสิริ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนครอบครัวชาวจีนในนวนิยายของเพิร์ล เอส. บัคแปลโดย สันตสิริ และเพื่อวิเคราะห์บทบาทของผู้ชายและผู้หญิงในครอบครัวชาวจีนในนวนิยายของเพิร์ล เอส. บัค แปลโดย สันตสิริ ขอบเขตของการศึกษาคือนวนิยายของเพิร์ล เอส. บัคแปลโดย สันตสิริ 6 เล่มที่นำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับลักษณะความสัมพันธ์ ฯลฯ ของครอบครัวชาวจีนไว้อย่างโดดเด่น ได้แก่ เมียหลวง เมียน้อย หัวอกแม่ ทรัพย์ในดิน สายโลหิต และบ้านแตก ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างและลักษณะครอบครัวชาวจีน คือ แบบครอบครัวขยาย ครอบครัวชาวจีนนิยมอยู่ด้วยกันในบ้านหลังหนึ่งหลายรุ่น ความเป็นอยู่ของครอบครัวชาวจีนอยู่ในระดับที่ค่อนข้าง

สุขสบาย สร้างหรือซื้อบ้านช่องที่ใหญ่โตกว้างขวาง หรือไม่ก็เป็นบ้านช่องที่พอใช้ได้ พอสมควรและเหมาะสมกับฐานะของครอบครัว ครอบครัวชาวเงินส่วนใหญ่เก่งเรื่องการค้าขาย สืบทอดวิธีการทำมาหากินมาจากบรรพบุรุษ วัฒนธรรมต่าง ๆ หลากหลายอย่างที่ เป็นของคนจีนเป็นสิ่งที่สวยงามและน่าสืบทอดกันต่อ ๆ ไป วัฒนธรรมต่าง ๆ ที่เป็นของครอบครัวชาวเงินมีความเชื่ออย่างหลากหลายเห็นความสำคัญแก่การแต่งงานของสมาชิกครอบครัว และนิยมฝังศพคนตาย สมาชิกครอบครัว ชาวเงินมีคุณธรรมต่าง ๆ ที่ดีงาม เช่น การเคารพผู้อาวุโส ความกตัญญู การมีสติปัญญา ความรักและความมีเมตตา ความประหยัด เป็นต้น ซึ่งสมาชิกครอบครัวชาวเงินได้เรียนรู้และถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ บทบาทหน้าที่ของผู้ชายในครอบครัวชาวเงิน ในฐานะที่เป็นพ่อ มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ในฐานะที่เป็นลูกชาย มีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ในฐานะที่เป็นสามี มีความเป็นผู้นำของครอบครัว และเป็นคนที่กล้าตัดสินใจ บทบาทหน้าที่ผู้หญิงในครอบครัวชาวเงิน ในฐานะที่เป็นแม่ใส่ใจดูแลสมาชิกครอบครัว และสั่งสอนลูกและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูก ในฐานะที่เป็นลูกสาวหรือลูกสะใภ้ มีความเชื่อฟังและกตัญญูต่อพ่อแม่หรือพ่อสามีแม่สามี ในฐานะที่เป็นภรรยา ไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับภรณาน้อย ปฏิบัติหน้าที่ตนอย่างดีที่สุด

จุไรรัตน์ ทองคำชื่นวิวัฒน์ (2556) ศึกษาวิจัยเรื่อง การสร้างภาพตัวแทนครอบครัวในละครโทรทัศน์ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การสะท้อนและการประกอบสร้างภาพตัวแทนความเป็นจริงทางสังคมด้วยภาพครอบครัวในละครโทรทัศน์ และเพื่อศึกษาการรับรู้และการถอดรหัสความหมายครอบครัวของผู้ชมจากการสะท้อนและการประกอบสร้างภาพตัวแทนครอบครัวในละครโทรทัศน์ ขอบเขตของการวิจัยคือ การศึกษาและวิเคราะห์ตัวบท (textual analysis) ทำการวิเคราะห์เนื้อหาละครโทรทัศน์จากการพิจารณาละครที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบก ช่อง 7 และสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 อ.ส.ม.ท. ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์ที่มีผู้ชมละครโทรทัศน์มากที่สุด และการศึกษาผู้ชมละครโทรทัศน์ ผู้วิจัยกำหนดให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในกรุงเทพมหานครซึ่งเป็นผู้ที่ติดตามชมละครโทรทัศน์อย่างต่อเนื่องเป็นประจำหรือค่อนข้างต่อเนื่อง ผลการวิจัยพบว่า ด้านการสะท้อนภาพครอบครัวในละครโทรทัศน์ ละครโทรทัศน์ได้สะท้อนถึงครอบครัวที่มีหลักหลายรูปแบบ ซึ่งปรากฏอยู่จริงในสังคม ทั้งครอบครัวที่สมบูรณ์และครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์ สภาพครอบครัว สะท้อนถึงลักษณะฐานะความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน คือ ร่ำรวย ปานกลาง และยากจน และสภาพครอบครัวมีทั้งความอบอุ่นและไม่อบอุ่น ค่านิยมครอบครัว ละครโทรทัศน์สะท้อนถึงลักษณะค่านิยมของกลุ่มสมาชิกในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กัน ที่มีลักษณะค่านิยมที่เป็น/ไม่เป็นตามบรรทัดฐานของสังคม การกระทำตามค่านิยมที่ดีและค่านิยมที่ไม่ดีส่งผลให้ครอบครัวมีความสุขหรือแตกแยก หน้าที่ของครอบครัว แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านที่กระทำตามบทบาทหน้าที่ตามบรรทัดฐานของสังคม และด้านที่ไม่กระทำบทบาทหน้าที่ตามบรรทัดฐานของสังคมหรือการกระทำที่เบี่ยงเบน ด้านการประกอบสร้างภาพครอบครัวในละครโทรทัศน์ รูปแบบครอบครัว ครอบครัวที่สมบูรณ์เป็นครอบครัวในอุดมคติ

(พ่อ แม่ ลูก) เป็นลักษณะครอบครัวตามแบบอย่างในอุดมคติที่สังคมต้องการ ส่วนครอบครัวไม่สมบูรณ์เป็นครอบครัวที่สามีหรือภรรยาเสียชีวิตมากกว่าการหย่าร้าง และมีลักษณะการดำเนินชีวิตที่ไม่มีความสุข สภาพครอบครัว ด้านสภาพทางเศรษฐกิจและสภาพความสัมพันธ์ของละครโทรทัศน์เป็นการประกอบสร้างลักษณะอุดมการณ์แบบทุนนิยมที่เน้นวัตถุ เช่น บ้านเรือน หรือเงินทองที่ใช้ในด้านความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิตของครอบครัวที่สุขสบายแบบทันสมัยและฟุ่มเฟือย ค่านิยมครอบครัวแบ่งเป็น 3 ประเด็น ได้แก่ การใช้อำนาจในกลุ่มสามี-ภรรยา ส่วนมากสามีเป็นผู้กระทำความรุนแรงต่อภรรยาทางกาย วาจา และจิตใจ การใช้อำนาจในกลุ่มพ่อแม่/ผู้ใหญ่-ลูกเด็ก ส่วนใหญ่เป็นเด็กที่ผู้ใหญ่ต้องจำใจอุปการะเลี้ยงดู โดยดูแลเลี้ยงดูเด็กแบบไม่สนใจหนัก หรือใช้ความรุนแรงอย่างมากต่อเด็ก การใช้อำนาจในกลุ่มพี่น้อง มีการกระทำที่รุนแรงต่อกันมากจนถึงแก่ชีวิต จากการแก่งแย่งในเรื่องของความรัก ความอิจฉาริษยา ชิงดีชิงเด่น และทรัพย์สินสมบัติ แต่สุดท้ายพี่และน้องได้เห็นผลเสียของการกระทำร้ายกันและกลับมาให้อภัยกันเพื่อดำรงความเป็นครอบครัวต่อไป หน้าที่ของครอบครัว หน้าที่ของพ่อแม่ หรือญาติผู้ใหญ่ที่มีการยุยงให้ลูกหลานกระทำผิดและไม่เหลียวแลเมื่อลูกหลานทุกข์ร้อนจากผลของการยุยงส่งเสริม

Chen Jingjing (2555) ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพสะท้อนครอบครัวใหญ่ของคนไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์วิถีชีวิตของครอบครัวใหญ่ของคนไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายไทย และเพื่อศึกษาวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ผู้ชายกับผู้หญิงในครอบครัวใหญ่ของคนไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายไทย ขอบเขตของการวิจัย คือ ศึกษานวนิยาย 7 เรื่อง ได้แก่ จดหมายจากเมืองไทย ทายาทปองแปง ลอดลายมังกร มงกุฎดอกส้ม ดงดอกเหมย หัวใจรักเกรศรีไฟต์ และแก๊งค์ตระกูลช่ง ผลการวิจัยพบว่า ภาพสะท้อนวิถีชีวิตครอบครัวใหญ่ของคนไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายไทย สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตครอบครัวใหญ่ของคนไทยเชื้อสายจีน 3 ประเด็นหลัก คือ 1) สภาพความเป็นอยู่ ครอบครัวใหญ่ของคนไทยเชื้อสายจีนนิยมสร้างครอบครัวเป็นครอบครัวใหญ่ 2) การประกอบอาชีพ คนไทยเชื้อสายจีนรุ่นแรกที่อยู่พวยพจากเมืองจีนเข้าสู่เมืองไทยกับรุ่นลูกหลานที่เกิดในเมืองไทยมีความแตกต่างกัน คือ อาชีพของรุ่นแรก คือ การรับจ้างและการค้าขาย อาชีพของรุ่นลูกหลาน คือ การสืบทอดกิจการงานจากรุ่นแรกหรือมีอาชีพตามความฝันของตนเอง 3) วัฒนธรรมและขนบประเพณี คนไทยเชื้อสายจีนส่วนมากยังคงยึดถือวัฒนธรรมและขนบประเพณีของตนเองไว้ในชีวิตประจำวัน ในด้านบทบาทหน้าที่ผู้ชายกับผู้หญิงในครอบครัวใหญ่ของคนไทยเชื้อจีน บทบาทหน้าที่ของผู้ชายในครอบครัวใหญ่คนไทยเชื้อสายจีน ในฐานะที่เป็นพ่อ พ่อมีหน้าที่อบรมและสั่งสอนภาพลักษณ์ที่ดีให้กับลูกหลาน เพื่อให้ลูกหลานมีความสามารถในการทำงานและใช้ชีวิตตัวเองในสังคม ในฐานะที่เป็นลูกชาย ต้องแสดงความกตัญญูต่อพ่อแม่ เชื่อฟังคำสั่งของพ่อแม่และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด ในฐานะที่เป็นสามี ในครอบครัวใหญ่ของคนไทยเชื้อสายจีน สามีมักจะเป็นผู้นำในครอบครัว มีหน้าที่ทำมาหากินเพื่อเลี้ยงสมาชิกครอบครัว บทบาทหน้าที่ของผู้หญิงในครอบครัวใหญ่คนไทยเชื้อ

สายจีน ในฐานะที่เป็นแม่ ผู้มีฐานะเป็นแม่มักจะอบรมและสั่งสอนให้ลูกหลาน ทำความดี ในฐานะที่เป็นลูกสาว ในครอบครัวใหญ่ของคนไทยเชื้อสายจีน ลูกสาวที่ดีต้องเป็นคนเรียบร้อย เคารพผู้ใหญ่ รู้จักเรื่องความกตัญญูและเชื่อฟังคำพูดของผู้ใหญ่ ในฐานะที่เป็นภรรยา หน้าที่ของภรรยา คือ มีลูกหลาน ให้แก่ครอบครัวสืบทอดสกุล เคารพสามี ดูแลงานบ้าน มีความกตัญญูต่อผู้อาวุโสในบ้าน

กิตติยา วิทยาประพัฒน์ (2555) ศึกษาวิจัยเรื่อง สถานภาพและบทบาทสตรีในครอบครัวไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายไทยแนวชีวิตครอบครัว ปีพ.ศ.2538-2546 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงสถานภาพและบทบาทของหญิงในครอบครัวไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายไทยแนวชีวิต ครอบครัวระหว่างปี พ.ศ.2538-2546 ขอบเขตของการวิจัย คือ นวนิยายทั้งหมด 8 เรื่อง ได้แก่ กิ่งไม้-ใบรัก ทางสายธาร ใต้เงาตะวัน บ้านร้อยดอกไม้ เจ้าสัวน้อย หมวยอินเตอร์ เจ้าสัวเจ้าสำราญ และเลดี้เยาวราช ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาตัวละครที่สะท้อนสถานภาพและบทบาทของมารดาและภรยานั้นพบว่า การอพยพและเปลี่ยนเข้าสู่ดินแดนใหม่ทำให้สตรีได้รับการปลดแอกเข้าสู่บทบาทหาเลี้ยงชีพของครอบครัวและมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมไทยและโลกสากลมากขึ้น การผสมกลมกลืนของสตรีเหล่านี้เป็นการเรียนรู้ชีวิตวัยที่ต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ การฝ่าฟันและรู้จักเอาตัวรอดในการวางตัวให้สามารถมีอำนาจในระบอบประชาธิปไตย อย่างไรก็ตามสตรีเหล่านี้ยังมีวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับความเป็นแม่และเมียอย่างมีอาจปฏิเสธได้ สำหรับสถานภาพและบทบาทของลูกสาวซึ่งกำเนิดในเมืองไทยนั้นพบว่าการศึกษาและสนามแห่งการทำงานได้เปิดโอกาสให้พวกเขาออกมาใช้ชีวิตในโลกกว้างการศึกษาจึงช่วยลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำระหว่างชนชั้นและชาติพันธุ์ที่แตกต่างจากสังคมกระแสหลักได้ดี ในขณะที่สตรีในครอบครัวไทยเชื้อสายจีนกำลังแสวงหาและค้นพบตัวตนในรูปแบบใหม่ ความคิดอันเป็นหัวใจสำคัญ ของนวนิยายแขนงนี้ว่า ความรัก ความอบอุ่นในครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญนวนิยายเหล่านี้กำลังวิพากษ์สังคมสมัยใหม่ที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของครอบครัว ครอบครัวที่กำลังรุดหน้าเข้าสู่สังคมชนชั้นกลางแม้ว่าจะช่วยยกสถานภาพและบทบาทของสตรีได้ดีขึ้น ในการนำเสนอการอยู่ร่วมของครอบครัวพบว่า ครอบครัวที่นำเสนอว่าบทบาทของบิดามารดาและความสัมพันธ์ระหว่างสามีภรยานั้นมีอิทธิพลต่ออุปนิสัยและพฤติกรรมของลูกบุพการีควรเล็งดูบุตรโดยปราศจากอคติเรื่องเพศ ปัญหาความขัดแย้งที่สำคัญของครอบครัวไทยเชื้อสายจีน คือ ความขัดแย้งทางวัฒนธรรมระหว่างคนรุ่นเก่าและรุ่นใหม่ และนวนิยายเหล่านี้ได้สะท้อนว่า ครอบครัวชุมชน สมาคมองค์กร สื่อสิ่งพิมพ์ และวงการธุรกิจของชาวจีนในประเทศไทยต่างเริ่มมีการตื่นตัวกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

เกษม ปรานีธยาศัย (2544) ศึกษาวิจัยเรื่อง ผู้ชายในครอบครัวจีน กรณีศึกษา : ครอบครัวคนจีนแต่จิวใน ตำบลมหาชัย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ลักษณะโครงสร้างสังคม วัฒนธรรม ระบบความเชื่อ ค่านิยมของครอบครัวคนจีนในตำบลมหาชัย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร และเพื่อศึกษาสถานภาพ บทบาท และหน้าที่ของผู้ชายในครอบครัวจีน

ตลอดจนแรงกดดันที่มีต่อผู้ชายในฐานะหัวหน้าครอบครัว ขอบเขตของการวิจัย คือ เป็นการศึกษาเฉพาะครอบครัวที่มีลูกชายใน ตำบลมหาชัย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร โดยการศึกษาข้อมูลตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และเป็นการศึกษาที่ครอบคลุมถึงเรื่องต่าง ๆ โครงสร้างของครอบครัวเงินจะมีลักษณะที่สามีเป็นหัวหน้าครอบครัว และมีอำนาจในการปกครองภายในบ้านโดยเด็ดขาด ผู้สืบสกุลจะต้องเป็นชายเท่านั้น สิทธิและหน้าที่ของบุคคลภายในครอบครัวนั้นแบ่งแยกอย่างชัดเจนตามอาวุโส อายุและเพศ ผู้อาวุโสจะได้รับการปฏิบัติด้วยความเคารพจากผู้อื่นอาวุโสกว่า ความหวังในการได้รับมรดกจะเป็นของฝ่ายชายแต่เพียงผู้เดียว สำหรับบุตรสาวจะมีส่วนแบ่งที่พ่อแม่จัดให้ตอนแต่งงานสำหรับไว้ใช้จ่ายส่วนตัวเท่านั้น หลังจากนั้นมักถือว่าอยู่สกุลเดียวกับสามีไม่เกี่ยวข้องในทางเศรษฐกิจกับครอบครัวของตนเองอีก จากการศึกษาบทบาทและสถานภาพของผู้ชายในครอบครัวและสังคมพบว่า ผู้ชายมีสิทธิในการได้รับการศึกษา สิทธิในการประกอบอาชีพ โอกาสในการเลือกคู่ครอง สิทธิและอำนาจในการตัดสินใจธุรกิจของครอบครัวบิดามารดา สิทธิและอำนาจในการตัดสินใจธุรกิจของครอบครัวตนเอง สิทธิในการควบคุมการเงินของครอบครัวบิดามารดาและครอบครัวตนเอง ครอบครัวเงินให้ความสำคัญกับระบบเครือญาติฝ่ายชายมากกว่านั่นเอง ผู้ชายเป็นเสมือนทายาททางสายสัมพันธ์ของครอบครัวที่จะสืบทอดเชื้อสายของตระกูลไม่ให้จางหายไป ดังนั้น ความรู้สึกต่อครอบครัวลูกชายจึงมีมากกว่าครอบครัวลูกสาว การพึ่งพายามชราจึงยึดติดอยู่กับฝ่ายลูกชาย

ศศิวิมล ศรีวโรจน์มณี (2543) ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของครอบครัวไทยเชื้อสายจีนในการอบรมเลี้ยงดูบุตร : กระบวนการการผสมกลืนทางวัฒนธรรมชุมชนคลองคูเมืองเดิมสามแพร่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของครอบครัวไทยเชื้อสายจีนในการอบรมเลี้ยงดูบุตรว่ามีผลทำให้เกิดการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรมเข้ากับสังคมไทย และเพื่อศึกษาค่านิยมและทัศนคติที่สำคัญของครอบครัวไทยเชื้อสายจีนในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ขอบเขตของการวิจัยคือ กรณีศึกษาของครอบครัวไทยเชื้อสายจีนจำนวน 4 ครอบครัวในชุมชนคลองคูเมืองเดิมสามแพร่ง คือ แพร่งนรา แพร่งภูธร และแพร่งสรรพศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของครอบครัวไทยเชื้อสายจีนในการอบรมเลี้ยงดูบุตร คลายความเข้มงวดลงให้อิสระกับลูกมากขึ้น รวมถึงกระบวนการอบรมถึงทัศนคติที่สำคัญของครอบครัวและการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรม ที่มีผลถึงการยอมรับในการประพฤติปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีที่สำคัญบางอย่างของชนทั้งสองกลุ่ม จึงเป็นตัวอย่งชี้ให้เห็นว่าการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรม มีการรับและการให้ระหว่างวัฒนธรรมค่อนข้างสูง การอบรมเลี้ยงดูบุตรภายในครอบครัวที่ลดความเข้มงวดลง การศึกษาการคบเพื่อนและยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นสังคมนักข่าวสารข้อมูล รวมทั้งการเห็นพร้อมต้องกันในเรื่องการพัฒนาประเทศ ทำให้มีการผสมกลมกลืนทางวัฒนธรรม เช่น การไหว้เจ้า การไปศาลเจ้า การเซ่นไหว้บรรพบุรุษ เพื่อแสดงความเคารพความกตัญญูต่อบรรพบุรุษ

สรุปได้ว่า สมาชิกในครอบครัวมีบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกัน ผู้ชายกับผู้หญิงก็พยายามทำหน้าที่ของตัวเองให้ดีที่สุดไม่ว่าจะอยู่ในฐานะของพ่อหรือแม่ หรือในฐานะอะไรก็ตาม สมาชิกครอบครัวทุกคนมีการร่วมมือเพื่อทำให้ครอบครัวมีสถานภาพที่มั่นคง และสุขสบาย

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาครอบครัว

งานวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาครอบครัว ดังนี้

Li Xing (2564) ศึกษาวิจัย เรื่อง ภาพสะท้อนวัยรุ่นไทยในบันเทิงคดีสำหรับเด็กวัยรุ่นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2558-2562 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนวัยรุ่นไทยในบันเทิงคดีสำหรับเด็กวัยรุ่นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2558-2562 และเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาของวัยรุ่นในสังคมไทยที่ปรากฏในบันเทิงคดีสำหรับเด็กวัยรุ่นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2558-2562 ขอบเขตของการวิจัยคือบันเทิงคดีสำหรับเด็กวัยรุ่นที่มีตัวละครเป็นมนุษย์และใช้ชีวิตอยู่ในสังคมไทย จำนวน 10 เล่ม ลูกชายแดน ร่มไม้หนึ่งซึ่งเราตัวเล็ก ห้องเรียนไม่มีฝา ดินสอแห่งสั้น สลีนดงบายู กระต่ายในพระจันทร์ ลูกนกจากคอน พ่อมหา แม่ทางเครื่อง ลูก (สาว) นักร้อง ม้าน้ำสีทอง วันเกิดของเค้โม่ง ผลการวิจัยด้านปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาของวัยรุ่นไทยที่ปรากฏในบันเทิงคดีสำหรับเด็กวัยรุ่นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2558-2562 พบว่า ปัญหาด้านครอบครัวของวัยรุ่น ความขัดแย้งระหว่างผู้ปกครองกับวัยรุ่นพบ 6 ด้าน ดังนี้ 1) วัยรุ่นขาดความอบอุ่นจากผู้ปกครอง ทำให้วัยรุ่นรู้สึกเหงา สุขภาพไม่แข็งแรง ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจของวัยรุ่น 2) ผู้ปกครองมีความคาดหวังต่อวัยรุ่นสูงเกินไป ทำให้วัยรุ่นกดดัน และไม่มีความสุข 3) ผู้ปกครองตามใจลูกมากเกินไป ผู้ปกครองจะตอบสนองความต้องการทุกอย่างของลูก และไม่ให้ลูกทำงานบ้านด้วย ทำให้วัยรุ่นมีความบกพร่องทางบุคลิกภาพกับพฤติกรรม และเพิ่มภาระครอบครัว 4) ผู้ปกครองใช้ความรุนแรงกับวัยรุ่นไม่เพียงแต่ทำร้ายร่างกายและจิตใจของวัยรุ่นเท่านั้น แต่ยังเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีให้กับวัยรุ่นด้วย 5) วัยรุ่นมีอคติกับผู้ปกครอง รู้สึกว่าพ่อแม่ไม่รักตัวเองมากพอจึง ไม่สนิทกับพ่อแม่ ทำให้ตัวเองเป็นทุกข์ 6) การขาดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพระหว่างผู้ปกครองกับวัยรุ่น ทำให้เกิดความเข้าใจผิดระหว่างวัยรุ่นกับผู้ปกครอง และวัยรุ่นไม่มีความสุข ปัญหาด้านการศึกษาของวัยรุ่น วัยรุ่นไทยมีปัญหการศึกษาต่ำด้วยเหตุผลของความพิการทางร่างกาย และการอยู่ในชนบทที่ห่างไกล ซึ่งส่งผลกระทบต่ออนาคตของวัยรุ่น ทำให้วัยรุ่นไม่สามารถมีชีวิตที่สบายได้ การขาดเรียน ไม่เพียงแต่ทำให้การได้รับความรู้และได้รับการอบรมนิสัยของวัยรุ่นขาดหายไป การขาดคำแนะนำด้านการศึกษาจากผู้ปกครองทำให้วัยรุ่นรู้สึกวิตกกังวลและมีการตัดสินใจที่ไม่เหมาะสมเกี่ยวกับการศึกษา ปัญหาด้านจิตใจของวัยรุ่น ความวิตกกังวล ในเรื่องการสอบและการแข่งขันทัดกับตัวเองมากเกินไป วัยรุ่นเกิดความวิตกกังวลได้ง่าย จนทำให้วัยรุ่นเกิดความคิดที่แยกกับตนเอง เช่น การคิดฆ่าตัวตาย เป็นต้น ซึ่งหากเกิดขึ้นจริงก็จะนำพาความเสียหายมาสู่ครอบครัวของวัยรุ่น ความไม่มั่นใจในตัวเอง เนื่องจากเรียนไม่เก่ง วัยรุ่นจึง

ไม่มั่นใจในตัวเองและปิดตัว มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ส่งผลต่อการศึกษาของวัยรุ่นและความสัมพันธ์ของวัยรุ่นกับคนอื่น ส่วนแนวทางแก้ปัญหาของวัยรุ่นไทยต้องการผู้ปกครอง โรงเรียน ผู้คนในสังคม และตัววัยรุ่นช่วยกันแก้ไข ผู้ปกครองให้ความรักแก่วัยรุ่น อบรมสั่งสอนวัยรุ่นให้ดี และวัยรุ่นกับผู้ปกครองช่วยกันสร้างสภาพเศรษฐกิจของครอบครัวที่ดี ทางโรงเรียนเอาใจใส่นักเรียน ผู้คนในสังคมให้ความช่วยเหลือกับวัยรุ่นที่มีปัญหา

Mo LingFen (2560) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาครอบครัวในสังคมไทย : ภาพสะท้อนจากนวนิยายไทยช่วง พ.ศ. 2508-2557 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ปัญหาครอบครัวในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านนวนิยายแนวชีวิตครอบครัวไทยช่วง พ.ศ. 2508-2557 และเพื่อวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาครอบครัวในสังคมไทยที่สะท้อนผ่านนวนิยายแนวชีวิตครอบครัวไทยช่วง พ.ศ. 2508-2557 ขอบเขตของการวิจัย คือ นวนิยาย 4 เรื่อง ได้แก่ เมียหลวง ลีนสาวท เพรงกรรม และตามลมปลิว ผลการวิจัยด้านปัญหาครอบครัวที่สะท้อนจากนวนิยายไทยช่วง พ.ศ. 2508-2557 พบว่า 1. ปัญหาเกิดจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของสมาชิกในครอบครัว การแสดงพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมระหว่างกันเป็นปัญหาอย่างหนึ่งในครอบครัวเนื่องจากพฤติกรรมนั้นอาจสร้างความทุกข์กายทุกข์ใจให้กับสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะสามีและภรรยา สาเหตุของปัญหาครอบครัว ได้แก่ 1) สามีคบหาสนิทสนมกับผู้หญิงอื่นและมีพฤติกรรมนอกใจ ภรรยาทั้งโดยเปิดเผยหรือหลบซ่อนล้วนเป็นพฤติกรรมที่ทำลายความเชื่อถือ ทำให้ความสัมพันธ์ของสามีภรรยาแตกร้างอาจถึงขั้นครอบครัวแตกแยก 2) การไม่พูดจาเพื่อทำความเข้าใจระหว่างกัน เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความไม่เข้าใจและความห่างเหินระหว่างสามีภรรยาซึ่งอาจพัฒนาเป็นปัญหาใหญ่ได้ 3) พฤติกรรมที่ขาดสติเนื่องมาจากเมาสุรา การเมาสุราเป็นสาเหตุให้คนหมดความยับยั้งชั่งใจและสามารถกระทำความเลวร้ายจนมีผลกระทบต่อชีวิตของสมาชิกในครอบครัว 2. ปัญหาเกิดจากการรับค่านิยมใหม่ การรับวัฒนธรรมตะวันตกทำให้เกิดค่านิยมใหม่ในสังคมไทย รวมถึงค่านิยมการดำเนินชีวิตครอบครัว ค่านิยมใหม่ที่อาจสร้างปัญหาครอบครัว ได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนสมรส การมีเพศสัมพันธ์กับชายที่ไม่ใช่คู่สมรส หรือการมองเห็นว่าการมีเพศสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงเป็นเรื่องธรรมดา ไม่จำเป็นต้องมีความผูกพันหรือความรักรับผิดชอบ 3. ปัญหาเกิดจากปัญหาเศรษฐกิจ สภาพเศรษฐกิจเป็นปัญหาสำคัญของครอบครัวชนชั้นกลางถึงชนชั้นล่างในสังคม อาจเพราะสมาชิกในครอบครัวได้รับการศึกษาน้อยและจึงไม่สามารถทำงานที่ได้เงินเดือนสูง ทำให้ค่าใช้จ่ายในครอบครัวไม่เพียงพอ 4. ปัญหาเกิดจากวิถีชีวิตแตกต่างกัน การอยู่ร่วมกันในครอบครัวมักหลีกเลี่ยงความขัดแย้งระหว่างสมาชิกไม่ได้เนื่องจากแต่ละคนมีนิสัยและทัศนคติแตกต่างกันไปตามพื้นฐานที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมา เมื่อต้องใช้ชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัวสามีภรรยาจึงจำเป็นต้องปรับตัวเข้าหากัน หากแต่ละฝ่ายไม่ยอมปรับตัว ย่อมจะทำให้กลายเป็นต่างคนต่างอยู่และเกิดการหย่าร้างตามมา

Ma Yuan (2555) ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพสะท้อนสังคมของคนไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนสังคมของชาวไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล และเพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของนวนิยายที่เกี่ยวกับชาวไทยเชื้อสายจีนของ ประภัสสร เสวิกุล ที่มีต่อผู้อ่าน ขอบเขตของการวิจัย คือ นวนิยายที่เกี่ยวกับชาวไทยเชื้อสายจีนของ ประภัสสร เสวิกุล จำนวน 6 เรื่อง ได้แก่ เหลื่อมไหม ลอดลายมังกร สำเภาทอง ซึ่งตั้งกุหลาบเงิน และขอมอนไบนั่น...ที่เธอฝันยามหนุน ผลการวิจัยด้านภาพสะท้อนสังคมพบว่า ภาพสะท้อนสังคมของคนไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล ได้แสดงให้เห็นภาพสังคมของคนไทยเชื้อสายจีนใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) สภาพความเป็นอยู่ชาวไทยเชื้อสายจีนส่วนมากจะเป็นคนยากจน และต้องหาเช้ากินค่ำ แค่พอกินพออยู่ ชาวไทยเชื้อสายจีนที่ยากจนมีอยู่ทั่วไปในสังคมไทย ชาวจีนที่อพยพเข้ามาอย่างเสื่อผืนหมอนใบ ส่วนมากยังคงไม่สามารถสร้างตัวได้ในครั้งแรก 2) ความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคนในสังคม ผู้ชายเป็นผู้นำของครอบครัว ซึ่งเป็นความนิยมของชาวจีนที่สืบทอดจากโบราณ ผู้หญิงในสังคมชาวไทยเชื้อสายจีนยังคงมีฐานะด้อยกว่าผู้ชาย ผู้หญิงมักจะถูกกดขี่จากผู้ชายในครอบครัวไม่ได้รับความเป็นธรรมจากผู้เป็นสามีเนื่องจากต้องอาศัยผู้เป็นสามีหรือต้องทำหน้าที่เลี้ยงลูก นอกจากนี้ ระบบอาวุโสในสังคมชาวไทยเชื้อสายจีน เป็นระบบอาวุโสแบบจีนนี้ยังคงดำเนินไปอย่างเคร่งครัด กล่าวคือ คนรุ่นหลังจะต้องเชื่อฟังและทำตามผู้อาวุโสและเคารพผู้ใหญ่ 3) ปัญหาสังคมคนไทยเชื้อสายจีน ปัญหาการพนัน ชาวไทยเชื้อสายจีนนิยมเล่นการพนันเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นผู้หญิงหรือผู้ชายก็ติดการพนันอย่างมาก ปัญหาความยากจนได้กระจายไปทั่วสังคมชาวไทยเชื้อสายจีน ชาวจีนที่อพยพเข้ามาอาศัยประเทศไทยอย่างเสื่อผืนหมอนไบนั่น ปัญหาครอบครัว ในครอบครัวชาวไทยเชื้อสายจีนมีระบบพ่อเป็นใหญ่ ทำให้เกิดปัญหามากมาย ปัญหาครอบครัวของชาวไทยเชื้อสายจีนที่ต้องสูญเสียพ่อไป จากครอบครัวดั้งเดิมที่ใช้ชีวิตอย่างสุขสบาย แม้ว่าจะไม่ร่ำรวยมากก็มีความสุข แต่เมื่อสูญเสียพ่อไป หรือพ่อกลายเป็นคนที่ไม่รับผิดชอบครอบครัว ครอบครัวนั้นก็ได้รับความเดือดร้อน 4) เศรษฐกิจและการประกอบอาชีพ ชาวไทยเชื้อสายจีนส่วนมากจะเริ่มต้นค้าขายสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ หรือทำงานเป็นลูกจ้างพอสะสมเงินทองได้จำนวนพอสมควร ก็จะคิดขยายธุรกิจ 5) คุณธรรม ชาวไทยเชื้อสายจีนมีความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญู กตเวที ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน คุณธรรมเหล่านี้เป็นหลักการสำคัญที่ช่วยทำให้ชาวไทยเชื้อสายจีนสามารถตั้งถิ่นฐานพัฒนาตัวเองได้ดี 6) วัฒนธรรม ชาวไทยเชื้อสายจีนยังรักษาและสืบทอดวัฒนธรรมจีนดั้งเดิมได้เป็นอย่างดีและยังได้สะท้อนให้เห็นถึง การผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมจีนและไทย ทั้งด้านความเชื่อขนบธรรมเนียมและประเพณี การแต่งกาย และอาหารการกิน

2.5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวกับภาพสะท้อนสังคมคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์

งานวิจัยที่เกี่ยวกับภาพสะท้อนสังคมคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ ดังนี้

นิโลบล วงศ์ภัทรนนท์ (2564) ศึกษาวิจัย เรื่อง จาก ลอดลายมังกร และ เลือดข้นคน

จาง: การนำเสนออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมความเป็นชาวไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมความเป็นจีนที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ไทยที่นำเสนอชีวิตครอบครัวของชาวไทยเชื้อสายจีนเรื่อง ลอดลายมังกร (2535) และเรื่อง เลือดข้นคนจาง (2561) ผลการศึกษาพบว่า การนำเสนออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมด้านวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ได้แก่ ครอบครัว มีการคงไว้ตามขนบเดิมของอัตลักษณ์ความเป็นจีน คือ ความเป็นครอบครัวใหญ่ ซึ่งประกอบด้วยตัวละครจีนสามรุ่น คือ จีนรุ่นที่ 1 (ปู่ ย่า ตา ยาย) จีนรุ่นที่ 2 (พ่อ แม่ ลุง ป้า น้า อา) จีนรุ่นที่ 3 (ลูกหลาน) โดยละครนำเสนอ เรื่องราวของคนไทยเชื้อสายจีนที่การประกอบกิจการครอบครัวโดยการทำธุรกิจการค้า และขยายกิจการในระบบกงสี แบ่งให้ลูกหลานดูแลกิจการในเครือ และต่างได้รับส่วนแบ่งจากผลกำไรของบริษัท การสร้างสรรค์ใหม่ในละครเรื่อง เลือดข้นคนจาง ที่พบคือ การเลือกเส้นทางประกอบอาชีพของลูกชายคนโต ของรุ่นที่ 2 ที่พ่อแม่และปู่ย่าให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี และให้อิสระลูกให้การเลือกเส้นทางชีวิตของตนเองโดยไม่จำเป็นต้องกลับมารับช่วงต่อกิจการของครอบครัวแม้จะเป็นลูกชายคนโตก็ตาม การนำเสนออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมด้านการแต่งกาย ในละครเรื่อง ลอดลายมังกร มีการนำเสนอวิวัฒนาการของอัตลักษณ์ความเป็นจีนเมื่อตัวละครมีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น โดยเปลี่ยนเปลี่ยนจากการแต่งกายแบบจีนมาเป็นแบบสมัยนิยมในสังคมไทยสมัยนั้น แต่ในขณะที่เหมยหลิงยังคงใส่เสื้อผ้าแบบจีนแต่มีการใช้ลวดลายผ้าและเครื่องประดับที่แสดงถึงฐานะที่ดีขึ้นตามลำดับ ส่วนละครเรื่อง เลือดข้นคนจาง มีสัญลักษณ์ที่แตกต่างไปตัวอย่างเช่น ในงานวันเกิดอากง คริส ซึ่งเป็นสะใภ้คนโตจะสวมชุดแบบจีนในขณะที่ตัวละครอื่นสวมชุดตามสมัยนิยม การนำเสนออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมด้านความเชื่อ ตัวละครเหมยหลิงในเรื่อง ลอดลายมังกร จะเจริญรุ่งเรืองได้จากการมีวิริยะอุตสาหะของตนเองแต่ก็มีการนำเสนอความเชื่อในเรื่องฟ้าดิน การบูชาเทพเจ้า จึงมีพิธีกรรมการกราบไหว้ขอพรเทพเจ้าเพื่อความเป็นสิริมงคล ส่วนในเรื่อง เลือดข้นคนจาง ไม่มีการขอพรเทพเจ้าหรือบนบานศาลกล่าว แม้ในขณะที่ตัวละครตกอยู่ในความลำบากก็ไม่มี การขอความช่วยเหลือจากฟ้าดินเทวดาใด ๆ แสดงให้เห็นว่า ละครเรื่องนี้มีความเชื่อสมัยใหม่ที่ตนเป็นที่พึ่งแห่งตนและไม่เชื่อในอำนาจของเทพเจ้าว่าสามารถดลบันดาลสิ่งต่าง ๆ ให้ได้แต่อยู่ที่การกระทำของตนเอง การนำเสนออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมด้านค่านิยมในเรื่อง ลอดลายมังกร มีการใช้ตัวหนังสือจีนสีทอง อ่านว่า “หงี” ซึ่งแปลว่า “คุณธรรม” เป็นสัญลักษณ์สำคัญที่เหมยหลิงใช้เป็นเครื่องเตือนใจและสั่งสอนลูกหลานให้คงความดีเอาไว้และขยันขันแข็ง ในขณะที่เรื่อง เลือดข้นคนจาง ไม่ได้ นำเสนอค่านิยมนี้อย่างชัดเจน

ค่านิยมที่คงไว้ตามขนบอย่างชัดเจนในละครทั้งสองเรื่อง คือ การให้ความสำคัญกับลูกชายและหลานชายคนโตมากกว่าผู้หญิงในบ้าน การนำเสนออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมด้านประเพณีในเรื่อง ลอดลายมังกร มีการนำเสนอภาพของพิธีแต่งงานแบบจีนของเหมยหลิงและเนียม ส่วนละครเรื่อง เลือดข้นคนจาง มีการนำเสนอพิธีงานศพของอากงที่จัดแบบจีนและลูกหลานทุกรุ่นมีการแต่งกายแบบ

เงินและมีพิธีกรรมแบบจีน แสดงให้เห็นถึง ละครโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาของชาวไทยเชื้อสายจีนยังคงรักษา ขนบของการนำเสนอพิธีกรรมเอาไว้เพื่อเน้นให้เห็นอัตลักษณ์ความเป็นจีนที่เด่นชัดและเป็นการ ตอกย้ำภาพความเป็นครอบครัวใหญ่ของคนจีน 3 รุ่นในการอยู่ร่วมกันเพื่อปฏิบัติพิธีกรรมดังกล่าว การนำเสนออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมด้านความสัมพันธ์ทางครอบครัว บิดากับบุตร ตามหลักขงจื้อแล้ว ผู้เป็นลูกต้องเชื่อฟังพ่อเพื่อแสดงความกตัญญู ในละครเรื่อง ลอดลายมังกร มีลักษณะความสัมพันธ์ เช่นนี้อย่างชัดเจน คือ ชาวจีนรุ่นที่ 2 และ 3 จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งสอนของชาวจีนรุ่นที่ 1 ซึ่งเหลียง มักจะเป็นตัวแทนของพ่อที่ดีมีคุณธรรม ขยันขันแข็ง เป็นตัวอย่างที่ดีในด้านต่าง ๆ ในลูกหลาน ขณะที่ เรื่อง เลือดข้นคนจางมีการนำเสนอเรื่องราวระหว่างผู้เป็นพ่อในจีนรุ่นที่ 1 ซึ่งในอดีตเคยบังคับให้ ลูกชายคนโตคลุมถุงชนแต่งงานกับผู้หญิงที่พ่อแม่จัดหามาให้จนกลายเป็นปัญหาต่อมา ส่วนชาวจีน รุ่นที่ 2-3 ไม่ปรากฏการบังคับให้เชื่อฟังจากพ่อและบทบาทของความเป็นพ่อของบางตัวละครนั้น กลายเป็นตัวละครที่ไม่มีความเป็นผู้นำครอบครัวแสดงให้เห็นบทบาทความเป็นพ่อที่ไม่ได้เป็นตัวอย่าง ของความถูกต้องเสมอไป พี่กับน้อง จากการวิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมความเป็นเงินของ ตัวละครที่เป็น “พี่กับน้อง” ในละครโทรทัศน์ทั้งสองเรื่องมีพบว่า สามารถแบ่งลักษณะของ ความสัมพันธ์แบบพี่น้องได้ 2 ประเภท คือ “พี่น้องจากแม่เดียวกัน” และ “พี่น้องจากคนละแม่” ใน เรื่องลอดลายมังกร เสนอบทบาทของพี่น้องในแม่เดียวกันแต่มีลักษณะนิสัยแตกต่างกัน และมีความ ขัดแย้งจากพี่น้องคนละแม่เพราะความหวังที่จะได้บริหารกิจการของผู้เป็นพ่อ แต่ในเรื่อง เลือดข้น คนจาง มีการนำเสนอตัวละครพี่น้องคนละแม่ที่สามารถปรองดองกันได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บริบทของ การเป็นพี่น้องคนละแม่ในความเป็นเงินไม่จำเป็นต้องเกิดการแก่งแย่งแข่งขันกันเพื่อให้เป็นผู้สืบทอด กิจการ สามีกับภรรยา ในเรื่อง ลอดลายมังกร ยังแสดงให้เห็นว่าผู้ชายจีนนั้นมีความชอบธรรมที่จะมี ภรรยาหลายคนเพื่อเพิ่มโอกาสในการมีบุตรชายสืบสกุล ผู้หญิงที่เป็นภรยานั้นต้องเป็นฝ่ายอดทน ทุกอย่าง ส่วนเรื่อง เลือดข้นคนจาง ตัวละครจีนในรุ่นที่ 1 มีภรรยาเพียงคนเดียว แต่ในจีนรุ่นที่ 2 นั้น ลูกชายคนโตมีภรรยาสองคน โดยคนแรกเป็นภรรยาที่ตนเองเลือกแต่พ่อแม่ไม่ยอมรับ และคนที่สอง คือ ภรรยาที่พ่อแม่จัดหามาให้แต่ก็หย่าร้าง

รุจษ์สวัสดิ์ ครอบภูมินทร์ (2563) ศึกษาวิจัยเรื่อง การต่อรองอำนาจของผู้หญิงใน ครอบครัวไทยเชื้อสายจีน ผ่านละครโทรทัศน์ เรื่องเลือดข้นคนจาง มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ ความหมายเชิงสัญลักษณ์ของการต่อรองอำนาจของผู้หญิงในครอบครัวไทยเชื้อสายจีนผ่านละคร โทรทัศน์ เรื่องเลือดข้นคนจาง และเพื่อวิเคราะห์การถอดรหัสความหมายเชิงสัญลักษณ์ของการต่อรอง อำนาจของผู้หญิงในครอบครัวไทยเชื้อสายจีนผ่านละครโทรทัศน์ เรื่องเลือดข้นคนจาง ขอบเขตของ การวิจัยคือ ศึกษาวิเคราะห์การต่อรองอำนาจของผู้หญิงในครอบครัวไทยเชื้อสายจีน ผ่านละคร โทรทัศน์ เรื่องเลือดข้นคนจาง ผลการวิจัยพบว่า ทำให้เห็นถึงการประกอบสร้างภาพตัวแทนของ ผู้หญิงใน 3 บทบาท คือ (1) บทบาทในฐานะการเป็นแม่ พบว่าสถานะความเป็นแม่ยังคงมีปัญหา

ความสัมพันธ์ทางอำนาจภายในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์กับพ่อและลูก บทบาทและสถานะของการต่อรองแนวคิดชายเป็นใหญ่เมื่อต้องเป็นเสาหลักให้วงศ์ตระกูล มีหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนลูกหลานให้เติบโตตามที่คาดหวังเมื่อผู้เป็นพ่อเสียชีวิตไป และหากต้องการเป็นแม่ที่สมบูรณ์จะต้องจดทะเบียนสมรสถูกต้องตามกฎหมาย (2) บทบาทในฐานะการเป็นลูกสาว พบว่าความรักความเอาใจใส่จากพ่อแม่จะเป็นรองลูกชาย สถานะของลูกสาวที่เมื่อแต่งงานไปแล้วก็กลายเป็นคนของตระกูลอื่น อีกทั้งได้รับมรดกหรือผลประโยชน์ที่น้อยกว่าลูกชาย รวมไปถึงไม่ได้รับสิทธิของครอบครัวในบางประการที่พึงได้ (3) บทบาทในฐานะการเป็นผู้นำธุรกิจ พบว่าผู้นำหญิงจะได้รับพื้นที่และโอกาสอย่างเท่าเทียมกับผู้ชาย สังคมรอบข้างยอมรับในศักยภาพมากขึ้น ดังนั้นแล้ว การศึกษาการต่อรองอำนาจของผู้หญิงในครอบครัวไทยเชื้อสายจีนผ่านละครโทรทัศน์ เรื่องเลือดข้นคนจาง ทำให้รับรู้ถึงภาพสังคมไทยเชื้อสายจีนในปัจจุบัน ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในบทบาทของความเป็นหญิงในครอบครัวไทยเชื้อสายจีน ที่จะทำนายให้เห็นภาพทางสังคมไทยเชื้อสายจีนในอนาคต ความท้าทายของละครโทรทัศน์ที่จะเป็นกระจกสะท้อนภาพทางสังคมปัจจุบันได้อย่างชัดเจน

บุญนุช สุขทาพจน์ (2562) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวคิดทฤษฎีการเล่าเรื่องกับค่านิยมคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ เรื่อง เลือดข้นคนจาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทฤษฎีการเล่าเรื่อง กรณีศึกษาละคร เรื่อง เลือดข้นคนจาง และเพื่อศึกษาค่านิยมของครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนกรณีศึกษาละคร เรื่อง เลือดข้นคนจาง ขอบเขตของการวิจัย คือ ศึกษาการเล่าเรื่องและค่านิยมของละครไทยเรื่อง เลือดข้นคนจาง สามารถสร้างปรากฏการณ์ใหม่ให้กับวงการละครไทย เป็นกระแสที่ดังมากที่สุดในออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่า ค่านิยมคนไทยเชื้อสายจีนในละครเรื่อง เลือดข้นคนจางในการถ่ายทอดค่านิยมในสังคมไทย แบ่งออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่ 1) ค่านิยมอันเกิดจากศาสนาและความเชื่อ งานศพเป็นการแสดงความกตัญญูอยู่ของลูกหลานออกมาเป็นพิธีอุทิศส่วนกุศลให้แก่ผู้วายชนม์และการกระทำสะสมความดีของลูกหลาน ค่านิยมอันเกิดจากการรักลูกชายมากกว่าลูกสาวในรุ่นพ่อแม่ ส่วนรุ่นลูกและหลานที่ค่านิยมนี้เปลี่ยนแปลงไป 2) ค่านิยมด้านประเพณีคนไทยเชื้อสายจีน ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนมีการคลุมถุงชนโดยให้ลูกแต่งงานกับลูกสะใภ้ที่พ่อแม่คัดมาอย่างดีเพื่อผลิตหลานชายคนแรกก็เกิดขึ้นกับลูกชายคนโตเท่านั้น และถือเป็นการรวมสองครอบครัวเข้าไว้ด้วยกัน 3) ค่านิยมด้านความรัก เน้นถึงความรักระหว่างครอบครัว ความรักระหว่างหนุ่มสาว และความรักระหว่างพี่น้อง ครอบครัวคนจีนมักให้ความสำคัญกับลูกชายมากกว่าลูกสาว ความไม่ยุติธรรมจึงทำให้สมาชิกในครอบครัวเกิดความขัดแย้ง 4) ค่านิยมเรื่องเพศ ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนให้ความสำคัญกับลูกชายมากกว่าลูกสาว ลูกชายได้สืบทอดกิจการต่อ ได้รับมรดกเป็นส่วนใหญ่ และมักจะแบ่งกิจการให้ลูกชายเป็นผู้ดูแลทั้งหมด 5) ค่านิยมเกี่ยวกับความกตัญญูที่คนไทยเชื้อสายจีนมีการปลูกฝังให้คนในครอบครัว ลูกหลานมีความกตัญญูต่อพ่อแม่ ปฏิบัติตามความต้องการของพ่อแม่โดยไม่ปฏิเสธ 6) ค่านิยมด้านการศึกษา คนไทยเชื้อสายจีนให้ความสำคัญกับ

การศึกษา เพราะเป็นพื้นฐานสำคัญของชีวิตที่จะประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ซึ่งคนไทย เชื้อสายจีนนิยมให้ลูกหลานเรียนสูง

Ma Qiang (2555) ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพสะท้อนคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ ไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย และเพื่อวิเคราะห์สถานภาพและบทบาทของตัวละครคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ ขอบเขตของการวิจัย คือ ศึกษาละครโทรทัศน์ที่มีแนวเรื่องเกี่ยวกับคนไทยเชื้อสายจีน ทำให้เห็นภาพสะท้อนของสังคมและ วัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีน มีจำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ หงส์เหนือมังกร เสน่ห์นางจิ้ง มงกุฎดอกส้ม และศึกษาวิเคราะห์ละครโทรทัศน์ทั้งสามเรื่องจากภาพและเสียงของสื่อตามแนวของการวิจัย วรรณกรรมโดยการบันทึกสรุปเรื่อง และบันทึกคำพูดของตัวละคร ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและ ที่ปรากฏในสื่อซีดีรอม ผลการวิจัยพบว่า ละครโทรทัศน์ไทยสะท้อนภาพคนไทยเชื้อสายจีนที่สร้าง ครอบครัวยุคใหม่แบบครอบครัวใหญ่และต่อมาเมื่อมาอยู่ประเทศไทยนานขึ้น ได้เปลี่ยนแปลงเป็นครอบครัวเดี่ยวมีขนาดเล็ก ซึ่งในครอบครัวจะมีปัญหาแย่งชิงทรัพย์สินเงินทอง อำนาจ และมีความอิจฉาริษยาของสมาชิกครอบครัว คนไทยเชื้อสายจีนทำมาหากินที่เป็นอาชีพสุจริต และธุรกิจ ซึ่งได้สร้างฐานะที่รวย ในด้านวัฒนธรรม คนไทยเชื้อสายจีนจะอบรมเลี้ยงดูบุตรชายให้เป็น ผู้นำและเป็นหัวหน้าของตระกูลเหมือนมังกร ส่วนบุตรหญิงจะสอนให้มีความสง่างามและมีความ แข็งแรงเหมือนหงส์ หากคนไทยเชื้อสายจีนไม่มีบุตรชายสืบทอดตำแหน่งและกิจการของครอบครัว ก็เปลี่ยนความคิดมาให้ผู้หญิงเป็นผู้นำของตระกูลได้ ในด้านคติความเชื่อ คนไทยเชื้อสายจีนเชื่อถือ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สามารถคุ้มครองปกป้องครอบครัวให้ปลอดภัย ยึดถือการปฏิบัติตามประเพณีของ บรรพบุรุษรวมทั้งรับประเพณีใหม่ ๆ ของคนไทยและตะวันตก ทั้งนี้คนไทยเชื้อสายจีนยังคงรักษา คุณสมบัติที่ดีและยกย่องคนที่มีคุณธรรมด้านความกตัญญูและความซื่อสัตย์

สรุปได้ว่า ละครโทรทัศน์ นอกจากจะให้ความบันเทิงต่อผู้ชมเป็นหลักแล้ว ยังเป็นสื่อที่สำคัญ ในการให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ชม สามารถสะท้อนปรากฏการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตของมนุษย์ สภาพชีวิต ของกลุ่มคนในสังคม วัฒนธรรมที่ได้รับ ความนิยมในสังคม และปัญหาของสังคมอีกด้วย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้นทั้งหมด ทำให้เห็นว่า ละคร โทรทัศน์เป็นสื่อที่มุ่งให้ความบันเทิงและมีอิทธิพลต่อสังคม ละครโทรทัศน์สามารถสะท้อนให้เห็นถึง วิถีชีวิตของครอบครัว วัฒนธรรม และปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม โดยเฉพาะเรื่องราวของ คนไทยเชื้อสายจีนที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย การสร้างครอบครัวและวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทย เชื้อสายจีนที่ต้องพบกับปัญหาต่าง ๆ และพยายามหาทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้น โดยผู้วิจัย จะนำความรู้ แนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ข้างต้น มาใช้ในการศึกษาวิจัยเรื่องภาพสะท้อนครอบครัวคนไทย เชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ต่อไป

บทที่ 3
การวิเคราะห์ภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน
ในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562

การศึกษาภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 3.1 วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยเชื้อสายจีน
 - 3.1.1 ที่อยู่อาศัย
 - 3.1.2 ลักษณะของครอบครัว
 - 3.1.3 การประกอบอาชีพ
- 3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน
 - 3.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูก
 - 3.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูกสะใภ้
 - 3.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา
 - 3.2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างพี่กับน้อง
 - 3.2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างเครือญาติ
- 3.3 ลักษณะนิสัยของคนไทยเชื้อสายจีน
 - 3.3.1 ความขยัน
 - 3.3.2 ความอดทน
 - 3.3.3 ความเฉลียวฉลาดในการใช้ชีวิต
 - 3.3.4 ความเห็นแก่พวกพ้อง
- 3.4 คุณธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย
 - 3.4.1 ความซื่อสัตย์
 - 3.4.2 ความกตัญญู
- 3.5 ค่านิยมของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย
 - 3.5.1 ค่านิยมเกี่ยวกับความรัก
 - 3.5.2 ค่านิยมเกี่ยวกับการเชื่อฟังผู้ใหญ่
 - 3.5.3 ค่านิยมเกี่ยวกับการศึกษา

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 วิธีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยเชื้อสายจีน

วิถีชีวิตความเป็นอยู่ หมายถึง ลักษณะของการดำเนินชีวิตของบุคคล มีรูปแบบหรือแบบแผนในการดำเนินชีวิต รวมถึงความเป็นอยู่ของคนในสังคม สำหรับวิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนส่วนใหญ่ได้รับการสืบทอดวัฒนธรรม ความเชื่อจากบรรพบุรุษชาวจีนเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ซึ่งในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ได้สะท้อนสภาพวิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีน ได้แก่ ที่อยู่อาศัย ลักษณะครอบครัว และการประกอบอาชีพ ดังนี้

3.1.1 ที่อยู่อาศัย

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง เหมยอิงคุณนายใหญ่แห่งบ้านมหมางคลและมีธุรกิจโรงสี ห้างหุ้นส่วนจำกัดมหมางคล ได้ให้หลังหลังซึ่งเป็นเด็กในคณะจิวไปหาที่บ้าน เพราะท่านมีรางวัลพิเศษจะมอบให้ หลังหลังชวนจินเต๋อซึ่งอยู่ในคณะจิวเดียวกันไปด้วยเมื่อไปถึงจึงได้เห็นบ้านใหญ่โตของตระกูลมหมางคล ดังตัวอย่าง

จินเต๋อ: โอ้โฮ บ้านใหญ่กว้างบ้านใหญ่อย่างกับวัง

ท่าทางเจ้าสัวหม่าเนี่ย คงจะรวยมากจริง ๆ

หลังหลัง: นั่นสิ บ้านกว้างกว้างจริง ๆ

จินเต๋อ: เออเนี่ย ดูท่าทางคุณหนูฉิ่งแล้ว นึกไม่ถึงเลยว่าบ้านจะรวยขนาดนี้

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 10)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนที่มีฐานะร่ำรวยนิยมสร้างบ้านใหญ่โต นิยมตกแต่งและปรับปรุงบ้านให้สวยงามตระการตาบ่งบอกถึงฐานะ นอกจากนั้น ยังมีข้าวของเครื่องใช้ในบ้านที่คงเอกลักษณ์ความเป็นคนจีนปรากฏอยู่ ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนส่วนใหญ่จะเป็นครอบครัวขยายมีสมาชิกหลายคนอาศัยอยู่ร่วมกัน จึงสร้างบ้านหลังใหญ่เพื่อทำให้ครอบครัวอยู่ร่วมกันได้อย่างสุขสบาย

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง อาใช้ซึ่งเป็นลูกชายคนโตของแม่ย้อยเถ่าแก่เนี้ยเจ้าของกิจการร้านค้าและโรงสีในอำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ได้พาเรณูหญิงสาวที่ตนเองได้เป็นภรรยากลับมาที่บ้าน แล้วเรณูได้เห็นบ้านของอาใช้ที่ตั้งอยู่กลางตลาด เป็นห้องแถว 2 ชั้น ด้านล่างเปิดเป็นร้านค้า ดังตัวอย่าง

เรณู: นี่บ้านพี่หรือ

อาใช้: ใช่จะ บ้านพี่เอง

เรณู: บ้านใหญ่โตดิเนะ ลูกค้าก็เยอะชะด้วย

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 1)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนนอกจากจะมีบ้านหลังใหญ่ เพื่อให้สมาชิกของครอบครัวอาศัยอยู่ร่วมกันแล้ว ที่อยู่ของคนไทยเชื้อสายจีนส่วนใหญ่จะนิยมอยู่รวมกันเป็นชุมชนในตลาดและปลูกอยู่ติดกันเป็นตึกแถวเพื่อประกอบธุรกิจค้าขายด้วย ดังนั้น จึงมีข้อน่าสังเกตว่า ครอบครัวชาวจีนที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยส่วนใหญ่มักตั้งถิ่นฐานในตัวเมือง หรือในที่ที่ติดต่อกับตัวเมืองได้สะดวก หรือในตลาดที่เป็นแหล่งชุมนุมการค้าขายหรือในย่านชุมชน เพราะเป็นแหล่งที่อำนวยความสะดวกในการทำมาหากิน โดยเฉพาะการค้าขายซึ่งสืบทอดมาถึงลูกหลานที่เป็นคนไทยเชื้อสายจีนในปัจจุบัน

นอกจากนั้น ในละครเรื่อง เลือดข้นคนจาง ก็ได้แสดงภาพของบ้านอาภางอมาซึ่งสร้างเป็นบ้านเดี่ยวหลังใหญ่ ภายนอกบ้านออกแบบสมัยใหม่ แต่ภายในมีเครื่องเรือนแบบจีนตั้งอยู่ในห้องทำงาน มีภาพวาดพู่กันจีน มีสมุดเขียนแบบจีน และชุดน้ำชาแบบจีนวางอยู่บนโต๊ะ แสดงให้เห็นว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนยังคงอัตลักษณ์ของความเป็นจีนสอดแทรกอยู่ในวิถีการดำเนินชีวิต

สรุปได้ว่า ละครโทรทัศน์ได้สะท้อนให้เห็นลักษณะที่อยู่อาศัยของครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนหากเป็นเจ้าของธุรกิจมีฐานะร่ำรวย ก็จะนิยมสร้างบ้านหลังใหญ่เพื่อให้สมาชิกทุกคนอยู่รวมกันเป็นครอบครัวใหญ่อย่างสุขสบาย และยังมีข้าวของเครื่องใช้ในบ้านที่คงเอกลักษณ์ความเป็นคนจีนปรากฏให้เห็นอยู่ในวิถีการดำเนินชีวิต นอกจากนี้ ยังมีคนไทยเชื้อสายจีนที่อยู่รวมกันเป็นชุมชนจึงมีการสร้างบ้านแบบตึกแถวประกอบกับมีความขยันและขำนาญทางการค้าอยู่แล้วจึงนิยมเปิดชั้นล่างเป็นร้านจำหน่ายสินค้านานาชนิด

3.1.2 ลักษณะของครอบครัว

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง ลูกหลานทุกคนกลับมาพร้อมหน้าพร้อมตาในวันเกิดของอาภาง เพื่อฉลองวันเกิดของอาภาง และก๊วยเตี่ยวแสดงรูปครอบครัวที่อาภางวาดเสร็จให้ทุกคนดู ดังตัวอย่าง

ก๊วยเตี่ยว: นี่เป็นภาพวาดของอาภางนะครับ อาทิตย์ที่แล้วอาภางเพิ่งวาดรูปนี้เสร็จ แล้วไปใส่กรอบมาอยากให้ทุกคนเห็น เพราะนี่คือครอบครัวของพวกเขาเนะครับ ก็เริ่มต้นจากครอบครัวด้านซ้ายดีกว่า ครอบครัวอ้อสรุครับ มาดูกันได้นะครับ

ภัสสร: สอง สาม สี เชื่อก่อนครบ ๆ ใหม่ นี่ไง อี้ เอิร์น

เต๋า เต๋ย

ก๊วยเตี่ยว: ครอบครัวของกู่เมธครับ ตัวเล็กเขียว

เหม่เหม่: นั่นหนูเหรอ

เมธ: ไข่จ๊ะ น่ารัก ๆ

ก๊วยเตี่ยว: แล้วบ้านหลังต่อไปคือบ้านกู่ประเสริฐครับผม

ประเสริฐ: ผมกินน้ำชาอยู่นั่น พืกำลังเล่นว่าว

กวยเตี๋ยว: ครอบครัวยุคสุดท้ายของกู๋กันต์ครับผม

มาเก๊า: เฮียก๊ส มาดูสิ อากงวาดเหมือนจริง ๆ

กวยเตี๋ยว: นี่คือรูปภาพที่อากงวาดมาให้ครอบครัวยุค

เรา นะครับ

(เลือดข้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 1)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนนิยมสร้างครอบครัวเป็นครอบครัวขยาย มีเครือญาติตั้งแต่ 3 ชั่วคนขึ้นไป มีความสัมพันธ์โดยการเกิดหรือแต่งงานมาอยู่ร่วมกัน มีลูกหลานสืบทอดตระกูลตามความเชื่อของคนจีนการเพิ่มจำนวนสมาชิกในครอบครัวสามารถสร้างความเจริญมั่นคงให้กับครอบครัว สมาชิกในครอบครัวอาจจะอยู่ในบ้านเดียวกัน หรือเขตบ้านเดียวกันหรืออยู่บ้านใกล้เคียงกันในวันสำคัญของครอบครัวสมาชิกทุกคนก็จะมาทำกิจกรรมร่วมกัน อย่างเช่น ครอบครัวตระกูลจระงอนันต์ที่มาอยู่พร้อมหน้าพร้อมตากันเพื่อฉลองวันเกิดของอากง

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง แม่ຍ้อยได้บอกให้อาตงซึ่งเป็นลูกชายคนรองกับพิไลซึ่งเป็นภรรยาของอาตงทราบเรื่องที่จะเปิดร้านตัดเสื้อผ้าให้เรณูซึ่งเป็นภรรยาของอาใช้พี่ชายของอาตง พิไลจึงถามแม่ຍ้อยเกี่ยวกับการแบ่งทรัพย์สินให้กับลูก ดังตัวอย่าง

พิไล: แล้วม៉่าจะเปิดร้านให้ซ้อเขาเมื่อไหร่

แม่ຍ้อย: ยังไม่เปิดตอนนี้ บอกไว้ก่อน เดี่ยวจะมาหาว่ากู

ไม่ยุติธรรม

พิไล: แล้วถ้าเฮียใช้กลับมาจากทหาร ม้าจะให้เฮียตง

กลับมาช่วยงานที่ร้านเหมือนเดิมใช่ไหม

แม่ຍ้อย: มันก็ต้องเป็นอย่างนั้นแหละ

พิไล: แล้วม៉่าก็จะตั้งเงินเดือนให้เฮียใช้เหมือนที่ให้เฮียตง

ด้วยเหรอ

แม่ຍ้อย: เออ อีตงกลับอี่ใช้ก็ต้องได้เท่ากัน ส่วนเธอสอง

คนมีลูกมีเต้ากุก้อยขึ้นให้ ตอนนี้ได้เท่าเดิมดีที่สุด

พิไล: ก็เท่ากับว่าม้าจะลงทุนให้ซ้อเค้าไปเลยนะซี ซ้อเขา

ทำได้เท่าไหร่ ซ้อก็รับไปเต็ม ๆ หนูว่ามันไม่ยุติธรรมกับหนู

สองคนนะม៉่า

แม่ຍ้อย: พิไล มันจะกำไรขาดทุนก็ยังไม่รู้เลย เพราะร้าน

เพิ่งเปิดใหม่ และอีกอย่างหนึ่ง มันก็ไม่ใช้ใครที่ไหน มันก็เป็น

สะไภ่บ้านแม่อีกคนหนึ่ง มีศักดิ์ มีสิทธิ์ มีเสียงเป็นลูกม៉่า

เหมือนกันนะ

พี่ไธ: แล้วอาชालะม้า อาซาแต่งงานไปม้าจะยกอะไรให้

อาซา

แม้อย้อย: อีซามันก็ช่วยงานบ้านมานาน ม้าก็จะยกที่นาที่บ้านตอนให้มันนั่นแหละ อีสี่มันก็ยังเรียนไม่จบ มันเรียนจบก็ค่อยมาว่ากัน มันเป็นเรื่องของอนาคต เอละ มีใครมีอะไรซัดใจอีกไหม

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 9)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนที่มีฐานะร่ำรวยจะนิยมมีลูกหลายคน โดยเฉพาะลูกชายเพื่อสืบทอดตระกูล เมื่อลูกหลานแต่งงานไปและสร้างครอบครัวของตนเอง ลูกชายทุกคนในครอบครัวมีสิทธิที่จะได้รับมรดกของพ่อแม่ ส่วนลูกสะใภ้ก็จะได้รับการดูแลตามสมควร หากมีลูกสืบทอดตระกูลก็จะได้รับการยอมรับมากขึ้น

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง หลงเหว่ยลูกชายคนเดียวของคุณนายใหญ่ และเป็นผู้สืบทอดตระกูลหลังจากที่ไปอยู่ฮ่องกงเป็นเวลานานเมื่อได้เดินทางกลับมาประเทศไทย คุณนายใหญ่จึงได้จัดงานเลี้ยงต้อนรับโดยมีพี่น้องและลูกเขยมาร่วมงานและได้แนะนำพี่น้องทุกคนให้หลงเหว่ยรู้จัก ดังตัวอย่าง

คุณนายใหญ่: มานี่ลีหลงเหว่ย พี่น้องทุกคนรอลูกอยู่ จำ

เจียเฟิงได้ไหม

หลงเหว่ย: เจียเฟิง

เจียเฟิง: พี่หลงเหว่ย นี่หยางซุน

คุณนายใหญ่: ลูกชายผู้จัดการเกา เขาแต่งงานกันตอนที่

ลูกอยู่เมืองนอก

หลงเหว่ย: พี่หยางซุน

หยางซุน: พี่หลงเหว่ย เรียกคุณลุงสิลูก

เด็กลูกหยางซุน: คุณลุง

เหม่ยฟาง: พี่หลงเหว่ย พี่หลงเหว่ยจำฉันได้ไหม

คุณนายใหญ่: เหม่ยฟาง น้องสาวคนเล็กของลูกไง นี่เหม่ยฟาง ตอนเธอเกิดหลงเหว่ยก็อยู่เมืองนอก เขาจำเธอได้ก็แปลกละ

หลงเหว่ย: จำได้ครับ ก็แม่ส่งรูปให้ผมดู ผมจำได้ทุกคน แล้วนี่ชาญชัยใช่ไหม ผมเคยเห็นรูปแต่งงานของคุณ

ชาญชัย: พี่หลงช่วยเหลือครับ ผมดีใจจริง ๆ นะครับที่พี่
กลับมาเมืองไทย

หลงเหว่ย: ขอบใจมากนะ อ้าว เหม่ยซิง ไม่คิดว่าจะทอด
พี่ชายหน่อยเหรอ

เหม่ยซิง: คิดถึงจังเลยคะ

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 1)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนนิยมมีลูกหลายคน และจะให้ความสำคัญกับลูกชายเพราะถือว่าช่วยสืบทายาทของตระกูล ดังนั้น เมื่อหลงเหว่ยกลับมาจึงมีการจัดงานต้อนรับอย่างใหญ่โตเพื่อประกาศให้ทุกคนในครอบครัวได้รับรู้และแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับลูกชายคนโตซึ่งเป็นเสมือนทายาททางสายสัมพันธ์ของครอบครัวที่จะเป็นผู้นำและเป็นผู้สืบทอดกิจการต่าง ๆ ของครอบครัวต่อไป

สรุปได้ว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนจัดเป็นครอบครัวขนาดใหญ่ นิยมมีลูกหลายคนเพื่อสืบทอดสกุล บางครอบครัวจะอาศัยอยู่ในบ้านเดียวกัน แต่ก็มีบางครอบครัวโดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่มีการแยกครอบครัวออกมาอยู่ต่างหากแต่จะสร้างบ้านอยู่ในบริเวณที่ใกล้กัน และเมื่อมีวันสำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกในครอบครัว ทุกคนในก็จะมารวมตัวกันเพื่อทำกิจกรรมนั้น นอกจากนี้ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนมีความคาดหวังกับลูกชายคนโตเป็นอย่างมาก ลูกชายคนโตมีหน้าที่เป็นหัวหน้าครอบครัว มีอำนาจตัดสินใจทุกเรื่องในบ้าน และต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำในการหาเลี้ยงคนในครอบครัวด้วย

3.1.3 การประกอบอาชีพ

อาชีพ หมายถึง การทำมาหากินจากการทำงานหรือกิจกรรมใดๆ ที่ก่อให้เกิดผลผลิตและรายได้เป็นงานที่สุจริต เป็นที่ยอมรับของสังคม การมีอาชีพ เป็นสิ่งสำคัญในวิถีชีวิตและการดำรงชีพ เพราะเป็นการสร้างรายได้เพื่อเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัว ในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ได้สะท้อนภาพการประกอบอาชีพของคนไทยเชื้อสายจีน ดังนี้

1) ผู้บริหารโรงแรม

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง ภัตตาคารซึ่งเป็นน้องสาวของประเสริฐ พี่ชายคนโตของวงศ์ตระกูลจิระอนันต์ และได้รับสืบทอดเป็นทายาทให้ดูแลธุรกิจโรงแรมจิระอนันต์ กรุงเทพฯ และพิทยาของตระกูล ดังนั้น ภัตตาคารจึงมาขอซื้อกิจการโรงแรมที่พิทยาซึ่งตนได้ช่วยดูแลบริหารมาตั้งแต่เริ่มต้นเพื่อนำไปบริหารจัดการด้วยตัวเอง ดังตัวอย่าง

ภัตตาคาร: ฉันไม่อ้อมค้อมนะเฮีย ฉันมาขอซื้อโรงแรมที่

พิทยาออกจากกงสี ฉันลองไปคุยกับธนาครามาแล้ว ยังไงเค้า

ก็คงจะปล่อยกุให้ฉัน เสียอยากเรียกราคาเท่าไรก็บอกมาเลย

(เลือดข้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 1)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนได้ถูกถ่ายทอดมุมมองมาจากบรรพบุรุษในการประกอบอาชีพทำธุรกิจ ที่ทำให้สามารถสร้างฐานะให้เกิดความมั่นคงในชีวิต ด้วยความอดทน พยายาม ตลอดจนประสบการณ์ที่ถูกสั่งสมมาจากครอบครัว จึงทำให้คนไทยเชื้อสายจีนประสบความสำเร็จในการบริหารและกลายเป็นเจ้าของธุรกิจต่าง ๆ ในปัจจุบัน

2) ผู้บริหารโรงสีข้าว

เนื่องจากประเทศไทยผลิตข้าวได้จำนวนมาก คนจีนที่เข้ามาในประเทศไทยส่วนหนึ่งจึงนิยมประกอบอาชีพโรงสีข้าว และค้าข้าว จนสามารถส่งออกข้าวเป็นสินค้าส่งออกลำดับแรกที่สำคัญที่สุด และธุรกิจดังกล่าวก็ดำเนินการสืบทอดมาจนถึงรุ่นลูกหลานที่เป็นคนไทยเชื้อสายจีนในยุคต่อมา ดังเช่น ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง หลงเหว่ยบอกกับคุณนายใหญ่ว่า เขาอยากจะทำหน้าที่บริษัททำให้คุณนายใหญ่ดีใจมากที่สุดที่หลงเหว่ยกลับมาสืบทอดดูแลกิจการโรงสีข้าวของตระกูล ดังตัวอย่าง

หลงเหว่ย: เดี่ยวกินข้าวเสร็จแล้วผมกะว่าจะเข้าไปบริษัท

ของเราสักหน่อย คงมีอะไรได้ทำบ้าง

คุณนายใหญ่: ดี ๆ ระบายเงินเฟ็งกับหยางซุนเขามา

แล้ว ลูกควรจะไปดูแลกิจการของเรา

หลงเหว่ย: หยางซุนเขาทำอะไรบ้าง

เหม่ยซิง: พี่หยางซุนเขาดูโรงสี ทรายลื้อ และกิจการ

ทั้งหมดค่ะ ส่วนพี่เจียเฟ็งก็ดูบัญชีการเงินค่ะ

หลงเหว่ย: ชาวยุ้ยกับเหม่ยฟางล่ะ

เหม่ยซิง: ชาวยุ้ยอยู่ฝ่ายค้าติดต่อต่างประเทศ แต่ได้ยื่น

มาว่าพี่เจียไม่คอยทำงานทำการเท่าไรค่ะ

คุณนายใหญ่: เด็กสองคนเนี่ยไม่ได้เรื่อง ดินะที่เจียเฟ็ง

กับหยางซุนก็ช่วยดูแล แต่ก็อย่างว่าสองคนนี่แต่งออกไปแล้ว

ลูกเป็นลูกชายคนเดียวของอาป้า กิจการนี้ก็ต้องถือว่าเป็นของ

ลูก ลูกสมควรที่จะเข้าไปดูแลเอง

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 1)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า การประกอบธุรกิจโรงสีข้าวเป็นอาชีพหนึ่งที่คนไทยเชื้อสายจีนทำและสร้างฐานะร่ำรวยและสืบทอดให้ลูกได้ดูแลบริการกิจการต่อไป โดยเฉพาะลูกชายมีสิทธิและหน้าที่สืบทอดกิจการของตระกูล สามารถรับตำแหน่งสูงสุดในบริษัท ส่วนลูกสาวไม่มีสิทธิเป็น

ผู้บริหารของบริษัทเพราะค่านิยมของคนไทยเชื้อสายจีนลูกสาวจะต้องแต่งงานทำหน้าที่ภรรยาเลี้ยงดูลูก และเมื่อแต่งงานแล้วต้องออกเรือนไปอยู่บ้านสามีจึงถือว่าเป็นคนนอกครอบครัว

2) ค้าขาย

ละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง เรณูที่มีความสามารถในการทำขนมเพราะในวัยเด็กเคยเป็นลูกมือช่วยแม่ซึ่งเป็นแม่ค้าขายขนมหวาน ดังนั้น จึงมีความคิดที่จะเปิดร้านขายขนมเพื่อหารายได้จุนเจือครอบครัว เรณูได้ไปซื้อของเพื่อนำมาทำขนมจากร้านของนางย้อยแม่ของอาใช้ที่เปิดชั้นล่างของบ้านเป็นร้านค้าขายของในตลาด ดังตัวอย่าง

แม่ย้อย: อีปลุก ตักสาคุให้มันโลหนึ่ง

บุญปลุก: สาคุโลหนึ่งจะ

เรณู: คุณปลุกจำ มีน้ำตาลปีบอย่างดีด้วยไหมจ๊ะ ถ้ามีก็

เอาให้ด้วยนะ ซัก 3 โล

บุญปลุก: น้ำตาลปีบ 3 โลจ๊ะ

เรณู: แล้วก็เอาเกลือป่นด้วย 2 ถุง

ป้อม: เกลือ 2 ถุงจะ แก้วแก้วเนี่ย

เรณู: แล้วก็ปูนแดงซัก 2 หยิบ เอ๊ย 3 หยิบดีกว่า

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 2)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่าการค้าขายเป็นอาชีพอย่างหนึ่งที่คนไทยเชื้อสายจีนนิยมทำ เริ่มมาตั้งแต่ยุคแรก ๆ ที่คนจีนเข้ามาอาศัยในประเทศไทย อยู่รวมกันเป็นชุมชนคนจีน เริ่มต้นการค้าขายในลักษณะของการขายปลีกก่อน และนิสิตคนจีนที่รู้จักเก็บสะสมเงินจึงนำมาใช้ต่อยอดในการขยายทุนขยายรายได้แล้วจึงก้าวไปสู่ความสำเร็จ ดังที่ ธาณี วัฒนบุญโต (2542, น. 6) กล่าวว่า ชาวจีนเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยและทำมาหากินเพื่อสร้างฐานะให้เกิดความมั่นคงในชีวิตชาวจีนจึงขยันขันแข็ง เมื่ออพยพเข้ามาครั้งแรกนั้นคนจีนทำงานรับจ้างสารพัดต่อมาเริ่มทำการค้าเล็ก ๆ น้อย ๆ ขยายขึ้นประกอบอาชีพค้าขายได้อย่างมั่นคงและมีบทบาททางด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยมากขึ้น

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึงเรณูไปขายขนมที่ตลาด และขนมที่นำมาขายนั้นทุก ๆ วันจะแตกต่างกัน ดังตัวอย่าง

แม่ค้าในตลาด: มาแต่เช้าเลยนะแม่หญิงคนสวย

เรณู: จะ

แม่ค้าในตลาด: ขยันจังเลย เปลี่ยนขนมทุกวันเลย

เรณู: ใช่จ๊ะ ถ้าทำเหมือนเดิมทุกวันฉันกลัวลูกค้าเบื่อ

ค้าขายของกิน ฉันอยากได้ลูกค้าประจำจะ

แม่ค้าในตลาด: ดีจะ เดียวไงให้ป่าสองท่อนะ

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 2)

จากตัวอย่างจะสะท้อนให้เห็นว่าการประกอบอาชีพค้าขายคือทางเลือกแรกของคนไทยเชื้อสายจีน คนไทยเชื้อสายจีนที่ทำการค้าขายไม่ว่าจะเป็นทำการค้าขายของกินหรือการค้าขายประเภทต่าง ๆ ก็พยายามหาวิธีการดึงดูดลูกค้าให้ได้มากที่สุด และมีลูกค้าประจำมากที่สุด เพื่อให้การการค้าขายของตนเองประสบความสำเร็จ

3) นักแสดงจิว

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง ตอนที่กล่าวถึง หม่อมชิงซึ่งเป็นลูกสาวของคุณนายใหญ่กับอาปิกซึ่งเป็นสามีของหม่อมชิงมาหาหงกจู้ซึ่งเป็นเจ้าของคณะจิวเพื่อคุยเรื่องที่จะจ้างคณะจิวให้หล้ามาเล่นในงานแซ่ฮิดของคุณนายใหญ่ ดังตัวอย่าง

หม่อมชิง: ฉันอยากจะทำจ้างคณะจิวไปฉลองวันแซ่ฮิดของ

แม่ ฉันต้องคุยกับใครจ๊ะ

หงกจู้: ฉันเองจ๊ะ ฉันชื่อจินหง เป็นเจ้าของคณะ เซียว

เถ่าแก่กับคุณนายเข้าข้างในค่ะ

หม่อมชิง: จ๊ะ

หงกจู้: เอาละ ๆ ทุกคนหยุดคิดใจก่อนแล้วก็ฟังทางนี้ เราได้รับเกียรติจากคุณนายตระกูลมหามงคล ให้ไปแสดงจิวในงานแซ่ฮิดของคุณแม่ แล้วเรายังได้ค่าจ้างที่ดีที่สุดด้วย อีกอย่างหนึ่ง เป็นโอกาสดีที่จะให้ทุกคนเห็นว่าคณะจิวได้หล้าของเรายิ่งใหญ่และโด่งดังแค่ไหน

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 10)

จากตัวอย่างจะสะท้อนให้เห็นว่า จิวเป็นศิลปะการแสดงที่เป็นเอกลักษณ์ของคนจีน และคนไทยเชื้อสายจีนได้รับสืบทอดวัฒนธรรมจากบรรพบุรุษ มีข้อสันนิษฐานว่าคณะจิวได้เข้ามาในประเทศไทยตั้งแต่สมัยอยุธยา โดยใช้เป็นสื่อที่ทำพิธีของศาลเจ้า และยังมีบทบาทสำคัญในการแสดงเพื่อต้อนรับราชทูตฝรั่งเศส ในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ซึ่งแสดงให้เห็นว่า “จิว” สมัยนั้นเป็นการแสดงที่มีสถานะ “วัฒนธรรมชั้นสูง” จนในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ปรากฏหลักฐานที่เอ่ยถึงจิวในวรรณกรรมและจดหมายเหตุต่าง ๆ และคาดการณ์ว่าน่าจะมาเฟื่องฟูมากในสมัยรัชกาลที่ 5 ดังนั้นจึงเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่คนไทยเชื้อสายจีนได้รับถ่ายทอดสืบทอดมา (ปริดา อัครจันทโชติ, 2557) ซึ่งคนไทยเชื้อสายจีนที่ทำอาชีพเป็นนักแสดงจิวมีบทบาทหน้าที่ทำให้วัฒนธรรมจิวได้รับการสืบทอดและพัฒนาตลอดไป และการแสดงจิวยังเป็นที่ยอมรับของคนไทยเชื้อสายจีนที่มีฐานะร่ำรวยจะจ้างคณะจิวไป

แสดงในงานสำคัญเพื่อเป็นศิริมงคล อย่างเช่นในเรื่อง ด้ายแดง เหม่ยซิงจ้างคณะจิวใต้หล้าไปฉลองงาน
แซยิดของคุณนายใหญ่

4) นักแสดง

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึงเต่าซึ่งเป็นลูกชายของภัสสรกับ
วิเชียรเป็นผู้ชายหน้าตาดี พุดเก่ง ร่าเริง มีเสน่ห์ จึงมีอาซีเป็นนักแสดง ดังตัวอย่าง

เต่า: วันนี้ออกกองโคตรเหนื่อย

เต๋ย: เห็นเฮียบอกว่าวันนี้เข้าฉากเลิฟซีนไม่ใช่เหรอ

เป็นไงบ้าง

เอิร์น: จูบไปกี่เทค

เต่า: 32 เทค

เต๋ย: เจ็งวะเฮีย ปากเขาหอมปะ

(เลือดข้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 8)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในรุ่นต่อมามีการ
เปลี่ยนแปลงทัศนคติในเรื่องการประกอบอาชีพ โดยได้รับอิสระในการเลือกประกอบอาชีพ
ไม่จำเป็นต้องรับสืบทอดธุรกิจต่อจากพ่อแม่ ทุกคนสามารถประกอบอาชีพได้ตามความถนัดของ
ตนเอง

สรุปได้ว่า ละครโทรทัศน์ได้สะท้อนให้เห็นว่าคนไทยเชื้อสายจีนนิยมปลูกฝังให้ลูกหลาน
ประกอบอาชีพธุรกิจ ประกอบกับอุปนิสัยที่ถูกถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษคือ ความขยัน อดทน ความ
มุ่งมั่นพยายามจึงทำให้บริหารธุรกิจได้ประสบความสำเร็จร่ำรวยเป็นเจ้าของกิจการ และยังแสดงให้เห็น
เห็นว่า ธุรกิจของคนไทยเชื้อสายจีนส่วนใหญ่เป็นธุรกิจครอบครัว ที่ส่งต่อให้ลูกหลานได้สืบทอดกิจการ
ต่อไป นอกจากนั้น ในยุคปัจจุบันครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนให้อิสระในการตัดสินใจเลือกอาชีพ
ตามความถนัดของตนเอง และไม่ว่าคนไทยเชื้อสายจีนจะประกอบอาชีพใดก็ตาม สิ่งที่ได้
อย่างเด่นชัด คือ ความขยัน อดทน มุ่งมั่นตั้งใจ เพื่อทำงานของตัวเองให้ดีที่สุดและประสบความสำเร็จ

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน

ครอบครัว หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน เช่น สามี ภรรยา บิดามารดากับ
บุตร พี่น้องชายหญิง ตลอดจนความสัมพันธ์เครือญาติ ในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ได้
สะท้อนถึงความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนได้อย่างชัดเจน
ประกอบด้วย 5 ประเด็น ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูก ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับ
ลูกสะใภ้ ความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา ความสัมพันธ์ระหว่างพี่กับน้อง ความสัมพันธ์ระหว่าง
เครือญาติ มีรายละเอียดดังนี้

3.2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูก

ครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีน พ่อมีหน้าที่อบรมและสั่งสอนภาพลักษณ์ที่ดีให้กับลูกหลาน เพื่อให้ลูกหลานมีความสามารถในการทำงานและใช้ชีวิตตัวเองในสังคม ส่วนแม่จะอบรมและสั่งสอนให้ลูกหลานทำความดี เคารพผู้ใหญ่ รู้จักเรื่องความกตัญญูและเชื่อฟังคำพูดของผู้ใหญ่

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง เมื่อพีทรู้เรื่องที่คริสผู้เป็นแม่โกหกว่าไม่รู้จักนิภาภรรยาอีกคนของประเสริฐ แต่จ้างคนไปตามสืบนิภาหลายปี จึงได้ถามคริส และคริสบอกว่าสิ่งที่แม่ทำไปทุกอย่างเพื่อปกป้องพีท ดังตัวอย่าง

พีท: ม้าบอกว่าไม่เคยรู้จักบ้านนั้น แต่ส่งคนไปตามสืบ

เขามาหลายปี ม้าทำทำไมอะ

คริส: ม้ามีเหตุผล

พีท: เหตุผลอะไรม้า

คริส: เหตุผลเดียวของม้า ก็พีทไง ม้ารู้มาตั้งนานแล้วว่าป้ามีอีกบ้านหนึ่ง แต่ที่ม้ายอมอยู่กับป้าจนถึงทุกวันนี้ ก็เพราะต้องการอยู่กับพีทที่นี่ ม้าต้องการให้พีทเป็นที่หนึ่ง ต้องการให้เป็นหลานชายคนโตของบ้านนี้ ถึงแม้ว่าป้าจะไม่รักม้าแล้วม้าก็ทนได้ ม้าไม่ไว้วางใจผู้หญิงคนนั้น ไม่รู้ว่าเขาต้องการมาหลอกป้าเพื่อหวังผลประโยชน์หรือเปล่า พีท ม้าทำทุกอย่างเพื่อปกป้องสิ่งที่ควรเป็นของพีทนะลูก

(เลือดข้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 6)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน พ่อแม่ให้ความสำคัญแก่ลูกมากกว่าตนเอง ทำทุกอย่างเพื่อปกป้องลูก โดยเฉพาะกับลูกชายคนโตที่จะต้องเป็นผู้ที่รับสืบทอดธุรกิจของครอบครัวต่อไป อย่างเช่นในเรื่อง เลือดข้นคนจาง คริสยอมทำทุกอย่างเพื่อพีทลูกชายของตนเอง เพื่อให้พีทได้เป็นทายาทสืบทอดตระกูลและธุรกิจของครอบครัว

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง อีลูกชายของภัสสรกับวิเชียรนำรูปภาพที่แอบเข้าไปถ่ายที่บ้านของพีทญาติพี่น้องที่เป็นลูกชายของประเสริฐกับคริสให้วิเชียรดูเพื่อหาทางช่วยภัสสรแต่วิเชียรบอกว่าสิ่งที่อีทำเป็นเรื่องอันตราย จึงขอให้อีอย่าเสี่ยงทำแบบนี้อีกดังตัวอย่าง

วิเชียร: อี พ่อว่าอีต้องระวังตัวให้มาก แอบเข้าไปบ้านคน

อื่นเขาแบบเนี่ยมันผิด แล้วการสะกดรอยตามใครสักคนมันก็

อันตราย ยิ่งถ้าเขาเป็นคนร้ายอย่างที่ลูกคิด

อี: แล้วพ่อจะให้ผมอยู่เฉย ๆ โดยที่ไม่ทำอะไรเลยหรือ
 ครับ ผมปล่อยให้มันตกเป็นจำเลยของสังคมแบบนี้ไม่ได้
 วิเชียร: เอาอย่างนี้ ส่งรูปพวกนี้มาให้พ่อ อย่าเสี่ยงทำ
 อะไรแบบนี้อีก

(เลือดข้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 6)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูก พ่อแม่มีหน้าที่เลี้ยงลูกและสั่งสอนให้ลูกเป็นคนดี ลูกก็รับรู้ถึงความรักและความทุ่มเทของพ่อแม่ เมื่อพบปัญหาในฐานะลูกก็จะพยายามทำทุกอย่างเพื่อช่วยพ่อแม่แก้ปัญหา สำหรับพ่อแม่เห็นการกระทำของลูกที่ไม่ถูกต้องและจะทำให้ตกอยู่ในอันตราย ก็จะชี้แนะให้ลูกเข้าใจและทำในสิ่งที่ถูกต้อง การเข้าใจซึ่งกันและกันระหว่างพ่อแม่กับลูกจะทำให้ครอบครัวมีความรักและความสามัคคีมากขึ้น

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง แม่ย่อยที่ต้องการให้ครอบครัวของอาใช้ลูกชายประสบความสำเร็จในกิจการร้านตัดเสื้อผ้า จึงได้ส่งป้าชื่อร้านซึ่งตนเองเป็นคนตั้งชื่อให้กับเรณูภรรยาของอาใช้และหวังว่าเรณูจะขยันทำงาน และทำให้ครอบครัวเจริญรุ่งเรือง ดังตัวอย่าง

แม่ย่อย: เป็นไง ชอบไหม นี่ฉันสั่งให้ช่างเขาทำสุดฝีมือ
 เลยนะ แล้วชื่อร้านเนี่ยฉันก็เป็นคนตั้งเอง ฉันเห็นเขากำลัง
 นิยมกัน ฉันก็ไม่รู้หรอก บุตก บุติก มันแปลว่าอะไร แต่มัน
 เหมาะกับชื่อเธอ ฉันก็เลยเอาก็เอาวะ

เรณู: ชอบจ้ะม้า หนูชอบมาก ชื่ออะไรหนูก็ชอบทั้งนั้น
 แหะละจ้ะ ยิ่งม้าตั้งให้ หนูถือว่าเป็นมงคลที่สุดสำหรับหนูแล้วจ้ะ

แม่ย่อย: ดีละ เรณู เราจะทำอะไรเนี่ยก็ตั้งใจทำนะ ทั้ง
 กำลังกายกำลังสติปัญญา เจออุปสรรคเนี่ย ก็ต้องอดทน มานะ
 บากบั่น ฉันเห็นสิ่งนี้ในตัวเธอนะเรณู ฉันหวังกับเธอว่าเธอ
 จะต้องทำมันได้ และจะต้องเจริญรุ่งเรืองด้วย ฉันก็ไม่ได้หวัง
 อะไรมากหรอกเรณู คิดแค่ว่าวันข้างหน้าเนี่ย ฉันจะฝากผีฝากไข้
 กับเธอบ้างเท่านั้นแหละ

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 11)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนพ่อแม่จะให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่ในสิ่งที่ครอบครัวลูกต้องการทำ รวมถึงให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูก พ่อแม่หวังว่าลูกของตนเองไม่ว่าจะสิ่งใดก็ตามก็ต้องทำได้อย่างเต็มที่ ทั้งกำลังกายกำลังสติปัญญา จึงสามารถประสบความสำเร็จ นอกจากนี้ ลูกก็มีหน้าที่ดูแลพ่อแม่ยามแก่เฒ่าเพื่อตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง คุณนายใหญ่ทำด้ายแดงใหม่ให้หลงเหยวที่ กำลังเดินทางกลับมาจากฮ่องกง ดังตัวอย่าง

คุณนายใหญ่: คนจีนเรามีคำพูดว่า ด้ายแดงในมือแม่ไม่มี วันหมด ปักขุนเสื่อผ้าให้ลูกไปจนวันตาย แต่จริง ๆ แล้ว ความหมายของคำคำนี้ มันลึกซึ้งกว่านี้ ในเมื่อเกิดมาเป็นแม่ ลูกกันแล้ว แม่ก็ต้องปกป้อง ดูแลลูก ไม่ว่าจะนานแค่ไหน ความรักของแม่ก็เหมือนเส้นด้ายที่ยืดยาวไม่มีวันหมดสิ้น ตลอดกาล

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 1)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า แม่คือบุคคลสำคัญที่ให้น้ำชีวิตแก่ลูก ในความคิดของคนไทยเชื้อสายจีน ความสัมพันธ์ระหว่างแม่กับลูกเหมือนเส้นด้ายที่ไม่มีที่สิ้นสุดเชื่อมโยงแม่กับลูก ตลอดกาล คนเป็นแม่จะเป็นห่วงลูก ดูแลและปกป้องลูกของตนเองตลอดจนถึงวันตาย

สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ของพ่อแม่กับลูกของครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนที่ปรากฏในละคร แสดงให้เห็นว่า พ่อแม่เป็นคนเดียวที่รักลูกโดยไม่มีเงื่อนไข ดูแลปกป้องลูกตลอดชีวิต และเป็นคนที่สอนให้ลูกเป็นคนดี ทำทุกอย่างต้องทำหมดกำลังกายกำลังสติปัญญา และช่วยเหลือสนับสนุนให้ลูก ประสบความสำเร็จและมีความเจริญก้าวหน้าในการทำกิจการของตนเองและครอบครัว ดังที่ ศิริรัตน์ แอดสกุล (2553, น.9-10) ได้กล่าวถึง พ่อแม่จะต้องทำหน้าที่ดูแลปกป้องสมาชิกของ ครอบครัว อบรมขัดเกลาความประพฤติของลูก และถ่ายทอดบรรทัดฐานของสังคมให้แก่ลูก

3.2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูกสะใภ้

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง ภัสสรเป็นน้องสาวของประเสริฐซึ่งเป็นลูกชายคนโตของตระกูล ได้เล่าให้ฟังซึ่งเป็นลูกชายของคริสกับประเสริฐฟังเรื่องแม่ของพี่ซึ่งเป็นสะใภ้คนโตของครอบครัวแต่ยังไม่มีทายาทสืบตระกูล เนื่องจากคริสแท้งลูกคนแรกไปจึงทำให้ไม่ได้รับความสนใจจากอากงอาม่าพ่อแม่ของประเสริฐ และเมื่อพิมพ์กรยาของเมธน้องชายของประเสริฐตั้งครรถ์ได้รับการดูแลจากอากงอาม่าเป็นอย่างดี ดังตัวอย่าง

ภัสสร: ขณะที่อาม่าเพลินเล่นกับหลานอ้วนน้อย ช้อคริส ก็คอยยืนดูอยู่ห่าง ๆ ทำไมไ่จะรู้ว่าเธอคิดอะไร ยิ่งพยายามอยู่เป็นปี ๆ ผิดหวังทุกเดือนที่ไม่ท้องสักที ความสำคัญของเธอก็แทบไม่เหลือ เพราะมันตอกย้ำว่านี่คือ สะใภ้จันทน์ที่ไม่มีลูกให้สามี จะโดนอาม่ามองยังไง แต่พอช้อพิมพ์ เมียเสียเมธตั้งท้อง อาม่าก็ไปสนใจเค้าจนแทบจะลืมไปเลย ช้อสร้อยทองของขวัญให้หลานคนนั้นเส้นใหญ่กว่าที่เคยช้อให้

ลูกของซ้อคริสทีที่แทงไปด้วยซ้ำ แล้วก็ใหญ่กว่าที่ซ้อมือด้วย และนั่นยังทำให้ซ้อคริสและโกวน้อยใจไม่พอ วันหนึ่งอาม่าก็ใช้ให้โกวซึ่งกำลังเลี้ยงลูกอยู่ไปซื้อยาบำรุงครรภ์เพื่อมาต้มให้ซ้อพิมกิน โกวก็ไม่ไป อ้างว่าโกวต้องอยู่บ้านเลี้ยงลูก อาม่าเลยใช้ซ้อคริสแทน โกวรู้เลยนะว่าซ้อคริสรู้สึกยังไง

(เลือดข้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 18)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า สะใภ้ใหญ่ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนจะได้รับการเชิดชูว่าเป็นสะใภ้ใหญ่ที่ยอดเยี่ยมก็ต่อเมื่อมีลูกคนแรกเป็นลูกชาย หมายถึงเธอได้ปฏิบัติภารกิจของครอบครัวในการสร้างผู้สืบสกุลได้สำเร็จ แต่ถ้าลูกสะใภ้ไม่สามารถมีลูกสืบสกุลได้ ความสำคัญของลูกสะใภ้ก็จะลดลง บางครอบครัวจะไม่ได้รับความใส่ใจจากพ่อแม่และสามี เพราะครอบครัวคนจีนจะให้ความสำคัญกับการสืบทอดทายาทโดยเฉพาะลูกชาย หญิงใดให้ลูกชายนั้นหมายถึงฐานะและการยอมรับของฝ่ายชายจะเพิ่มขึ้น หากสะใภ้คนใดไม่มีลูกให้สามีหมายถึง ไม่ได้ทำหน้าที่ของลูกสะใภ้ ดังเช่น คริสถึงแม้จะเป็นสะใภ้คนโตแต่ขณะที่ยังไม่มีทายาทก็ไม่ได้ได้รับความสนใจจากพ่อแม่ของสามี เลยตอกย้ำว่าเป็นสะใภ้เงินที่ไม่มีลูกให้สามี ไม่ได้ทำหน้าที่ของลูกสะใภ้

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม ยังได้กล่าวถึง เรณูกับอาไข่ที่ต้องย้ายไปอยู่หลังโรงสี และอยู่ติดกับเล้าหมูเนื่องจากเรณูไม่ได้เป็นสะใภ้ที่แม่ย่อยเลือกให้ และเรณูก็เคยประกอบอาชีพหญิงโสเภณีจึงไม่เป็นที่ยอมรับของแม่ย่อย ดังนั้น จึงถูกไล่ให้ไปอยู่บ้านหลังโรงสีที่ติดกับเล้าหมู อาไข่พาเรณูไปดูบ้าน ตอนที่เรณูกับอาไข่กำลังซ่อมบ้านและทำความสะอาด หลักเซ็งเจ้าสัวซึ่งเป็นพ่อของอาไข่ก็ส่งคนมาช่วยและกล่าวขอโทษกับเรณูที่ต้องมาอยู่ในบ้านที่คับแคบ ดังตัวอย่าง

อาไข่: หมูตอนนี้นะ มีอยู่ร่วม 30 ตัว หนูทนกลิ่นซี๊ดหมู

ไหวไหม

เรณู: ไหว หนูไหว แล้วบ้านพักพี่อยู่ไหนล่ะ

อาไข่: อยู่นู่นจ๊ะ ข้ามสะพานไปก็ถึงแล้วแหละ พี่กับเตี้ยก็อาศัยนอนที่นั่นแหละ นี่เลยจ๊ะ บ้านของเรา เตี้ยระวังนะ เข้าห้องในกัน

อาไข่: ก่อนพี่กลับเข้าค้าย พี่ต้องซ่อมแซมทุกอย่างให้เรียบร้อย หนูจะได้อยู่ได้

อาไข่: เตี้ย เรณู เตี้ยพี่เอง

เรณู: สวัสดิ์จ๊ะ

หลักเซ็ง: เมียลือเธออาไข่

อาไข่: ครับ เตี้ย แล้วเตี้ยครับ วันสองวันนี่ผมคงช่วยงาน

โรงสีได้ไม่เต็มที เพราะต้องรีบกลับมาซ่อมบ้านให้เรณู

หลักเซ็ง: อาเรณู เตี่ยขอโทษนะ ที่ต้องรับสื่อแบบเนี่ย

เรณู: ไม่เป็นไรเลยจ๊ะ หนูอยู่ได้จ๊ะ

หลักเซ็ง: บ้านคับแคบไปหน่อยนะ แต่ถ้าขาดเหลืออะไร

ต้องบอกเตี่ยนะ

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 1)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนยังยึดถือค่านิยมในการคลุมถุงชน คือ พ่อแม่จะเป็นคนเลือกลูกสะใภ้ที่คิดว่ามีฐานะเหมาะสมกันให้กับลูกชาย หากไม่เป็นไปตามนั้นก็เลยไม่ยอมรับและไม่อนุญาตให้เข้ามาอยู่ในบ้านเดียวกัน และบางครอบครัวการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ จะเป็นบทบาทของแม่ อย่างเช่น ในละครเรื่อง กงกรรม การตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ของครอบครัวจะอยู่ที่ผู้หญิง คือ แม่ย่อยเพียงคนเดียว เนื่องมาจากบางครอบครัวผู้ชายที่เป็นหัวหน้าครอบครัวมีสุขภาพไม่ดี เจ็บป่วย จึงให้ภรรยาเป็นบทบาทสำคัญแทนผู้ชายในการดูแลและตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ ในครอบครัว

นอกจากนั้นในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง อาไข่กำลังจะกลับไปเข้าค่ายที่ ตาคลี จึงมาบอกลา กับแม่ย่อย และขอบคุณแม่ย่อยที่ยอมรับเรณูเป็นสะใภ้ ดังตัวอย่าง

อาไข่: ม้า ยังไงผมฝากเรณูที่

แม่ย่อย: หัวจริงนะเมีย นี่มาฝากเผิกอะไรเล่า มันก็อยู่ดีมีสุขของมัน

อาไข่: ผมเห็นม้ายอมรับเขา เมตตาเขาแล้วเนี่ย ผมก็ดีใจนะม้า

แม่ย่อย: ว่าไปมันก็มีดีของมันนั่นแหละ นี่นะ ตอนแรกก็คิดนะว่า

จะแข่งร้านให้อีเรณูมัน แต่ก็คิดไปคิดมาว่าซื้อขาดไปเลยดีกว่าวะ

อาไข่: มันหลายตั้งค์เหมือนกันนะม้า ขอขอบคุณมาก ๆ นะม้าที่

ยอมรับเรณูเมียผม

แม่ย่อย: ก็ไม่รู้นะมันก็พิสูจน์ตัวมันเองกับม้าเหมือนกัน มันขยัน

ขันแข็ง เอาการเอางาน ไม่เห็นงอมืองอดตีนเหมือนคนอื่นเขาเลย

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 7)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า การเลือกคู่ครองให้ลูกชายเป็นบทบาทหนึ่งของพ่อแม่ใน ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน ดังนั้น หากลูกชายเลือกคู่ครองด้วยตนเองโดยที่พ่อแม่ไม่รู้จักรู้จักหรือไม่บอก ให้พ่อแม่รู้มาก่อนเมื่อเข้ามาในครอบครัวก็อาจจะเกิดปัญหาความขัดแย้งไม่เข้าใจกัน มีอคติต่อกัน และเกิดการไม่ยอมรับระหว่างกัน แต่ถ้าลูกสะใภ้ได้พิสูจน์ตนเองให้พ่อแม่สามีเห็นว่า ตนเองเป็นคนดี มีความอดทน ขยันทำงาน และช่วยเหลือดูแลสามี ก็จะทำให้พ่อแม่สามีเปิดใจยอมรับให้เป็นสะใภ้ของ ครอบครัว อย่างเช่น ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม ที่แม่ย่อยเห็นความดี ความขยันขันแข็งของเรณู จึงยอมรับเรณูเป็นลูกสะใภ้

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง ชูชี่ภรรยาของหลงเหว่ยซึ่งเป็นลูกสะใภ้ของตระกูลหมิงคลเรียนทำเกี่ยวกับเหมยซิงที่คร่ำ แล้วคุณนายใหญ่เข้ามาในครัวพบเกี่ยวกับชูชี่ทำไว้จึงคิดว่าชูชี่ทำงานบ้านไม่เป็นต่อไปจะดูแลสามีกับลูกไม่ได้ ดังตัวอย่าง

คุณนายใหญ่: นี่ แม่เธอไม่เคยสอนงานบ้านงานเรือนให้

เธอบ้างเลยเธอ

ชูชี่: แม่ฉันตายไปพร้อมกับพ่อฉันตอนฉันอายุ 12 ค่ะ

แล้วตอนที่ฉันอยู่กับคุณลุงก็มีแม่บ้านทำให้ตลอด

คุณนายใหญ่: มีเงินก็ใช้ฝีมือแบ่งได้สินะ นี่ แต่ที่บ้านเรา

ไม่ทำ ฉันเลี้ยงลูกเอง ทำเองกับมือทุกอย่าง เพราะฉะนั้นฉัน

ไม่เชื่อเธอกว่าจะมีใครรักลูกฉันมากกว่าฉัน

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 3)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน พ่อแม่ส่วนใหญ่นิยมมีลูกสะใภ้ที่สามารถทำงานบ้านงานเรือนได้ เพราะในความคิดของคนไทยเชื้อสายจีน ผู้หญิงมีหน้าที่ทำงานบ้านดูแลสามีกับลูกและควรทำด้วยตนเอง พ่อแม่ไม่ยอมยักได้ลูกสะใภ้ที่ทำงานบ้านงานเรือนไม่เป็น เพราะคิดว่าจะไม่สามารถดูแลสามีกับลูกได้

สรุปได้ว่า ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนบทบาทของลูกสะใภ้ต้องมีลูกผู้ชายเพื่อสืบทอดตระกูล และพ่อแม่นิยมมีลูกสะใภ้ที่สามารถทำงานบ้านงานเรือนได้ สามารถดูแลสามีกับลูกได้อย่างดี ถึงแม้ว่าบางทีพ่อแม่ไม่ถูกใจหรือไม่ยอมรับลูกสะใภ้ในระยะแรก หากลูกสะใภ้มีความขยัน ชันแข็งทำงานบ้านและเอาใจใส่ดูแลสามี เมื่อพ่อแม่ได้เห็นการกระทำต่าง ๆ เหล่านั้น ก็มีโอกาที่จะเข้าใจและยอมรับให้เป็นลูกสะใภ้

3.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา

ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน ผู้ชายในฐานะที่เป็นสามีต้องเป็นผู้นำของครอบครัว และเป็นคนที่กล้าตัดสินใจ ส่วนผู้หญิงในฐานะที่เป็นภรรยามีหน้าที่มีลูกหลานให้แก่ครอบครัวสืบทอดสกุล เคารพสามี ดูแลงานบ้าน มีความกตัญญูต่อผู้อาวุโสในบ้าน

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง ภัสสรภรรยาของนักข่าวต่าง ๆ โทรมหาเพื่ออยากจะให้ภัสสรไปสัมภาษณ์รายการข่าว ภัสสรรู้สึกเหนื่อยและเบื่อกับที่จะตอบคำถามของนักข่าว วิเชียรสามีของภัสสรก็เลยบอกว่าเขาจะไปคุยให้เอง ดังตัวอย่าง

วิเชียร: ไหวไหมม๊า

ภัสสร: มีคนโทรมาให้ไปสัมภาษณ์รายการข่าวค่ะ

เหนื่อยที่จะตอบคำถาม แล้วยังต้องมาเหนื่อยปฏิเสธพวกนี้อีก

เบื่อกับที่จะรับสายเต็มที หรือม๊าคควรจะตอบตกลงให้มันจบ ๆ ไปดี

วิเชียร: อย่าไปเลย ไปรายการพวกนี้มีแต่จะโดนจ้อง
จับผิดเปล่า ๆ นะ嘛 ถ้า嘛ไม่ไหวให้เบอร์ฟ่อไป เดี่ยวฟ่อคุณเอง

ภัสสร: ค่ะ ขอขอบคุณนะ

(เลือดขันคนจาง, 2561, ตอนที่ 8)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า สามิภรรยาคือคู่ครองกันตลอดชีวิต ไม่ว่าจะเกิดเรื่อง
อะไรหรือมีฝ่ายหนึ่งพบเรื่องไม่ดี หากสามิภรรยาเข้าใจกันก็จะสามารถผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบากไปได้
นอกจากนั้น ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนสามิเป็นผู้ตัดสินใจทุกเรื่องในครอบครัว เมื่อภรรยาพบ
เรื่องที่ตัดสินใจไม่ได้ก็สามารถปรึกษาสามิ สามิจะคอยให้คำปรึกษาและช่วยเหลือภรรยา ทำให้ภรรยา
ไม่ต้องลำบากใจ

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง เรณูบอกกับอาใช้ว่าตนเองกำลังวางแผนเปิด
ร้านตัดเสื้อผ้า จึงต้องการขอความเห็นจากอาใช้ผู้เป็นสามิ แต่อาใช้แสดงความเป็นห่วงเกรงว่าเรณูจะ
ทำไม่ไหวและจะเหนื่อยเกินไปเพราะเรณูกำลังตั้งท้องอยู่ ดังตัวอย่าง

เรณู: ความจริงหนูมีแผนชีวิตใหม่ของเราจะมาบอกพี่นะ
วันนี้หนูเพิ่งไปเจอร้านขายผ้า เจ้าของร้านเขาจะแข่งร้านต่อ
เพราะเขาจะกลับไปอยู่ตะพานหิน

อาใช้: แล้วไงจ๊ะ

เรณู: หนูอยากทำอะไร ของในร้านเขายกให้หมดเลยนะ

อาใช้: แต่มันยังต้องใช้ทุนอีกเยอะนะ ลำพังเงินเดือนหัก
ของพี่ เดือน ๆ แทบจะไม่เหลือแล้ว เงินเดือนกงสีที่นี้ไม่กี่กึ่ง
จ่ายตั้งแต่พี่ไปเป็นทหาร สร้อยทองของพี่มาก็ให้ฝากเอาไว้ พี่
ไม่มีทุนแล้วนะเรณู

เรณู: หนูพอมิ แต่หนูต้องถามพี่ก่อนเพราะหนูเป็นเมียพี่
ว่าพี่จะเอายังไงดี

อาใช้: อีกไม่กี่วันพี่ก็ต้องกลับเข้าค่ายแล้ว หนูจะทำไหว
หรือ ยิ่งท้องใส้อยู่ ค่าขายหนูก็ไม่เคยทำมาก่อน พี่ว่านะ หนู
กลับไปรอพี่ที่บ้านหนูดีกว่าไหม พี่หมดทหารแล้วพี่จะไปรับ
แล้วเราก็ค่อยกลับมาอยู่ที่นี่ด้วยกัน

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 1)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน สามิเป็นหัวหน้าของ
ครอบครัว เป็นผู้นำครอบครัว และผู้ที่ตัดสินใจทุกเรื่องในครอบครัว ส่วนภรรยามีหน้าที่ที่ต้องดูแลสามิ
และลูก ทำงานบ้านเคารพและดูแลพ่อแม่ได้อย่างดี แต่เมื่อเจอสิ่งที่ตัดสินใจไม่ได้ สามิกับภรรยาก็

สื่อสารกันได้ ไม่ใช่ตัดสินใจฝ่ายเดียวโดยไม่นึกถึงความคิดเห็นคนอื่น คู่สามีภรรยาช่วยเหลือกัน เข้าใจกันสามารถทำให้คู่ชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขตลอดไป

นอกจากนี้ ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง แม่ຍ້ອຍบอกอาตงและพิไลว่า เขาอยากจะทำร้านเสื้อผ้าให้เรณู อาตงรู้เรื่องนี้มาก่อน แต่ไม่ได้บอกกับพิไล จึงทำให้พิไลโกรธและน้อยใจดังตัวอย่าง

พิไล: เธอรู้ทุกอย่างทุกเรื่องในบ้าน แต่ว่าเธอไม่เคยบอกฉันเลย

อาตง: เพราะผมคิดว่าบางเรื่องเธอไม่ต้องจำเป็นต้องรู้ ส่วนต่างเรื่อง ให้ถึงเวลาที่เหมาะสมแล้วค่อยบอก

พิไล: ไม่ต้องมาซื้ออ้อาง เธอเลือกที่จะปิดบังฉัน เธอเห็นฉันเป็นคนนอกตลอดเวลา เธอไม่เคยเห็นฉันเป็นคนในบ้านเลย เธอก็ไม่เคยเห็นฉันเป็นเมียของเธอด้วย

อาตง: พิไล มันจะไปกันใหญ่แล้วนะ

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 8)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยาสองคนใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันหากมีเรื่องปิดบังกันก็จะทำให้เกิดความไม่เข้าใจกัน ดังนั้น สิ่งสำคัญของการอยู่ร่วมกันคือต้องเข้าใจกัน และระหว่างสามีกับภรรยาไม่ควรมึเรื่องที่ปิดบังกัน และมีปัญหาใด ๆ ก็ต้องคุยกันให้รู้เรื่อง นอกจากนี้ ระหว่างสามีกับภรรยาสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือให้เกียรติกกันและช่วยเหลือกัน ความขัดแย้งระหว่างสามีกับภรรยาก็สามารถน้อยลง

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง ซูซี่ผู้ที่เป็นภรรยาของหลงเหว่ยกำลังตั้งท้อง แต่ได้รับอุบัติเหตุตกบันไดจนเสียเลือดมาก จึงต้องไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลไม่สามารถยับยั้งตัวได้ ต้องนอนอยู่เฉย ๆ เพื่อรักษาลูกในท้องจนถึงคลอดลูก หลงเหว่ยสามีของซูซี่อยู่ดูแลซูซี่ที่โรงพยาบาลอย่างเต็มที่ ดังตัวอย่าง

หลงเหว่ย: อย่าขยับนะ อยากได้อะไรไหม บอกผม เดี๋ยวผมเอาให้

ซูซี่: ไม่เป็นไรค่ะ คุณกลับไปเถอะ อย่ามาอยู่ลำบากที่นี่เลย

หลงเหว่ย: ผมอยากอยู่ ผมอยากให้คุณรู้ว่าผมรักเขามากขนาดไหน ลูกของผมจะต้องคลอด คลอดออกมาเจอหน้าพ่อเขาให้ได้

ซูซี่: ฉันจะทำให้ดีที่สุดนะค่ะ ฉันจะไม่ยอมเสียเขาไป

หลงเหว่ย: ที่ผ่านมา ผมดูแลคุณกับลูกไม่ดี ต่อจากนี้ไป

ผมจะไม่ทอดทิ้งคุณอีก

ซูซี่: อย่าโทษตัวเองเลยล่ะ คุณทำดีที่สุดแล้ว

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 3)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า เมื่อคู่สามีภรรยามีลูกด้วยกัน ก็จะทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยาใกล้ชิดกันมากขึ้น เพราะต้องการปกป้องลูก หากเป็นคู่สามีภรรยาที่มาจากนั้น พื้นฐานของความรัก ความเข้าใจก็จะดูแลและทำหน้าที่ของตนเองอย่างดีที่สุด สามีมีหน้าที่ดูแลภรรยา กับลูก ส่วนภรรยาก็มีหน้าที่ดูแลสามีกับลูก

สรุปได้ว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน สามีจะทำหน้าที่เป็นผู้นำครอบครัว และเป็นผู้ที่ตัดสินใจทุกเรื่องในครอบครัว ส่วนภรรยามีหน้าที่ต้องดูแลสามีและลูก คู่สามีภรรยาหากไม่เข้าใจกัน และไม่เคารพให้เกียรติกัน ชีวิตครอบครัวก็จะไม่มีความสุข แต่คู่สามีภรรยาใดที่ช่วยเหลือกัน เข้าใจกัน สามารถทำให้คู่วิตอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขตลอดไป

3.2.4 ความสัมพันธ์ระหว่างพี่กับน้อง

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง วิเชียรถามภัสสรผู้เป็นภรรยาว่ามีอะไรในใจ ภัสสรจึงเล่าเรื่องที่ตนเองไม่ได้ช่วยเหลือประเสริฐในตอนที่ว่าถูกยิงจึงทำให้ประเสริฐตาย ดังตัวอย่าง

วิเชียร: มีอะไรในใจ อยากเล่าให้พ่อฟังมั๊ย

ภัสสร: จริง ๆ แล้วกางเกงมันไม่ได้ขาด กางเกงแค่เปื้อนเลือด จริง ๆ ไม่เห็นต้องปกปิดอะไรเลย แต่ตอนนั้นมันกลัว กลัวคนจะรู้ว่าเราปล่อยให้เสียตายเป็นต่อหน้าต่อตา ก็เลย

วิเชียร: มันผ่านไปแล้วมั๊ย อย่าคิดมาก ถึงแม้มันอาจช่วยเสียไม่ทันอยู่ดี

ภัสสร: แต่ถ้ามันไม่โกรธ ไม่คิดแต่เรื่องแยะ ๆ พอเห็นเสียยังไม่ตาย ตอนนี้เราอาจจะรู้แล้วว่าใครเป็นคนร้าย

(เลือดข้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 9)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน ถึงแม้ว่าจะเป็นพี่น้องที่ร่วมพ่อแม่ เมื่อที่เกิดความขัดแย้งระหว่างกันเพื่อที่จะปกป้องผลประโยชน์ของตนเอง พี่น้องก็สามารถทำร้ายกันและไม่ช่วยเหลือกัน อย่างเช่น ภัสสรทะเลาะอย่างรุนแรงกับประเสริฐในเรื่องการบริหารโรงแรมก่อนที่ประเสริฐจะถูกยิง ดังนั้น เมื่อตนเองเข้าไปเห็นว่าประเสริฐถูกยิงแต่ยังไม่เสียชีวิตด้วยความกลัวว่าตนเองจะถูกเข้าใจผิดว่าเป็นคนฆ่าประเสริฐจึงไม่ได้ให้ความช่วยเหลือ

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง อาใช้ซึ่งเป็นลูกชายคนโตของแม่ย่อยประสบอุบัติเหตุอย่างรุนแรงจนต้องเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาล อาตงน้องชายของอาใช้กับอาชาน้องชายอีก

คนหนึ่งก็พยายามหาวิธีการช่วยเหลืออาใจอย่างเต็มที่ ดังตัวอย่าง

เรณู: แต่อย่างไรเราก็ต้องสู้เนะตง สู้เพื่อเฮีย ต่อให้หมด
เนื้อหมดด้วยงัยที่ก็ยอม

อาตง: ซ้อ ซ้อไม่ต้องห่วงนะ ซ้อไม่ได้สู้เพียงลำพัง ซ้อยัง
มีผม มีอาซา

เรณู: ขอบใจมาก อาตง

อาตง: เงินทองเป็นของนอกกายซ้อ ไม่ตายก็หาใหม่ได้
แต่ตอนนี้ ชีวิตเฮียใช้สำคัญที่สุด

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 19)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ครอบครัวที่พ่อแม่ให้ความรัก ความอบอุ่นกับลูก
อย่างเท่าเทียมกัน ก็จะทำให้พี่น้องมีความสัมพันธ์ที่สนิทสนมกัน เมื่อเกิดปัญหาที่พร้อมที่จะช่วยเหลือ
กันอย่างเต็มที่ อย่างเช่น ครอบครัวของแม่้อยอยในเรื่อง กงกรรม ที่แม่้อยอยให้ความรักและการดูแล
เอาใจใส่ลูกชายทั้ง 4 คนอย่างเท่าเทียมกัน จึงทำให้ลูกมีความสนิทสนมกันเมื่อมีปัญหาที่พร้อมที่จะ
ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง หลงเหว่ยซึ่งเป็นพี่ชายคนโตตัดสินใจให้
เหมยซิงซึ่งเป็นน้องสาวแต่งงานกับอาปิกผู้ที่เป็นคนขับรถของหลงเหว่ย และแนะนำอาปิกไปทำงานที่
โรงสีเพื่อทำให้อาปิกมีหน้าที่การงานมั่นคงและเหมาะสมคู่ควรกับเหมยซิง เมื่อแต่งงานกันไป
เหมยซิงจะได้ไม่ต้องมีชีวิตที่ยากลำบาก ดังตัวอย่าง

หลงเหว่ย: ฉันไม่เคยเชื่อคำพูดหมอดู แต่ฉันเชื่อในคำ
สัญญาของลูกผู้ชาย

อาปิก: ผมสัญญากับเจ้าสาวครับ คุณหนูจะไม่มีวันเสียใจ
เพราะผม

หลงเหว่ย: เหมยซิงเป็นลูกสาวของตระกูลหมางคล ฉัน
ให้เธอแต่งงานกับคนขับรถไม่ได้ ดังนั้น เป็นหน้าที่ของนาย ที่
จะต้องทำตัวให้ดี ทำตัวให้คู่ควรกับลูกสาวของฉัน

อาปิก: ครับเจ้าสาว

หลงเหว่ย: ช่วงสงครามทำให้การเดินทางยากลำบาก
ข้าวที่เกี่ยวและควรเหลือค้ำยังฉาง ฉันอยากให้อาปิกไป
จัดการเรื่องนี้ และหาเส้นทางขยายโรงสีไปต่างจังหวัดด้วย

เหมยซิง: ขอขอบคุณพี่หลงเหว่ยมากนะค่ะที่ช่วยเหลือ
พวกเรา

หลงเหยว่: ชีวิตที่เดือดร้อนเพราะคำทำนายมาคนหนึ่ง
 ที่ไม่อยากให้ใครเดือดร้อนเหมือนพี่
 เหม่ยซิง: ฉันมีความสุขแล้ว ฉันก็อยากเห็นพี่มีความสุข
 ด้วย

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 6)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน สำหรับครอบครัวที่พ่อเสียชีวิตไปแล้ว พี่ชายคนโตจะเป็นผู้นำครอบครัวที่ดูแลสมาชิกทุกคนในบ้าน ทั้งในเรื่องความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพและการแต่งงาน โดยเฉพาะน้องสาวที่เมื่อแต่งงานแล้วจะต้องย้ายไปอยู่ที่บ้านของฝ่ายชาย ซึ่งปกติผู้นำครอบครัวจะเป็นผู้เลือกคู่ครองให้กับลูกชายและลูกสาว แต่ในเรื่อง ด้ายแดง แสดงให้เห็นว่าหลงเหยว่ในฐานะพี่ชายและเป็นผู้นำครอบครัวให้อิสระในการเลือกคู่ครองของน้องสาว และให้การช่วยเหลือสนับสนุนให้น้องสาวได้แต่งงานกับคนที่รักถึงแม้จะมีฐานะที่ด้อยกว่า แต่ถ้าเป็นคนดีมีความซื่อสัตย์ และขยันหมั่นเพียรก็จะสามารถสร้างครอบครัวให้เจริญก้าวหน้าและมีความสุขได้

สรุปได้ว่า ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนที่พ่อแม่เลี้ยงดูโดยให้ความรัก ความอบอุ่นเท่าเทียมกัน พี่น้องก็จะมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เมื่อพบปัญหาที่พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือกันด้วยความรักและความเป็นห่วง แต่หากมีการเลี้ยงดูที่ทำให้ลูกรู้สึกถึงความรัก ความอบอุ่นที่ไม่เท่าเทียมกันก็อาจจะทำให้มีความขัดแย้งเกิดขึ้นระหว่างกัน พี่น้องบางคนขัดแย้งจนเกิดทำร้ายกันจนเสียชีวิต

3.2.5 ความสัมพันธ์ระหว่างเครือญาติ

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง งานศพของประเสริฐพ่อของพิท อีลูกชายคนโตของภัสสรพบว่าพิทไปแอบร้องไห้อยู่ที่ห้องน้ำเพราะเสียใจที่พ่อของตัวเองถูกยิงตาย อีจึงมาโอบไหล่พิทเพื่อให้กำลังใจ และบอกว่าถ้ามีอะไรให้ช่วยบอกเขาได้ ดังตัวอย่าง

อี: เสียใจด้วยนะพิท ลู๊ ๆ นะพิท

พิท: ขอขอบคุณครับเฮีย

อี: มึงโอเคเปล่าเนี่ย ถ้ามึงมีอะไรให้กูช่วยเนี่ยบอกมาได้เลย

(เลือดข้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 6)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนที่เป็นครอบครัวใหญ่มีลูกหลานหลายคน ลูกหลานส่วนใหญ่จะอยู่ในวัยใกล้กันและเติบโตมาพร้อมกัน เพราะฉะนั้นลูกพี่ลูกน้องความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด เมื่อคนใดพบปัญหา พี่น้องที่เหลือนจะคอยช่วยเหลือกันให้กำลังใจ และหวังว่าเค้าจะสามารถผ่านอุปสรรคไปได้

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง ตอนที่อีลูกของภัสสรเดินออกมาจากสถานีตำรวจ แล้วพบกับพิทซึ่งมีฐานะเป็นญาติผู้น้องของอีมาคอยอยู่ ทั้งสองทะเลาะกันจากเรื่องที่ว่าไปหาคริสแม่ของพิทที่ฮ่องกงและทำให้คริสต้องตกอยู่ในอันตราย ดังตัวอย่าง

พืท: มึงทำกับแม่กูอย่างนี้ได้ไงวะ

อี: ถ้าแม่มึงโดนแบบนี้ มึงก็ต้องทำไปแบบกู

พืท: มึงรู้ได้ไงว่ากูจะทำแบบมึง มึงคิดว่าทุกคนเป็นแบบ

มึงหรือ ฮะ กูไม่ทำแบบนี้กับพี่น้องกูหรอกเว้ย

อี: กูช่วยน้องกูอยู่นี่ไง

พืท: แล้วกูไม่ใช้น้องมึงหรือ มึงตอบกูดี มึงทำอย่างนี้กับ

ทุกคนได้ไง กูเป็นน้องมึงหรือเปล่า

(เลือดขันคนจาง, 2561, ตอนที่ 17)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนความสัมพันธ์ระหว่างลูกพี่ลูกน้องก็ไม่เหมือนกับพี่น้องที่ร่วมพ่อแม่เดียวกัน ไม่ว่าจะสนิทแค่ไหน เมื่อเกิดปัญหาความขัดแย้งกันระหว่างครอบครัว ส่วนใหญ่แล้วทุกคนจะเลือกช่วยเหลือคนในครอบครัวเดียวกันก่อน อย่างเช่น ในละครเรื่อง เลือดขันคนจาง ที่ถึงแม้ว่าอีกับพืทเป็นลูกพี่ลูกน้องกันและสนิทกันมากในวัยเด็กแต่เมื่อเกิดปัญหา อีก็เลือกที่จะช่วยเหลือพี่น้องของตนเองถึงแม้จะรู้ว่าสิ่งที่ตนเองทำนั้นไม่ถูกต้องก็ตาม

นอกจากนั้น ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดขันคนจาง ยังกล่าวถึง เมธรู้ว่าเหมเหมลูกสาวของตนเองเป็นคนที่โทรไปแจ้งความกับตำรวจ จึงทำให้เตี้ยลูกชายของภัสสรโดนจับ เมธจึงตัดสินใจจะไปมอบตัว แต่เหมเหมไม่ยอมให้เมธไปมอบตัวเพราะกลัวว่าพ่อของตนเองจะถูกจับ ดังตัวอย่าง

เมธ: ป้าว่าป้ารู้แล้ว ที่เตี้ยถูกจับเพราะอะไร ที่ตำรวจ

เล่าว่ามีคนโทรไปแจ้งความ เหมเหมมิใช่

เหมเหม: ไม่ใช่

เมธ: อย่ามาโกหกป้า

เหมเหม: ใช่ หนูโทรไปบอกตำรวจเอง ถ้าหนูไม่ทำแบบนี้

แล้วเตี้ยมันคิดห้กหลังเรา ไปบอกตำรวจว่าได้ป็นมาจากที่

บ้านเรา ป้าจะทำยังไงละ แบบเนี่ย ดีที่สุดแล้ว

เมธ: เหม ทำไมทำอย่างนี้อะลูก เธอบอกว่าจัดการเรื่อง

ป็นไปแล้ว

เหมเหม: ก็หนูไม่อยากให้ป้ากังวลใจ

เมธ: ตอนนีเรื่องมันบานปลายไปกันใหญ่แล้วนะเหม

เหมเหม: ก็ช่างมันดีป้า ตอนนีป้าอยู่กับหนูนี่คือสิ่งที่สำคัญ

ที่สุด

เมธ: ป้าไม่อยากให้หนูเป็นคนแบบนี้เลย ป้าจะไปมอบตัว

เหม่เหม่: ไม่ หนูไม่ให้ป่าไป ป่าจะบ้าหรือ เรื่องมันกำลัง
จะจบอยู่แล้ว ป่าจะไปมอบตัวทำไม

(เลือดชั้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 12)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน เมื่อเกิดปัญหาที่มีผลกระทบต่อครอบครัวคนส่วนใหญ่จะเลือกแก้ปัญหาที่ทำให้ครอบครัวตนเองปลอดภัย ถึงแม้วิธีการแก้ปัญหา นั้นจะส่งผลกระทบต่อญาติพี่น้องของตนเองแต่ตรรกะก็ตาม ดังเช่น เหม่เหม่ที่ทำให้เตี้ยต้องเดือนร้อนจนอาจจะต้องติดคุก

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง งานแต่งงานของหลงเหยวี่พี่ชายคนโตของตระกูลกับซูซีซึ่งเป็นภรรยา และชาวยุ้ยสามีของเหม่ฝางน้องสาวของหลงเหยวี่พูดว่า ต่อไปเข้ากับเหม่ฝางและซูซีกับหลงเหยวี่คนจะเป็นครอบครัวเดียวกัน เจียเฟิงซึ่งเป็นน้องสาวต่างแม่ของหลงเหยวี่ฟังแล้วก็พูดว่า เหม่ฝางแต่งงานไปแล้ว ใช้นามสกุลอื่น ไม่สามารถถือเป็นครอบครัวเดียวกัน ดังตัวอย่าง

ชาวยุ้ย: พี่หลงเหยวี่กับอาฟางเป็นพี่น้องคลานตามกัน
มา ผมแต่งงานกับอาฟาง ส่วนคุณซูซีแต่งงานกับพี่หลงเหยวี่
ที่นี่เราสี่คนจะเป็นครอบครัวเดียวกันแล้วนะครับ

เจียเฟิง: ครอบครัวอะไร เหม่ฝางแต่งงานกับเธอ ใช้นามสกุลเธอ ก็เท่ากับเหม่ฝางเปลี่ยนนามสกุลอื่นแล้ว จะ
เป็นครอบครัวเดียวกับพี่หลงเหยวี่ได้ยังไงกัน

เหม่ฝาง: แต่ฉันเป็นน้องสาวแท้ ๆ ของพี่หลงเหยวี่ ถึง
จะแต่งงานออกไป ยังไงเลือดก็ต้องข้นกว่าน้ำแล้วค่ะ

เจียเฟิง: ใครเลือด ใครน้ำ

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 2)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนส่วนใหญ่จะเป็นครอบครัวใหญ่ มีสมาชิกในครอบครัวจำนวนมาก บางครอบครัวมีทั้งพี่น้องที่เกิดจากพ่อแม่เดียวกันก็จะมีความสัมพันธ์กลมเกลียวกัน และพี่น้องที่เกิดจากพ่อเดียวกันแต่คนละแม่ก็อาจจะมี ความขัดแย้งและไม่เข้าใจกัน

สรุปได้ว่า ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนเป็นครอบครัวขนาดใหญ่ ญาติพี่น้องส่วนใหญ่อยู่ในวัยเดียวกันและเติบโตมาพร้อมกัน จึงมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด คนไทยเชื้อสายจีนให้ความสำคัญกับสายเลือดอย่างยิ่ง เมื่อพบเรื่องที่ทำให้ครอบครัวของตนเองเสียประโยชน์ก็เลือกที่จะช่วยเหลือพี่น้องและคนในครอบครัวเดียวกันมากกว่า บางครั้งจึงทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างญาติพี่น้อง

3.3 ลักษณะนิสัยของคนไทยเชื้อสายจีน

ลักษณะนิสัยเป็นทัศนคติและพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีต่อผู้คนและสิ่งต่าง ๆ แต่ละคนมีลักษณะนิสัยที่แตกต่างกัน ลักษณะนิสัยของคนไทยเชื้อสายจีนที่สะท้อนจากละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ได้แก่ ความขยัน ความอดทน ความเฉลียวฉลาดในการชีวิต ความเห็นแก่พวกพ้อง มีรายละเอียดดังนี้

3.3.1 ความขยัน

ความขยันเป็นความพยายามที่จะทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จ โดยทำอย่างสม่ำเสมอ ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง ภัสสรน้องสาวของ ประเสริฐมาหาประเสริฐที่โรงแรมเพื่อขอซื้อโรงแรมที่พัทยาเพื่อไปบริหารจัดการด้วยตนเอง เพราะคิดว่าเป็นโรงแรมที่ตนเองมีบทบาทในการบริหารมาตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งประสบความสำเร็จ ดังตัวอย่าง

*ประเสริฐ: ภัสสร ตอนนี้เธอก็เป็นผู้บริหารใหญ่ของ
โรงแรมพัทยานะ เงินเดือนโบนัสต่าง ๆ เฮียก็ให้เธอไม่น้อยนะ
หรือว่าเธออยากจะเพิ่มก็ได้ ทำไม่ต้องมาขอซื้อโรงแรมออกไปด้วย*

*ภัสสร: ฉันทสร้างโรงแรมมันมากับมือ ทำมาตั้งแต่วันแรก
ที่มันเปิด ล้มลุกคลุกคลานปลุกปั้นมันมาถึงขนาดนี้*

(เลือดข้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 2)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ความขยันเป็นนิสัยที่โดดเด่นที่สุดของคนไทยเชื้อสายจีน ที่โดยเฉพาะผู้หญิงไม่เพียงแต่มีความสามารถในการทำงานเป็นแม่บ้าน ดูแลลูกและสามี ปัจจุบันผู้หญิงยังมีบทบาทในการทำงานเป็นผู้บริหารระดับสูง มีความขยัน อดทน ตั้งใจทำงานและดูแลธุรกิจจนประสบความสำเร็จ นอกจากทำให้ครอบครัว วงศ์ตระกูลเจริญรุ่งเรืองแล้ว ยังต้องการพิสูจน์คุณค่าและความสามารถของตนเองให้ทุกคนยอมรับ

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง ซูซี่ซึ่งเป็นอดีตภรรยาของหลงเหว่ยได้เดินทางกลับมาจากประเทศฮ่องกงพร้อมกับเดวิดสามีใหม่ และมีโอกาสได้มาพบกับหลงเหว่ยจึงได้เห็นความเจริญก้าวหน้าในกิจการโรงสีข้าวและธุรกิจอื่น ๆ ของหลงเหว่ย ซูซี่จึงชื่นชมหลงเหว่ยที่บริหารจัดการจนบริษัทมหามงคลจนประสบความสำเร็จ ดังตัวอย่าง

*ซูซี่: ไม่ได้กลับมาเมืองไทยตั้งนาน บริษัทมหามงคล
ใหญ่โตขึ้นเยอะเลยนะคะ*

*หลงเหว่ย: ตอนนี้นอกจากกิจการโรงสีข้าว เรายังทำ
ธุรกิจส่งออกด้วยนะ*

ซูซี: ฉันทัดใจกับความสำเร็จของคุณจริง ๆ นะคะ

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 11)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า คนจีนที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยในระยะแรก พยายามสร้างและค่อย ๆ พัฒนาบริษัทให้เติบโตจนถ่ายทอดมาถึงรุ่นลูกหลานคนไทยเชื้อสายจีน ที่ได้เห็นการทำงานของบรรพบุรุษ และยังได้รับการปลูกฝังเรื่องของการทำธุรกิจที่ต้องมีความขยัน อดทน จึงจะประสบความสำเร็จ จึงทำให้คนไทยเชื้อสายจีนมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาธุรกิจของตระกูลให้เจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง แม่ย้อยได้บอกกับหลักเซ่งผู้เป็นสามีว่า เรณู ซึ่งเป็นลูกสะใภ้ไม่ยอมให้แม่ย้อยเอาเงินมาซื้อตึกร้านตัดเสื้อผ้า ให้เช่าร้านไปก่อนจะได้ประหยัด หลักเซ่งจึงบอกกับแม่ย้อยว่า ถ้าเราขยัน ไม่หยุดคิดไม่หยุดทำงาน เงินของเราก็จะกองเงยไม่มีวันหมด ดังตัวอย่าง

แม่ย้อย: ก็ดีนะ เพราะตอนนี้ร้านขายเสื้อผ้าเนี่ยอีเรณู
มันก็บอกว่าไม่ยอมให้เราซื้อขาด ให้เช่าร้านไปก่อนจะได้
ประหยัดอีกแรงหนึ่ง

หลักเซ่ง: อาย้อย เงินของเราเนี่ยนะ ไม่มีวันหมดหรอก
มันอยู่ในร้าน อยู่ในโรงสี อยู่ในหยาดเหงื่อของเรานี้แหละ
เพียงแค่ว่าไม่หยุดคิด ไม่หยุดทำงาน มันก็ออกดอกออกผลมาให้
เราเก็บเกี่ยวทุกวันนี้แหละ

แม่ย้อย: ฉันทัดใจอย่างนั้นนี่แหละเฮีย ก็ถึงทำงานง ๆ
ทุกวันเนี่ย ก็เพื่อลูก ๆ ของเรานั่นแหละ

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 9)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ความขยัน ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก แม้เกิดอุปสรรคก็อย่าย่อท้อให้ทำอย่างสม่ำเสมอ ทำงานประสบความสำเร็จ เป็นสิ่งที่คนไทยเชื้อสายจีนจะได้รับการอบรมปลูกฝังจากครอบครัวมาโดยตลอด จึงทำให้คนไทยเชื้อสายจีนมีความก้าวหน้าในการอาชีพ การงานและมีฐานะที่มั่นคง

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง หลักเซ่งสามีของแม่ย้อยสุขภาพไม่ดี และมีอาการไอ แม่ย้อยและเรณูจึงขอให้หลักเซ่งพักผ่อนให้หายก่อน ไม่อยากให้เข้าไปที่โรงสีเพราะมีฝุ่นเยอะ แต่หลักเซ่งไม่ยอมเพราะห่วงงานในโรงสี และไม่ยอกนั่งนอนอยู่เฉย ๆ ดังตัวอย่าง

เรณู: เตี่ยไม่ได้ไปโรงสีหรอกจ๊ะ

แม่ย้อย: ไม่สบายแล้วก็ไอทั้งคืนเลย นี่ต้องขอร้องให้พัก

หนึ่งวัน

เรณู: แล้วกินยาหรือยังจ๊ะม้า

หลักเซ็ง: อาย้อยให้อาป้อมเรียกรถสามล้อให้เอี้ยคันหนึ่ง
เอี้ยจะไปโรงสี

แม้อย้อย: แล้วเอี้ยจะไปทำไม คูสิ นี้อาตงมันก็ดูแลได้เนี่ย
ไม่ต้องห่วงหรอก โอขนาดนี้เนี่ย

เรณู: เตี้ยโรงสีฝุ่นมันเยอะนะจ๊ะ หนูว่าเตี้ยพักสักวันสอง
วันแล้วค่อยไปดีกว่าจ๊ะ

หลักเซ็ง: ไม่ได้आเรณู ให้เตี้ยนั่ง ๆ นอน ๆ อยู่เฉย ๆ อะ
เตี้ยเสียเวลา เวลาเป็นเงินเป็นทองนะआเรณู

เรณู: มันก็ใช้จ๊ะเตี้ย แต่ถึงเวลาพักเตี้ยก็ต้องพักนะจ๊ะ
เตี้ยมันจะได้ไม่คุ้มเสีย

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 11)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนมีนิสัยขยันทำงานทำมาหากินจะไม่หยุดทำงานอย่างง่าย ๆ แม้ว่ากำลังจะป่วยหรือไม่สบายก็ตาม เพราะในความคิดของคนไทยเชื้อสายจีน เวลาเป็นเงินเป็นทอง เสียเวลาก็เหมือนกับเสียเงินทอง หากนั่งอยู่เฉย ๆ ไม่ทำอะไรเป็นสิ่งที่เสียเวลาอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้นคนไทยเชื้อสายจีนจะขยันทำงานอย่างเต็มที่ในตอนที่ตนเองคิดว่ายังสามารถทำงานได้อยู่ ยังมีความสามารถและเวลาทำงาน

สรุปได้ว่า คนไทยเชื้อสายจีนมีคุณสมบัติหลักในด้านความขยันอดทนในการทำงาน จนถ่ายทอดมาถึงรุ่นลูกหลานทั้งผู้ชายและผู้หญิงจะได้รับการปลูกฝังเรื่องการทำงานที่ต้องมีความขยันอดทนจึงจะประสบความสำเร็จ ทำให้คนไทยเชื้อสายจีนส่วนใหญ่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาธุรกิจของตระกูลให้เจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก แม้เกิดอุปสรรคก็ต้องพยายามทำให้สำเร็จ และมีฐานะที่มั่นคง

3.3.2 ความอดทน

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง เรณูภรรยาของอาใช้ทำขนมอร่อยจนมีชื่อเสียงและมีลูกค้าสั่งทุกวัน หลังจากที่เราูแก่ทั้งลูกก็ไม่ได้หยุดพักผ่อน ยังต้องอดทนทำขนมส่งลูกค้า เพราะกลัวจะเสียรายได้ ดังนั้น อาชาน้องชายของอาใช้จึงต้องช่วยส่งของสำหรับทำขนมไปให้เรณูที่บ้านทุกวัน ดังตัวอย่าง

อาชา: ทำไมวันนี้ซื้อสั่งของเยอะจังเลย

เรณู: เมื่อก่อนมีคนมาสั่งขนมที ไปเลี้ยงพระเลี้ยงแขกวัน

แต่งงาน

อาชา: โอ้โห ดั่งใหญ่แล้วนะซ้อ แต่ซ้อทำเยอะแบบนี้

คนเดียวแล้วจะไหวหรือข้อ

เรณู: ไหวสิ ต้องไหว ทนเหนื่อยทนลำบากวันนี้ จะได้
สบายวันหน้าไง ยิ่งไงมันก็ต้องยืนและเข้มแข็งให้ได้

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 3)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ความเข้มแข็งอดทนเป็นคุณธรรมที่สำคัญสำหรับทุกคน เมื่อคนไทยเชื้อสายจีนพบกับความยากลำบากหรือพบปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตก็พยายามหาหนทางแก้ไขปัญหาและจะไม่ยอมแพ้ เพราะในความคิดที่ได้รับการปลูกฝังมาของคนไทยเชื้อสายจีน คนที่มีความขยัน อดทน เข้มแข็ง ต่อสู้จะเป็นผู้ชนะ และนำไปสู่ความสำเร็จในอนาคต

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง อาไข่ซึ่งเป็นลูกชายคนโตของแม่ย้อยกลับมาร่วมงานแต่งงานของอาซาซึ่งเป็นน้องชาย อาไข่ขอบคุณแม่ย้อยที่เอ็นดูเรณูซึ่งเป็นภรรยาของตนเอง แม่ย้อยจึงบอกว่า ขนาดที่เขาแกล้งเรณูสารพัดสารเพ เรณูก็ไม่เคยตอบโต้ ดังตัวอย่าง

แม่ย้อย: นึกว่าจะไม่มาซะละ ดี ๆ จะได้พร้อม

หน้าพร้อมตากัน

อาไข่: มาสิ嘛 แล้วนี้มาทำอะไรอยู่เนี่ย

แม่ย้อย: ก็เตรียมของวันงานทั้งนั้นแหละ ดี ๆ นะได้

อีเรณูมาช่วย

อาไข่: ขอบคุณมาก ๆ นะ ที่เอ็นดูเรณู

แม่ย้อย: คนเราอะ มันทำดีก็ต้องได้ดี อีเรณูมันเนี่ยนะ

มันก็ได้พิสูจน์ตัวมันเอง นี่ขนาดมาแกล้งมันสารพัดสารเพนะ

อีก็เฉย ไม่ตอบโต้เลยซักคำ มันก็ได้พิสูจน์แล้วว่ามันเป็นคนดีพอ

อาไข่: ขอบคุณนะ嘛

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 8)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า เมื่อพบปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตคนไทยเชื้อสายจีนจะไม่ยอมแพ้อย่างง่าย ๆ จะเลือกทางที่สู้ปัญหาด้วยความอดทน ความเข้มแข็ง จนผ่านไปได้ และบางครั้งเมื่อเจอคนที่อคติกับเรา เราควรเรียนรู้ความอดทน ทำดีกับคนที่มีอคติกับเรา สุดท้ายก็จะสามารถพิสูจน์ตัวเองได้ อย่างเช่นในเรื่อง กรงกรรม แม่ย้อยแกล้งเรณูสารพัดสารเพ แต่เรณูก็ไม่เคยตอบโต้ และพยายามทำดีกับแม่ย้อยอย่างเสมอต้นเสมอปลาย สุดท้ายเรณูก็พิสูจน์ให้แม่ย้อยเห็นและยอมรับในความดีของตนเอง

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึงคุณนายใหญ่ไม่ยอมยกให้เหมยซิงซึ่งเป็นลูกสาวแต่งงานกับอ่าปิกคนขับรถของหลงเหว่ยเพราะเป็นคนจน คุณนายใหญ่ไม่ยอมยกให้เหมยซิงมีชีวิตที่ยากลำบาก แต่หลงเหว่ยพี่ชายของเหมยซิงเชื่อว่าเหมยซิงกับอ่าปิกต้องมีชีวิตที่ดี ดังตัวอย่าง

คุณนายใหญ่: นี่จะให้เหม่ยซิงไปอยู่บ้านนอกอย่างนั้น
หรือ ไคยังง้อะ

เหม่ยซิง: หนูอยู่ได้ค่ะแม่

คุณนายใหญ่: ไม่ต้องมาพูด วิ่งตามผู้ชายไปอย่างเนีย
อะไรก็ไม่กลัวอย่างนั้นหรือ ตั้งแต่เกิดมากแกเคยลำบากไหม
ไปอยู่บ้านนอกจะทำด้วยังไงแกรู้หรือเปล่า ออย่ามาอวดดินะ
แม่เคยลำบากมาก่อน แม่รู้ดี แม่จึงไม่ยอมให้เธอไปลำบาก

หลงเหว่ย: แม่ยังผ่านมาได้เลยครับ เหม่ยซิงเป็นลูกสาว
แม่นะครับ เค้าเป็นคนฉลาดเข้มแข็ง ส่วนอาปิกก็คือคนขยัน
อดทน ผมเชื่อนะครับ ว่าเหม่ยซิงกับอาปิกต้องมีชีวิตที่ดี

(ตัดฉาก, 2562, ตอนที่ 7)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานที่ประเทศไทย
ในระยะแรก มีชีวิตที่ยากลำบาก แต่ด้วยความขยัน อดทน และความประหยัดสามารถผ่านชีวิต
ที่ยากลำบากได้และมีฐานะที่ดีขึ้น ลูกหลานของคนไทยเชื้อสายจีนเรียนรู้ความอดทนจากบรรพบุรุษ
ที่ต้องต่อสู้ชีวิตที่ยากจนยากลำบากด้วยความอดทน และเชื่อว่าหากเรามีความขยัน อดทนก็จะมีชีวิต
ที่ดีและประสบความสำเร็จได้

สรุปได้ว่า ถึงแม้ว่าจะพบปัญหาด้านต่าง ๆ ในชีวิต คนไทยเชื้อสายจีนจะเลือกทางที่สู้ปัญหา
ด้วยความเข้มแข็งอดทน ลูกหลานของคนไทยเชื้อสายจีนรับการปลูกฝังสืบทอดความเข้มแข็งอดทน
จากบรรพบุรุษ ถึงแม้ว่าจะตกอยู่ในช่วงที่ยากลำบากก็สามารถผ่านอุปสรรคต่าง ๆ มาด้วยความ
เข้มแข็ง อดทนจนมีชีวิตที่ดีและประสบความสำเร็จ

3.3.3 ความเฉลียวฉลาดในการใช้ชีวิต

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง อาใช้กับเรณูกำลังทำความสะอาดที่บ้านหลัง
โรงสี เรณูได้เจอเครื่องมือที่ทำขนม เรณูก็เกิดความคิดว่าอยากจะทำขนมขายที่ตลาด ดังตัวอย่าง

เรณู: พี่ใช้ ถ้าตอนที่พี่กลับเข้าค่าย แล้วหนูทำขนมขายละ พี่ว่าดีไหม หนูยัง
ไม่เคยเล่าให้พี่ฟัง ตอนเด็ก ๆ แม่หนูทำขนมขายตามตลาดตามแถวบ้าน แม่หนู
ทำเป็นทุกอย่างเลยนะ หนูก็ช่วยแม่ทำ แล้วก็ไปขายกับแม่ด้วย

อาใช้: หนูจะไหวหรือ ทำเป็นไม่มีคนช่วยอะ

เรณู: ไหวสิพี่ หนูไหว มีวิชาอยู่กับตัวหนูไม่กลัวลำบากหรอก หนูชินแล้ว
ข้าวของก็พร้อมขนาดนี้ ไม่ต้องลงทุนอะไรเลย ลงแต่แรงฝีมืออย่างเดียว

อาใช้: แล้วมันจะคุ้มอย่างนี้ไหมละ ขายขนมกำไรเป็นน้อยนะ

เรณู: พี่ เงินน้อยเงินเล็กมันก็เงินทั้งนั้นแหละ เราเก็บ ๆ ไปมันก็เป็นเงินก้อน
ตัวเอง

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 1)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนมีความขยันหมั่นเพียรไม่ว่าอยู่ที่ใด ก็ตามจะทำงานทุกอย่างเพื่อหาเลี้ยงชีพและสร้างฐานะให้ตนเอง หากมีวิชาความรู้หรือมีความสามารถ ติดตัว ก็จะใช้ความสามารถนั้นในการประกอบอาชีพ ผวนกับความเฉียวฉลาดในการทำธุรกิจที่ได้ เรียนรู้มาจากรุ่นพ่อแม่ จึงทำให้สร้างฐานะของตนเองให้มั่นคงและประสบความสำเร็จได้

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง แม่้อยกับเรณูลูกสะใภ้ปรึกษากันเรื่องเปิด ร้านตัดเสื้อผ้า และแม่้อยบอกว่าอยากให้วรรณซึ่งเป็นน้องสาวของเรณูตัดชุดนักเรียนขายด้วย ดังตัวอย่าง

เรณู: วรรณเป็นคนตั้งใจจะ แล้วก็จะเอียดดีจะม้ ม้าไม่ต้องห่วงจะ

แม่้อย: ฝีมืออะรู้กันอยู่ สู้เขาได้อยู่แล้ว แต่รับจะทำการค้าเนี่ย มันต้อง

ฉลาด คิดให้ทัน

เรณู: ม้าช่วยอบรมสั่งสอนหนูด้วยนะจ๊ะ

แม่้อย: เราอย่าไปรอลูกค้าเข้ามาในร้าน แล้วน้องเธอพอจะตัดชุดนักเรียน

เป็นไหม

เรณู: ก็น่าจะพอได้นะจ๊ะม้ มันมีแบบมาตรฐานของมันอยู่

แม่้อย: นั่นแหละ ลูกค้าของเราเลย ตัดชุดให้เขาเอาไปเลย ชุดสำหรับลูก

ซื้อปั๊บบายปั๊บบ้างง่ายขายคล่อง

เรณู: ม้า ความคิดนี้ดีมากเลยจ๊ะ หนูว่าร้านอื่นอาจจะยังคิดไม่ทันนะจ๊ะ

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 8)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนได้รับการถ่ายทอดประสบการณ์ในการทำธุรกิจสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ จนทำให้มองเห็นช่องทางต่าง ๆ ที่จะทำให้อธุรกิจประสบความสำเร็จได้อย่างรวดเร็ว อย่างเช่น แม่้อยที่มีประสบการณ์ค้าขายอยู่ในตลาด จึงทำให้มองเห็นช่องทางในการทำธุรกิจและให้ข้อคิดต่าง ๆ กับเรณูในการทำร้านตัดเสื้อผ้าที่เป็นที่ต้องการของลูกค้า

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง หลงเหว่ยซึ่งเป็นผู้บริหารของบริษัทหมามงคล คิดว่าในช่วงเวลาที่เกิดสงคราม ข้าวคือสิ่งที่ทุกคนต้องการมากที่สุด จึงตัดสินใจขายโรงสีและซื้อเครื่องจักรใหม่เพื่อเพิ่มกำลังการผลิตให้ทันความต้องการ ดังตัวอย่าง

หลงเหว่ย: ผมอยากขยายโรงสีของเรา แล้วก็ซื้อ

เครื่องจักรตัวใหม่

หยางซุน: ตอนนี้อย่าใช้เวลาลงทุนเจ้าสัว

หลงเหวย: ข้าวคือสินค้าที่คนทั่วโลกต้องการ ในเวลา
สงครามเงินไม่มีความหมาย ข้าวคือหลักประกันที่มั่นคงที่สุด

เจียเฟิง: ฉันไม่เห็นด้วย หน้าสิวหน้าขวานแบบเนี้ย กอด
เงินไว้อุ่นใจกว่า

ผู้จัดการเกา: แก่แล้ว ตาไม่ทันหรอก คนหนุ่มคนสาว
ตัดสินใจกันเอาเองเถอะ

เจียเฟิง: ฉันกับหยางซุนถือว่าเป็นสองเสียง เราสองคน
ไม่เห็นด้วย

ชาวยุ้ย: ถือว่าสองเสียงเหมือนกัน เพราะว่าผมอยู่ข้างที่
หลงเหวย แล้วผมก็มั่นใจว่าที่หลงเหวยตัดสินใจไม่พลาดแน่ ๆ

หลงเหวย: ถ้าอย่างนั้น ผมขอลงมติ ในฐานะที่ผมเป็น
ประธานกรรมการ ผมขอลงมติ ให้ซื้อเครื่องจักรตัวใหม่ แล้ว
ขยายโรงสีเก่าของเราออกไป โดยมีเป้าหมายเพิ่มกำลังการ
ผลิตขึ้นอีกเท่าตัว

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 2)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในด้านการทำ
ธุรกิจตามที่ได้รับการปลูกฝังสืบทอดกันมา ผนวกกับครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในรุ่นหลัง ๆ ให้
ความสำคัญกับการศึกษา จึงส่งเสริมให้ลูกได้รับการศึกษาในระดับสูง หากมีฐานะร่ำรวยก็จะส่งไป
ศึกษาต่อที่ต่างประเทศ เมื่อมารับช่วงในการดำเนินธุรกิจของครอบครัวจึงทำให้มีการคิดและตัดสินใจ
ที่เฉลิยฉลาด สามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในขณะนั้น และนำมาใช้ในการวางแผนธุรกิจได้อย่าง
ชัดเจน ซึ่งทำให้บริษัทของตนได้พัฒนาใหญ่โตมากขึ้น อย่างเช่นในเรื่อง ด้ายแดง หลงเหวยคิดว่าข้าว
คือหลักประกันที่มั่นคงที่สุดในช่วงเวลาสงคราม จึงตัดสินใจขยายโรงสีเก่าและซื้อเครื่องจักรตัวใหม่
เพื่อเพิ่มกำลังการผลิตขึ้นอีกเท่าตัว

สรุปได้ว่า คนไทยเชื้อสายจีนมีความขยันหมั่นเพียรไม่ว่าอยู่ที่ใดก็ตามจะทำงานทุกอย่างเพื่อ
หาเลี้ยงชีพและสร้างฐานะให้ตนเอง หากมีความสามารถติดตัว ก็จะใช้ความสามารถนั้นในการ
ประกอบอาชีพ ผนวกกับความเฉลิยฉลาดในการทำธุรกิจที่ได้เรียนรู้มาจากรุ่นพ่อแม่ จนทำให้มองเห็น
ช่องทางต่าง ๆ ที่จะทำให้ธุรกิจประสบความสำเร็จได้ นอกจากนั้น ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนใน
รุ่นหลัง ๆ ให้ความสำคัญกับการศึกษา จึงส่งเสริมให้ลูกได้รับการศึกษาในระดับสูง หากมีฐานะร่ำรวย
ก็จะส่งไปศึกษาต่อที่ต่างประเทศ เมื่อมารับช่วงในการดำเนินธุรกิจของครอบครัวจึงทำให้มีการคิดและ
ตัดสินใจที่เฉลิยฉลาด สามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในขณะนั้น และนำมาใช้ในการวางแผนธุรกิจได้
อย่างชัดเจน

3.3.4 ความเห็นแก่พวกพ้อง

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึงอึ้งซึ่งเป็นลูกชายคนโตของภัสสรภักดิ์ วิเชียรไปเยี่ยมเตี้ยซึ่งเป็นน้องชายที่เรือนจำชาย เตี้ยบอกกับอึ้งว่าเขาไม่ได้เป็นคนยิงประเสริฐ อึ้งจึงบอกเตี้ยว่า เขาจะช่วยเตี้ยให้ได้ ดังตัวอย่าง

อึ้ง: มึงเป็นยังไงบ้าง

เตี้ย: ผมไม่ได้เป็นคนทำนะเฮีย ผมได้ปืนมาจากเหม่เหม่
จริง ๆ ผมไม่ได้เป็นคนยิงกุเสริญนะเฮีย

อึ้ง: ถ้ามึงพูดจริง อะไรที่ทำให้มึงไปเชื่อเหม่เหม่วะ กุเสริญ
เนี่ยนะ จะข่มขืนเหม่เหม่จริง ๆ

เตี้ย: ผมก็ไม่รู้เหมือนกัน ก็กุเสริญยังตบม้าเราได้ ก็จะทำ
หี้ยกับคนอื่นได้เหมือนกัน เหม่เหม่บอกผมแบบนี้ ผมก็เลย
เชื่อ

อึ้ง: กูคิดว่ามึงโดนหลอกแหละ แล้วพอมึงไปเชื่อคำโกหก
ของเขา ก็เลยกลายเป็นว่าตอนนี้เนี่ย มึงคือคนที่สร้างเรื่อง
โกหกทั้งหมดนี้เอง

เตี้ย: แต่ เฮียเชื่อผมใช้มั้ย

อึ้ง: กูเชื่อมึง ถึงรู้ใช้ไหม ว่าตอนนี้มีแต่กูที่เชื่อมึง เพราะ
อะไรมึงรู้มัย ก็เพราะกล้องที่มึงไปแอบถ่ายเขาอะ มันทำให้มึง
ดูเป็นเด็กไม่ดีไง มึงเข้าใจหรือเปล่า ไม่ต้องมาชี้แจงเลย ทำพลาด
แล้วก็แก้ไขให้ได้

เตี้ย: ผมกลัวเฮีย

อึ้ง: ไม่ต้องกลัว กุสัญญา กูจะช่วยมึงให้ได้

(เลือดข้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 13)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนจะให้ความสำคัญต่อพี่น้องและพวกพ้องของตนเองอย่างยิ่ง โดยเฉพาะคนที่สนิทกันเมื่อเกิดปัญหาก็จะพยายามทุกวิถีทางที่จะช่วยเหลืออย่างเต็มที่ อย่างเช่นในเรื่อง เลือดข้นคนจาง อึ้งเชื่อว่าเตี้ยน้องชายของตนเองไม่ใช่คนที่ยิงประเสริฐตายและสัญญากับเตี้ยว่าจะช่วยเขาให้ได้

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง พิทซึ่งเป็นลูกชายของประเสริฐไปเยี่ยมนิภาซึ่งเป็นภรรยาอีกคนของประเสริฐที่โรงพยาบาลและได้พบกับ ฉีลูกชายของประเสริฐกับนิภา ที่มีฐานะเป็นน้องชายของพิท ได้กล่าวขอบคุณที่พิทไม่บอกให้นิภาทราบว่าประเสริฐถูกยิงตาย เพราะกลัวว่าแม่ที่ยังป่วยอยู่จะเสียใจและมีอาการทรุดลง ดังตัวอย่าง

ฉี: ขอบคุณมากนะพี่ ที่ไม่บอกแม่เรื่องพ่อ

พีท: นี่คิดว่าจะปิดแม่ไปถึงเมื่อไหร่ จะปิดไปได้ตลอด

จริง ๆ เหรอ

ฉี: ผมไม่รู้ ผมไม่รู้จะบอกแม่อะไร ผมกลัวว่าถ้าแม่รู้เรื่อง

พ่อแม่จะทรุดหนักลงไปอีก ผมไม่รู้จริง ๆ ว่าผมต้องทำอย่างไร
อย่างไรก็ต้องให้แม่ทำคิโมให้เสร็จก่อนผมถึงจะบอกแม่

พีท: แล้วเรื่องค่าใช้จ่าย มันต้องใช้เท่าไร ลองบอก

มาแล้วกัน เดี่ยวจะลองดูว่าช่วยอะไรได้บ้าง

(เลือดชั้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 5)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นอีกมุมมองหนึ่งในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน ถึงแม้จะเป็นพี่น้องที่มีพ่อเดียวกันแต่คนละแม่ก็ถือว่าเป็นสายเลือดเดียวกัน แม้จะไม่ได้สนิทสนมกันก็ตามแต่ถือว่าเป็นพี่น้องเป็นพวกพี่น้องเดียวกัน เมื่อฝ่ายหนึ่งพบปัญหา อีกฝ่ายก็จะเห็นใจ และจะพยายามให้ความช่วยเหลือ อย่างเช่นในเรื่อง เลือดชั้นคนจาง พีทได้ทำตามคำขอร้องของฉีซึ่งเป็นน้องชายคนละแม่ที่ไม่ให้บอกกับบิดาเรื่องที่ประเสริฐถูกยิงตาย และยังให้ความช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการรักษาอาการป่วยของบิดา

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึงตอนที่อาใช้ซึ่งเป็นพี่ชายคนโตของตระกูลเกิดอุบัติเหตุต้องการค่ารักษาพยาบาลจำนวนมาก อาซาซึ่งเป็นน้องชายของอาใช้บอกกับเรณูภรรยาของอาใช้ว่า ไม่ต้องกังวล พวกเขาจะช่วยค่ารักษาพยาบาล ดังตัวอย่าง

อาซา: ผมเอาที่นาสามแปลงไปฝากขายเขาไปแล้วได้เงิน

มารวม 5 หมื่น ก็น่าจะพอนะซ้อ แล้วก็มิเฮียตงเอาที่ที่ซุ่มแสง

มาจำหน่ายด้วย น่าจะได้เงินมาอีกก้อนหนึ่ง

เรณู: พวกเธอตัดเนื้อถือนักตัวเองมากเกินไปหรือเปล่า

อาซา: ไม่ซ้อ อย่ากังวลนะ เราตกลงกันแล้วเราจะช่วย

ส่วนตัว

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 21)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน เมื่อพี่ชายคนโตเกิดอุบัติเหตุจนกระทั่งมีอันตรายต่อชีวิต น้องชายจะพยายามช่วยเหลือพี่ชายอย่างเต็มที่โดยไม่สนใจผลประโยชน์ของตนเองหรือจะเสียเงินเท่าไร เพียงต้องการช่วยเหลือให้พี่ชายปลอดภัย อย่างเช่นในเรื่อง กรงกรรม อาซากับอาตงขายนาเพื่อระดมทุนไปใช้ในการรักษาอาใช้

สรุปได้ว่า ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนยังมีลักษณะของการเห็นแก่พวกพ้อง ซึ่งมาจากสายสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันจากความเป็นครอบครัวเดียวกัน เป็นเครือญาติกัน หรือเป็นเพื่อนกัน และมี

วิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกันจนกลายเป็นสายใยความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เมื่อเกิดปัญหาต่าง ๆ ก็พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันจนจัดการกับสิ่งนั้นได้อย่างสำเร็จ

3.4 คุณธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย

คุณธรรม คือ ความดีงามที่ถูกปลูกฝังขึ้นในจิตใจของมนุษย์ จนเกิดจิตสำนึกที่ดี คุณธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนที่สะท้อนจากละครโทรทัศน์ไทย ที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความกตัญญู มีรายละเอียดดังนี้

3.4.1 ความซื่อสัตย์

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง ภัสสรขอให้วิเชียรผู้เป็นสามีและเป็นนายตำรวจใหญ่ช่วยเหลือเตี้ยลูกของตนเองที่ถูกตำรวจจับ และกลายเป็นผู้ต้องสงสัยในการฆ่าประเสริฐตาย แต่วิเชียรไม่ยอมทำตามเพราะเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง ดังตัวอย่าง

ภัสสร: ทำไมเราถึงประกันตัวลูกเราไม่ได้ล่ะพ่อ

วิเชียร: ก็เตี้ยมันเอาปืนไปทิ้ง เค้าก็กลัวว่าถ้าปล่อยไป

แล้ว จะไปทำลายหลักฐานอื่น ๆ อีก

ภัสสร: แต่เตี้ยมันเป็นลูกเรานะพ่อ พ่อก็ต้องดิ้นรนให้

ผู้หลักผู้ใหญ่ช่วยลูกเราสิ

วิเชียร: พ่อลำบากใจ

ภัสสร: ค่ะ นายตำรวจดีเด่น

วิเชียร: มารู้นี้นะว่าพ่อเป็นคนยังไง เตี้ยมันถูกสงสัยว่าทำ

ผิด แล้วมีหลักฐานมัดมันอยู่ ถ้ามันไม่ยอมพูดความจริง เราจะ

ไปช่วยมันได้ยังไงอะม๊า

ภัสสร: ทำไมพ่อไม่เชื่อเตี้ย แต่เชื่อคนอื่น

(เลือดข้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 11)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนที่ไม่่ว่าจะประกอบอาชีพใดก็ตามจะพยายามทำหน้าที่ของตนเองด้วยความซื่อสัตย์ไม่ใช้อำนาจจากตำแหน่งหน้าที่ของตนเองเพื่อหาประโยชน์ช่วยครอบครัว หรือให้ความสะดวกกับครอบครัว อย่างเช่น ในละครเรื่อง เลือดข้นคนจาง ถึงแม้วิเชียรสามีของภัสสรจะเป็นนายตำรวจ เมื่อเตี้ยลูกชายของวิเชียรทำผิดวิเชียรก็ให้ทุกอย่างเป็นไปตามกฎหมาย ไม่เคยใช้อำนาจหน้าที่ของตนเองมาช่วยทำให้เตี้ยรอดพ้นจากความผิด

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง พิไลเป็นลูกสะใภ้อีกคนของแม่้อย คิดว่าบุญปลูกไม่มีมารยาท แต่แม่้อยบอกกับพิไลว่าบุญปลูกเป็นลูกจ้างที่มีความซื่อสัตย์ในการทำงาน ซึ่งถือตนว่าเป็นคุณธรรมที่สำคัญที่สุด ดังตัวอย่าง

แม่ย่อย: อีปลูกก็อยู่นี่มานานแล้ว ก็ไม่เห็นมันจะมีปัญหา
อะไรนี่

พิไล: ม้า แต่เรื่องมารยาท

แม่ย่อย: อะไรมันก็ไม่สำคัญที่เท่ากับมันเป็นลูกจ้างที่
ซื่อสัตย์แล้วก็ไวใจได้ เมื่อกันะ มันขายขนมแป็บไปสองอัน มัน
จะเม้มเงินใส่กระเป่าเองก็ได้ มันก็ไม่ทำ แล้วมันก็ไม่เคยทำ
ลูกจ้างดี ๆ จะไปหาได้ง่าย ๆ ที่ไหน ตง เอ็งจำไว้นะ คิดจะ
ค้าขายอะ เรื่องความซื่อสัตย์สำคัญที่สุด

อาตง: ครับ ม้า

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 6)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนเชื่อว่าความซื่อสัตย์เป็นคุณธรรมที่
สำคัญที่สุดของบุคคล ดังนั้น ไม่ว่าจะประกอบธุรกิจหรือค้าขายอะไรก็ตามถ้าต้องการให้ตัวเองได้
ประสบความสำเร็จ ก็ต้องซื่อสัตย์กับลูกค้า ไม่โกหกลูกค้า ลูกค้าก็จะไม่หนีไปไหน คนที่ใช้ความ
ซื่อสัตย์ต่อกับผู้อื่น ทำเรื่องใดก็จะได้รับความเจริญ

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง เรณูซึ่งเป็นลูกสะใภ้ของหลักแข่งอยากให้
หลักแข่งไปร่วมงานในวันเปิดร้านตัดเสื้อผ้า หลักแข่งจึงบอกกับเรณูว่า ถ้าเรณูซื่อสัตย์ จริงใจลูกค้าก็ไม่
หนีไปไหน ดังตัวอย่าง

หลักแข่ง: ร้านขายผ้าของลื้อจะเปิดเมื่อไหร่ล่ะอาเรณู

เรณู: ใกล้แล้วจะเตี้ย ม้ากำลังไปคุยให้เจ้าของเก่าเขา

ย้ายออกไปเร็วกว่าเดิมจ๊ะ

เรณู: วันเปิดร้านเตี้ยต้องมาเจิมป้ายให้หนูนะจ๊ะ

หลักแข่ง: อย่างลื้อนะ ไม่ต้องให้ใครมาอวยพรหรอก

เพราะว่าลื้อมีพรของลื้อติดตัวอยู่แล้ว ซื่อสัตย์ จริงใจ แล้วก็ให้
สิ่งที่ดีกับลูกค้า ไม่เห็นแก่ได้อย่างเดียว แคนี่เนี่ย ลูกค้าก็ไม่หนี
ลื้อไปไหนแล้วอาเรณู

เรณู: จ๊ะ เตี้ย หนูจะจำเอาไว้จ๊ะ

(กรงกรรม, 2562, 11)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนที่ประกอบอาชีพการค้าขาย จะต้องมี
ความซื่อสัตย์ ซึ่งถือเป็นคุณธรรมที่สำคัญที่สุดที่ทำให้กิจการของตนประสบความสำเร็จ เมื่อทำธุรกิจ
ค้าขายต้องมีความซื่อสัตย์ และจริงใจต่อลูกค้า ให้สิ่งที่ดีกับลูกค้า ไม่โกหกลูกค้า และสิ่งสำคัญคือ
ไม่เห็นแก่ผลประโยชน์ของตนเองอย่างเดียว ซึ่งไม่ว่าจะทำธุรกิจใดก็ตามก็สามารถประสบความสำเร็จ

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง หยางซุนซึ่งเป็นน้องเขยของหลงเหว่ยปรับขึ้นราคาข้าว แต่หลงเหว่ยซึ่งเป็นผู้จัดการใหญ่ของบริษัทคิดว่าทำแบบนี้คือเอาเปรียบลูกค้าเก่าผู้ที่มีพระคุณกับบริษัท จึงสั่งให้หยางซุนปรับราคาข้าวกลับมาเป็นเหมือนเดิม ดังตัวอย่าง

หลงเหว่ย: ใครเป็นคนปรับขึ้นราคาข้าว

หยางซุน: ผมเองครับ ตอนนี้เป็นโอกาสที่ดี สงคราม

ทำให้ข้าวยากมากแพง

หลงเหว่ย: แต่ราคาข้าวเปลือยกยังเท่าเดิม นี่มันค้ากำไร

เกินควร

หยางซุน: เราทำการค้า ได้กำไรมากไปหน่อยก็คงไม่ใช่

เรื่องเสียหาย

หลงเหว่ย: คนที่เราเอาเปรียบ เคยเป็นลูกค้าเก่าของเรา

ผู้ที่มีพระคุณกับเรา

หยางซุน: สงครามมาจอตหน้าประตูบ้านแล้วเจ้าสัว

อีกหน่อยนี้การค้าจะเป็นยังไงก็ยังไม่รู้เลย แถมเจ้าสัวยัง

หาเรื่องไปขยายโรงสี เพิ่มค่าใช้จ่ายเข้ามาอีก ทางที่ดีเนี่ย เมื่อ

มีโอกาสเราก็ควรโยยเงินเข้าใส่กระเป๋ามาเอาไว้ก่อน

หลงเหว่ย: ผมไม่ชอบผู้ฉวยโอกาส ให้เสมียนพิมพ์ใบ

ราคาใหม่ บอกลูกค้าทุกรายว่าเราพิมพ์ผิดพลาด ราคาข้าวจะ

กลับมาเป็นเหมือนเดิม นี่คือคำสั่ง

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 3)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนเมื่อทำธุรกิจค้าขายต้องมีความซื่อสัตย์กับลูกค้า เพราะคนไทยเชื้อสายจีนคิดว่าลูกค้าเป็นผู้ที่มีพระคุณกับพวกเขา ดังนั้น คนไทยเชื้อสายจีนไม่ชอบฉวยโอกาสที่อาจจะทำให้กำไรของตนได้เพิ่มมากขึ้น และไม่เห็นแก่ได้อย่างเดียว ถ้ามีเรื่องผิดพลาดที่ทำให้ลูกค้าต้องเกิดความเสียหาย คนไทยเชื้อสายจีนก็จะแก้ไขให้ถูกต้องทันทีเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของลูกค้า

สรุปได้ว่า คนไทยเชื้อสายจีนเชื่อว่าความซื่อสัตย์เป็นคุณธรรมที่สำคัญที่สุดของบุคคล คนไทยเชื้อสายจีนทำธุรกิจค้าขายซื่อสัตย์ จริ่งใจกับลูกค้า ไม่เห็นแก่ได้อย่างเดียว ไม่เอาเปรียบลูกค้า คนที่มีความซื่อสัตย์ไม่ว่าจะทำธุรกิจอย่างไรก็ตาม จะสามารถประสบความสำเร็จและมีความเจริญก้าวหน้า

3.4.2 ความกตัญญู

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง เรณูกับอาซาคุยเรื่องการแต่งงานของอาซาแล้วเรณูได้ทราบว่าอาซาจะได้แต่งงานกับคนที่ตนเองไม่เคยรัก เพื่อทำตามคำสั่งของม้า ดังตัวอย่าง

เรณู: ทั้ง ๆ ที่มันเป็นเรื่องที่ฝึกความรู้สึกนั้นะ

อาชา: ก็ทำไงได้อะครับ

เรณู: แต่ถ้าเป็นพี่นะ พี่จะสู้ให้ถึงที่สุด เพื่อความรัก

อาชา: ก็ดีนะซ้อ แต่สำหรับผม ผมจะทำหน้าที่ลูกให้ดีที่สุด เพราะเราก็ไม่รู้ว่าจะอยู่กับมาจะอยู่กับผมอีกแค่ไหน เดี่ยวก็ไอ ๆ โรคภัยไข้เจ็บทำให้ผมคิดได้หรือซ้อ อะไรที่ทำให้เดี่ยกับมาสบายใจ ผมก็ต้องรีบทำ ก่อนที่จะไม่มีโอกาส

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 5)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีน พ่อแม่จะสอนให้ลูกเป็นลูกกตัญญู ความกตัญญูเป็นคุณธรรมที่คนไทยเชื้อสายจีนได้รับการสั่งสอนอบรมมาตั้งแต่เด็ก ๆ เพราะฉะนั้นลูกหลานของคนไทยเชื้อสายจีนยอมทำทุกอย่างที่ทำให้พ่อแม่สบายใจ ไม่อยากให้พ่อแม่เป็นห่วง พยายามทำหน้าที่เป็นลูกให้ดีที่สุดในเวลาที่ยังมีโอกาสสามารถตอบแทนพ่อแม่เพื่อแสดงถึงความกตัญญู ถึงแม้จะเป็นสิ่งที่ตนเองไม่ต้องการทำก็ตาม

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง อาชาซึ่งเป็นลูกเขยของพ่อกำนันบอกกับพ่อกำนันว่าเขาจะกลับชุมแสง เพราะพ่อเขาป่วย จึงอยากกลับบ้านช่วยดูแลพ่อ ดังตัวอย่าง

อาชา: พ่อครับ พรุ่งนี้ผมคิดว่าจะกลับชุมแสงครับ พ่อดีแต่ไม่ค่อยสบายครับ

พ่อกำนัน: เหนอ เป็นไงอะ

อาชา: เป็นโรคเดิมนั้นแหละ แต่ว่าเป็นหนักกว่าเดิม เพราะเดี่ยไม่สบายทุกคนกินงานล้นมือ ผมก็เลยคิดว่าจะกลับไปช่วยครับ

แรม: ลูกกตัญญูแท้ ๆ เลยเนี่ย

พ่อกำนัน: ไปเลย ไม่ต้องห่วงทางนี้ เรื่องพ่อแม่ต้องมาก่อน ยิ่งยามเจ็บใครได้ป่วยเราก็ต้องเข้าไปดูแล เขาถึงจะเรียกลูกกตัญญู

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 10)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในความคิดของคนไทยเชื้อสายจีนพ่อแม่เป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในชีวิต เพราะพ่อแม่เป็นคนที่ใช้ชีวิตกับตนเอง และไม่มีใครสามารถรักเราเท่ากับพ่อแม่ เพราะฉะนั้นคนเป็นลูกต้องตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่ ดูแลพ่อแม่ ทำสิ่งที่ทำให้พ่อแม่รู้สึกมีความสุข ไม่ทำให้พ่อแม่ผิดหวัง พยายามทำหน้าที่เป็นลูกที่กตัญญู

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง แม่้อยยถามอาตงซึ่งเป็นลูกชายของแม่้อยยว่าตอนนี้อาตงกับพิไลเป็นยังไงบ้าง อาตงจึงบอกกับแม่้อยยว่าใช้ชีวิตไม่ได้เริ่มต้นจากความรัก แต่เขาจะพยายามเพื่อทำให้แม่ไม่ต้องเสียใจ ดังตัวอย่าง

แม่้อย: แยกบอกม้ามาตรง ๆ สิ ว่าตอนเนี่ย แกกับอีพิไล
มันเป็นอย่างไงกันบ้าง

อาตง: ผมพยายามแล้วม้า ผมพยายามอย่างดีที่สุดแล้ว
ที่จะรักษา ที่จะประคับประคองมัน ม้าจะได้ไม่เสียใจ แต่ว่า
มันจะมีประโยชน์อะไรละม้า ในเมื่อชีวิตคู่เนี่ยมันไม่ได้เริ่มต้น
จากความรัก

แม่้อย: ม้าผิดเองใช่ไหม ผิดที่คิดแต่จะรักษาหน้าตัวเอง
ผิดที่แต่อยากเอาชนะคนบางคน

อาตง: ไม่ใช่เนาะม้า ไม่ใช่ ๆ ม้าอย่าคิดแบบนั้น

แม่้อย: ม้าลืมหัดถึงใจตัวเอง

อาตง: ไม่ใช่ม้า ผมไม่เป็นไร ม้านะดีแล้ว ม้าหวังดีกับลูก
ทุกคนนะ ม้า ผมไม่ดีเองแหละไม่เป็นไรหรอก ม้าเดี๋ยวผมจะ
เริ่มใหม่นะ ผมจะพยายามอีกครั้งหนึ่งเพื่อม้า แล้วมันต้อง
ดีขึ้น ม้าไม่ร้องนะ

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 18)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนพ่อแม่เป็นคนที่จัดการเรื่อง
การแต่งงานของลูก และจะเป็นคนที่เลือกผู้หญิงที่จะให้มาแต่งงานกับลูก ส่วนลูกชายก็จะยอมทำตาม
ความต้องการของพ่อแม่ ถึงแม้จะต้องแต่งงานกับผู้หญิงที่ตนไม่ได้รับรัก เพราะไม่อยากทำให้พ่อแม่เสียใจ
และผิดหวัง ลูกเข้าใจว่าพ่อแม่เป็นห่วงและหวังดีกับตนเอง อย่างเช่น ในเรื่อง กรงกรรม อาตงยอมเสีย
จากการเป็นพระตามความต้องการของแม่้อย เพื่อแต่งงานกับพิไลผู้หญิงที่แม่เลือกให้ทั้งที่ตนเอง
ไม่เคยรัก เพื่อแสดงความกตัญญูและไม่อยากทำให้พ่อแม่เสียใจ

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง คุณนายใหญ่คิดว่าหลงเหว่ยลูกชายจะทิ้งแม่
ไปฮองกงกับซูซีซึ่งเป็นภรรยา คุณนายใหญ่จึงพูดกับหลงเหว่ยว่า ถ้าหลงเหว่ยไม่ทำหน้าที่ของลูกจะ
ถือว่าเป็นไม่กตัญญูต่อพ่อแม่ ดังตัวอย่าง

คุณนายใหญ่: คนเราเกิดมา มันต้องมีหน้าที่ ตอนลูกยัง
เล็ก พ่อแม่ก็มีหน้าที่ต้องดูแลลูก พอลูกโตขึ้น พ่อแม่แก่เฒ่า
ลูกก็มีหน้าที่ต้องดูแลพ่อแม่

หลงเหว่ย: แต่ผมก็คือสามีของซูซี สามีภรรยาก็มีหน้าที่
ต่อกัน

คุณนายใหญ่: ผมมีหน้าที่นำ เมียมีหน้าที่ตาม ถ้าเมียลูก
ไม่ทำตามลูก ครอบครัวก็จะวุ่นวายหาความสุขไม่ได้ ที่สำคัญ

ถ้าลูกไม่ทำหน้าที่ก็แปลว่าลูกไม่กตัญญูต่อพ่อแม่ ชีวิตก็หา
 ความเจริญไม่ได้ แม่มีลูกชายคนเดียวนะ ถ้าลูกทิ้งไป ตกให้
 แม่ตาย ก็ไม่กล้าไปสู้น้ำบรรพบุรุษหรอก

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 6)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน ลูกชายคนโตเป็นหัวหน้า
 ครอบครัวมีหน้าที่นำครอบครัวและดูแลครอบครัว คนไทยเชื้อสายจีนคิดว่าพ่อแม่มีหน้าที่เลี้ยงลูกให้
 เติบโตเป็นคนดี และเมื่อพ่อแม่แก่เฒ่าลูกก็มีหน้าที่ดูแลพ่อแม่ตอนยามแก่เฒ่า ถ้าลูกไม่ดูแลพ่อแม่ยาม
 แก่เฒ่าตามหน้าที่ของตนเองก็จะถือว่าเป็นลูกอกตัญญู

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง หลงเหว่ยถามกับหลิงหลิงซึ่งเป็นนักแสดงจิวที่
 คุณนายใหญ่ให้มาอยู่ที่บ้านหมางคลว่า อยากอยู่บ้านนี้ไหม หลิงหลิงจึงตอบว่า ไม่ได้อยากมาอยู่แต่
 พ่อบอกว่ามาอยู่ที่นี่แล้วจะมีอนาคตที่ดีและตนเองก็อยากทำงาน อยากมีเงินเพื่อเลี้ยงพ่อตอนแก่เฒ่า
 ดังตัวอย่าง

หลงเหว่ย: ที่แม่เอาหนูมาอยู่กับเราที่นี่ เพราะไม่อยากให้
 หนูลำบาก ซึ่งฉันเองก็เห็นนี้ด้วย แต่เพิ่งจะนึกขึ้นได้ว่า ฉันก็ไม่
 เคยถามหนูเลย หนูอยากอยู่ที่นี้ไหม หนูคุยกับฉันได้ทุกอย่งนะ

หลิงหลิง: หนูไม่อยากค่ะ แต่พ่อหนูอยากให้มา พ่อบอกว่า
 ถ้าหนูได้มาอยู่ที่นี่ หนูจะมีอนาคตที่ดี หนูจะได้ทำงานดี ๆ

หลงเหว่ย: หนูอยากทำงานนั่นแหละ

หลิงหลิง: หนูอยากมีเงิน อยากมีบ้าน พ่อหนูเล่นจิวไม่ค่อย
 ไหวแล้ว หนูอยากมีเงินเลี้ยงท่านตอนแก่เฒ่าค่ะ

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 12)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนที่มีฐานะเป็นพ่อแม่หวังว่าลูกของตนจะ
 มีชีวิตที่ดี มีอนาคตที่ดี เมื่อพ่อแม่แก่เฒ่าไม่สามารถทำงานแล้ว ลูกจะได้ดูแลพ่อแม่เพื่อตอบแทน
 บุญคุณ อย่างเช่น ในเรื่อง ด้ายแดง หลิงหลิงคิดว่าพ่อของตนเองแก่แล้วเล่นจิวไม่ค่อยไหวแล้ว ดังนั้น
 จึงอยากทำงานหารรายได้เพื่อเลี้ยงดูพ่อของตนเอง

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง ไต้เพ็งซึ่งเป็นหัวหน้าคณะจิวใต้เหล่าอยากออก
 จากคณะจิวใต้เหล่า หงกงจู้ซึ่งเป็นเจ้าของคณะจิวจึงบอกกับไต้เพ็งว่า เขาเป็นคนขาดความกตัญญูไม่มี
 วันเจริญ ดังตัวอย่าง

หงกงจู้: ไต้เพ็ง แกอาจจะเก่ง แกอาจจะเฉลยฉลาด แต่
 แกขาดความกตัญญูก็ไม่มีวันจะเลิก จำไว้

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 13)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนคิดว่าความกตัญญูเป็นคุณธรรมสำคัญของบุคคล เพราะคนจีนมีสุภาษิตว่า กตัญญูรู้คุณคือคุณธรรมอันดับแรก เพราะฉะนั้นไม่ว่าคนจะเก่งหรือเฉลียวฉลาดแค่ไหน ถ้าเป็นคนที่ไม่กตัญญู ไม่รู้จักกตัญญูต่อคนที่มีบุญคุณกับตนเอง ไม่ว่าจะทำอะไรก็ไม่สามารถเจริญก้าวหน้า

สรุปได้ว่า คนไทยเชื้อสายจีนคิดว่าความกตัญญูเป็นคุณธรรมสำคัญของบุคคล ในครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีน พ่อแม่จะสอนให้ลูกเป็นลูกกตัญญู ลูกก็จะพยายามทำหน้าที่เป็นลูกให้ดีที่สุด ในเวลาที่ยังมีโอกาสสามารถตอบแทนพ่อแม่เพื่อแสดงถึงความกตัญญู สำหรับ คนที่ไม่กตัญญู ไม่รู้จักตอบแทนต่อผู้ที่มีบุญคุณกับตนเอง ไม่ว่าจะทำอะไรก็ตามชีวิตจะไม่มีความสำเร็จก้าวหน้า

3.5 ค่านิยมของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย

ค่านิยม คือ สิ่งที่บุคคลหรือสังคมยึดถือเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจ และยอมรับรับที่จะนำมาปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ค่านิยมของคนไทยเชื้อสายจีนสะท้อนจากละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 มีรายละเอียดดังนี้

3.5.1 ค่านิยมเกี่ยวกับความรัก

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง เรณูพี่สะใภ้ของอาซาได้ถามกับอาซาว่า เขามองข้ามข้อผิดพลาดของคนที่คุณเองรักได้ไหม เพราะสำหรับเรณูแล้วหากรักใคร่ก็จะอดทนเพื่อได้อยู่ร่วมกับคนที่รัก ดังตัวอย่าง

เรณู: พี่ถามหน่อยสิ ถ้าวันหนึ่งซาร์รักใคร่มาก ๆ ซาจะมองข้ามข้อผิดพลาด มองข้ามเรื่องราวของเขาในอดีตได้ไหม

อาซา: ไม่รู้สิซ้อ

เรณู: เธอยังไม่เคยรักใคร่จริง ๆ แบบตายแทนกันได้ใช่ไหม

อาซา: ถ้านอกจากเตียงกับม้าก็ยังไม่มีนะซ้อ

เรณู: สำหรับพี่นะ ความสุขของคนที่มีความรัก คือการที่ได้อยู่กับคนที่รัก ต่อให้ทุกข์แค่ไหน มีอุปสรรคแค่ไหน มันก็ทนได้ทั้งหมดแหละ

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 3)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ค่านิยมเกี่ยวกับความรัก โดยเฉพาะผู้หญิงที่เป็นภรรยาสามารถทำได้ทุกอย่างทุกอย่างเพื่อความรัก และยอมทำทุกอย่างเพื่อคนที่ตัวเองรัก และยอมทนลำบากทนความทุกข์ เพื่อต้องการอยู่กับคนที่รัก

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง จันทาซึ่งเป็นภรรยาของอาซาพูดกับอาซาว่า สมบัติพิสดานหามาได้ก็มีวันหมดไปได้ แต่ความรักความหวังดีที่มีให้กันมันไม่มีวันหมดไม่มีวันหายไปดังตัวอย่าง

จันทา: สมบัติพัสถานไม่ใช่สิ่งสำคัญที่สุดในชีวิตจริง ๆ นะ
เฮีย หามาได้ก็มีวันหมดไปได้ แต่ความรักความหวังดีที่มีให้
กันเนี่ย มันไม่มีวันหมดไม่มีวันหายไปจริง ๆ นะ

อาชา: คนเรามันเลือกเกิดไม่ได้หรอก ตกให้ชะตากรรม
พาเราตกต่ำมากแค่ไหน แต่ถ้าเกิดหัวใจของเรามันยังดี มันยัง
มีความรักให้กับคนอื่น อะไรมันก็ทำร้ายคุณค่าของความเป็น
คนไม่ได้หรอกนะ แล้วชาตินี้เราจะเจอแต่เรื่องร้าย ๆ ที่ไหนล่ะ
อย่างน้อยซักวันหนึ่ง เราก็คงได้รับรางวัลการเป็นคนดีบ้างแหละ

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 21)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นเกี่ยวกับค่านิยมของคนไทยเชื้อสายจีนว่า สมบัติพัสถานไม่ใช่
สิ่งสำคัญที่สุดในชีวิต เพราะเมื่อหามาได้ก็มีวันหมดไปได้ แต่ความรักความหวังดีที่มีให้กันมันไม่มี
วันหมดไม่มีวันหายไป เพราะฉะนั้นคนเรามีความรักความหวังดีต่อครอบครัว และเห็นใจผู้อื่น ชีวิตก็จะ
มีความสุขมากขึ้น

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง หลงเหยงกลับมาที่บ้านเหนื่อยจนนอนหลับ
ที่ห้องโถง คุณนายใหญ่ซึ่งเป็นแม่ของหลงเหยงบอกกับอาจู่ซึ่งเป็นแม่บ้านของครอบครัวว่าไม่ต้องปลุก
หลงเหยงเพราะหลงเหยงทำงานทั้งวันจึงอยากให้เค้าได้พักผ่อน ดังตัวอย่าง

อาจู่: ปลุกเจ้าสัวไหมคุณนาย

คุณนายใหญ่: ปล่อยให้รีบซักพักเถอะ คงเหนื่อยมาก

อาจู่: เขาไปทำงานแต่เช้าทุกวัน พอเลิกงาน ก็รีบไปเฝ้า
เมียนจันตีก จะไม่เหนื่อยได้อย่างไร

คุณนายใหญ่: ทำไมลูกชายฉันต้องลำบากขนาดนี้นะอาจู่
ลูกคิดว่าลูกโตแล้ว ดูแลตัวเองได้ แต่สำหรับแม่ ยังไงลูกก็ยัง
เป็นลูก แม่ทนเห็นลูกเป็นแบบนี้ไม่ได้ ถ้าแม่จะทำอะไร เพราะ
แม่รักลูก หลงเหยงอย่าโกรธแม่นะ

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 3)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนเชื่อว่า ความรักระหว่างพ่อแม่กับลูก
ไม่มีวันหมด และไม่มีใครสามารถรักเราโดยไม่มีเงื่อนไขได้เท่ากับพ่อแม่ พ่อแม่ทำทุกอย่างเพราะรักลูก
ของตนเองเพื่อปกป้องลูก ถึงแม้ว่าบางครั้งลูกไม่เข้าใจสิ่งที่พ่อแม่ทำ แต่สุดท้ายด้วยความรักของพ่อ
แม่ที่มีต่อลูกก็แสดงให้เห็นและเข้าใจว่าสิ่งที่ทำทั้งหมดก็เพราะต้องการให้ลูกมีความสุขและ
ความสำเร็จในชีวิต

สรุปได้ว่า คนไทยเชื้อสายจีนโดยเฉพาะผู้หญิงจะมีความอดทนยอมทำทุกอย่างเพื่อคนที่ตัวเองรัก ยอมทนทุกข์ ยากลำบากเพื่อต้องการอยู่กับคนที่รัก และคนไทยเชื้อสายจีนคิดว่าความรักระหว่างพ่อแม่กับลูกไม่มีวันหายไป พ่อแม่ทำทุกอย่างเพราะรักลูก นอกจากนั้น ยังเชื่อว่าสมบัติพัสถานมีวันหมดไป แต่ความรักความหวังดีที่มีให้กับกันจะไม่มีวันหมด ถ้ามีความรักความหวังดีต่อผู้อื่น ชีวิตจะมีความสุขมากขึ้น

3.5.2 ค่านิยมเกี่ยวกับการเชื่อฟังผู้ใหญ่

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง อาตงยอมทำตามคำสั่งของแม่ยายที่ให้แต่งงานกับพี่ไลลูกสาวเจ้าแกโรงสีที่ตลาดทับกฤช ทั้งที่ตนเองรักจันตาซึ่งเป็นลูกจ้างร้านสังฆภัณฑ์ของนางป่วยฮวย ดังนั้น อาตงจึงไปบอกจันตาเรื่องการแต่งงาน ดังตัวอย่าง

อาตง: คีนนี้ยังคงนอนไม่หลับ ถ้าไม่ได้มาลาจันตาคด้วย

ตัวเอง

จันตา: เฮียทำแบบนี้ไม่ดีหรือจะ เกิดใครมาเห็นเขาก็ว่ากัน

อาตง: ช่างเถอะ ใครมันจะเห็นจะพูดยังงี้ก็ช่าง เฮียเป็นคนซี้ตลาด ถ้าเฮียกล้าบอกมาเรื่องของเรา ก็คงไม่ต้องทรมานใจแบบนี้

จันตา: เฮียทำถูกแล้ว ที่ทำสิ่งที่พ่อแม่เลือกให้

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 4)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนลูกหลานต้องเชื่อฟังผู้ใหญ่ ทำตามคำสั่งของพ่อแม่และทำสิ่งที่พ่อแม่เลือกให้ เพื่อตอบแทนบุญคุณของพ่อแม่

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง เพ่ยเพ่ยมาบอกลากับคุณนายใหญ่ว่าเขาอยากกลับบ้าน แต่คุณนายใหญ่บอกเพ่ยเพ่ยว่า เธอกลับบ้านไม่ได้ เพราะเจ้าแกเฮ้งผู้เป็นพ่อส่งเธอมาบ้านมหามงคล เพื่อต้องการให้เป็นเมียใหม่ของหลงเหว่ย ดังตัวอย่าง

เพ่ยเพ่ย: หนูมาขอลากลับบ้าน

คุณนายใหญ่: ไม่ได้นะ เธอกลับไม่ได้

เพ่ยเพ่ย: แต่คุณนาย เจ้าสัวคงไม่พอใจ

คุณนายใหญ่: ก็ช่างเขาไป ที่นี้บ้าน ฉันทันจะให้ใครอยู่ก็ได้

เพ่ยเพ่ย: หนูไม่อยากจะอยู่

คุณนายใหญ่: เพ่ยเพ่ย เธอรู้ใช่ไหม ว่าเจ้าแกเฮ้งพ่อเธอส่งเธอมาที่นี่ทำไม คนจีนมีคำพูดว่า ผู้หญิงสาวแต่งงานให้พ่อแม่ เธอเป็นเด็กดี เธอต้องรู้หน้าที่ว่าต้องทำอะไร

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 5)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนลูกไม่มีสิทธิ์ที่จะเลือกคู่ชีวิตของตัวเองพ่อแม่ตัดสินใจทุกอย่างให้ลูกโดยที่ไม่สนใจความคิดเห็นของลูก พ่อแม่เชื่อว่าสิ่งที่พ่อแม่เลือกให้เป็นเรื่องที่ดีและทำให้ลูกมีอนาคตที่ดี มีความสุข เพราะฉะนั้นลูกต้องทำตามคำสั่งของพ่อแม่จะถือว่าเป็นลูกที่ดีเชื่อฟังผู้ใหญ่

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง คุณนายใหญ่เชิญหลิงหลิงซึ่งเป็นนางเอกจ้าวมาที่บ้าน และถามหลิงหลิงว่า ทำไมถึงทำอาชีพนี้ หลิงหลิงบอกว่าทำตามคำสั่งของพ่อ ดังตัวอย่าง

คุณนายใหญ่: ทำไมถึงมาเป็นจ้าว

หลิงหลิง: ตัวหนูไม่ได้อยากหรอกค่ะ แต่พ่อยากให้ทำ

หนูก็เลยทำค่ะ

คุณนายใหญ่: หนูเป็นคนกตัญญู เชื่อฟังผู้ใหญ่ คนแบบนี้

จะเจริญก้าวหน้า

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 11)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีน ลูกหลานทำตามคำสั่งของพ่อแม่ ไม่ว่าจะเป็นการเลือกอาชีพหรือการแต่งงานก็ตามเพื่อให้พ่อแม่สบายใจ เพราะในความคิดของคนไทยเชื้อสายจีนการเชื่อฟังผู้ใหญ่จะทำให้มีความเจริญก้าวหน้า อย่างเช่น ในละครเรื่อง ด้ายแดง หลิงหลิงทำตามความต้องการของพ่อจึงทำอาชีพเป็นนักแสดงจ้าว ซึ่งคุณนายคิดว่าหลิงหลิงเป็นเด็กเชื่อฟังผู้ใหญ่จะเจริญก้าวหน้า

สรุปได้ว่า ในครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนลูกหลานต้องเชื่อฟังผู้ใหญ่ ทำตามคำสั่งของพ่อแม่และทำสิ่งที่พ่อแม่เลือกให้ ลูกไม่มีสิทธิ์ที่จะเลือกคู่ชีวิตของตัวเองพ่อแม่จะเป็นผู้ตัดสินใจทุกอย่างให้ลูก เพราะในความคิดของคนไทยเชื้อสายจีน ลูกต้องทำตามคำสั่งของพ่อแม่ จะถือว่าเป็นลูกที่ดีและจะเจริญก้าวหน้าในชีวิต

3.5.3 ค่านิยมเกี่ยวกับการศึกษา

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง หลงเหว่ยซึ่งเป็นหัวหน้าของตระกูลหมามงคลคิดว่าคะแนนของปกป้องซึ่งเป็นลูกชายของหลงเหว่ยไม่พอจะไปเรียนต่อเมืองนอก จึงให้ปกป้องเรียนหนังสือเพิ่ม ดังตัวอย่าง

ปกป้อง: คือ ชั้นชั้นเรียนใหม่นะครับพ่อ แล้วมันก็เลย

ยากขึ้น ทีนี้ผมก็ทำข้อสอบไม่ได้เลยครับ

หลงเหว่ย: คะแนนเท่านี้จะไปเรียนต่อเมืองนอกได้ยังไง

ปกป้อง: ผมต้องขอโทษจริง ๆ ครับพ่อ ผมคิดว่าผมคง

ไปไม่ไหวแล้วครับ

หลงเหว่ย: ไม่เป็นไร พ่อเชื่อว่าลูกผมทำดีที่สุดแล้วจริง ๆ

เป็นหน้าที่ของพ่อเอง

ปกป้อง: พ่อหมายถึงยังไงเธอครับ

หลงเหว่ย: พ่อจะจ้างครูมาสอนวิชาให้ จากนั้นไป ทุกเย็น

ลูกต้องเรียนหนังสือเพิ่ม

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 8)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนที่มีฐานะร่ำรวย นิยมให้ลูกหลานมีการศึกษาสูง ถ้าลูกหลานสอบได้คะแนนไม่ดีจะต้องให้เรียนหนังสือเพิ่ม คนไทยเชื้อสายจีนยังนิยมให้ลูกหลานไปเรียนต่อต่างประเทศเพื่อให้ลูกหลานได้รับการศึกษาที่ดีขึ้น เพราะคนไทยเชื้อสายจีนคิดว่าความรู้เปลี่ยนแปลงชะตากรรมของคุณ ดังนั้น ลูกหลานมีความรู้ความสามารถยิ่งขึ้นสามารถทำให้ครอบครัวเจริญรุ่งเรือง

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง หลงเหว่ยบอกกับคุณนายใหญ่ว่า เขาจะพาหลังจากไปฝึกงานที่บริษัท คุณนายใหญ่ดีใจมากที่ได้ยินข่าวนี้ แต่ปกป้องคิดว่าหลังจากหลังยังเด็กอยู่ควรไปเรียนต่อดีกว่า ดังตัวอย่าง

หลงเหว่ย: แม่ครับ เดี่ยวผมจะพาหลังจากไปฝึกงานที่บริษัทของเราครับ

คุณนายใหญ่: ดี ๆ หลังจากเธอจะต้องติดตามใกล้ชิด

ช่วยงานเจ้าสัวดูแลเจ้าสัวอย่าให้พลาดสายตาเลยนะ

หลังจาก: ค่ะ คุณนาย

ปกป้อง: ทำงานเธอครับ หลังจากหลังยังเด็กผมนึกว่าพ่อจะส่งหลังจากให้ไปเรียนกับผมสิ

คุณนายใหญ่: ผู้หญิงแค่อ่านออกเขียนได้ แค่นี้ก็พอแล้ว

จะเรียนอะไรกันหนา ต่อไปก็ต้องแต่งงานดูแลลูกแก้ว

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 12)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในความคิดของคนไทยเชื้อสายจีนดั้งเดิม ผู้หญิงไม่ต้องอ่านหนังสือมากหรือไม่ต้องมีการศึกษาสูง แค่อ่านออกเขียนได้ก็พอ และคิดว่าสุดท้ายผู้หญิงก็ต้องแต่งงานไป การดูแลสามีและลูกเป็นหน้าที่หลักของผู้หญิง ถึงจะเรียนหนังสือสูงแต่ก็ไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง แม่้อยกับหลักซึ่งไปร่วมงานงานแต่งงานในงานเลี้ยงมีแขกคนหนึ่งที่นั่งอยู่โต๊ะเดียวกันพูดว่า ลูกสะใภ้รองของแม่้อยเรียนจบตั้ง ม.ศ. 5 แม่้อยบอกกว่าตั้งใจจะให้เขามาช่วยค้าขายที่ร้าน ดังตัวอย่าง

แขก: ได้ยินมาว่า สะใภ้คนรองแม่ย่อยเรียนจบตั้ง ม.ศ. 5

แม่ย่อย: พิไลหัวดีเรียนเก่ง เกือบได้ไปต่อมหาวิทยาลัย
ด้วย ดิก็พ่อแม่ตัดทานเอาไว้นะ ฉันทก็หวังให้เขาไปช่วยเรื่อง
ค้าขายที่ร้าน พิไลนี่เก่งเรื่องค้าขายแทบไม่ต้องสอนกันเลย

แขก: สะใภ้คนโตแม่ย่อยก็ขยันทำมาหากิน ค้าขายเก่ง
ขยันตัวเป็นเกลียว อธิยาศัยดี เป็นคนมีฝีมือ

แม่ย่อย: คนอย่างมัน ป.4 เรียนจบหรือเปล่ายังไม่รู้เลย รู้
แต่ทำขนมไปวัน ๆ ของง่าย ๆ แบบเนียใครก็ทำได้

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 4)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนบางครอบครัวที่มีฐานะ
ร่ำรวยจะส่งเสริมให้ลูกหลานทั้งชายและหญิงได้รับการศึกษาสูง เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสังคม
ในยุคหลังที่เปิดโอกาสให้ผู้หญิงได้มีส่วนร่วมในบทบาทด้านเศรษฐกิจของครอบครัว และช่วยเป็น
กำลังสำคัญ ทำให้ครอบครัวเจริญรุ่งเรืองมากขึ้น และยังสามารถเลือกทำอาชีพที่ดีและมีเงินเดือนสูง
แต่คนยากจนและไม่มีการศึกษา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างต้องมีชีวิตที่ยากลำบาก

สรุปได้ว่า คนไทยเชื้อสายจีนมีความคิดในด้านค่านิยมเกี่ยวกับการศึกษาสองแบบคือ ถ้าเป็น
ครอบครัวที่มีค่านิยมสืบทอดมาแบบโบราณจะไม่สนับสนุนให้ลูกผู้หญิงมีการศึกษาสูงเพราะคิดว่า
หน้าที่ของผู้หญิงคือเป็นแม่บ้าน ดูแลสามีและลูก ส่วนอีกแบบหนึ่ง คือ ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนที่
มีฐานะร่ำรวย ในปัจจุบันนิยมให้ลูกหลานมีการศึกษาสูงทั้งชายและหญิงเพื่อให้ลูกหลานสามารถ
ช่วยทำการค้าขายของครอบครัวได้ ทำให้ครอบครัวเจริญรุ่งเรือง

บทที่ 4
การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีน
ในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562

การศึกษาภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาคงคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

4.1 ปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีนที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562

4.1.1 ปัญหาครอบครัว

- 1) การมีภรรยามากกว่าหนึ่งคน
- 2) การรักลูกไม่เท่ากัน
- 3) การกำหนดกรอบชีวิตของลูก
- 4) ความขัดแย้งของคนในครอบครัว
- 5) การแบ่งทรัพย์สินมรดก

4.1.2 ปัญหาสังคม

- 1) การดูถูกผู้อื่น
- 2) ปัญหาความยากจน
- 3) การทำผิดกฎหมาย

4.2 แนวทางแก้ไขปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562

4.2.1 การแก้ไขปัญหาคครอบครัว

- 1) ความซื่อสัตย์ต่อกันของสามีและภรรยา
- 2) การให้ความรักและความอบอุ่นต่อลูกอย่างเท่าเทียมกัน
- 3) การให้อิสระในการดำเนินชีวิตของลูก
- 4) การรู้จักให้อภัยกันในครอบครัว
- 5) การจัดการทรัพย์สินมรดกอย่างยุติธรรม

4.2.2 การแก้ไขปัญหาสังคม

- 1) การเคารพและให้เกียรติผู้อื่น
- 2) การขยันประกอบอาชีพ
- 3) การปฏิบัติตามกฎหมาย

ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.1 ปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีนที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562

ปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีน หมายถึง เหตุการณ์หรือสภาวะการณ์ที่เกิดขึ้นและทำให้คนไทยเชื้อสายจีนเกิดความขัดแย้งต่อครอบครัวหรือสังคม ซึ่งละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ได้สะท้อนปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีน ได้แก่ ปัญหาครอบครัวและปัญหาสังคม ดังนี้

4.1.1 ปัญหาครอบครัว

ปัญหาครอบครัว หมายถึง ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับสมาชิกในครอบครัว และก่อให้เกิดความไม่เข้าใจ ทำให้เกิดความวุ่นวายในครอบครัว ปัญหาครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนที่สะท้อนจากละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ได้แก่ การมีภรรยามากกว่าหนึ่งคน การรักลูกไม่เท่ากัน การกำหนดครอบครัวชีวิตของลูก ความขัดแย้งของคนในครอบครัว การแบ่งทรัพย์สินมรดก มีรายละเอียดดังนี้

1) การมีภรรยามากกว่าหนึ่งคน

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง ในห้องสอบสวน นายตำรวจส่งภาพนิภาพรรยาอีกคนของประเสริฐให้คริสสอติตภรรยาของประเสริฐดู คริสบอกว่าเขาไม่เคยรู้จักนิภาพรรยาตั้งตัวอย่าง

สารวัตร: รู้จักผู้หญิงคนนี้ไหมครับ

คริส: ไม่ค่ะ ทำไมฉันต้องรู้จักเขาด้วย

สารวัตร: ก่อนที่คุณประเสริฐจะถูกยิง คุณทราบมั้ยว่า

เขาเพิ่งไปจดทะเบียนสมรสมา

คริส: ทราบค่ะ

สารวัตร: รู้ได้ยังไงครับ

คริส: ก็เขานั้นแหละค่ะเป็นคนบอกเอง ฉันเสียใจมากจน

ต้องบินไปหาลูกทันที

สารวัตร: ก่อนหน้านี้ คุณรู้เรื่องคุณประเสริฐกับภรรยา

อีกคนหรือเปล่า

คริส: ฉันก็เคยได้ยินจากคนอื่นมาบ้าง แต่ไม่อยากจะสนใจ

ทุกอย่างมันเพิ่งชัดเจนตอนได้ยินจากปากของเขา

สารวัตร: แต่เขามีลูกด้วยกันมาตั้ง 20 ปี คุณไม่รู้อะไร

เลยเหรอ

คริส: ก็ฉันไม่อยากจะรู้ คุณจะมาบังคับให้ฉันต้องรู้เหรอ

(เลือดข้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 4)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน มีลักษณะการเลือกคู่ครองที่ยังคงยึดติดกับจารีตประเพณีพ่อแม่จะเป็นผู้เลือกคู่ครองให้กับลูกโดยดูจากฐานะและความเหมาะสม และลูกชายจะต้องปฏิบัติตามเพื่อแสดงถึงความกตัญญู ถึงแม้ขณะนั้นตนเองจะมีผู้หญิงที่รักอยู่แล้วก็ตาม ดังนั้น จึงทำให้บางครอบครัวที่ลูกชายมีหญิงที่ตนเองรักอยู่ก่อนแล้วจึงมีโอกาสที่จะมีภรรยาอีกคนโดยที่ครอบครัวไม่รับรู้ และเมื่อครอบครัวรับรู้ก็กลายเป็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในครอบครัว ดังเช่น ในละครเรื่อง เลือดข้นคนจาง ประเสริฐซึ่งเป็นลูกชายคนโตของตระกูลจิระอนันต์มีภรรยาสองคน คือ นิภาเป็นภรรยาที่ตนเองเลือกแต่พ่อแม่ไม่ยอมรับ และประเสริฐก็มีลูกชายที่เกิดจากนิภา 1 คน ส่วนคริส คือ ภรรยาที่พ่อแม่จัดหามาให้ต่อมาก็มีปัญหาและในที่สุดก็ต้องหย่าร้างกันแต่ยังอยู่บ้านเดียวกันเพราะมีลูกชายซึ่งเป็นหลานชายคนโตของตระกูล หลังจากที่ประเสริฐหย่ากับคริสแล้วก็กลับไปจดทะเบียนสมรสกับนิภา โดยที่คริสไม่เห็นด้วย จึงกลายเป็นสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในครอบครัวของประเสริฐ

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง อาใช้ลูกชายคนโตของแม่้อยและ เป็นสามีของเรณู เมื่อกลับไปเข้ากรมทหารในค่ายที่ตาคลี้ก็ได้พบกับอรรพรรณีลูกสาวนายพล และอาใช้ก็ได้อรรพรรณีเป็นภรรยาอีกคน เมื่อเรณูมาหาอาใช้ที่ตาคลี้เพื่อส่งข่าวเรื่องอาสีน้องชาย อาใช้เสียชีวิตจึงได้พบอาใช้กับอรรพรรณี เรณูสงสัยความสัมพันธ์ของทั้งสองจึงได้สอบถามจากหวาน น้องที่เรณูรู้จักและทำงานอยู่ตาคลี้ ดังตัวอย่าง

เรณู: พี่ถามตามตรง หวานรู้เรื่องเฮียใช้แล้วไหม

หวาน: พี่ หนูไม่รู้

เรณู: ตาคลี้แคบแค่นี้จะไม่รู้ได้อย่างไร เฮียใช้กับลูกสาว

เจ้านายเขาไปถึงไหนต่อไหนแล้วไซ้ไหม บอกพี่มาตามตรง พี่
รับได้เพราะทำใจเอาไว้ตั้งนานแล้ว

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 16)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ชายครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนที่ปรากฏในละคร ยังมีลักษณะแนวคิดแบบคนจีนดั้งเดิม คือ ผู้ชายสามารถมีภรรยาได้หลายคน และผู้หญิงที่เป็นภรรยาต้องยอมรับ อย่างเช่น ในละครเรื่อง กรงกรรม อาใช้ลูกชายคนโตของแม่้อยถึงแม้จะมีเรณูเป็นภรรยาแล้วแต่เมื่อกลับไปอยู่ในค่ายทหารที่ตาคลี้ก็ยังได้อรรพรรณีซึ่งเป็นลูกของนายพลเจ้านายของตนเองเป็นภรรยาอีกคน ในส่วนของเรณูถึงแม้จะรู้ก็ต้องเป็นฝ่ายอดทนทำใจให้ยอมรับไม่สามารถขัดขวางได้ เป็นความไม่เท่าเทียมกันที่เกิดขึ้นในครอบครัว

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง ก็แสดงให้เห็นถึงลักษณะของครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนที่ผู้ชายซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัวมีภรรยามากกว่าหนึ่งคน ด้วยค่านิยมความเชื่อที่ว่า การเพิ่มจำนวนสมาชิกในครอบครัวสามารถสร้างความมั่นคงให้กับครอบครัว เพราะมีคนมาช่วยในการทำมา

หากินเพิ่มขึ้น อย่างเช่น เจ้าสัวหมาตระกูลหมางคลที่มีภรรยาสองคน คุณนายเลี้ยงเงินภรรยาคนแรก และคุณนายใหญ่ภรรยาคนที่สองซึ่งต้องอยู่ร่วมบ้านเดียวกัน ตามธรรมเนียมชาวจีนภรรยาจะต้องให้ความเคารพภรรยาใหญ่ ดังนั้น คุณนายใหญ่จะไม่ได้รับการยกย่องเทียบเท่ากับคุณนายเลี้ยงเงินซึ่งเป็นภรรยาคนแรก เมื่อทั้งสองคนมีลูกชายจึงทำให้เกิดเรื่องราวที่เป็นสาเหตุของความขัดแย้งต่าง ๆ ในครอบครัว

สรุปได้ว่า ค่านิยมในอดีตของครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน คือ ผู้ชายมีความชอบธรรมที่จะมีภรรยาหลายคนเพื่อเพิ่มโอกาสในการมีบุตรชายสืบสกุลและส่วนใหญ่จะอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวใหญ่ ผู้หญิงที่เป็นภรรยาทุกคนต้องเป็นฝ่ายอดทนทุกอย่าง ต้องเชื่อฟังสามีโดยไม่มีข้อโต้แย้ง โดยเฉพาะภรรยาคนรองจะไม่ได้รับการยกย่องจากคนในครอบครัวเท่ากับภรรยาคนแรก นอกจากนั้น การที่พ่อแม่เลือกคู่ครองให้ลูกชาย โดยที่ไม่สนใจว่าลูกมีผู้หญิงที่ตนเองรักอยู่แล้ว อาจเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ลูกชายมีภรรยาเก็บโดยที่ครอบครัวไม่ได้รับรู้ จนเป็นสาเหตุให้เกิดความขัดแย้งขึ้นระหว่างสมาชิกในครอบครัว

2) การรักลูกไม่เท่ากัน

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง อาม่าไปที่บ้านของภัสสรลูกสาวของอาม่าเพื่ออธิบายเรื่องการแบ่งพินัยกรรมของอากง และภัสสรได้พูดระบายความรู้สึกของตนเองที่ไม่ได้รับความรักความเอาใจใส่จากพ่อแม่เท่ากับลูกชาย ดังตัวอย่าง

อาม่า: ม้าอยากอธิบาย ลี้อเข้าใจไหม้ย ว่าป้ามีเหตุผลอะไรถึงแบ่งพินัยกรรมแบบนี้

ภัสสร: ไม่ต้องอธิบายก็ได้ม้า หนูไม่แปลกใจหรอกที่ป้าทำแบบนี้ บ้านเราก็เป็นแบบนี้มาตลอด ม้าจำได้มั้ย แต่ก่อนเวลาบ้านเรากินข้าวด้วยกัน ม้าจะคิบก้ามปูให้แต่อาเฮียสองคน ลูกสาวไม่เคยได้กินของดีหรอก หนูคงโง่เองมั้ง ที่คิดว่าถ้าทำตัวให้เก่ง ไม่ใช่แค่เก่งเท่าเฮียนะ ต้องเก่งกว่าเฮียด้วย แล้วป้ากับม้าจะเห็นหนูอยู่ในสายตาบ้าง แต่วันนี้มันพิสูจน์แล้วม้าว่า หนูคิดผิด ถึงหนูจะทำดีแค่ไหนพยายามแค่ไหน หนูก็ไม่เคยอยู่ในสายตาของป้ากับม้าอยู่ดี

(เลือดข้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 2)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนยังมีความให้ความสำคัญกับลูกชายคนโตมากกว่าลูกสาว ในครอบครัวเพศชายเป็นใหญ่และลูกชายคนโตจะได้รับการเอาใจใส่เลี้ยงดูอย่างดีมากกว่าลูกสาว ดังเช่น เวลารับประทานอาหารร่วมกัน พ่อแม่จะหยิบก้ามปูให้ลูกชายก่อนโดยไม่สนใจลูกสาวเลย แสดงให้เห็นค่านิยมที่ยังคงไว้ตามขนบของคนจีน คือ การ

เป็นลูกชายคนโตที่จะได้รับสืบทอดกิจการต่อจากพ่อแม่ จึงได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างดี ซึ่งค่านิยมดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศและเป็นปมปัญหาระหว่างพี่น้องในครอบครัวจีนอยู่เสมอ จนเป็นสาเหตุของความบาดหมางกันระหว่างพี่น้องและคนในครอบครัว

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กระจกกรรม กล่าวถึง แม่ຍ້อยได้ขอให้พี่สาวลูกสาวเข้าแก๊งโรงสีที่ทับกฤชแต่งงานกันเอาตงลูกชายคนรองของตนและพี่ไไลได้ยื่นข้อเสนอกับแม่ຍ້อยว่า ต้องยกบ้านขายของของแม่ຍ້อยให้อาตงกับพี่ไไล แต่แม่ຍ້อยคิดว่าบ้านขายต้องให้อาใช้ลูกชายคนโตเป็นผู้สืบทอดกิจการ ดังตัวอย่าง

*แม่ຍ້อย: เฮีย ถ้าฉันต้องทำตามที่เขาเรียกร้อง ฉันต้องรู้สึก
ผิดไปจนวันตาย เพราะร้านนี้ยังงี้ ๆ ก็ต้องเป็นของไอ้ใช้ มัน
ลูกคนโต ฉันจะเอาไปให้อาตงได้ยังไง เฮียคิดดู ฉันจะเอา
หน้าที่ไหนไปพบบรรพบุรุษของเฮีย เฮียเข้าใจที่ฉันพูดใช่ไหม
หลักแข็ง: เฮียเข้าใจ เฮียรู้ว่าเธอรักไอ้ใช้มากกว่าลูกอื่น ๆ
เพราะไอ้ใช้ว่านอนสอนง่าย แล้วยังเกิดมาตอนในตอนที่เรายัง
ลำบากอยู่*

(กรรมกรรม, 2562, ตอนที่ 1)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีน พ่อแม่จะให้ความรักและความเอาใจใส่ลูกชายเป็นอย่างมาก บางครอบครัวมีลูกชายคนแรกในช่วงที่ครอบครัวยากลำบากจนต่อมามีฐานะร่ำรวยขึ้น ดังนั้น คนที่ควรจะได้รับสืบทอดกิจการจึงต้องเป็นลูกชายคนโต และยังตั้งความหวังไว้ว่าลูกชายคนโตจะช่วยทำให้กิจการของครอบครัวเจริญรุ่งเรืองเป็นที่พึ่งพิงของพ่อแม่พี่น้องอีกด้วย

สรุปได้ว่า ในครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนพ่อแม่ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับลูกชาย ลูกชายคนโตจะได้รับการเอาใจใส่เลี้ยงดูอย่างดีมากว่าลูกสาว เพราะเป็นผู้ที่จะได้รับสืบทอดกิจการ นอกจากนั้น พ่อแม่ยังตั้งความหวังไว้ว่าลูกชายคนโตจะเป็นที่พึ่งพิงของพ่อแม่พี่น้อง ส่วนลูกสาวเมื่อแต่งงานแล้วจะต้องออกเรือนไปอยู่บ้านสามีและใช้สกุลของสามี จึงเปรียบเทียบคนนอกครอบครัว การให้ความรักความเอาใจใส่ของพ่อแม่ที่มีต่อลูกไม่เท่าเทียมกัน เป็นสาเหตุหนึ่งของปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้องและคนในครอบครัว

3) การกำหนดครอบครัวชีวิตของลูก

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง ขณะที่ยกกันต๋งน้องชายของประเสริฐกำลังทานข้าวอยู่กับน้ำผึ้งผู้เป็นภรรยา ได้เห็นข่าวที่ประเสริฐกลับไปจดทะเบียนสมรสกับนิภาผู้หญิงที่ตัวเองรักก่อนที่จะแต่งงานกับคริสภรรยาคนแรกที่ครอบครัวจัดการให้ น้ำผึ้งจึงถามถึงเหตุผลที่ประเสริฐต้องแต่งงานกับคริสและสุดท้ายต้องเลิกกัน ดังตัวอย่าง

น้ำผึ้ง: นำสงสารนะ เฮียเธอใจร้าย

กรกันต์: ฉันก็เพิ่งรู้เหมือนกัน ว่าเฮียเนี่ยกลับไปคบกับพี่
นิภา เขาเป็นแฟนกันตั้งแต่เรียนมหาวิทยาลัยเลยนะ แล้วก็
เลิกกันเพราะปีกกับม้าเนี่ยจับเฮียแต่งงานกับคริส

น้ำผึ้ง: ถ้าเฮียเธอถูกยิงเพราะเรื่องนี้จริง ๆ เนี่ย ปีกกับม้า
เธอเนี่ยเป็นต้นเหตุ

มาเก่า: ป้า ทำไมอากงกับอาม่าเขาถึงไม่ให้ตัวแปะเลือก
แฟนเองอะ

กรกันต์: เพราะคนจีนเขาถือว่าสะใภ้แต่งงานเข้า
ครอบครัว ดังนั้น พ่อแม่ก็ต้องช่วยเลือก

(เลือดชั้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 7)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนที่ยังยึดถือตาม
ธรรมเนียมดั้งเดิมคือการเลือกคู่ครองเป็นสิทธิ์ของพ่อแม่ที่ต้องจัดการให้ โดยเฉพาะลูกชายคนโต
ที่ต้องรับผิดชอบกิจการของครอบครัวและมีทายาทสืบทอดตระกูล ตลอดจนถึงดูแลพ่อแม่ยาม
แก่เฒ่า ดังนั้น พ่อแม่จะเลือกผู้หญิงที่มีฐานะเท่าเทียมกันและเห็นว่าเหมาะสมเพื่อเข้ามาเป็นสะใภ้ที่ดี
ทำหน้าที่ดูแลสามีและมีทายาทของตระกูลสืบต่อไป ซึ่งในละครเรื่อง เลือดชั้นคนจาง ได้แสดงให้เห็น
เห็นว่า การกำหนดครอบครัวชีวิตให้แก่ลูกโดยเฉพาะเรื่องการเลือกคู่ครอง อาจจะไม่ใช่ว่าสิ่งที่ถูกต้องหรือ
ทำให้ลูกมีความสุขตามที่พ่อแม่คิดไว้เสมอไป เมื่อแต่งงานไปแล้วสามีภรรยาไม่มีความเข้าใจระหว่าง
กันก็ส่งผลทำให้ต้องหย่าร้างกันในที่สุด

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง อาสาลูกชายคนที่สามของแม่ย้อย
หลังจากที่หย่ากับเพียงเพ็ญผู้หญิงที่แม่ย้อยจับคู่ให้แต่งงานโดยที่ตนเองไม่ได้รัก ได้ตัดสินใจบอกกับ
แม่ย้อยถึงเรื่องของตนเองจะไปอยู่เชียงใหม่ ขอไปเริ่มต้นชีวิตใหม่กับจินตาทองสาวที่ตนรัก ซึ่งแม่ย้อย
ไม่ชอบและไม่เห็นด้วยที่อาสาเลือกจินตามาเป็นภรรยา ดังตัวอย่าง

อาสา: ม้า หนูว่าหนูจะไปเชียงใหม่คืนนี้ หนูมากราบลาแม่

แม่ย้อย: แกว่าอะไรนะ

อาสา: หนูตัดสินใจแล้วม้า หนูไม่มีทางเลือกอื่นแล้ว หนู
ขอทำในสิ่งที่หนูอยากทำบ้างได้ไหมม้า

แม่ย้อย: พุดอะไรของแกบ้าไปแล้วหรือ

อาสา: หนูว่าหนูจะไปแล้วไม่กลับมาอีกแล้วม้า

แม่ย้อย: เพราะอีผู้หญิงคนนั้นมันขี้มึง เพราะมันขี้มึง

แม่ย้อย: มึงอยากมีเมียใช้ไหมอาสา มึงจะเอาใครก็ได้ แต่

ต้องไม่ใช่ฉันนี่ ไม่ใช่ฉันนี่

อาชา: ม้า ม้าเล็กทำร้ายหนูสักที่ได้ไหม ที่ผ่านมา ม้า
จัดแจงชีวิตหนู จัดแจงชีวิตลูกทุกคน แล้วม้าก็รู้ว่าม้าเจ็บปวด
กับผลของมันมากแค่ไหน แต่ม้าเคยรู้ใหม่ ว่าลูก ๆ ทุกคนเขา
เจ็บกว่าม้าอีก ตั้งแต่เกิดมานะม้า ม้าปั่นหนูให้เป็นอย่างที่ม้า
อยากให้เป็น แต่ถึงวันนี้แล้วม้า หนูขอชีวิตของหนูคืนได้ไหม
หนูโตแล้วม้า หนูขอชีวิตหนูคืน หนูขออะม้า

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 17)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า การเลี้ยงดูลูกของครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนคือ
ลูกจะได้รับการอบรมให้เชื่อฟังพ่อแม่และให้ความเคารพผู้ที่อาวุโสกว่า ดังนั้น พ่อแม่จะเป็นผู้กำหนด
กรอบการดำเนินชีวิตให้กับลูกทั้งในด้านการศึกษา อาชีพ และการแต่งงาน และลูกมีหน้าที่ทำตาม
คำสั่งโดยที่พ่อแม่ไม่ได้รับรู้ถึงความรู้สึกของลูก หวังเพียงแต่ให้ลูกเป็นอย่างที่พ่อแม่ ต้องการ โดยที่
ไม่ได้รับรู้ว่าการอบรมดำเนินชีวิตที่พ่อแม่กำหนดให้จะส่งผลให้ลูกมีความรู้สึกเจ็บปวดและไม่มี
ความสุขในชีวิต จนสุดท้ายเมื่อลูกพยายามออกนอกกรอบเลือกเส้นทางชีวิตของตนเอง หากพ่อแม่
ไม่ได้เปิดโอกาสในการรับฟังลูกด้วยความเข้าใจกัน พ่อแม่ก็จะมีความรู้สึกผิดหวังและเสียใจต่อการ
ตัดสินใจของลูก

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง หลงเหว่ยลูกชายคนโตของคุณนายใหญ่
รู้เรื่องที่คุณนายใหญ่บังคับให้เพยเพย มาเป็นภรรยาของตนเอง จึงโกรธคุณนายใหญ่และบอกให้
คุณนายใหญ่อย่ามายุ่งกับเขาอีก ดังตัวอย่าง

หลงเหว่ย: แม่รู้เรื่องทุกอย่าง แล้วแม่ก็เป็นคนสั่งเจ้าแก่เฮ้ง
จัดการคนรักเก่าของเพยเพย จดหมายเพยเพยเขียนไว้ก่อน
ตาย เขาสารภาพทุกอย่างแล้ว ผมไม่ยอมเชื่อเลย แม่ทำได้
ยังไง แม่พรากเพยเพยกับคนรักของเขา บังคับให้เขาเป็นเมีย
ผม บังคับให้มีลูกให้กับผม แม่ทำได้ยังไง

คุณนายใหญ่: แม่ทำเพื่อลูกนะ

หลงเหว่ย: สั่งฆ่าคนเนี่ยหรือ

คุณนายใหญ่: แม่ก็ให้มันเล็กยุ่งกับเราเท่านั้นเอง แม่ทำ
เพื่อลูกนะหลงเหว่ย

หลงเหว่ย: เหมือนกับที่แม่ฆ่าลูกของซูซีไซ่ใหม่ ไซ่ใหม่แม่
แม่ฆ่าลูกผมไซ่ใหม่ ผมถามว่าไซ่ใหม่ เรื่องแล้ว ๆ ทั้งหมดนี้ทำ
เพื่อผมไซ่ใหม่

คุณนายใหญ่: แม่ไม่ได้ฆ่าใคร แต่แม่ไม่ยอมให้มันมา
ทำร้ายหลงเหวย ถ้าแม่จะฆ่าเธอ แม่ก็จะฆ่า จะถือว่าแม่แล้ว
ยังไงก็ได้ แต่แม่ทำเพราะรักลูกนะ

หลงเหวย: แม่ก็ไม่ต้องมารักผม ไม่ต้อง พอ เลิกทำเพื่อ
ผมสักที ผมไม่ต้องการให้แม่มาดูแลปกป้องผมอีกแล้ว

คุณนายใหญ่: หลงเหวย ๆ แม่รักลูก

หลงเหวย: ความรักกับหัวใจของแม่ มันรัดคอผมจน
หายใจไม่ออกแล้ว สักวันผมก็ต้องตายเพราะความหวังดีของ
แม่ พอเถอะแม่ ผมทนไม่ไหวแล้ว อย่ามายุ่งกับผมอีก ไม่ว่า
เรื่องอะไรทั้งนั้น

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 8)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า การที่พ่อแม่ตัดสินใจทุกอย่างแทนลูก จัดการชีวิตของ
ลูกให้เป็นไปตามที่คาดหวัง โดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของลูก เพราะคิดว่าสิ่งที่ตนเองทำเกิดจากความ
รักและความปรารถนาดีต้องการให้ลูกได้มีชีวิตที่ดี จนบางครั้งสิ่งที่พ่อแม่ทำก่อให้เกิดผลกระทบต่อ
หลายคนที่ต้องเข้ามาเกี่ยวข้องกับเรื่องราวต่าง ๆ จนบางคนต้องเสียชีวิต เมื่อลูกได้รับรู้สิ่งที่เกิดขึ้นจึง
ทำให้เกิดความอึดอัดใจ เสียใจ และกลายเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว

สรุปได้ว่า การกำหนดกรอบชีวิตของลูกเป็นปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นในครอบครัวคนไทยเชื้อ
สายจีน คือ ลูกต้องทำตามที่พ่อแม่ต้องการโดยไม่มีโอกาสแสดงความรู้สึกหรือความต้องการที่แท้จริง
ของตนเอง ดังนั้น พ่อแม่จะดูแลจัดการให้กับลูกทั้งในด้านการศึกษา อาชีพ และการแต่งงาน ลูกมี
หน้าที่ทำตามคำสั่ง จนทำให้ลูกรู้สึกอึดอัดใจ และกลายเป็นปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นในครอบครัว

4) ความขัดแย้งของคนในครอบครัว

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง คริสอดีตภรรยาของประเสริฐ
เมื่อได้รู้ว่าเขาไปจดทะเบียนสมรสกับนิภาคนรักเก่า ด้วยความโกรธคริสจึงหิบบั่นใส่กระเป๋าแล้วไป
ที่บ้านของนิภา เมื่อไปถึงได้พบกับประเสริฐทั้งสองจึงเกิดการทะเลาะกัน ดังตัวอย่าง

ประเสริฐ: คริส

คริส: คุณทำแบบนี้กับฉันได้อย่างไร

ประเสริฐ: คริส ใจเย็น ๆ ก่อนนะ วางปืนลง

คริส: ไม่ต้องมาพูดอะไรทั้งนั้น ฉันไม่ยอมฟังสิ่งที่คุณพูด
ฉันเป็นเมียคุณ นอนอยู่ข้างคุณมายี่สิบกว่าปี คุณแอบนอกใจ
มานอนกับผู้หญิงคนอื่น ฉันทนได้ แต่ถ้าฉันยังอยู่ คุณจะ
จดทะเบียนสมรสใหม่ไม่ได้

ประเสริฐ: คริส ผมขอร้องแล้วนะ ใจเย็น ๆ วางปืนลงก่อน

คริส: นีร์รักกันมากใช้มัย ตายกันเถอะ

(เลือดชั้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 7)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนดั้งเดิม ยกย่องให้เพศชายเป็นใหญ่ ผู้ชายที่เป็นสามีสามารถมีภรรยาได้หลายคนเพื่อเพิ่มสมาชิกและผลิตทายาทให้ตระกูล ส่วนภรรยาต้องเคารพสามี ดูแลสามีและลูกหลาน ผู้หญิงในฐานะภรรยาจึงต้องยอมรับและเคารพการตัดสินใจทุกเรื่องของสามีแม้จะไม่เห็นด้วยก็ตาม ดังนั้น จึงไม่ค่อยเห็นการขัดแย้งกันระหว่างสามีกับภรรยาในเรื่องการมีภรรยาหลายคน แต่ในสังคมปัจจุบันเปิดโอกาสให้ผู้หญิงได้รับการศึกษาสูงขึ้นมีบทบาทในการทำงาน บทบาทในสังคมมากขึ้น และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ของครอบครัวมากขึ้น จึงทำให้ภรรยามีความกล้าที่จะแสดงให้สามีรับรู้ว่าตนเองไม่พอใจที่สามีไปมีผู้หญิงคนอื่นในขณะที่ตนเองยังอยู่ ถือว่าเป็นการไม่ให้เกิดภัยกันเป็นสิ่งที่ภรรยายอมรับไม่ได้ ดังนั้น การที่สามีมีผู้หญิงอื่นจึงเป็นปัญหาที่นำไปสู่ความขัดแย้งของสามีภรรยา ดังเช่นในละครเรื่อง เลือดชั้นคนจาง คริสเมื่อรู้ว่าประเสริฐกลับไปจดทะเบียนกับนิภาคนรักเก่าที่เคยเรียนมาด้วยกันจึงโมโหและเกิดการทะเลาะกันกับประเสริฐ

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดชั้นคนจาง กล่าวถึง งานสวดศพของประเสริฐ ภัสสรผู้เป็นน้องสาวกับคริสอดีตภรรยา ทั้งสองคนตกเป็นผู้ต้องสงสัยว่ามีส่วนพัวพันในคดีการฆาตกรรมประเสริฐ เมื่อพบกันทั้งสองคนจึงได้กล่าวโทษกันเองว่าเป็นคนยิงประเสริฐตาย ดังตัวอย่าง

*ภัสสร: ช่วงนี้เธออาจจะเหนื่อยหน่อย ตำรวจคงเพิ่งเลี้ยง
ไปที่เรื่องนี้เรื่องเมียน้อยเมียหลวงมันดูเป็นแรงจูงใจให้คนใน
ครอบครัวทำร้ายกันได้*

*คริส: แต่ฉันไม่คิดว่าเป็นเรื่องนี้นะ เหยื่อของเธอเป็นผู้ชาย
ที่ดี ถึงฉันจะตกใจที่เขามีอีกบ้าน แต่ตอนอยู่ด้วยกัน เขาให้
เกียรติฉัน แล้วก็รักลูกมาก ยิ่งรู้ว่าเขาเพิ่งไปจดทะเบียนสมรส
กับผู้หญิงคนอื่น ฉันคงโง่มากถ้าไปฆ่าเขาช่วงนี้*

ภัสสร: เธอร้อนตัว

*คริส: ส่วนเธอก็กำลังกลบเกลื่อนและเบี่ยงเบนประเด็น
เธอคิดว่าเรื่องผัว ๆ เมีย ๆ มันความมากพอที่จะดึงขึ้นมากลบ
ความโลภที่ทำให้พี่น้องฆ่ากันเพื่อชิงมรดกใช้มัย*

(เลือดชั้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 5)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนที่มีฐานะ มักมีธุรกิจของครอบครัวที่ให้ลูกหลานทำร่วมกัน เรียกว่า ระบบกงสี เป็นระบบการดำเนินธุรกิจครอบครัวที่ถือว่า

เป็นระบบพื้นฐานของการดำเนินธุรกิจและการค้าของชาวจีนมาแต่ช้านาน มีลักษณะของอุดมการณ์ในการดูแลกิจการที่ไม่ให้ผลประโยชน์ตกไปเป็นของคนนอก มีทรัพย์สินกองกลางที่ใช้ร่วมกัน โดยหลักการแล้วมักจะมีพ่อหรือพี่ชายคนโตเป็นผู้บริหารสูงสุดมีอำนาจในการตัดสินใจ เมื่อลูกหลานต่างคนต่างมีครอบครัวของตนเอง มีการแบ่งผลประโยชน์ทางธุรกิจ ส่วนใหญ่จะให้ลูกชายคนโต สืบทอดกิจการและมรดกมากกว่าลูกหลานคนอื่น จึงเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้พี่น้อง ลูกหลานในครอบครัวมีความขัดแย้ง ไม่เข้าใจและไม่เชื่อใจกันจนเกิดเรื่องราวปัญหาต่าง ๆ ในครอบครัว

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง เมื่อแม่ย้ายกลับมาที่ร้านค้าของตนเองในตลาด ได้พบเรณูภรรยาของอาใช้ลูกชายคนโตมาช่วยงานอยู่ในร้าน แม่ย้ายซึ่งไม่เคยยอมรับเรณูเป็นสะใภ้จึงไม่พอใจไล่เรณูออกไปจากร้าน พร้อมทั้งแสดงความรังเกียจที่เรณูเคยทำงานเป็นโสเภณีอยู่ในบาร์มาก่อน ดังตัวอย่าง

แม่ย้าย: อีเรณู ใครใช้มีงมาช่วยในร้านกู

เรณู: หนูมาช่วย

แม่ย้าย: ออกไปเลยนะ มีงไปอยู่ที่ของมีง แล้วมีงอย่ามา

สลดเสียดในร้านกู

อาซา: ม้า ม้าใจเย็น ๆ นะ ค่อย ๆ คุยกันม้า ซ้อเขามาช่วย ม้าดูแลเนี่ย ข้าวของเป็นระเบียบขึ้นตั้งเยอะ

แม่ย้าย: ซ้อ ใครซ้อมีงอีซา

อาซา: ก็ซ้อเขาเป็นเมียของตัวเฮีย ก็ต้องเป็นซ้อไซ้ใหม่ม้า

แม่ย้าย: มันเป็นแค่อีตัว อีนางบำเรอ มันเป็นนางบำเรอของพี่ชายมีง มันไม่ใช่สะใภ้กู แล้วมันก็ไม่ใช่พี่สะใภ้มีง มีงเล็กเรียกว่ามันเป็นซ้อได้แล้ว แล้วมีงบอกใครกับใครนะ ว่ามันไม่ใช่สะใภ้เรา บ้านเราจะไม่มีสะใภ้แบบนี้เด็ดขาด

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 1)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนให้ความสำคัญกับการเลือกคู่ครองที่ต้องมีฐานะเหมาะสมเกื้อกูลกัน ดังนั้น พ่อแม่จะนิยมจัดการให้ลูกชายของตัวเองแต่งงานกับผู้หญิงที่มีการศึกษาและมาจากครอบครัวที่มีหน้ามีตา เป็นลูกหลานของคนที่ตนเองรู้จักมาเป็นลูกสะใภ้เพราะเชื่อว่าสามารถช่วยส่งเสริมให้ครอบครัวและวงศ์ตระกูลเจริญมากขึ้น แต่ถ้าลูกชายแต่งงานกับผู้หญิงที่พ่อแม่ไม่ได้เลือกให้ ผู้หญิงที่มาจากครอบครัวมีฐานะยากจน เป็นคนที่พ่อแม่ไม่เคยรู้ที่มาเลยว่าเป็นใคร ก็จะไม่ยอมรับเป็นลูกสะใภ้และไม่ให้อยู่ร่วมบ้านเดียวกันและเกิดปัญหาความขัดแย้งกันระหว่างแม่กับลูกสะใภ้

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง พิไลได้พบกับเรณูในงานแต่งงานของ อาสาลูกชายคนที่สามของแม่ย้อย พิไลไม่ชอบเรณูเพราะคิดว่าเรณูแย่งอาใช้ไปทำให้ตนเองต้อง แต่งงานกับอาตงน้องชายอาใช้ ดังนั้น เมื่อพบกันก็จะมีการพูดจากระทบกระทั่งกันเสมอ ดังตัวอย่าง

เรณู: พี่ใช้เอาไหม

พิไล: เนี่ยพูดจริง ๆ นะฉันคงต้องเรียนกับซ้อเรณูเค้าบ้างแล้ว

เรณู: เอาซิไม่ยากหรอก แค่อั่งตั้งใจและอดทนเท่านั้นเอง

พิไล: ของคาว ซ้อก็ถนัดเหมือนกันนี่

เรณู: ก็ได้ทั้งความและหวานแหละ ของแบบนี้มันก็ต้อง

ควบคู่กันไป บางคนถนัดแต่หวานพอทำคาวก็หวานจนเลียน

คนกินไม่ลงก็มี ของแบบนี้มันต้องแยกแยะให้ออก

พิไล: น่าสนใจดีนี่

เรณู: ถ้าวันทหลังอยากเรียนทำของคาว พี่สอนให้ก็ได้นะ

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 8)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ปัญหาของครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนที่พบอีก ประการ คือ ความขัดแย้งระหว่างพี่สะใภ้กับน้องสะใภ้ อย่างเช่น เรณูกับพิไลที่มีความขัดแย้งกัน จากการที่อาใช้พาเรณูกลับมาในฐานะภรรยา ทั้งที่เคยรักกับพิไลมาก่อนและพิไลก็คาดหวังว่าตนเอง จะได้เป็นสะใภ้ใหญ่ของครอบครัว แต่กลายเป็นว่าตนเองต้องแต่งงานกับอาตงและเป็นสะใภ้รอง พิไล จึงเกิดความโกรธนี้ไว้ในใจและทุกครั้งที่พบกับเรณูก็จะมีอาการพูดจากระทบกันตลอดเวลา

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง ชาญซัยสามีของเหมยฟางลูกสาวคน สุดท้องของคุณนายใหญ่บอกกับคุณนายใหญ่ว่า ที่หลงเหยยถูกยิงเพราะหยางซุน แต่เหมยซิงคิดว่า หยางซุนเป็นสามีของเจียเฟิงซึ่งเป็นน้องสาวคนละแม่ของหลงเหยยจึงไม่น่าจะเป็นคนที่ว่าจ้างให้ มือปืนมายิงหลงเหยย ดังตัวอย่าง

คุณนายใหญ่: จริงหรือเนี่ย

ชาญซัย: จริงครับคุณแม่ ผมได้ยินมากับหูได้เห็นมากับ

ตาเลยครับ คึ้นนั้น พี่หยางซุนให้อาชายทำอะไรสักอย่างหนึ่ง

แล้วหลังจากเกิดเรื่อง อาชายก็หายหัวไปเลย ไม่มีใครเจออีก

เลยครับ

เหมยซิง: แต่ฉันไม่เชื่อ พี่น้องกันแท้ ๆ ต่อให้ทะเลาะกัน

ยังไงก็น่าจะถึงฆ่าแกงกัน

เหมยฟาง: พี่เหมยซิง พี่น้องอะไรกัน พี่เจียเฟิงเขาเป็น

ลูกแม่ใหญ่ ส่วนพี่หยางซุนก็เป็นผัวเขา จะว่าไปเนี่ยเราก็ไม่มี

อะไรเกี่ยวข้องกับกันสัณนิค

หม่ยซิง: ย้งงเขาก็็เป็นลูกอาปา เป็นสายเลือดเดียวกับเรา

คุณนายใหญ่: ไซ่ ถึงแม้วจะคนละแม่แต่ย้งงก็สายเลือด

เดียวกัน ได้ทำกันแบบเนี้ยมันเกินไบนะ

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 4)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน โดยเฉพาะในครอบครัวขนาดใหญ่ที่พ้อมีภรรยาหลายคนและมีลูกกับภรรยาแต่ละคน ซึ่งถึงแม้จะเป็นพี่น้องกันแต่หากเกิดจากคนและแม่ก็อาจจะมี ความขัดแย้งเกิดขึ้นในระหว่างพี่กับน้องได้ ส่วนใหญ่เกิดจากเรื่องของผลประโยชน์ในทรัพย์สินของตระกูลที่ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนจะสืบทอดให้กับลูกชายมากกว่าลูกสาว ดังนั้น จึงเป็นสาเหตุให้พี่น้องทะเลาะกันจนกลายเป็นความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัว เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของตนเอง

สรุปได้ว่า ครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนที่มีลักษณะเป็นครอบครัวขนาดใหญ่มีฐานะดี มีธุรกิจของครอบครัวที่สืบทอดต่อกันมา มักจะมีปัญหาความขัดแย้งเกิดขึ้นในครอบครัว ซึ่งสาเหตุของปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการแสดงความรักความเอาใจใส่ลูกไม่เท่ากันให้ความสำคัญลูกชายมากกว่าลูกสาว การเลือกคู่ครองของลูกที่ไม่เป็นไปตามความต้องการของพ่อแม่ ลูกสะใภ้ไม่ได้รับการยอมรับอย่างเท่าเทียมกัน และการแบ่งทรัพย์สินระหว่างลูกชายกับลูกสาวไม่เท่ากัน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างสมาชิกในครอบครัว

5) การแบ่งทรัพย์สินมรดก

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง ทนายความได้ให้ลูกหลานของ อากงทุกคนมานั่งพร้อมหน้าพร้อมตากันในวันเปิดพินัยกรรมของอากงหัวหน้าตระกูลจิระอนันต์ที่ได้ทำไว้ก่อนที่จะเสียชีวิต และทนายได้บอกอากงได้ยกทรัพย์สินให้กับภรรยาและลูกโดยที่ลูกชายทุกคนและหลานชายคนโตได้รับมรดกเท่ากัน คือ หุ่น 25 เปอร์เซ็นต์ของโรงแรม ส่วนลูกสาวได้ส่วนแบ่งเป็นเงินจำนวน 200 ล้านบาท ดังตัวอย่าง

ทนายความ: ข้าพเจ้า นายสุกิจ จิระอนันต์ ขอทำพินัยกรรมไว้ว่า เมื่อข้าพเจ้าถึงแก่กรรมแล้ว ให้จัดการทรัพย์สินของข้าพเจ้าที่จะกล่าวดังต่อไปนี้ 1. บ้านจิระอนันต์พร้อมที่ดินและพันธบัตรรัฐบาลมูลค่า 20 ล้านบาทให้ต่อจากนางปราณี จิระอนันต์ ภรรยาของข้าพเจ้า 2. หุ่นของบริษัทจิระอนันต์ โฮเต็ล จำกัด จำนวน 25% ให้ต่อจากนายประเสริฐ จิระอนันต์ ลูกชายคนโตของข้าพเจ้า 3. หุ่นของบริษัท จิระอนันต์ โฮเต็ล จำกัด จำนวน 25% ให้ต่อจากนายเมธ จิระอนันต์

ลูกชายของข้าพเจ้า 4. หุ้นของบริษัท จิรนนันดา โฮเต็ล จำกัด
จำนวน 25% ให้ต่อจากนายกรกันต์ จิระอนันต์ลูกชายของ
ข้าพเจ้า 5. หุ้นของบริษัท จิรนนันดา โฮเต็ล จำกัด จำนวน
25% ให้ต่อจากนายภูมิภัทร จิระอนันต์หลานชายของข้าพเจ้า
6. เงินสดในบัญชีส่วนตัวของข้าพเจ้าจำนวน 200 ล้านบาท
ให้ต่อจากนางภััสสร สุริยาไพโรจน์ลูกสาวข้าพเจ้า

อี: ม้าผมบริหารโรงแรมมายี่สิบกว่าปี ทำไมม้าไม่ได้หุ้น
เลยละครับ

นายความ: เรื่องนี้เป็นการตัดสินใจของคุณสุกิจครับ
ผมเองก็ไม่อาจทราบความคิดของท่านได้

(เลือดขันคนจาง, 2561, ตอนที่ 1)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนยังมีระบบชายเป็นใหญ่
ให้ความสำคัญกับลูกชายและหลานชายคนโตมากกว่าลูกสาว ผู้หญิงจึงมักถูกจำกัดสิทธิ์จากครอบครัว
เพราะตามธรรมเนียมคนจีนลูกสาวที่แต่งงานแล้วไม่ได้ใช้นามสกุลของพ่อแม่กลายเป็นคนนอกตระกูล
จึงถูกแบ่งแยกจากการเป็นสมาชิกในครอบครัวของพ่อแม่ไปเป็นสมาชิกในครอบครัวของสามี การแบ่ง
ทรัพย์สินของตระกูลส่วนใหญ่จึงมอบให้กับลูกชายและหลานชายคนโตเป็นผู้สืบทอด อย่างเช่นตระกูล
จิระอนันต์ ที่อาจยกหุ้นธุรกิจของบริษัท จิรนนันดา โฮเต็ล จำกัด ให้กับลูกชายและหลานชายคนโต
ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกัน และเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาของความแย้งระหว่างพี่น้อง
ที่ต้องทะเลาะกัน เกี่ยวกับทรัพย์สินมรดก

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง เหม่ยฟางน้องสาวคนเล็กของหลงเหว่ย
คิดว่าตนเองกับเหม่ยซิงก็เป็นลูกสาวของอาป้า แต่ทำไมจึงไม่ได้รับสมบัติของตระกูลเท่าเทียมกับ
หลงเหว่ย ดังตัวอย่าง

เหม่ยซิง: ตอนเธอสองคนแต่งงานกัน อาป้าก็ให้เงินรับ
ไปก้อนใหญ่ พวกเขาไม่ทำให้มันงอกเงยเองต่างหาก

เหม่ยฟาง: อีเงินแค่นั้นเลยหรอก มันเทียบได้ไหม กับพี่
หลงเหว่ยได้ไป ฉันทกับพี่ก็เป็นลูกเหมือนกันนะพี่เหม่ยซิง แล้ว
เราได้อะไรบ้าง ทุกอย่างก็ต้องตกไปเป็นพี่หลงเหว่ยไปหมด

หลงเหว่ย: ก็ธรรมเนียมมันเป็นแบบนี้ สมบัติของ
ตระกูลสืบทอดให้ลูกชาย

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 6)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในยุคปัจจุบันก็ยังคงมี

ความคิดที่ยึดถือตามแบบดั้งเดิม คือ ให้ความสำคัญกับลูกชายมากกว่าลูกสาว ครอบครัวจึงแสดงความรัก การดูแลเอาใจใส่ ตลอดจนการแบ่งทรัพย์สินมรดกให้กับลูกชายมากกว่าลูกสาว และสถานะของลูกสาวเมื่อแต่งงานไปแล้วก็กลายเป็นคนของตระกูลอื่น พ่อแม่จึงแบ่งมรดกให้ตามสมควรเพื่อการใช้ชีวิตในครอบครัวใหม่ สิ่งเหล่านี้จึงทำให้เกิดความรู้สึกถึงความไม่เท่าเทียมและเป็นปัญหาความขัดแย้งของครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนที่ยังพบเห็นได้ในทุกยุคสมัย อย่างเช่น ในละครเรื่อง ด้ายแดง ที่เหมยฟางพูดกับเหมยซิงและหลงเหว่ยว่า ทั้งเหมยฟางและเหมยซิงเป็นลูกของอาป้าเหมือนพี่หลงเหว่ยแต่ทำไมทรัพย์สินทุกอย่างจึงต้องตกเป็นของพี่หลงเหว่ยคนเดียว

สรุปได้ว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนหลายครอบครัวยังมีระบบชายเป็นใหญ่ให้ความสำคัญกับลูกชายและหลานชายมากกว่าลูกสาว ผู้หญิงจึงมักถูกจำกัดสิทธิ์จากครอบครัว สิ่งเหล่านี้จึงทำให้เกิดความรู้สึกถึงความไม่เท่าเทียม และเป็นปัญหาความขัดแย้งของครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนที่ยังพบเห็นได้ในทุกยุคสมัย ถึงแม้ยุคหลังเริ่มเปิดโอกาสให้ผู้หญิงได้ออกไปสู่สังคมภายนอกมากขึ้น ผู้หญิงเริ่มมีบทบาทในการตัดสินใจของครอบครัว หลายคนมีบทบาทช่วยทำงานในธุรกิจของครอบครัว แต่การแบ่งทรัพย์สินของตระกูลก็ยังยึดถือแบบเดิม จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัวเกี่ยวกับการแย่งชิงมรดกระหว่างลูกหลานของตระกูล

4.1.2 ปัญหาสังคม

ปัญหาสังคม คือ สถานการณ์ที่ไม่สอดคล้องกับค่านิยมเป็นไปในทางไม่ดี ไม่พึงปรารถนา เบี่ยงเบนไปจากภาวะปกติ และปทัสถานสังคม ปัญหาที่เกิดขึ้นคุกคามอันตรายเสียหายแก่สังคมและมีผลกระทบต่อผู้คนจำนวนมากในสังคม ปัญหาสังคมที่สะท้อนจากละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ได้แก่ การดูถูกผู้อื่น ปัญหาความยากจน และการทำผิดกฎหมาย ดังนี้

1) การดูถูกผู้อื่น

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึงแม่ย้อยเชื่อว่าเรณูภรรยาของอาใช้ต้องทำของใส่เพื่อทำให้อาใช้หลงรัก ดังนั้น จึงมาที่บ้านหลังโรงสีที่เรณูกับอาใช้อาศัยอยู่ เพื่อหาหลักฐานและจะได้ใช้ในการขับไล่ให้เรณูออกไปจากชุมชนแสง เพราะแม่ย้อยไม่ยอมรับเรณูเป็นสะใภ้เนื่องจากเรณูเคยทำงานเป็นโสเภณีมาก่อน ดังตัวอย่าง

*หลักเซ่ง: อาย้อย ลือเมตตาอี่ได้ใหม่ คิดว่าอี่เป็นลูกสะใภ้
คนหนึ่งของลือไม่ได้เลยเธอ*

แม่ย้อย: ไม่ได้ หมูหมาไก่ฉั่นยังมีเมตตามากกว่าอี่นี้เลย

*หลักเซ่ง: อาย้อย ลือเปิดใจยอมรับอี่บ้างได้ไหมละ ลือ
อย่าเอาแต่อคตินักเลย*

*แม่ย้อย: เฮีย อี่นี้มันเข้ามาบ้าน มันตั้งใจหลอกหลวงแต่ต้น
มันหวังว่าจะกอบโกย มันคิดว่าเราโง่ เหมือนควาย ไม่ทันมัน*

หลักแข็ง: อาย้อย ลื้อลื้อออกจากบ้านให้มาที่นี้เนี่ย อี้ก็
มา แล้วอี้ก็ทำมาหากินของอีเองได้ ลื้อเองก็เห็นอยู่ ลื้อเองจะ
เอาอะไรอีล่ะ

แม่้อย: เฉดหัวมันไปให้ออกจากชุมแสงนั้นแหละ ที่ฉฉ
ต้องการ

เรณู: ม้า ม้าตัดสินหนู แค่ว่าหนูไม่ใช่สะใภ้ที่ม้า
เลือก เพราะว่าหนูจน หนูไม่มีการศึกษา หนูเป็นลูกจ้าง
ทำงานที่ต่ำตม แต่หนูก็เป็นคนนะม้า แต่หนูก็เป็นเมียของ
ลูกม้า หนูรู้ว่าหนูต่ำต้อย หนูจะไม่เรียกร้องอะไรเลย แต่ขอให้
หนูได้พึ่งใบบุญ อาศัยใบบุญของเดียวกับม้า ขอหนูได้อยู่กับคน
ที่หนูรักได้ไหมคะ

แม่้อย: มึงไม่ต้องมาเรียกกูม้าหรือกนะ มึงอะต่อแหล
คนอย่างกนะ ลองได้เกลียดใครแล้วนะ ตายก็ไม่ต้องมาเผาผี
กันหรือ

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 4)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในสังคมโดยทั่วไปถือว่า อาชีพโสเภณีคืออาชีพที่
ต่ำต้อย ผู้หญิงที่มีอาชีพนี้จะถูกประทับตราถูกโดยสังคมส่วนใหญ่ว่าเป็นหญิงหาเงิน เป็นคนเลว
เป็นคนมีฐานะยากจนและไม่มีการศึกษา หากใครมีญาติพี่น้องหรือคนในครอบครัวเป็นผู้หญิงโสเภณี
ถือว่าเป็นเรื่องเสื่อมเสียมากและไม่เป็นที่ยอมรับของครอบครัว อย่างเช่น ในละครเรื่องกรงกรรม
แม่้อยที่ถูกและเกลียดซึ่งเรณูที่เคยมีอดีตเป็นโสเภณี ถึงแม้เรณูจะพยายามทำความดี ขยันอดทนแต่
แม่้อยก็ยังไม่ยอมรับเป็นสะใภ้

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง แม่้อยได้พบเจ้าหมื่นนี้เจ้าของร้าน
สังฆภัณฑ์กับจันทาลูกจ้างที่หน้าร้าน แม่้อยจึงพูดกับจันทาว่าเป็นแค่ลูกจ้าง ดังนั้น อย่ามายุ่งกับ
อาซาลูกชายของตนเองอีก ดังตัวอย่าง

แม่้อย: แกเองไซ้ใหม่ ที่สารระแนซ้อนท้ายจักรยาน
ลูกชายฉฉเมื่อวานเนี่ย หน้าตาก็พอใช้ได้นะ แต่ถ้าจะใช้จจริต
มารยมาล่อเพราะหวังที่จะจับเนี่ย ไปใช้กับผู้ชายคนอื่นอย่า
มายุ่งกับลูกชายฉฉ อินนี้แค่ลูกจ้างสะเออะนะมึง

เจ้าหมื่นนี้: อาย้อย จะมาซื้ออะไรหรือ

แม่้อย: ไม่ได้มาซื้อของ มาด่าคนเฉย ๆ

เจ้าหมื่นนี้: แล้วเด็กอ้วมันไปทำอะไรให้ลื้อ

แม่ย่อย: นี่กำลังจะบอกว่าไม่ได้รู้เห็นเป็นใจกันใช่ไหม ถ้าอย่างนั้นก็ดี จะรีบดำได้ไม่ต้องไว้หน้ากันเลย ลี้อดูเลอบรมสั่งสอนสันดานลูกจ้างลือมันให้เยอะ ๆ นะ มันตักน้ำใส่กะโหลกชะโงกดูเงาตัวเองให้มาก ๆ มันจะได้สำนึกว่าตัวมันเป็นใคร ถ้าจะเที่ยวร่ำหวานแสนห้ำจากผู้ชายแล้วก็มีผู้หญิงหากินดี ๆ นี่เองอะ

เจ้หม่ยนี้: อายย่อย

แม่ย่อย: อาหม่ยนี้ฉันยังถือว่าเราบ้านใกล้เรือนเคียงกันนะ ยังจะต้องมองหน้ากันไปอีกนาน ถ้าคิดว่าเราจะต้องมองหน้ากันไปอีกนานเนี่ย ไล่อีนี่มันออกจากชุมแสง ไม่งั้นก็เอาโซ่มาล่ามมันไว้ซะ มันจะไม่ต้องไปร่ำหวานลูกชายฉันอีก

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 6)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน การเลือกคู่ครองของลูกต้องได้รับการยินยอมจากพ่อแม่ และส่วนใหญ่พ่อแม่จะเลือกผู้หญิงที่มีฐานะเหมาะสมกันเพราะเชื่อว่าจะช่วยส่งเสริมกันในการสร้างครอบครัว หากมีฐานะต่ำกว่าจะทำให้ครอบครัวต้องเหนื่อยยากจึงไม่ได้รับการยอมรับเป็นลูกสะใภ้ ดังเช่นในละครเรื่อง กรงกรรม แม่ย่อยคิดว่าจันทาแค่เป็นลูกจ้างมีฐานะยากจน จึงห้ามจันทาไม่ให้คบหากับอาชาลูกชายตนเอง

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง คุณนายใหญ่ไม่ยอมให้เหมยชิงซึ่งเป็นลูกสาวแต่งงานกับอาปิกคนขับรถของหลงเหว่ย เพราะคุณนายใหญ่คิดว่าอาปิกเป็นคนจน มีแต่ตัวไม่สามารถทำให้เหมยชิงมีชีวิตที่สุขสบาย ดังตัวอย่าง

คุณนายใหญ่: ไม่นะ แต่งกันไม่ได้นะ ทำไมจะต้องรีบร้อน

แต่งงานด้วย

หลงเหว่ย: จะรีบร้อนอะไร เหมยชิงอายุไม่น้อยแล้วนะ

แม่ สมควรจะมีครอบครัวได้แล้ว

คุณนายใหญ่: นี่ก็ให้ท้ายกันเหลือเกินนะ นี่ไม่รักน้องหรือไง ถึงได้เสือกใส่ไล่ส่งไปลำบากอย่างเนี่ย ส่วนแกเนี่ยกลัวจะไม่ได้ตักถังข้าวสารหรือไง

อาปิก: ผมไม่เคยอยากได้เงินของใคร ถ้าคุณหนูกับผมได้แต่งงานกัน ผมจะดูแลคุณหนูเอง

คุณนายใหญ่: แกมีปัญญาอะไร ทุกวันนี้ก็มีแต่ตัว บ้านที่
จะคุ้มกะลาหัวยังไม่มีเลย แกจะมาดูแลลูกสาวฉันได้ยังไง

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 7)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนพ่อแม่เป็นคนตัดสินใจเรื่องการแต่งงานของลูกทั้งลูกชายและลูกสาว และจะเลือกคนที่มีการศึกษาและมีฐานะใกล้เคียงกัน เพื่อหวังว่าเมื่อลูกแต่งงานแล้วจะมีความสุขสบาย หากเป็นลูกสาวก็จะได้ทำหน้าที่ในการสืบทายาทที่ดีให้กับตระกูลของสามีต่อไปและจะไม่ยอมรับคนที่ฐานะยากจน หรือไม่มีการศึกษาเพราะคิดว่าเมื่อลูกแต่งงานไปแล้วจะต้องลำบากและไม่มีความสุข

สรุปได้ว่า คนที่ทำงานเป็นลูกจ้าง คนฐานะยากจน และผู้หญิงที่ทำอาชีพเป็นผู้หญิงโสเภณี ถือว่าเป็นคนที่มีฐานะต่ำต้อยในสังคมและมักจะโดนดูถูกจากคนที่มีฐานะร่ำรวยกว่า ดังนั้นหากครอบครัวใดก็ตามที่มีลูกหลานหรือคนในครอบครัวเข้าไปเกี่ยวข้องกับจะถูกกีดกันไม่ได้รับการยอมรับให้เข้ามาร่วมอยู่ในครอบครัวเพราะคิดว่าเมื่อลูกแต่งงานไปแล้วจะลำบากและไม่มีความสุข นอกจากนี้ ยังสร้างความเสื่อมเสียชื่อเสียงให้กับครอบครัวด้วย

2) ปัญหาความยากจน

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง อาณัติลูกชายของประเสริฐไปขอกับโรงพยาบาลเรื่องการแบ่งชำระค่าใช้จ่ายการรักษาบิดาผู้เป็นแม่ เพราะไม่มีเงินเพียงพอที่จะจ่ายค่ารักษาพยาบาล ดังตัวอย่าง

เจ้าหน้าที่: สวัสดีค่ะ ติดต่อเรื่องอะไรคะ

ฉี: คือ ฉันอยากปรึกษาเรื่องการแบ่งชำระค่าใช้จ่ายในการรักษาของคุณแม่ค่ะ

เจ้าหน้าที่: ปกติถ้าคนไข้มีปัญหาเรื่องชำระค่ารักษานะคะ สามารถทำเรื่องขอม่อนชำระได้นะคะ แต่ถ้ายังชำระไม่ครบทางโรงพยาบาลอาจจะไม่อนุญาตให้เข้าแอดมิทในครั้งต่อไปนะคะ

ฉี: ครับ ขอขอบคุณครับ

(เลือดข้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 13)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนผู้ชายทำหน้าที่ผู้นำและเป็นเสาหลักของครอบครัวในการหารายได้เลี้ยงครอบครัว หากครอบครัวใดก็ตามที่ผู้นำครอบครัวเสียชีวิตลงก็อาจจะประสบปัญหาหารายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในครอบครัว อย่างเช่น อาณัติเมื่อประเสริฐถูกยิงตาย ก็ทำให้ทั้งอาณัติและบิดาผู้เป็นแม่ต้องเดือดร้อน เพราะไม่มีเงินใช้จ่ายในครอบครัว ประกอบกับบิดาต้องเข้ารักษาตัวในโรงพยาบาลซึ่งต้องใช้เงินค่ารักษาจำนวนมาก จึงทำให้

ครอบครัวต้องเดือดร้อน

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึงติมเพื่อนที่ทำงานในบาร์บอกกับเรณูว่าตัวเองต้องมาทำอาชีพเป็นผู้หญิงขายบริการที่ตาคลี้ก็เพราะความยากจนของครอบครัวทำให้ต้องไปยืมเงินแม่ยายและถูกแม่ยายโกงจนครอบครัวต้องแตกแยก ดังตัวอย่าง

เรณู: แล้วที่พี่บอกว่าพี่ต้องมาที่นี่เพราะเขา มันคืออะไรพี่

ติม: แม่กูป่วยหนัก พ่อกูก็เลยไปกู้เงินอียัยมารักษาแม่ เราก้ไปซื้อของในร้านมันให้ลูก ๆ ได้กินได้ใช้ ให้พ่อกูเนี่ยพิมพ์ลายนิ้วมือบนกระดาษขาว พ่อกูไม่รู้หนังสือเขียนไม่ออกอ่านไม่ได้ ก็ทำตามที่มีมันบอกไป พอแม่กูตาย มันก็เอากระดาษแผ่นนั้นวิ่งแจ้งความต่อตำรวจ บอกว่าพ่อกูเอาที่กับบ้านจำนองให้กับมัน สุดท้ายทั้งที่ทั้งบ้านก็หลุดจำนองเพราะขาดส่ง มันไล่กูออกจากบ้าน พี่น้องก็แยกกันอยู่คนละที่ละทาง บ้านแตกสาแหรกขาด กูต้องอดมื้อกินมื้อ จนกูตัดสินใจมาที่นี่ กูถือว่าคนที่ทำให้กูต้องมีชีวิตแบบนี้ ก็คืออียัยคนเดียว

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 1)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ปัญหาความยากจนเป็นปัญหาที่มีอยู่ทั่วไปในสังคม โดยเฉพาะคนที่ไม่มีการศึกษา ไม่รู้หนังสือจึงไม่สามารถเลือกทำอาชีพที่มีรายได้สูง บางครอบครัวต้องกู้เงินจากนายทุนเงินกู้เพื่อนำมาเลี้ยงครอบครัวและถูกเอาเปรียบจนทำให้เสียทรัพย์สิน ส่งผลให้เกิดปัญหาครอบครัวต้องแตกแยก ต่างคนต่างต้องดิ้นรนหาเลี้ยงชีพ และด้วยความยากจน การศึกษาน้อย จึงทำให้ผู้หญิงบางคนตัดสินใจทำอาชีพขายบริการเพื่อหารายได้เลี้ยงตนเอง อย่างเช่น ในละครเรื่อง กรงกรรม ติมครอบครัวต้องแตกแยกเพราะพ่อไปกู้เงินจากแม่ยายซึ่งออกเงินกู้และให้ทำสัญญาจำนองที่ดินโดยที่พ่อของตนเองไม่รู้หนังสือ จนทำให้บ้านและที่ดินตกไปเป็นของแม่ยาย และติมต้องมาประกอบอาชีพนี้

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง หงกจู้พ่อเลี้ยงของหลิงหลิงทำงานอยู่ในคณะจีวไต้หล้า ได้พูดกับหลิงหลิงว่า เขาอยากให้หลิงหลิงมีอนาคตที่ดี ไม่ต้องมีชีวิตยากลำบากอดมื้อกินมื้อเหมือนตอนนี้ ดังตัวอย่าง

หงกจู้: หลิงหลิง คนจนอย่างเรา ใช้ชีวิตอดมื้อกินมื้อ

ลำบากตรากตรำ มีกินไม่มีกินบ้างก็นับว่าดีแล้วนะ

พ่อก็เลยลืม ไม่ได้สนใจเลยว่า ชีวิตกับอนาคตข้างหน้า

ของลูกจะเป็นยังไง

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 11)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า คนจีนที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยในระยะแรกมีฐานะยากจน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง เกษตรกร และค้าขาย ต้องทำงานหนัก ต่อสู้กับความยากลำบาก แต่ด้วยนิสัยของคนจีนที่ขยัน อดทนในการทำงาน มีความมุ่งมั่นตั้งใจทำมาหากิน และรู้จักเก็บออม จึงทำให้มีฐานะที่ดีขึ้นในรุ่นลูกหลาน

สรุปได้ว่า ปัญหาความยากจนเป็นปัญหาที่มีอยู่ทั่วไปในสังคม สำหรับคนไทยเชื้อสายจีนที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยระยะแรก ส่วนใหญ่ต้องทำอาชีพรับจ้าง เกษตรกร และค้าขายเพื่อหาเงินเลี้ยงชีพตนเอง มีชีวิตที่ยากลำบาก จึงตั้งใจทำงานเพื่อหารายได้เลี้ยงครอบครัวและสร้างฐานะให้เป็นปีกแผ่นมั่นคง

3) การทำผิดกฎหมาย

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง เมธน้องชายของประเสริฐเมื่อรู้ว่า คริสคือคนที่ทำให้พิมภรรยาที่ตนเองรักมากฆ่าตัวตายเพราะเสียใจที่ต้องแท้งลูก จึงไปหาคริสที่ย่องง และตั้งใจจะยิงคริสให้ตาย ดังตัวอย่าง

เมธ: รู้แล้ว ว่ามีวางยาเมียกู มีงทำพิมทำไม

คริส: เมธรู้ตั้งแต่เมื่อไหร่

เมธ: ก็ตั้งแต่วันที่พี่ชายกูตายไป

คริส: เมธ ฉันขอโทษนะ ฉันไม่ได้ตั้งใจจริง ๆ ฉันไม่คิด

เลย ว่าพิมจะฆ่าตัวตาย

เมธ: เธอไม่คิดว่าพิมจะฆ่าตัวตาย แล้วเธอวางยาให้พิม

แท้งอะ มันได้หรือ

คริส: ขอโทษ ฉันขอโทษ

เมธ: เธอฆ่าลูกของเรา เธอฆ่าพิม มีงตายซะเถอะ

(เลือดข้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 16)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในครอบครัวถึงแม้จะเกี่ยวข้องเป็นพี่น้องหรือญาติกันก็ตาม เมื่อเกิดปัญหาความขัดแย้งระหว่างกันก็สามารถที่จะทำร้ายกันได้โดยไม่คิดว่าสิ่งที่ตัวเองทำจะเป็นเรื่องที่ทำผิดกฎหมายและไม่ได้คิดถึงผลกระทบที่จะตามมา อย่างเช่นในละครเรื่อง เลือดข้นคนจาง คริสที่ใส่ยาให้พิมภรรยาของเมธกินจนแท้งลูกและเป็นเหตุให้เสียใจจนฆ่าตัวตาย หรือเมธที่รู้ว่าคริสทำให้พิมต้องตายจึงต้องการฆ่าคริสเพื่อแก้แค้น โดยที่ไม่ได้นึกถึงผลที่จะตามมาจากการทำผิดของตนเอง

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึงตำรวจพบตุ๊กตาที่เตี้ยลูกชายคนเล็กของภัสสรซ่อนกล่องเพื่อแอบถ่ายเหม่เหม่ไว้ แล้วส่งเป็นของขวัญให้เหม่เหม่ซึ่งเป็นลูกพี่ลูกน้องของเตี้ย แต่เตี้ยไม่ยอมรับ ดังตัวอย่าง

สารวัตร: สรุบทให้ตุ๊กตาเขาไป เพราะตั้งใจจะแอบถ่าย

เขาหรือ

เตี้ย: เปล่านะครับ

สารวัตร: ทีเตี้ยปฏิเสธเนี่ย ไม่คิดว่าตำรวจจะเจอคลิป
แอบถ่ายในโทรศัพท์เราจริง ๆ หรือ ทีไม่เข้าใจเลยเตี้ย ทีจริง
เรื่องแอบถ่ายมันไม่เกี่ยวอะไรกับคดีเลยนะ แต่เราก็ยังโกหก
แล้วไอ้ที่พูด ๆ มาทั้งหมดเนี่ย ทีจะเชื่อได้ไง

เตี้ย: เออ ผมแอบถ่ายเขา ผมแอบป็นเขาบ้านเขาเพราะ
จะเข้าไปเปลี่ยนแปลงตกล้อง ผมพูดความจริงหมดแล้ว เชื่อผม
ไหมล่ะ แล้วตอนผมบอกว่าเข้าไปแล้วเจอเหม่เหม่ถือปืน
เชื่อผมกันมั้ยน่ะ

(เลือดชั้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 12)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า เด็กในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนที่มีฐานะร่ำรวย จะพบปัญหาที่เกิดขึ้นคือ พ่อแม่ทำงานหนักจนไม่มีเวลาอยู่กับลูกและอบรมสั่งสอนลูก คุณครูก็ให้ทำ ในสิ่งที่ถูกต้อง ปล่อยให้ลูกใช้ชีวิตอย่างอิสระ จนเกิดมีพฤติกรรมและการกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องและ สิ่งนั้นยังเป็นเหตุเชื่อมโยงพัวพันไปสู่เหตุการณ์ร้ายแรงที่ตนเองไม่ทันได้คาดคิด อย่างเช่น เตี้ยแอบป็น เข้าไปในบ้านของเมธเพื่อเปลี่ยนแปลงในกล้องที่ซ่อนไว้ในตุ๊กตาสำหรับแอบถ่ายเหม่เหม่ ซึ่งเป็นการ กระทำที่ไม่ถูกต้อง และยังเป็นกรเข้าไปในช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ฆาตกรรมประเสริฐพอดิ จึงเป็น เหตุให้พัวพันกับการเป็นผู้ต้องสงสัยโดยไม่รู้ตัว

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง เหม่ชิงน้องสาวของหลงเหว่ยบอกกับ หลงเหว่ยว่า หยางซุนน้องเขยของหลงเหว่ยไม่ได้จ้างวานฆ่าหลงเหว่ย แต่มีความผิด ฐานทำร้าย ร่างกาย ดังตัวอย่าง

เหม่ชิง: พี่หยางซุนไม่โดนข้อหาจ้างวานฆ่า แต่ก็มี

ความผิด ฐานทำร้ายร่างกายอยู่ดีค่ะ

ซูซี: แล้วก็ยังไงต่อ

เหม่ชิง: ต้องรอศาลตัดสินแล้วก็รอลงอาญา

หลงเหว่ย: นึกไม่ถึงจริง ๆ ญาติกันแท้ ๆ

คุณนายใหญ่: คนเราก็ออย่างนี้แหละ ต่อให้เป็นพี่น้อง
คลานตามกันออกมา ถ้าเอาความต้องการตนเองเป็นใหญ่ มัน
ก็ทำได้ทั้งหมดนั่นแหละ โบราณก็ถึงได้ว่า รู้หน้าไม่รู้ใจ

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 5)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า เมื่อมีความขัดแย้งเรื่องผลประโยชน์เกิดขึ้นในครอบครัว ถึงแม้จะเป็นพี่น้องกันหรือเป็นญาติกันก็อาจจะก่อให้เกิดปัญหาทำร้ายกันเพื่อแย่งชิงผลประโยชน์นั้นมาเป็นของตนเอง ดังเช่นในเรื่อง ด้ายแดง ที่หยางซุนสามีของเจียเฟิงน้องสาวคนละแม่ของหลงเหว่ยไม่พอใจที่หลงเหว่ยจะเข้ามาบริหารกิจการโรงสีของตระกูลหมางคลซึ่งตอนนี้นั้นตนเองดูแลอยู่ จึงจ้างคนให้มาทำร้ายหลงเหว่ย

สรุปได้ว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนส่วนใหญ่เป็นครอบครัวขยายมีลูกหลานอยู่รวมกันหลายรุ่นและมีธุรกิจของตระกูลที่ทำร่วมกัน จึงมีโอกาที่จะเกิดปัญหาความขัดแย้ง ผิดใจกันระหว่างพี่น้องและเครือญาติในเรื่องของทรัพย์สินและผลประโยชน์ทางธุรกิจ จนกลายเป็นเหตุรุนแรงกระทำผิดกฎหมายโดยการทำร้ายร่างกายหรือรุนแรงจนทำให้เสียชีวิต ทำให้ครอบครัวไม่มีความสุข

4.2 แนวทางแก้ไขปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562

แนวทางแก้ไขปัญหา หมายถึง การหาวิธีทางออกของปัญหา การทำให้เกิดสภาพตามที่คาดหวังการปรับเปลี่ยนกระแสนสังคมในแต่ละยุคสมัยย่อมมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคมทั้งในด้านวิถีการดำเนินชีวิต ค่านิยมของคนในสังคม และส่งผลต่อครอบครัวและสัมพันธภาพของคนในครอบครัวด้านต่าง ๆ จนอาจจะกลายเป็นปัญหาความขัดแย้ง ดังนั้น จึงต้องมีการหาแนวทางการปรับตัวและจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อให้ทุกคนสามารถดำเนินชีวิตในครอบครัวและสังคมได้อย่างมีความสุข สำหรับแนวทางแก้ไขปัญหาของครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนที่ปรากฏในละครโทรทัศน์ พ.ศ. 2561-2562 มี 2 ด้าน ได้แก่ การแก้ไขปัญหาคู่ชีวิต และการแก้ไขปัญหาสังคม ดังนี้

4.2.1 การแก้ไขปัญหาคู่ชีวิต

การแก้ปัญหาคู่ชีวิต หมายถึง การที่บุคคลในครอบครัวสามารถจัดการกับความขัดแย้งระหว่างสมาชิกในครอบครัวด้วยความเข้าใจกันจนทำให้ทุกคนใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันได้ แนวทางการแก้ปัญหาคู่ชีวิตที่สะท้อนจากละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ได้แก่ ความซื่อสัตย์ต่อภรรยา การให้ความรักและความอบอุ่นต่อลูกอย่างเท่าเทียมกัน การให้อิสระในการดำเนินชีวิตของลูก การรู้จักให้อภัยกันในครอบครัว การจัดการทรัพย์สินมรดกอย่างยุติธรรม ดังนี้

1) ความซื่อสัตย์ต่อกันของสามีและภรรยา

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึงอาใช้สามีของเรณูได้เคยนอกใจไปมีผู้หญิงคนอื่น เมื่อประสบอุบัติเหตุต้องรักษาตัวภรรยาใหม่ไม่เคยเข้ามาช่วยเหลือดูแลเลย เรณูจึงที่ทำหน้าที่ดูแลอาใช้เป็นอดีด้วยความรักความซื่อสัตย์ที่มีต่อสามีจนอาใช้หายป่วย อาใช้รู้สึกผิดที่ตนเองเคยนอกใจทำให้เรณูเสียใจ เมื่อหายป่วยก็กลับมาใช้ชีวิตอยู่กับเรณูด้วยความรักความเข้าใจและความซื่อสัตย์ต่อกัน ดังตัวอย่าง

อาใช้: หนูดีใจไหม

เรณู: ถ้าเป็นเมื่อก่อน หนูคงกระโดดกอดพี่จูบพี่แล้ว
แหละ เมื่อก่อนหนูคิดว่า น่าจะมีแค่ทะเบียนสมรสที่จะผูกมัด
พี่ไว้กับหนูได้ แต่ตอนนี้หนูรู้แล้วว่ามันไม่ใช่

อาใช้: ต่อให้ไม่มีกระดาษสองแผ่นนี้ พี่ก็ไปไหนไม่รอด
จากเรณูอยู่แล้ว หัวใจของพี่ อยู่กับเรณูตลอดเวลา รั้ม้ย

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 19)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ไม่ว่าจะเกิดปัญหาใดก็ตาม หากสามิภรรยา มีความ
ซื่อสัตย์ต่อกัน ยอมรับในตัวตนของกันและกัน ต่างฝ่ายต่างพร้อมพร้อมที่จะให้โอกาสในแก้ไขและ
ปรับตัวด้วยความเข้าใจกัน ก็จะสามารถผ่านพ้นปัญหาต่าง ๆ ได้ และกลับมาใช้ชีวิตร่วมกันด้วยก็จะ
ทำให้อยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง หลงเหยงบอกชูชี่ว่า เขารักชูชี่คนเดียว
ถึงแม้ชูชี่จะกลับไปอยู่ที่ฮ่องกงและเขาไม่เคยลืมชูชี่เลย และตอนที่หลงเหยงถามว่าชูชี่กลับมาอยู่
ด้วยกันกับลูกไหม และชูชี่ก็ตกลงที่จะกลับมาด้วยความรักและความเข้าใจที่มีต่อกัน ดังตัวอย่าง

หลงเหยง: ผมไม่เคยลืมคุณชูชี่ คุณเป็นผู้หญิงคนเดียวที่
ผมรัก และจะรักตลอดไป ผมอยากอยู่กับคุณ รักและดูแลคุณ
จนกว่าเราจะตายจากกัน แต่ที่ผมไม่รับปากเดวิด เพราะผมยัง
เป็นหลงเหยงคนเดิม มีแม่คนเดิม อยู่บ้านหลังเดิม บ้านที่คุณ
ไม่เคยมีความสุขเลย แต่ผมก็ทิ้งมันไปไม่ได้ ถ้าผมจะพาคุณ
กลับมา ผมต้องมั่นใจว่าผมจะได้ทำให้คุณมีความสุขอีกครั้ง
ผมรักคุณนะชูชี่ ผมจะไม่มีวันต้องทำให้คุณร้องไห้อีกละ

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 12)

หลงเหยง: คุณไม่คิดจะกลับมาอยู่กับลูกเหรอ

ชูชี่: นี่คุณชวนฉันเหรอคะ

หลงเหยง: ผมไม่กล้าชวนหรอก ผมเป็นตัวช่วยนะชูชี่ คุณ
อาจจะมีความสุขเลยก็ได้

ชูชี่: จริงค่ะหลงเหยง ที่ผ่านมามันไม่ดีเพราะคุณพ่อคุณแม่
คิดว่ามันไม่ดี ถ้าคุณพ่อคุณแม่ของคุณไม่เชื่อหมอดูและทำกับ
คุณเหมือนคนปกติ เรื่องบ้า ๆ ทั้งหมดนี้ก็จะไม่เกิด

ชูชี่: หลงเหยง ฉันไม่เคยเชื่อเลยนะคะว่าคุณคือตัวช่วย
ฉันจะอยู่ที่นี้และพิสูจน์ให้คุณเห็นเองค่ะ

หลงเหว่ย: ที่นี้ แล้วแม่ผมล่ะ คุณไม่โกรธแม่ผมแล้วหรือ
 ชูชี: ฉันทึ่งจะเข้าใจท่านก็วันที่ฉันเป็นแม่นี่ล่ะคะ แม่
 ทุกคนต้องรักลูกของตัวเองอยากให้ลูกได้สิ่งที่ดีที่สุด มี
 ความสุขที่สุด ที่ผ่านมาแม่คุณอาจจะทำเกินไปบ้างแต่วันนี้แ
 น่าสงสาร ฉันไม่คิดจะโกรธเคืองท่านแล้วค่ะ

หลงเหว่ย: ขอบคุณมากนะชูชี ขอบคุณมาก

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 14)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน สามิภรรยาบางคู่ที่ต้อง
 แยกกันอยู่ อาจมีสาเหตุมาจากทัศนคติและความเชื่อของพ่อแม่ และการไม่ยอมรับผู้หญิงที่ลูกชายเลือก
 มาเป็นภรรยาจนทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งในครอบครัวเป็นเหตุให้ต้องแยกทางกัน แต่ถ้าทั้งสอง
 ฝ่ายยังมีความรัก ความไว้วางใจและซื่อสัตย์ต่อกัน พร้อมทั้งจะอธิบายความรู้สึกระหว่างกันอย่าง
 ตรงไปตรงมา และทำความเข้าใจอย่างเป็นเหตุเป็นผลในสิ่งที่เกิดขึ้น ก็จะทำให้จัดการกับปัญหาต่าง ๆ
 ได้อย่างถูกต้อง และสามารถกลับมาใช้ชีวิตคู่ได้ต่อไป

สรุปได้ว่า การขาดความซื่อสัตย์ เป็นปัญหาสำคัญที่ก่อให้เกิดความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน
 จนกลายเป็นสาเหตุของปัญหาความขัดแย้งกันของสามิภรรยา และคนในครอบครัว ดังนั้น
 การแก้ปัญหาความขัดแย้ง คือ ทั้งสามิและภรรยาต้องเคารพและยอมรับในบทบาทของกันและกัน
 ชีวิตสมรสที่มีความสุขควรอยู่กันอย่างเปิดเผยทั้ง 2 ฝ่าย มีความรัก ความเข้าใจ ความซื่อสัตย์จริงใจ
 ซึ่งกันและกัน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยให้สามิภรรยาสามารถผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ และใช้ชีวิต
 อยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

2) การให้ความรักและความอบอุ่นต่อลูกอย่างเท่าเทียมกัน

ละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง สมาชิกในสมาชิกครอบครัวจิระอนันต์
 ทุกคนมารวมกันที่บ้านของอากงและรับประทานอาหารร่วมกันอย่างพร้อมตา อาม่าคิ่บักให้ภัสสร
 ลูกสาวพร้อมกล่าวคำขอโทษ ดังตัวอย่าง

อาม่า: กุ้งตัวนี้ ม้าให้อาสร ให้คนเดียว ไม่แบ่งใคร

ม้าขอโทษนะ

ภัสสร: ยิ้มทั้งน้ำตา

อาม่า: ขอโทษนะ

(เลือดข้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 18)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนจะให้ความสำคัญต่อ
 ลูกชาย ดังนั้น การรับประทานอาหารส่วนใหญ่พ่อแม่จะคิบอาหารให้กับลูกชาย ในเรื่องเลือดข้น
 คนจาง ภัสสรได้แสดงให้เห็นความพยายามของตนเองที่เป็นลูกสาวคนเดียวในบ้าน และพิสูจน์

ให้เห็นว่าเธอสามารถทำหน้าที่ทุกอย่างได้ไม่แพ้ลูกชาย ดังนั้น ในตอนจบของเรื่องอามาจึงปฏิบัติต่อภัสสรเช่นเดียวกับที่เคยปฏิบัติต่อลูกชาย การกระทำของอามาจึงเป็นสัญญาณเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงในครอบครัวที่พ่อแม่พึงปฏิบัติต่อลูกอย่างเท่าเทียมไม่ว่าชายหรือหญิงซึ่งสิ่งนี้จะ เป็นพื้นฐานสำคัญที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคนในครอบครัวและทำให้ทุกคนในครอบครัวรับรู้ถึงความรักและความอบอุ่นที่เกิดขึ้น

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง แม่ຍ້ອຍคุยกับอาตงลูกชายคนรองเรื่อง พิไลผู้หญิงที่กำลังจะแต่งงานกับอาตง และอยากให้อาตงเข้าใจว่าแม่รักลูกทุกคน ดังตัวอย่าง

แม่ຍ້ອຍ: ตง ม้าก็อยากจะคุยอะไรกับแกเรื่องพิไล เหมือนกันแหละ สิ่งที่ม้าจะพูดเนี่ย ม้าอยากให้เองเข้าใจไป ด้วยเลยว่า เป็นเพราะม้ารักแก รักลูกพวกเราทุกคนนี้แหละ ขนาดที่ยังไม่ได้แต่งงานเป็นสามี ม้าก็รู้ได้แล้วแหละ อิงก คิด จะได้ฝ่ายเดียว ม้าก็กลัวระบบกงสีบ้านเราจะปั่นป่วนไปหมด

อาตง: ม้า ถ้าม้าไม่แน่ใจมั้ยยกเลิกงานไปสิ

แม่ຍ້ອຍ: แต่ถ้าพิไลมันไม่ได้เป็นอย่างที่ม้าคิด ม้าก็อาจจะ ขยับขยายไปทำอย่างอื่น ร้านนี้คงจะยกให้มันอย่างที่เราอยาก ใวันนั้นแหละ ตง เป็นแม่คนมันไม่ถ่วงนะเว้ย นอกจากต้องเลี้ยง ลูกให้มันเป็นคนดี มีการศึกษา มันก็ต้องเลี้ยงมันให้ที่สุด มี ทรัพย์สินเงินทองก็ต้องแบ่งปันส่วนให้ยุติธรรม เวลาญาติตาย ไปกูจะได้นอนตายตาหลับ ไม่มีใครเอากูไปดำเนินทาลับหลัง มึงเข้าใจที่กูพูดใช่ไหม

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 3)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนที่มีลูกหลายคน พ่อแม่ ต้องให้ความรักและความอบอุ่นแก่ลูกทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน สอนให้ลูกเป็นคนดี ให้ลูกทุกคนได้รับการศึกษา มีการจัดแบ่งทรัพย์สินให้ลูกอย่างยุติธรรมไม่ลำเอียงต่อลูกคนใด ก็จะทำให้สายสัมพันธ์ของคน ในครอบครัวมีความแน่นแฟ้น มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันนำความสุขมาให้แก่คนในครอบครัว

สรุปได้ว่า การแสดงออกที่ชัดเจนในความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูกเป็นเรื่องสำคัญ ครอบครัวที่ ให้ความรักความอบอุ่นแก่ลูกทุกคนอย่างเท่าเทียมกันจะก่อให้เกิดสายสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น โดยเฉพาะ ในครอบครัวขนาดใหญ่ที่ลูกหลานอยู่รวมกันหลายคน อย่างเช่น เรื่องเลือดข้นคนจางที่อามาแสดงให้เห็นถึงความรักที่มีต่อภัสสรซึ่งเป็นลูกสาว และเรื่อง กรงกรรม ที่แม่ຍ້ອຍแสดงให้เห็นถึงความรักที่มีต่อ ลูกชายทั้งสี่คนอย่างเท่าเทียมกัน จึงทำให้ลูกทุกคนมีความผูกพันกัน พร้อมทั้งจะให้ความช่วยเหลือกัน เมื่อเกิดปัญหา

3) การให้อิสระในการดำเนินชีวิตของลูก

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึงแม่ย่อยได้เห็นว่าอาตงกับบุญปลูกสองคนรักกัน ถึงแม้ว่าบุญปลูกเป็นลูกจ้างทำงานที่ร้าน แม่ย่อยก็ยอมรับให้สองคนแต่งงานกัน ดังตัวอย่าง

แม่ย่อย: ม้าไม่ได้โกรธแกสองคนหรอกนะ ออกจากดีใจ
ด้วยเข้าไป ที่สุดท้ายแล้ว แกก็ได้เลือกคู่ชีวิตได้ด้วยตัวของแก
เอง ตง แกสองคนต้องอยู่กันไปอีกนานนะ ดูแลกันและกันให้
ดี ๆ รักษาหัวใจกันให้เหมือนกับวันแรกที่เรารักกัน ผิดพลาด
อะไรยังไงอะก็สั่งสอนกันได้นะ ม้ารู้ว่า แกสองคนจะไม่มีวัน
หลงเดินทางผิดแน่ ๆ แต่จะต้องสั่งสอนแล้วทำให้บ้านแม่จริม
รุ่งเรืองยิ่งขึ้น

อาตง: ครับ ม้า

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 19)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า การที่พ่อแม่กำหนดเส้นทางชีวิตของลูกจากพื้นฐานความคิดว่าสิ่งที่พ่อแม่เลือกให้เป็นสิ่งที่ดีสำหรับลูกจนไม่ให้อิสระได้แสดงความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่แท้จริง ทำลูกต้องเก็บสะสมความรู้สึกต่าง ๆ ไว้ภายในจิตใจขาดความเข้าใจระหว่างกันจนกระทั่งทำให้ครอบครัวต้องพบกับปัญหา อย่างเช่น อาตงในเรื่อง กรงกรรม ที่ต้องแต่งงานกับพิไลตามความต้องการของแม่ย่อยจนสุดท้ายต้องเลิกกันไป ในทางกลับกันหากพ่อแม่ให้อิสระแก่ลูกทุกคนในการเลือกแนวทางการดำเนินชีวิตทั้งเรื่องการศึกษา การทำงาน และการเลือกคู่ครองของตนเอง จะช่วยลดการขัดแย้งที่จะเกิดขึ้นระหว่างพ่อแม่กับลูก เช่น อาตงที่ภายหลังแม่ย่อยยอมรับที่อาตงได้เลือกคู่ครองของตนเองคือบุญปลูก และได้เห็นว่าครอบครัวของลูกมีความสุข

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง อาใช้ลูกชายคนโตของแม่ย่อยบอกกับแม่ย่อยว่า เขาตัดสินใจไปทำงานที่กรุงเทพฯ ไม่ได้กลับมาช่วยทำค้าขายที่บ้าน แม่ย่อยก็ให้อิสระกับทางเลือกของอาใช้ ดังตัวอย่าง

อาใช้: ม้า ผมเพิ่งรู้ตัว ผมไม่ได้เกิดมาเพื่อค้าขาย ผมว่าผม
มีความสุขมากกว่าที่ได้ทำงานอย่างอื่น ม้าอย่าโกรธฉันเลยนะ
แม่ย่อย: ฉันจะไปโกรธแกได้ยังไง พ่อแม่มันเลี้ยงลูกได้แต่
ตัว ชีวิตของแก แกอยากจะเป็นอะไร ทำอะไร ก็เรื่องของแก
แกเลือกของแกแล้วนี่ ม้าก็แค่ผิดหวังนิดหน่อยเท่านั้นแหละ
แล้วก็หวังว่าจะฝากผีฝากไข้กับครอบครัวแก ยามแก่เฒ่า

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 19)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า การอบรมเลี้ยงดูลูกในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน มีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยของสังคม พ่อแม่ลดความเข้มงวดและให้อิสระแก่ลูกในการแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของตนเอง เปิดโอกาสให้ลูกเลือกเส้นทางชีวิตของตนเอง แม้จะไม่เห็นด้วยอย่างเต็มที่แต่ก็ไม่บังคับ รั้งฟังด้วยความเข้าใจว่าแต่ละคนย่อมมีเส้นทางชีวิตของตนเอง แต่สิ่งสำคัญที่พ่อแม่ยังคงปลูกฝังให้แก่อีกทุกคนพึงกระทำคือการเลี้ยงดูพ่อแม่ในยามแก่เฒ่า

สรุปได้ว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนที่ปรากฏในละครทั้ง 3 เรื่อง มีมุมมองที่สะท้อนให้เห็นในเรื่องการเลี้ยงลูกที่มีทั้งแบบดั้งเดิม คือ พ่อแม่กำหนดวิถีชีวิตให้ลูกโดยเฉพาะการเลือกคู่ครอง ส่วนใหญ่จะพบในรุ่นลูกรุ่นที่ 1 ละครแสดงให้เห็นว่าการกำหนดชีวิตตามแบบแผนที่พ่อแม่ต้องการ ไม่ใช่สิ่งที่ลูกต้องเสมอไป และมันอาจจะเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนในครอบครัว ในที่สุด ส่วนอีกแบบ คือ พ่อแม่ให้อิสระแก่ลูกในการตัดสินใจเลือกเส้นทางชีวิต ส่วนใหญ่จะพบในรุ่นหลาน ที่มีสภาพแวดล้อมทางสังคมเปลี่ยนไป ในละครก็ได้แสดงให้เห็นว่าเมื่อลูกหลานได้อิสระในการเลือกวิถีชีวิตของตนเองก็สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขและความสำเร็จเช่นเดียวกัน ดังนั้น บทบาทที่สำคัญของพ่อแม่ คือ การให้คำแนะนำช่วยเหลือ สนับสนุนในสิ่งที่ลูกต้อง จะทำให้ลูกรับรู้และเข้าใจในความปรารถนาดีที่พ่อแม่มีต่อลูกและนำมาซึ่งความสุขของครอบครัว

4) การรู้จักให้อภัยกันในครอบครัว

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง ในตอนท้ายของละคร พิท หลานชายของภัสสรขอให้ภัสสรกลับมาเป็นผู้บริหารโรงแรมจिरานันตาและกล่าวขอโทษในสิ่งที่เกิดขึ้นจากความเข้าใจผิดของตนเองจนแสดงพฤติกรรมที่ไม่เคารพต่อภัสสร ดังตัวอย่าง

พิท: กลับมาทำงานนะครั๊บบ๊วกว ผมไม่เห็นว่ามีใครจะเหมาะสมเท่ากับโกวอีกแล้ว เราเริ่มทำกันใหม่ด้วยกันนะครั๊บบ

ภัสสร: ขอบใจมากนะพิท ขอเวลาให้โกวตัดสินใจอีกหน่อยนะ

พิท: โกวโกรธผมอยู่ใช่ไหมครั๊บบ ผมขอโทษทุกอย่างที่ทำกับโกวตอนนั้นด้วยนะครั๊บบ

ภัสสร: ไม่ ๆ พิท มันไม่ใช่เรื่องนั้น เรื่องกางเกงที่โกวแอบไปเปลี่ยน ช่างมันเถอะ ก็มันเริ่มจากโกวโกหกทุกคนจริง ๆ

พิท: แต่ผมก็ไม่ควรไปหักหน้าโกวกลางรายการแบบนั้น โกวครั๊บบ ที่ผมตั้งใจมาคุยกับโกววันนี้ เพราะผมคิดว่าเราต้องเริ่มต้นกันใหม่ เราต้องแก้ไขสิ่งที่ผิดพลาดในอดีต ผมยืนยันคำเดิม ผมอยากให้โกวกลับไปบริหารโรงแรมของเรา เรื่องที่มันผ่านไปแล้ว ก็ให้มันผ่านไปนะครั๊บบโกว

ภัสสร: โกวขอเวลาคิดอีกหน่อยนะพีท

พีท: ได้ครับโกว

(เลือดชั้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 18)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า การให้อภัยเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความสงบสุขในการดำเนินชีวิต เกิดจากยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นด้วยความเข้าใจ พร้อมทั้งจะให้โอกาสในการเริ่มต้น และมีความหวังว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นจะผ่านไปได้ด้วยดี ในละครเรื่อง เลือดชั้นคนจาง หลังจากที่ประเสริฐลูกชายคนโตของตระกูลจระอนันเสียชีวิตจากการถูกยิง โดยที่ไม่รู้ว่าใครคือฆาตกร ก็ทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจกันในระหว่างพี่น้องและเครือญาติจนเกิดการขัดแย้งกันในครอบครัว แต่เมื่อทุกอย่างเริ่มชัดเจนว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนั้น ใครคือผู้กระทำและมาจากสาเหตุใด ทุกคนในครอบครัวก็พยายามที่จะเรียนรู้และเข้าใจ แรงจูงใจที่ดีที่สุดของการให้อภัย คือ ความรู้สึกที่ดีขึ้นของบุคคล การจะให้อภัยได้ต้องเริ่มจากการรู้ตนเองก่อนว่า เหตุของความทุกข์คืออะไรและสร้างการยอมรับทำความเข้าใจกับตนเองและบุคคลที่เกี่ยวข้อง จนเกิดการให้อภัย และเป็นหนทางนำไปสู่ความสงบสุขของครอบครัว

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดชั้นคนจาง กล่าวถึง ภัสสรไปที่เรือนจำเพื่อเยี่ยมเมธที่ชายคนรองของภัสสร และบอกความจริงกับเมธว่า ตอนที่คริสภรรยาของประเสริฐวางยาพิษภรรยาของเมธจนแท้งลูกตนเองได้เห็นทุกอย่าง แต่ก็ไม่ได้ขัดขวาง จนทำให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรง แต่เมธก็ให้อภัยกับภัสสร ดังตัวอย่าง

ภัสสร: ฉันมีเรื่องที่ต้องบอกเฮีย ความจริงตอนที่ซื้อคริสวางยาซ้อพิม ฉันเห็นทุกอย่าง แต่ฉันก็ไม่ได้ห้าม ฉันปล่อยให้มันเกิดขึ้น จนเรื่องมันร้ายแรงถึงขนาดนี้ ฉันขอโทษนะเฮีย

เมธ: ช่างมันเถอะสร

ภัสสร: เฮียไม่โกรธฉันเหรอ

เมธ: โกรธ แต่โกรธแล้วยังไง ฟังเฮียนะสร เฮียเคยโกรธจนเปลือยทำร้ายพี่ชายที่เฮียรักจนตาย ทำให้คนบริสุทธิ์ต้องรับโทษแทนเฮีย เพราะเรื่องที่ผ่านมาเฮียสืบทว่าปี แล้วสิ่งที่เฮียทำไป สุดท้ายก็ไม่ได้ทำให้พิมฟื้นขึ้นมา

ภัสสร: แต่ถ้าฉันเข้าไปห้ามซื้อคริสตั้งแต่ตอนนั้น ทุกอย่างคงไม่ลงเอยแบบนี้

เมธ: สร เฮียจะเล่าอะไรให้ฟังนะ ตอนที่เฮียยิงเฮียเสริฐแล้วพยายามปกปิดความผิดของตัวเอง เฮียเหมือนตกนรกทั้งเป็นอยู่เป็นเดือน ๆ ทุกวันเฮียคิดวนเวียนแต่เรื่องนี้ มัน

เหมือนชีวิตเฮียไม่สามารถก้าวไปข้างหน้าได้อีก แต่ตอนนี้เฮีย
 รับผิดชอบในสิ่งที่เฮียทำอยู่ มันแปลกมากเลยเฮียรู้สึก
 สบายใจขึ้นเยอะนะ เพราะเฮียรู้ว่าวันหนึ่งเฮียจะได้ออกจาก
 คุก เฮียไม่ต้องคอยหลบ ๆ ซ่อน ๆ ใครอีกต่อไป เฮียรู้ว่าชีวิต
 ของเฮียยังไปได้ สบายอมรับผิดออกมาแล้ว และเฮียให้อภัยนะ
 ชีวิตสตรต้องเดินไปข้างหน้า เรื่องทั้งหมดเมื่อนานมาแล้ว เรา
 ทุกคนต้องทิ้งมันไว้ข้างหลังได้แล้วละ

(เลือดข้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 18)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า การที่บุคคลปล่อยตนเองอยู่เรื่องราวที่เจ็บปวดใน
 อดีตและไม่เคยให้อภัยยอมทำให้ถลาลึกลงไปกลายเป็นเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจนความสุข
 ไม่ได้ สิ่งที่จะทำให้ความทุกข์ลดลง คือ ความพยายามที่จะให้อภัย ดังนั้น หากทุกคนที่เกี่ยวข้องได้
 เรียนรู้และทำความเข้าใจสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง ความรู้สึกขัดแย้งในใจนั้นจะค่อย ๆ จางไป
 จนก่อให้เกิดความรู้สึกให้อภัยในที่สุด และทำให้สัมพันธ์ภาพในครอบครัวดีขึ้น ดังเช่น เมธกับภัสสร
 ที่แสดงให้เห็นถึงความเข้าใจและสายใยความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้องที่ให้อภัยซึ่งกันและกัน

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง เรณูภรรยาของอาใช้กับพิไลภรรยาของ
 อาตง เมื่อทั้งสองคนได้มาเจอกันในงานศพของแม่ยาย พิไลรู้สึกสำนึกผิดในสิ่งที่ตนเองทำจนทำให้เรณู
 ต้องย้ายออกจากชุมชนแสงไปอยู่ที่อื่นและมีชีวิตที่ลำบาก พิไลจึงได้กล่าวขอโทษและขอให้เรณูให้อภัย
 และอโหสิกรรมในสิ่งที่ตนเองได้ทำกับเรณู ดังตัวอย่าง

พิไล: ฉันรอคอยวันนี้มานานนะ ฉันอยากจากขอโทษเธอ
 ในทุก ๆ เรื่องที่ฉันเคยทำไม่ดีกับเธอเอาไว้ อโหสิกรรมให้ฉันนะ
 เรณู: ฉันเป็นคนต้องพูดคำนี้กับเธอมากกว่าพิไล ฉัน
 ไม่อยากจะพูดว่าเป็นกรรมเก่าตั้งแต่ชาติบางไหนก็ไม่รู้ มัน
 เป็นกรรมในชาตินี้แหละ ฉันทำให้เธอเจ็บก่อน มันก็เป็นเรื่อง
 ปกติต้องได้รับกรรมที่ตกลงไป

พิไล: ฉันต่างหาก ที่เป็นคนไม่ยอมรับความจริง ยิ่งฉันหนี
 ความจริงเท่าไร ฉันก็ยิ่งเจ็บมากเท่านั้น แต่วันนี้ฉันเห็นแล้ว
 นะ ฉันเข้าใจแล้ว ว่าอย่างน้อยจิตวิญญาณความเป็นแม่ของ
 เธอต้องทำเพื่อลูกมากขนาดไหน

เรณู: เราต่างอโหสิกรรมให้กันและกันนะ

พิไล: ฉันยอมรับหมดหัวใจวันนี้เอง เพราะเธอเหมาะสม
 แล้วแหละ ที่จะได้รักรักจากเฮียใช้ แล้วก็มา เธอ

เหมาะสมที่จะเป็นสะใภ้ใหญ่ของบ้านแม่วันนี้ ฉันเรียกเธอว่า
ซ้อได้เต็มหัวใจแล้วแหละ เรณู

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 21)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในครอบครัวใหญ่ของคนไทยเชื้อสายจีน มักจะมีความขัดแย้งเกิดขึ้น ระหว่างแม่สามีกับลูกสะใภ้ สะใภ้ใหญ่กับสะใภ้รอง อันเนื่องมาจากความไม่เข้าใจกัน ความริษยาระหว่างกัน และเรื่องของผลประโยชน์ในทรัพย์สินของสามี ดังเช่น พิไลที่มีปัญหาความขัดแย้งกับเรณูเมื่อเหตุการณ์ผ่านไปต่างฝ่ายต่างเรียนรู้ถึงความผิดพลาดและผลเสียที่เกิดขึ้นก็พร้อมที่จะให้อภัยกันและเดินไปข้างหน้าเพื่อเริ่มชีวิตใหม่

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง แม่ຍ້ອຍเดินทางมาพฤษภาคมเพื่อมาหาเรณูภรรยาของอาใช้ เมื่อพบกันเรณูได้ขอให้แม่ຍ້ອຍโหลสิกรรมในสิ่งที่ตนเองได้ล่วงเกินและทำให้แม่ຍ້ອຍเสียใจ ดังตัวอย่าง

เรณู: หนูไม่มีดอกไม้ธูปเทียน แต่หนูรอคอยแต่ววันนี้ กรรมใด
ที่หนูเคยกระทำร่วมเกินต่อมา ไม่ว่าจะเป็นกายกรรม วชิกรรม
มโนกรรม หนูขอให้อาได้โปรดโหลสิกรรมให้หนูด้วยเถอะ

แม่ຍ້ອຍ: เรณู ดอกไม้ธูปเทียนนะมันไม่เท่ากับหัวใจของ
เธอหรอกนะ กรรมทำให้เรามาพบกัน แล้วที่ทูลิฆานะก็ทำให้
เราต้องทำร้ายกันในบางครั้ง ฐั้หม จนถึงทุกวันนี้ฉันก็ไม่เคย
ถือโทษโกรธเธอเลย เพราะไม่มีใครไม่เคยทำผิดพลาด เขาว่า
เธอทำของใส่ฉัน มันจะจริงหรือ ถ้าเธอทำใส่ฉันจริง ๆ ฉันไม่
เชื่อหรือก ทำไมหัวใจฉันคิดถึงแต่เธอละ ช่างมันเถอะนะเรณู
อะไรที่มันผิดพลาดไปแล้ว ผ่านไปแล้ว ก็ให้มันผ่านไป ชีวิต
คนเรานั้นสั้นนะเรณู เราจะตายวันตายพรุ่งเราก็ยังไม่รู้เลย เรา
ก็ใช้ชีวิตที่เหลืออยู่ให้มีค่าเถอะนะ เราจะมาโทษตนเองกับ
เรื่องเล่าในอดีตมันก็ไม่มีประโยชน์หรือก ม้าก็โหลสิกรรม
ให้กับเธอ เพราะเธอคือลูกหลานม้าคนหนึ่งนะ

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 20)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในครอบครัวขนาดใหญ่ที่มีสมาชิกหลายคน การปฏิบัติต่อกันของคนในครอบครัวก็อาจจะก่อให้เกิดความรู้สึกน้อยใจ เสียใจ โกรธ หรือชุ่นเคืองใจได้กับทุกคนมากบ้างน้อยบ้างแตกต่างกันไป หากเราได้ใช้เวลาในการทบทวนด้วยความเข้าใจว่า ทุกคนมีโอกาสที่จะทำผิดพลาด สิ่งที่เกิดขึ้นมันผ่านไปแล้วเราไม่สามารถย้อนกลับไปเปลี่ยนแปลงได้ แต่เราสามารถทำวันข้างหน้าต่อไปให้ดีขึ้น ดังนั้น การให้อภัยกันและใช้ชีวิตที่เหลืออยู่

อย่างมีความสุขคือสิ่งที่มีค่าและสำคัญที่สุด

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึงพิไลลูกสะใภ้รองของแม่้อยขอโทษกับแม่้อยว่าตนเองไม่ได้เป็นลูกสะใภ้ที่ดีของแม่้อย ขอให้แม่้อยยกโทษให้ตนเอง ดังตัวอย่าง

พิไล: หนูขอโทษนะม้า หนูไม่ได้ดีพอที่จะได้เป็นสะใภ้ของม้าเลย ม่ายกโทษให้หนูด้วยนะ ที่ผ่านมานูคิดแต่จะเอาชนะ คิดแต่จะอยู่เหนือกว่าใคร ๆ หนูปล่อยให้ความโลภ ความเกลียดชังอยู่ในความเป็นคนมานาน วันนี้หนูรู้แล้วว่าความทุกข์คืออะไร หนูรู้ว่าชีวิตที่หนูเหลืออยู่หนูต้องการอะไร

แม่้อย: ถ้าเธอคิดว่าเธอตัดสินใจดีแล้ว เธอก็ทำให้สบาย ๆ นะ ก็ตามใจเธอพิไล เธอไม่ได้ผิดคนเดียวหรอก ม้าเองก็ผิดด้วยเหมือนกัน ซาดิก่อนเราคงทำเวรทำกรรมร่วมกันเอาไว้ ซาดินี้มาถึงได้มาชดใช้กันอย่างนี้นี่แหละ ม้าอยากขอโทษเธอด้วยเหมือนกันนะ เรื่อย่าโกรธเคืองกันนะ พิไลนะ

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 20)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า หากมีคนในครอบครัวทำผิดพลาดและรู้สำนึกถึงผลที่เกิดจากการกระทำที่ผิดพลาดนั้น การให้อภัยต่อกันเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ทุกคนในครอบครัวสามารถก้าวผ่านเหตุการณ์ต่าง ๆ ไปได้ด้วยความมั่นคง

สรุปได้ว่า การให้อภัย เกิดจากยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นด้วยความเข้าใจ พร้อมทั้งจะให้โอกาสในการเริ่มต้น และมีความหวังว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นจะผ่านไปได้ด้วยดี การให้อภัย จะช่วยลดความขัดแย้งและปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างสมาชิกในครอบครัว ดังนั้น การให้อภัยจึงเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาของครอบครัวที่สำคัญและเป็นหนทางนำไปสู่ความสงบสุขของครอบครัว

5) การจัดการทรัพย์สินมรดกอย่างยุติธรรม

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง พิทลูกชายคนโตของประเสริฐ ได้ไปปรึกษากับทนายเรื่องการแบ่งมรดกของตระกูล และพิทก็คิดว่าจะแบ่งมรดกที่ตนเองได้รับให้กับคนที่ควรจะได้รับส่วนแบ่งมรดกอย่างเหมาะสม ดังตัวอย่าง

พิท: ผมมีเรื่องปรึกษาคุณทนายหน่อยครับ คือเพราะป้าผม เขาทำพินัยกรรมเอาไว้ ผมก็เลยได้รับมรดกทุกอย่างเต็ม ๆ ผมก็เลยอยากจะทำพินัยกรรมเอาไว้เลย ใครมีสิทธิ์จะได้รับมรดกนี้บ้างครับ

ทนาย: ก็ผู้สมรส พ่อแม่ และลูกที่ยังมีชีวิตอยู่ แบ่งได้คนละ

หนึ่งส่วนเท่า ๆ กันครับ

พืท: อ้าว มันแปลว่าผมจะไม่ได้อะไรเลยสิครับ

ทนาย: ไม่ได้ครับ คุณพืทมีอะไรสงสัยที่อยากถามเพิ่มเติมไหมครับ

พืท: มีครับ การโอนทรัพย์สินทุกอย่างมาเป็นชื่อของผมเนี่ย มันต้องใช้เวลานานเท่าไรครับ

ทนาย: ก็ใช้เวลาอีกสักพักหนึ่งครับ ตอนนี้ผมยื่นเรื่องไปให้ศาลแล้ว

พืท: แล้วถ้าผมได้ทุกอย่างมาแล้วเนี่ย ผมจะทำอะไรกับมันก็ได้ใช่ไหมครับ

ทนาย: ได้ครับ เพราะว่ามันเป็นทรัพย์สินของคุณพืททั้งหมดเลยครับ

พืท: แปลว่าผมจะคืนให้คนที่สมควรได้รับมรดกนี้จริง ๆ ก็ได้ใช่ไหมครับ

ทนาย: ใช่ครับ

พืท: งั้นก็ดีครับ ผมฝากคุณทนายจัดการเรื่องนี้โดยด่วนครับ

(เลือดขันคนจาง, 2561, ตอนที่ 13)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน พ่อแม่จะมีหน้าที่ในการจัดการแบ่งทรัพย์สินมรดกให้ลูก โดยเฉพาะลูกชายคนโตจะได้รับทรัพย์สินมรดกของตระกูลมากที่สุด และลูกสาวจะได้รับน้อยกว่าพี่น้องคนอื่น ซึ่งปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนในละครเรื่องเลือดขันคนจาง ที่อากงให้ทรัพย์สินมรดกลูกชายและหลานชายคนโตมากกว่าลูกสาวของตนเอง การแบ่งมรดกที่ไม่ยุติธรรมเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้เกิดความขัดแย้งในครอบครัว แต่อีกมุมมองหนึ่งในละครเรื่องเลือดขันคนจาง ก็ได้สะท้อนให้เห็นว่าการแบ่งทรัพย์สินมรดกที่เป็นไปด้วยความยุติธรรมจะช่วยลดความขัดแย้งในครอบครัวและทุกคนได้ใช้ชีวิตในส่วนของตนเองได้อย่างมีความสุข ดังเช่น พืทลูกชายคนโตของประเสริฐไปพบกับทนายและมอบหมายทนายให้จัดการแบ่งทรัพย์สินมรดกทั้งหมดที่ได้รับจากประเสริฐผู้เป็นพ่อให้กับบุคคลที่ควรได้รับ คือ นิภาพรรยาที่ประเสริฐจดทะเบียนสมรสและอาศัยลูกชายของประเสริฐที่เกิดจากนิภาพรรยาด้วยความถูกต้องและยุติธรรม

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง แม่้อยจะเปิดร้านขายผ้าให้เรณูสะใภ้ใหญ่ของตระกูล พิไลสะใภ้รองของตระกูลจึงถามแม่้อยเกี่ยวกับการแบ่งทรัพย์สินให้กับลูก ดังตัวอย่าง

พิไล: แล้วอาชาละ อาชาแต่งไปแล้ว มาจะให้อะไรอาชา

แม่้อย: อาชานะรี ถ้ามันอยู่กับเมียมันได้ตลอดรอดฝั่ง

ม๊า ก็จะยกที่นาที่บ้านดอนให้มันบ้าง เพราะมันก็ทำงานช่วยม๊า
มานาน ส่วนอาสี่ต้องดูสถานการณ์ไปก่อนเพราะมันยังเรียน
ไม่จบ เรียนจบค่อยมาว่ากัน เป็นเรื่องของอนาคต

พิไล: แล้วโรงสี ม๊า ก็จะยกให้เอี้ยใช้คนเดียวใช่ไหม

แม่้อย: ยัง ยังไม่ยกอะไรให้ใครทั้งนั้น เพราะตราใบ
ที่เอี้ยพวกสี่ยังทำงานงก ๆ ม๊ายังทำงานไม่ได้หยุด เงินที่หามา
ได้ก็ยังจะต้องเป็นเงินของกงสี่อยู่ เธอไม่ต้องกลัวว่าม๊าจะ
ลำเอียงหรือพิไล ม๊าเคยเป็นสะใภ้คนจีนที่มีลูกชายเป็นโหยง
มาก่อน ม๊า รู้ว่าพ่อแม่ที่ดี ควรรู้ว่า ต้องให้อะไรลูก ตอนไหน
เมื่อไหร่ ที่ลูกจะไม่เอาไปด่าลับหลังได้ เข้าใจหรือยัง

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 9)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน พ่อแม่ขยันทำงาน
สะสมทรัพย์สินเงินทองเพื่ออยากให้ลูกหลานมีชีวิตที่สุขสบาย บทบาทของพ่อแม่ คือ การให้ความรัก
และดูแลลูกทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และสนับสนุนให้ลูกทุกคนมีความสำเร็จในชีวิต ดังนั้น เมื่อมีการ
แบ่งทรัพย์สินมรดกพ่อแม่ต้องจัดการให้ลูกอย่างยุติธรรม เพื่อไม่ทำให้ลูกขัดแย้งทะเลาะกัน ดังเช่น
ที่แม่้อยพูดกับพิไลว่า “ม๊าเคยเป็นสะใภ้คนจีนที่มีลูกชายเป็นโหยงมาก่อน ม๊า รู้ว่าพ่อแม่ที่ดี ควรรู้ว่า
ต้องให้อะไรลูก ตอนไหน เมื่อไหร่ ที่ลูกจะไม่เอาไปด่าลับหลังได้”

สรุปได้ว่า การที่พ่อแม่จัดสรรทรัพย์สินให้ลูกไม่เท่าเทียมกัน อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้พี่น้อง
เกิดความขัดแย้งกัน โดยเฉพาะในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนที่มีลูกหลานหลายคน การแบ่ง
ทรัพย์สินมรดกที่เป็นไปด้วยความยุติธรรมจะช่วยลดความขัดแย้งกันระหว่างคนในครอบครัวและ
ทำให้ทุกคนได้ใช้ชีวิตในส่วนของตนเองได้อย่างมีความสุข

4.2.2 การแก้ไขปัญหาลังคม

การแก้ไขปัญหาลังคม หมายถึง คนในสังคมจะมีความร่วมมือเปลี่ยนแปลงและแก้ไข
ปัญหา ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้สังคมดำเนินไปอย่างราบรื่น แนวทางการแก้ปัญหาลังคมที่สะท้อนจาก
ละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ได้แก่ การเคารพและให้เกียรติผู้อื่น การขยันประกอบอาชีพ
การปฏิบัติตามกฎหมาย ดังนี้

1) การเคารพและให้เกียรติผู้อื่น

ในละครโทรทัศน์ เรื่อง กรงกรรม ยังกล่าวถึง หลังจากที่ทุกคนรู้ว่าเรณูทำของใส่
อาสี่และแม่้อย อาซาได้ไปหาเรณู และได้คุยกับเรณูถึงสิ่งที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งบอกกับเรณูให้มั่นใจใน
ความดีของเรณูที่มีต่อทุกคน ดังตัวอย่าง

อาชา: ข้อคิดมากไปเอง ข้อคิดที่ว่าที่มารักข้อ เฮียใช้รักข้อ
 เพราะว่าของที่ซื้อทำใส่ไข่ม้อย ข้อฟังนะ สำหรับผม มันเป็น
 เพราะความดีของข้อ ความอดทนความมุ่งมั่นในการสู้ชีวิต
 ของข้อต่างหาก ที่ทำให้ผมรักและเคารพข้อ ข้อลองคิดดูดี ๆ
 นะว่าที่ม้าเค้ารักข้อ ที่เฮียใช้เค้ารักข้อเป็นเพราะว่าข้อทำของ
 ใส่เค้าร หรือเป็นเพราะว่าความดีของข้อกันแน่ อย่างกลัวไปเลย
 นะข้อ ความดีของข้อมีอีกตั้งเยอะแยะ ถ้าเอามาหักลบกลบ
 หนี้เรื่องนี้ก็ชี้แจงไปเลย แต่ถ้าหากวันหนึ่งมันจะเกิดเรื่องจริง ๆ
 ผมจะเป็นคนปกป้องข้อเอง

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 16)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า มนุษย์แต่ละคนมีเกียรติศักดิ์ศรีถึงแม้จะมีอดีตมา
 อย่างไรก็ตาม หากการกระทำที่แสดงออกในเรื่องของความรักและความปรารถนาดีต่อผู้อื่นมีความ
 ชัดเจนและจริงใจ ทุกคนสามารถรับรู้และสัมผัสได้ สิ่งเหล่านี้จะทำให้ทุกคนยอมรับเคารพและ
 ให้เกียรติต่อกัน เมื่อเกิดปัญหาที่พร้อมที่จะช่วยเหลือกันด้วยความเต็มใจ

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง ตอนที่หลังหลังนักแสดงจี๊วของคณะจี๊ว
 ใต้หล้ามาที่บ้านนวมามงคล ปกป้องลูกชายของหลงเหว่ยจึงไม่ยอมออกจากห้องเพราะกลัวว่าหลังหลัง
 จะรู้เรื่องที่ตนเองเป็นลูกของหลงเหว่ย เมื่ออาตั้งซึ่งเป็นพ่อบ้านในบ้านนวมามงคลเห็นจึงบอกกับ
 ปกป้องว่า คนที่รักกันยากดีมีเงินไม่ใช่เรื่องสำคัญขอให้เป็นคนดี ดังตัวอย่าง

อาตั้ง: ว่าแต่คุณหนูเออะ ไปหลอกเขาทำไม

ปกป้อง: ก็เรามีเงิน แต่เขาไม่มี ฉันทักว่าเขาจะไม่ยอม
 คบกับฉัน

อาตั้ง: คนเราเนี่ยถ้าชอบกันแล้วนะ ยากดีมีเงินก็ไม่สำคัญ
 ขอให้เป็นคนดีก็พอ เจ้าสัวหลงเหว่ยเนี่ยจิตใจกว้างขวาง ดู
 อย่างคุณอาเหม่ยซิง อาไฉ่เนี่ยเป็นแค่กุ๊สแบกข้าวสาร เจ้าสัวก็
 ยังไม่รังเกียจ สนับสนุนให้แต่งงานกันมีความสุขจนถึงทุกวันนี้

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 11)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า เราควรให้ความเคารพและให้เกียรติผู้อื่น คนทุกคน
 มีความเท่าเทียมกันไม่ว่าจะอยู่ในฐานะใดก็ตาม อย่าตัดสินบุคคลด้วยฐานะเพียงอย่างเดียว ให้ดู
 การกระทำหากเป็นคนดี มีความขยัน อดทน และรับผิดชอบนั้นคือสิ่งที่สำคัญที่สุด

สรุปได้ว่า มนุษย์แต่ละคนมีเกียรติศักดิ์ศรี มีความเท่าเทียมกันไม่ว่าจะอยู่ในฐานะใดก็ตาม
 อย่าตัดสินบุคคลด้วยฐานะเพียงอย่างเดียว ให้ดูการกระทำหากยึดมั่นความดี มีความขยัน อดทนต่อ

ความลำบาก และมีความรับผิดชอบ สิ่งเหล่านี้จะทำให้ทุกคนยอมรับ เคารพและให้เกียรติ เมื่อเกิดปัญหาที่พร้อมที่จะช่วยเหลืออย่างจริงจัง

2) การขยับประกอบอาชีพ

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง เรณูภรรยาของอาใช้ตั้งแต่เช้าทุกวันเพื่อเตรียมทำขนมออกไปขายที่ตลาด เพราะมีลูกค้าจำนวนมากติดใจในฝีมือทำขนมของเรณู จนทำให้อาใช้กังวลว่าเรณูจะเหนื่อยเกินไป จึงอยากให้เรณูหยุดพักผ่อนบ้าง ดังตัวอย่าง

อาใช้: นี่ไถ่ยังไม่ทันเริ่มขายเลยนะ

เรณู: ปกติเปียกปูนต้องทำตั้งแต่ตอนค่ำเพราะว่าต้องทิ้งเอาไว้ 2-3 ชั่วโมงให้มันเย็นตัวกว่าจะขึ้นได้ หนูก็เลยต้องตื่นมาทำเปียกปูนก่อน

อาใช้: หยุดพักสักวันไม่ได้หรือไง

เรณู: ไม่ได้หรอกพี่ใช้ ให้ลูกค้าคอยแก่อไม่ตีหรอก นี่ หนูมีลูกค้าประจำเยอะนะจะบอกให้

อาใช้: อุดตาหลักขั้วตานอน มันคุ้มเหนื่อยมัยเนี่ย

เรณู: คุ้มสิพี่ จะนอน นอนเมื่อไหร่ก็ได้ แต่ว่าเราต้องคิดว่าลูกค้าเขารอเอาตั้งค้มาให้เราอยู่

อาใช้: ขยันจริง ๆ เมียพี่คนนี้

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 4)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า ทุกคนสามารถประสบความสำเร็จได้ไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดก็ตาม หากมีความมุ่งมั่น ขยัน อดทน และตั้งในการทำงานอย่างเต็มความสามารถ วันหนึ่งชีวิตของตนเองก็จะเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นได้

ในละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม กล่าวถึง อาชาลูกชายคนที่สามของแม่ย้อยกลับมาจากเชียงใหม่เพื่อเยี่ยมบ้านที่ชุมแสง และได้คุยกับแม่ย้อยและป้อมลูกจ้างที่ร้านค้าของแม่ย้อยเกี่ยวกับการค้าขายของตนเองที่เชียงใหม่ ดังตัวอย่าง

อาชา: ของแห้งขายดีทุกอย่างเลยม้ ทั้งพริกแห้ง เกลือกะปิ น้ำปลา หอมกระเทียมนี้ขายดีมาก หนูกะว่าจะรับมาขายด้วยนะ ที่เชียงใหม่ปลุกมันเยอะมากเลยนะม้ พวกหอมกระเทียมรับมาขายที่นี้แล้วก็รับไปขายแถวกรุงเทพฯด้วย

ป้อม: ดีเลยเฮีย เดี่ยวขากลับขึ้นไปเชียงใหม่เนี่ย เฮียก็ขนของจากทางใต้ขึ้นไปขายด้วยสิ

อาชา: ใช่ พี่ป้อมผมคิดอย่างนั้นเหมือนกัน กะว่าจะรับ

พวกเกลือเม็ด พวกปลาแห้ง พวกกะป็น้ำตาลอะไรขนไปให้
หมดเลย

ป้อม: ดีเฮีย

(กรงกรรม, 2562, ตอนที่ 19)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า สิ่งที่พ่อแม่ทำเป็นแบบอย่างและอบรมสั่งสอนถ่ายทอดแก่ลูกหลานของครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในการประกอบอาชีพที่เห็นได้เด่นชัด คือ ความขยัน ความพยายาม ความอดทนต่อความยากลำบากไม่เกียจงาน อย่างเช่น อาซาได้มีประสบการณ์เรียนรู้ในเรื่องการค้าขายจากแม่ยาย เมื่อไปอยู่ที่เชียงใหม่ก็ทำอาชีพค้าขายด้วยความชำนาญ ประกอบกับความขยันจึงทำให้เห็นช่องทางในการขยายธุรกิจของตนเองให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

ในละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง กล่าวถึง หงกงจู้พ่อเลี้ยงของหลิงหลิงบอกกับหลิงหลิงว่า เขาจะกลับไปแสดงจิวต่อ เพราะหลงเหว่ยจะออกเงินตั้งคณะจิวให้ใหม่ ถึงจะเหนื่อยยากอย่างไรเขาก็ไม่มีวันเลิกเล่นจิว ดังตัวอย่าง

หลิงหลิง: พ่อจะไปไหน คณะจิวก็ไม่มีแล้วนี่จ๊ะ

จินเต๋อ: ได้เจ้าส่วนนั้นแหละ เป็นคนออกเงินตั้งคณะใหม่
ให้พวกเรา พี่น้องของเราทุกคนที่จำใจอยู่กับลุงได้พึ่งเนี่ย
เพราะว่าไม่มีทางเลือก พวกเขารับปากกันด้วยนะว่าจะ
กลับมาอยู่กับน้ำเงินหงเหมือนเดิม

หงกงจู้: การเล่นจิวเป็นชีวิตจิตใจของพ่อ ถึงจะยากแค้น
ยังไง ยากจนยังไง พ่อก็ไม่มีวันเลิกลาหรรอลูก

หลิงหลิง: หนูดีใจกับพ่อด้วยนะจ๊ะ

(ด้ายแดง, 2562, ตอนที่ 14)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดก็ตาม จะมีความรัก ความศรัทธาต่ออาชีพของตนเอง ถึงแม้จะเหนื่อยยากลำบากก็绝不会ทิ้งความพยายาม ยังคงมุ่งมั่นพัฒนาอาชีพให้อยู่สืบต่อไป อย่างเช่น อาชีพการแสดงจิว ซึ่งเป็นศิลปะการแสดงของจีนที่ผสมผสานทั้งการขับร้อง การพูดคุ้ย และลีลาท่าทางของผู้แสดง เพื่อสื่อเรื่องราวให้ผู้ชมได้เข้าใจ ผู้แสดงจิวจะต้องใช้ทักษะและความอดทนในการฝึกฝนอย่างสูง ซึ่งในละครเรื่อง ด้ายแดง หงกงจู้รักและศรัทธาในอาชีพการแสดงจิว ไม่ว่าจะเหนื่อยยาก หรือลำบากอย่างไรก็ยังคงมุ่งมั่นที่จะสืบทอดรักษาอาชีพของตนเองให้คงอยู่ต่อไป

สรุปได้ว่า ทุกคนไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดก็ตาม หากมีความศรัทธาต่ออาชีพของตนเอง และตั้งใจในการประกอบอาชีพอย่างเต็มความสามารถด้วยความมุ่งมั่น ขยัน อดทน ถึงแม้จะพบกับ

ความเหน้อยยากลำบากก็จะไม่ละทิ้งความพยายามจะทำให้ประสบความสำเร็จได้

3) การปฏิบัติตามกฎหมาย

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึง ภัสสรผู้เป็นภรรยาที่บิเซียร์ผู้เป็นสามีปรึกษากันเรื่องที่จะช่วยเตี้ยออกจากคุก วิเซียร์คิดว่าการสารภาพสามารถทำให้เตี้ยลดโทษซึ่งเป็นวิธีที่ช่วยเตี้ยที่ดีที่สุด ดังตัวอย่าง

ภัสสร: ยังไงม៉ากี้ก็ต้องพาเตี้ยออกจากคุกให้ได้ ยังไงม៉ากี้
ต้องหาหลักฐานหรือช่องโหว่ทางกฎหมายอะไรสักอย่าง

วิเซียร์: ม้า ถ้าเตี้ยทำผิดจริง พ่ออยากให้เตี้ยไปสารภาพ

ภัสสร: พ่อพูดอะไร สารภาพแล้วช่วยยังไง พ่อจะปล่อย
ให้เตี้ยติดคุกอย่างนั้นหรือ

วิเซียร์: แต่การสารภาพมันช่วยให้เตี้ยลดโทษนะม้า แล้ว
นี่ก็คือวิธีที่ช่วยลูกที่ดีที่สุดแล้ว

ภัสสร: แต่ม៉ากี้ไม่อยากให้ลูกติดคุก ไม่อยากให้ติดเลย
สักวัน ถ้าเกิดเตี้ยสารภาพแล้วต้องติดคุกเป็นปี ๆ ม้าก็อยากสู้
ด้วยทางอื่นก่อน ทำไมพ่อไม่สู้

วิเซียร์: ถ้าเตี้ยไม่ได้ทำผิดจริง พ่อก็จะสู้ แต่ม้าคิดว่ายังไง
คิดว่าเตี้ยทำจริงไหม ยังไงพ่อก็ยืนยันว่า การทำผิดแล้ว
สารภาพมันเป็นทางออกที่ดีที่สุด ม้าต้องเชื่อพ่อ

(เลือดข้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 14)

จากตัวอย่างแสดงให้เห็นว่า คนไทยเชื้อสายจีนมีคุณธรรมความซื่อสัตย์ เมื่อสมาชิกของครอบครัวทำผิดกฎหมาย ผู้อาวุโสของครอบครัวมักจะแนะนำให้ผู้ที่ทำผิดกฎหมายยอมรับและสารภาพผิด ถึงแม้ผู้ทำผิดกฎหมายจะต้องรับโทษตามกฎหมายก็ตาม ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนจะสอนให้ลูกหลานมีความซื่อสัตย์ต่อสังคมและบุคคลอื่น ชาวจีนจึงไม่เห็นแก่ความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือญาติของตน เพื่อปกป้องความยุติธรรมของสังคม

ในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง กล่าวถึงเมธน้องชายของประเสริฐถูกตำรวจจับ และเมธสารภาพกับตำรวจว่าตนเองเป็นคนยิงประเสริฐจนเสียชีวิต และยอมรับโทษตามกฎหมายดังตัวอย่าง

ผู้พิพากษา: จากคำฟ้องคดีฆาตกรรมคุณประเสริฐ จิระ
อนันต์ งามจำเลยจะให้การรับสารภาพหรือปฏิเสธ

เมธ: ผมขอสารภาพ ว่าเป็นคนยิงประเสริฐ จิระอนันต์
พี่ชายแท้ ๆ ของผมเอง

ผู้พิพากษา: ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตาม ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 288 พระราชบัญญัติอาวุธปืน มาตรา 7 และมาตรา 72 วรรค 3 ให้ลงโทษฐานฆ่าผู้อื่นอัน เป็นบหนักจำคุกตลอดชีวิต ฐานมีอาวุธปืนมีทะเบียนของ ผู้อื่น จำคุก 1 ปี คำให้การรับสารภาพของจำเลยเป็น ประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษลดโทษให้จำเลย กึ่งหนึ่ง ฐานฆ่าผู้อื่นจำคุก 25 ปี ฐานมีอาวุธปืนมีทะเบียนของ ผู้อื่นจำคุก 8 เดือน

(เลือดชั้นคนจาง, 2561, ตอนที่ 18)

จากตัวอย่างสะท้อนให้เห็นว่า ทุกคนต้องปฏิบัติตนอยู่ภายใต้กฎหมาย หากมีการ กระทำผิดก็ควรได้รับโทษของการกระทำความผิดนั้น ดังเช่น เมื่อเมธกระทำความผิดและยอมรับ สารภาพว่าตนเองเป็นผู้ยิงประเสริฐ ทางครอบครัวก็ยินยอมให้ตำรวจจับไปดำเนินคดีและปล่อยให้ ได้รับโทษที่เป็นไปตามกระบวนการของกฎหมาย

สรุปได้ว่า คนไทยเชื้อสายจีนยังยึดถือและให้ความศรัทธาต่อกฎหมายและกระบวนการ ยุติธรรมของประเทศที่ตนอาศัยอยู่ แม้จะมีฐานะร่ำรวยก็ไม่ได้ใช้ทรัพย์สินของตนเองในการ ช่วยเหลือให้ความผิดนั้นลดลง แต่ยังคงให้ความเคารพในกฎระเบียบข้อบังคับนั้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวินิจฉัยเรื่องภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 และเพื่อวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 จำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ เลือดข้นคนจาง กรงกรรม และด้ายแดง โดยการศึกษาวินิจฉัยตามขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยเอกสารและรายงานสรุปผลการวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ มีสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

5.1.1 ภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562

จากวิเคราะห์ภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์วิถีชีวิตความเป็นอยู่ ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ลักษณะนิสัยคุณธรรม และค่านิยมของคนไทยเชื้อสายจีนในทั้งหมด 3 เรื่อง เลือดข้นคนจาง กรงกรรม และด้ายแดง โดยมีผลการวิจัยดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยเชื้อสายจีน

ละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 256-2562 สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตของคนไทยเชื้อสายจีนใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านที่อยู่อาศัย ด้านลักษณะครอบครัว และด้านการประกอบอาชีพ ดังนี้

1) ด้านที่อยู่อาศัย ที่อยู่อาศัยของครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนหากเป็นเจ้าของธุรกิจมีฐานะร่ำรวย ก็จะนิยมสร้างบ้านหลังใหญ่เพื่อให้สมาชิกทุกคนอยู่รวมกันเป็นครอบครัวใหญ่อย่างสุขสบาย บางส่วนก็จะอยู่รวมกันเป็นชุมชนจึงมีการสร้างบ้านแบบตึกแถวประกอบกับมีความขยันและชำนาญทางการค้าอยู่แล้วจึงนิยมเปิดชั้นล่างเป็นร้านจำหน่ายสินค้าานาชนิด

2) ด้านลักษณะครอบครัว ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนจัดเป็นครอบครัวขนาดใหญ่ นิยมมีลูกหลายคนเพื่อสืบทอดสกุล บางครอบครัวจะอาศัยอยู่ในบ้านเดียวกัน แต่ก็มีบางครอบครัวโดยเฉพาะในยุคปัจจุบันที่มีการแยกครอบครัวออกมาอยู่ต่างหากแต่จะสร้างบ้านอยู่ในบริเวณที่ใกล้กัน และเมื่อมีวันสำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกในครอบครัว ทุกคนในก็จะมารวมตัวกันเพื่อทำกิจกรรมนั้น นอกจากนั้น ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนมีความคาดหวังกับลูกชายคนโตเป็นอย่างมาก ลูกชายคนโตมีหน้าที่เป็นหัวหน้าครอบครัว มีอำนาจตัดสินใจทุกเรื่องในบ้าน และต้องทำหน้าที่เป็น

ผู้นำในการหาเลี้ยงคนในครอบครัว

3) ด้านการประกอบอาชีพ คนไทยเชื้อสายจีนนิยมปลูกฝังให้ลูกหลานประกอบอาชีพธุรกิจ ประกอบกับอุปนิสัยที่ถูกถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ คือ ความขยัน อดทน และความมุ่งมั่นพยายามจึงทำให้บริหารธุรกิจได้ประสบความสำเร็จร่ำรวยเป็นเจ้าของกิจการ ยังแสดงให้เห็นว่าธุรกิจของคนไทยเชื้อสายจีนส่วนใหญ่เป็นธุรกิจครอบครัว ที่ส่งต่อให้ลูกหลานได้สืบทอดกิจการต่อไป นอกจากนี้ ในยุคปัจจุบันครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนให้อิสระในการตัดสินใจเลือกอาชีพตามความถนัดของตนเอง และไม่ว่าคนไทยเชื้อสายจีนมีบทบาทแบบใดก็ตาม คนไทยเชื้อสายจีนก็พยายามทำหน้าที่ของตัวเองให้ดีที่สุด

2. ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีน

ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนที่สะท้อนจากละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ประกอบด้วย 5 ประเด็น ดังนี้

1) ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูก ความสัมพันธ์ของพ่อแม่กับลูกของครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนแสดงให้เห็นว่า พ่อแม่เป็นคนเดียวที่รักลูกโดยไม่มีเงื่อนไข ดูแลปกป้องลูกตลอดชีวิต และเป็นคนที่สอนให้ลูกเป็นคนดี ทำทุกอย่างต้องทำหมดกำลังกายกำลังสติปัญญา และให้การช่วยเหลือสนับสนุนให้ลูกประสบความสำเร็จและมีความเจริญก้าวหน้าในการทำกิจการของตนเองและครอบครัว

2) ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูกสะใภ้ ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนบทบาทของลูกสะใภ้ต้องมีลูกผู้ชายเพื่อสืบทอดตระกูล และพ่อแม่นิยมมีลูกสะใภ้ที่สามารถทำงานบ้านงานเรือนได้ สามารถดูแลสามีกับลูกได้อย่างดี ถึงแม้ว่าบางทีพ่อแม่ไม่ถูกใจหรือไม่ยอมรับลูกสะใภ้ในระยะแรก หากลูกสะใภ้มีความขยัน ซนแข็ง ทำงานบ้านและเอาใจใส่ดูแลสามี เมื่อพ่อแม่ได้เห็นการกระทำต่าง ๆ เหล่านี้ ก็มีโอกาที่จะเข้าใจและยอมรับให้เป็นลูกสะใภ้

3) ความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน สามีจะทำหน้าที่เป็นผู้นำครอบครัว และเป็นผู้ที่ตัดสินใจทุกเรื่องในครอบครัว ส่วนภรรยามีหน้าที่ต้องดูแลสามีและลูก คู่สามีภรรยาหากไม่เชื่อใจกันและไม่เคารพให้เกียรติกัน ชีวิตครอบครัวก็จะไม่มีความสุข แต่คู่สามีภรรยาใดที่ช่วยเหลือกัน เข้าใจกันสามารถทำให้คู่ชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขตลอดไป

4) ความสัมพันธ์ระหว่างพี่กับน้อง ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนที่พ่อแม่เลี้ยงดู โดยให้ความรัก ความอบอุ่นเท่าเทียมกัน พี่น้องก็จะมีสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เมื่อพบปัญหาที่พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือกันด้วยความรักและความเป็นห่วง แต่หากมีการเลี้ยงดูที่ทำให้ลูกรู้สึกถึงความรัก ความอบอุ่นที่ไม่เท่าเทียมกันก็อาจจะทำให้มีความขัดแย้งเกิดขึ้นระหว่างกัน พี่น้องบางคนขัดแย้งจนเกิดทำร้ายกันจนเสียชีวิต

5) ความสัมพันธ์ระหว่างเครือญาติ ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนเป็นครอบครัว

ขนาดใหญ่ ญาติพี่น้องส่วนใหญ่อยู่ในวัยเดียวกันและเติบโตมาพร้อมกัน จึงมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด คนไทยเชื้อสายจีนให้ความสำคัญกับสายเลือดอย่างยิ่ง เมื่อพบเรื่องที่ทำให้ครอบครัวของตนเองเสียประโยชน์ก็เลือกที่จะช่วยเหลือพี่น้องและคนในครอบครัวเดียวกันมากกว่า บางครั้งจึงทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างญาติพี่น้อง

3. ลักษณะนิสัยของคนไทยเชื้อสายจีน

ลักษณะนิสัยเป็นทัศนคติและพฤติกรรมของมนุษย์ที่มีต่อผู้คนและสิ่งต่าง ๆ แต่ละคนมีลักษณะนิสัยที่แตกต่างกัน ลักษณะนิสัยของคนไทยเชื้อสายจีนที่สะท้อนจากละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ดังนี้

1) ความขยัน คนไทยเชื้อสายจีนมีคุณสมบัติหลักในด้านความขยันอดทนในการทำงาน จนถ่ายทอดมาถึงรุ่นลูกหลานทั้งผู้ชายและผู้หญิงจะได้รับการปลูกฝังเรื่องการทำงานที่ต้องมีความขยันอดทนจึงจะประสบความสำเร็จ ทำให้คนไทยเชื้อสายจีนส่วนใหญ่มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาธุรกิจของตระกูลให้เจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก แม้เกิดอุปสรรคก็ต้องพยายามทำให้สำเร็จ และมีฐานะที่มั่นคง

2) ความอดทน ถึงแม้ว่าจะพบปัญหาต่าง ๆ ในชีวิต คนไทยเชื้อสายจีนจะเลือกทางที่สู้ปัญหาด้วยความเข้มแข็งอดทน ลูกหลานของคนไทยเชื้อสายจีนได้สืบทอดความเข้มแข็งอดทนจากบรรพบุรุษ ถึงแม้ว่าจะตกอยู่ในช่วงที่ยากลำบากก็สามารถผ่านอุปสรรคต่าง ๆ มาด้วยความเข้มแข็งอดทนจนมีชีวิตที่ดีและประสบความสำเร็จ

3) ความเฉลียวฉลาดในการใช้ชีวิต คนไทยเชื้อสายจีนมีความขยันหมั่นเพียรไม่ว่าอยู่ที่ใดก็ตามจะทำงานทุกอย่างเพื่อหาเลี้ยงชีพและสร้างฐานะให้ตนเอง หากมีความสามารถติดตัวก็จะใช้ความสามารถนั้นในการประกอบอาชีพ ผนวกกับความเฉลียวฉลาดในการทำธุรกิจที่ได้เรียนรู้มาจากรุ่นพ่อแม่ จนทำให้มองเห็นช่องทางต่าง ๆ ที่จะทำให้อธุรกิจประสบความสำเร็จได้ ผนวกกับครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในรุ่นหลัง ๆ ให้ความสำคัญกับการศึกษา จึงส่งเสริมให้ลูกได้รับการศึกษาในระดับสูง หากมีฐานะร่ำรวยก็จะส่งไปศึกษาต่อที่ต่างประเทศ เมื่อมารับช่วงในการดำเนินธุรกิจของครอบครัวจึงทำให้มีการคิดและตัดสินใจที่เฉลียวฉลาด สามารถคาดการณ์สิ่งที่เกิดขึ้นในขณะนั้นและนำมาใช้ในการวางแผนธุรกิจได้อย่างชัดเจน

4) ความเห็นแก่พวกพ้อง ในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนยังมีลักษณะของการเห็นแก่พวกพ้อง ซึ่งมาจากสายสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกันจากความเป็นครอบครัวเดียวกัน เป็นเครือญาติกันหรือเป็นเพื่อนกัน และมีวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกันจนกลายเป็นสายใยความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เมื่อเกิดปัญหาต่าง ๆ ก็พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันจนจัดการกับสิ่งนั้นได้อย่างสำเร็จ

4. คุณธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย

คุณธรรม คือ ความดีงามที่ถูกปลูกฝังขึ้นในจิตใจของมนุษย์ จนเกิดจิตสำนึกที่ดี คุณธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนที่สะท้อนจากละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ดังนี้

1) ความซื่อสัตย์ คนไทยเชื้อสายจีนเชื่อว่าความซื่อสัตย์เป็นคุณธรรมที่สำคัญที่สุดของบุคคล คนไทยเชื้อสายจีนทำธุรกิจค้าขายซื่อสัตย์ จริงใจกับลูกค้า ไม่เห็นแก่ได้อย่างเดียว ไม่เอาเปรียบลูกค้า คนที่มีความซื่อสัตย์ไม่ว่าจะทำธุรกิจอย่างไรก็ตาม จะสามารถประสบความสำเร็จ และมีความเจริญก้าวหน้า

2) ความกตัญญู คนไทยเชื้อสายจีนคิดว่าความกตัญญูเป็นคุณธรรมสำคัญของบุคคลในครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีน พ่อแม่จะสอนให้ลูกเป็นลูกกตัญญู ลูกก็จะพยายามทำหน้าที่เป็นลูกให้ดีที่สุดในช่วงที่ยังมีโอกาสสามารถตอบแทนพ่อแม่เพื่อแสดงถึงความกตัญญู สำหรับคนที่ขาดความกตัญญู ไม่รู้จักตอบแทนต่อผู้ที่มีบุญคุณกับตนเอง ไม่ว่าจะทำอะไรก็ตามชีวิตจะไม่มี ความเจริญก้าวหน้า

5. ค่านิยมของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย

ค่านิยม คือ สิ่งที่คุณค่าหรือสังคมยึดถือเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจ และยอมรับรับที่จะนำมาปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ค่านิยมของคนไทยเชื้อสายจีนสะท้อนจากละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ดังนี้

1) ค่านิยมเกี่ยวกับความรัก คนไทยเชื้อสายจีนโดยเฉพาะผู้หญิงจะมีความอดทนยอมทำทุกอย่างเพื่อคนที่ตัวเองรัก ยอมทนทุกข์ ยากลำบากเพื่อต้องการอยู่กับคนที่รัก และคนไทยเชื้อสายจีนคิดว่าความรักระหว่างพ่อแม่กับลูกไม่มีวันหายไป พ่อแม่ทำทุกอย่างเพราะรักลูก นอกจากนั้นยังเชื่อว่าสมบัติพัสถานมีวันหมดไป แต่ความรักความหวังดีที่มีให้กับกันจะไม่มีวันหมด ถ้ามีความรัก ความหวังดีต่อผู้อื่น ชีวิตจะมีความสุขมากขึ้น

2) ค่านิยมเกี่ยวกับการเชื่อฟังผู้ใหญ่ ในครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนลูกหลานต้องเชื่อฟังผู้ใหญ่ ทำตามคำสั่งของพ่อแม่และทำสิ่งที่พ่อแม่เลือกให้ ลูกไม่มีสิทธิ์ที่จะเลือกคู่ชีวิตของตัวเองพ่อแม่จะเป็นผู้ตัดสินใจทุกอย่างให้ลูก เพราะในความคิดของคนไทยเชื้อสายจีน ลูกต้องทำตามคำสั่งของพ่อแม่ จะถือว่าเป็นลูกที่ดีและจะเจริญก้าวหน้าในชีวิต

3) ค่านิยมเกี่ยวกับการศึกษา คนไทยเชื้อสายจีนมีความคิดในด้านค่านิยมเกี่ยวกับการศึกษาสองแบบคือ ถ้าเป็นครอบครัวที่มีค่านิยมสืบถอดมาแบบโบราณจะไม่สนับสนุนให้ลูกผู้หญิงมีการศึกษาสูงเพราะคิดว่าคิดว่าเป็นหน้าที่ของผู้หญิงคือดูแลสามีและลูก ส่วนอีกแบบหนึ่งคือ ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนที่มีฐานะร่ำรวย นิยมให้ลูกหลานมีการศึกษาสูงทั้งชายและหญิงเพื่อให้ลูกหลานสามารถช่วยทำการค้าขายของครอบครัวได้ ทำให้ครอบครัวเจริญรุ่งเรือง

5.1.2 ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562

ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีนที่ได้สะท้อนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ปัญหาครอบครัว

ปัญหาครอบครัว หมายถึง ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับสมาชิกในครอบครัว และก่อให้เกิดความไม่เข้าใจ ทำให้เกิดความวุ่นวายในครอบครัว ปัญหาครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนที่สะท้อนจากละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ดังนี้

1) การมีภรรยามากกว่าหนึ่งคน ผู้ชายที่เป็นผู้นำครอบครัวสมัยก่อนถือเป็นความชอบธรรมที่จะมีภรรยาหลายคนเพื่อเพิ่มโอกาสในการมีบุตรชายสืบสกุลและส่วนใหญ่จะอยู่ร่วมกันเป็นครอบครัวใหญ่ ผู้หญิงที่เป็นภรรยาทุกคนต้องเป็นฝ่ายอดทนทุกอย่าง ต้องเชื่อฟังสามีโดยไม่มีข้อโต้แย้ง โดยเฉพาะภรรยาคนรองที่จะไม่ได้รับการยกย่องจากคนในครอบครัวเท่ากับภรรยาคนแรก ดังนั้น จึงเป็นสาเหตุให้เกิดความขัดแย้งขึ้นระหว่างสมาชิกในครอบครัวจนกลายเป็นปัญหาใหญ่ในรุ่นลูกหลาน

2) การรักลูกไม่เท่ากัน ในครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนพ่อแม่ส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับลูกชาย ลูกชายคนโตจะได้รับการเอาใจใส่เลี้ยงดูอย่างดีมากกว่าลูกสาว เพราะเป็นผู้ที่จะได้รับสืบทอดกิจการ นอกจากนั้น พ่อแม่ยังตั้งความหวังไว้ว่าลูกชายคนโตจะเป็นที่พึ่งพิงของพ่อแม่ พี่น้อง ส่วนลูกสาวเมื่อแต่งงานแล้วจะต้องออกรถไปอยู่บ้านสามีและใช้สกุลของสามี จึงเปรียบเหมือนคนนอกครอบครัว การให้ความรัก ความเอาใจใส่ในการดูแลลูกไม่เท่ากันจึงเป็นที่มาของปัญหาความขัดแย้งระหว่างพี่น้องและคนในครอบครัว

3) การกำหนดกรอบชีวิตของลูก เป็นปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน คือ ลูกต้องทำตามที่พ่อแม่ต้องการโดยไม่มีโอกาสแสดงความรู้สึกหรือความต้องการที่แท้จริงของตนเอง ดังนั้น พ่อแม่จะดูแลจัดการให้กับลูกทั้งในด้านการศึกษา อาชีพ และการแต่งงาน ลูกมีหน้าที่ทำตามคำสั่ง โดยที่ลูกไม่มีโอกาสในการแสดงความคิด จนทำให้ลูกรู้สึกอึดอัดใจ และกลายเป็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในครอบครัว

4) ความขัดแย้งของคนในครอบครัว ครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีนที่มีลักษณะเป็นครอบครัวขนาดใหญ่มีฐานะดี มีธุรกิจของครอบครัวที่สืบทอดต่อกันมา มักจะมีปัญหาความขัดแย้งเกิดขึ้นในครอบครัว ซึ่งสาเหตุของปัญหาส่วนใหญ่เกิดจากการแสดงความรักความเอาใจใส่ลูกไม่เท่ากันให้ความสำคัญลูกชายมากกว่าลูกสาว การเลือกคู่ครองของลูกที่ไม่เป็นไปตามความต้องการของพ่อแม่ ลูกสะใภ้ไม่ได้รับการยอมรับอย่างเท่าเทียมกัน และการแบ่งทรัพย์สินระหว่างลูกชายกับ

ลูกสาวไม่เท่ากัน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสาเหตุสำคัญของปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างสมาชิกในครอบครัว

5) การแบ่งทรัพย์สินมรดก ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนหลายครอบครัวยังมีระบบชายเป็นใหญ่ ให้ความสำคัญกับลูกชายและหลานชายมากกว่าลูกสาว ผู้หญิงจึงมักถูกจำกัดสิทธิ์ จากครอบครัว แต่ในยุคหลังเริ่มเปิดโอกาสให้ผู้หญิงได้ออกไปสู่สังคมภายนอกมากขึ้น ผู้หญิงเริ่มมีบทบาทในการตัดสินใจของครอบครัว หลายคนมีบทบาทช่วยทำงานในธุรกิจของครอบครัว แต่การแบ่งทรัพย์สินของตระกูลส่วนใหญ่ยังยึดถือแบบเดิม คือ มอบให้กับลูกชายและหลานชายคนโตเป็นผู้สืบทอด จึงเป็นสาเหตุของความรู้สึกที่ไม่เท่าเทียมระหว่างพี่น้อง และเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัวเกี่ยวกับการแย่งชิงมรดกระหว่างลูกหลานของตระกูล

2. ปัญหาสังคม

ปัญหาสังคม คือ สถานการณ์ที่ไม่สอดคล้องกับค่านิยมเป็นไปในทางไม่ดี ไม่พึงปรารถนา เบี่ยงเบนไปจากภาวะปกติ และปทัสถานสังคม ปัญหาที่เกิดขึ้นคุกคามอันตรายเสียหายแก่สังคมและมีผลกระทบต่อผู้คนจำนวนมากในสังคม ปัญหาสังคมที่สะท้อนจากละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ดังนี้

1) การดูถูกผู้อื่น คนที่ทำงานเป็นลูกจ้าง คนฐานะยากจน และผู้หญิงที่ทำอาชีพเป็นผู้หญิงโสเภณีถือว่าเป็นคนที่มีฐานะต่ำต้อยในสังคมและมักจะโดนดูถูกจากคนที่มีฐานะร่ำรวยกว่า ดังนั้น หากครอบครัวใดก็ตามที่มีลูกหลานหรือคนในครอบครัวเข้าไปเกี่ยวข้องกับจะถูกกีดกันไม่ได้รับการยอมรับให้เข้ามาร่วมอยู่ในครอบครัวเพราะคิดว่าจะสร้างความเสื่อมเสียชื่อเสียงให้กับครอบครัว

2) ปัญหาความยากจน ปัญหาความยากจนเป็นปัญหาที่มีอยู่ทั่วไปในสังคม คนไทยเชื้อสายจีนที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยระยะแรก ส่วนใหญ่ต้องทำอาชีพเป็นลูกจ้างเพื่อหาเงินเลี้ยงชีพตนเอง มีชีวิตที่ยากลำบาก จึงตั้งใจทำงานเพื่อหารายได้เลี้ยงครอบครัวและสร้างฐานะให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง

3) การทำผิดกฎหมาย ครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนส่วนใหญ่เป็นครอบครัวขยายที่มีลูกหลานหลายรุ่นอยู่ร่วมกัน และมีธุรกิจของตระกูลที่ทำร่วมกันจึงมีโอกาที่จะเกิดปัญหา ความขัดแย้งผิดใจกันระหว่างพี่น้องและเครือญาติในเรื่องของทรัพย์สินและผลประโยชน์ทางธุรกิจ จนเป็นเหตุให้เกิดความรุนแรง ทำผิดกฎหมายโดยการทำร้ายร่างกายหรือรุนแรงจนทำให้เสียชีวิต

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาครอบครัว

การแก้ปัญหาครอบครัว หมายถึง การที่บุคคลในครอบครัวสามารถจัดการกับความขัดแย้งระหว่างสมาชิกในครอบครัวด้วยความเข้าใจกันจนทำให้ทุกคนใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันได้ แนวทางการแก้ปัญหาครอบครัวที่สะท้อนจากละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ดังนี้

1) ความซื่อสัตย์ต่อกันของสามีและภรรยา การขาดความซื่อสัตย์ เป็นปัญหาสำคัญที่ก่อให้เกิดความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกัน จนกลายเป็นสาเหตุของปัญหาความขัดแย้งกันของสามีภรรยาและคนในครอบครัว ดังนั้น การแก้ปัญหาความขัดแย้ง คือ ทั้งสามีและภรรยาต้องเคารพและยอมรับในบทบาทของกันและกัน ชีวิตสมรสที่มีความสุขควรอยู่กันอย่างเปิดเผยทั้ง 2 ฝ่าย มีความรัก ความเข้าใจ ความซื่อสัตย์จริงใจซึ่งกันและกัน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยให้สามีภรรยาสามารถผ่านพ้นอุปสรรคต่าง ๆ และใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

2) การให้ความรักและความอบอุ่นต่อลูกอย่างเท่าเทียมกัน การแสดงออกที่ชัดเจนในความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูกเป็นเรื่องสำคัญ ครอบครัวที่ให้ความรักความอบอุ่นแก่ลูกทุกคนอย่างเท่าเทียมกันจะก่อให้เกิดสายสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น โดยเฉพาะในครอบครัวขนาดใหญ่ที่ลูกหลานอยู่รวมกันหลายคน

3) การให้อิสระในการดำเนินชีวิตของลูก พ่อแม่กำหนดวิถีชีวิตให้ลูกโดยเฉพาะการเลือกคู่ครอง ส่วนใหญ่จะพบในรุ่นลูกรุ่นที่ 1 ละครแสดงให้เห็นว่าการกำหนดชีวิตตามแบบแผนที่ พ่อแม่ต้องการไม่ใช่สิ่งที่ลูกต้องเสมอไป และอาจจะเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาความขัดแย้งระหว่างคนในครอบครัวในที่สุด ส่วนอีกแบบ คือ พ่อแม่ให้อิสระแก่ลูกในการตัดสินใจเลือกเส้นทางชีวิต ส่วนใหญ่จะพบในรุ่นหลาน ที่มีสภาพแวดล้อมทางสังคมเปลี่ยนไป ในละครก็ได้แสดงให้เห็นว่าเมื่อลูกหลานได้อิสระในการเลือกวิถีชีวิตของตนเองก็สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขและความสำเร็จเช่นเดียวกัน

4) การรู้จักให้อภัยกันในครอบครัว การให้อภัย เกิดจากยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นด้วยความเข้าใจ พร้อมทั้งจะให้โอกาสในการเริ่มต้น และมีความหวังว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้นจะผ่านไปได้ด้วยดี การให้อภัยจะช่วยลดความขัดแย้งและปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างสมาชิกในครอบครัว ดังนั้น การให้อภัยจึงเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาของครอบครัวที่สำคัญและเป็นหนทางนำไปสู่ความสงบสุขของครอบครัว

5) การจัดการทรัพย์สินมรดกอย่างยุติธรรม การที่พ่อแม่จัดสรรทรัพย์สินให้ลูกไม่เท่าเทียมกัน อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้พี่น้องเกิดความขัดแย้งกัน โดยเฉพาะในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนที่มีลูกหลานหลายคน การแบ่งทรัพย์สินมรดกที่เป็นไปด้วยความยุติธรรมจะช่วยลดความขัดแย้งกันระหว่างคนในครอบครัวและทำให้ทุกคนได้ใช้ชีวิตในส่วนของตนเองได้อย่างมีความสุข

4. แนวทางการแก้ปัญหาสังคม

การแก้ไขปัญหาสังคม หมายถึง คนในสังคมจะมีความร่วมมือเปลี่ยนแปลงและแก้ไขปัญหา ในด้านต่าง ๆ เพื่อให้สังคมดำเนินไปอย่างราบรื่น แนวทางการแก้ปัญหาสังคมที่สะท้อนจากละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ดังนี้

1) การเคารพและให้เกียรติผู้อื่น มนุษย์แต่ละคนมีเกียรติมีศักดิ์ศรี มีความเท่าเทียมกันไม่ว่าจะอยู่ในฐานะใดก็ตาม อย่าตัดสินบุคคลด้วยฐานะเพียงอย่างเดียว ให้ดูการกระทำหากยึดมั่น

ความดี มีความขยัน อดทนต่อความลำบาก และมีความรับผิดชอบ สิ่งเหล่านี้จะทำให้ทุกคนยอมรับเคารพและให้เกียรติ เมื่อเกิดปัญหาก็พร้อมที่จะช่วยเหลืออย่างจริงจัง

2) การขยันประกอบอาชีพ ทุกคนไม่ว่าจะประกอบอาชีพใดก็ตาม หากมีความศรัทธาต่ออาชีพของตนเอง และตั้งใจในการประกอบอาชีพอย่างเต็มความสามารถด้วยความมุ่งมั่นขยัน อดทน ถึงแม้จะพบกับความเหน็ดเหนื่อยยากลำบากก็จะไม่ละทิ้งความพยายามจะทำให้ประสบความสำเร็จได้

3) การปฏิบัติตามกฎหมาย คนไทยเชื้อสายจีนยังยึดถือและให้ความศรัทธาต่อกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมของประเทศที่ตนอาศัยอยู่ แม้จะมีฐานะร่ำรวยก็ไม่ได้ใช้ทรัพย์สินของตนเองในการช่วยเหลือให้ความผิคนั้นลดลง แต่ยังคงให้ความเคารพในกฎระเบียบข้อบังคับนั้น

5.2 อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 มีประเด็นที่น่าสนใจอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ผลการวิจัยพบว่า ละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ได้สะท้อนสภาพครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ วิถีชีวิตความเป็นอยู่ ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว ลักษณะนิสัยคุณธรรม และค่านิยมของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทยที่ให้ผู้ชมได้เห็นอย่างชัดเจน โดยเฉพาะภาพความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีน เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่กับลูก ความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับภรรยา ความสัมพันธ์ระหว่างเครือญาติ เป็นต้น ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ กาญจนา แก้วเทพ (2552, น. 265) กล่าวว่าละครโทรทัศน์มีหน้าที่ส่งเสริมคุณค่าบางอย่างของสังคม เช่น ทำดีได้ดีทำชั่วได้ชั่ว การให้อภัยเป็นหนทางแก้ปัญหาที่ดีกว่าการอาฆาตแค้น หรือการรักษาพรหมจรรย์เป็นสิ่งที่ดีสำหรับผู้หญิง ละครโทรทัศน์เป็นตัวที่กำหนดหน้าที่ และจำกัดบทบาทของพฤติกรรมคนในสังคม เช่น อนุญาตให้ผู้ชายสามารถมีภรรยาหลายคนถ้าหากมีฐานะทางเศรษฐกิจที่สามารถเลี้ยงดูได้ ผู้หญิงมีสามีคนเดียว ลูกต้องมีกตัญญูตอบแทนต่อพ่อแม่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ma Qiang (2555) เรื่อง ภาพสะท้อนคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย ผลการวิจัยพบว่า ละครโทรทัศน์ไทยสะท้อนภาพคนไทยเชื้อสายจีนที่สร้างครอบครัวตามแบบบรรพบุรุษเป็นครอบครัวใหญ่และต่อมาเมื่อมาอยู่ประเทศไทยนานขึ้นได้เปลี่ยนแปลงเป็นครอบครัวเดี่ยวมีขนาดเล็ก ซึ่งในครอบครัวจะมีปัญหาแย่งชิงทรัพย์สินเงินทองอำนาจ และมีความอิจฉาริษยาของสมาชิกครอบครัว คนไทยเชื้อสายจีนทำมาหากินทั้งที่เป็นอาชีพสุจริตและธุรกิจ ซึ่งได้สร้างฐานะที่รวย ในด้านวัฒนธรรม คนไทยเชื้อสายจีนจะอบรมเลี้ยงดูบุตรชายให้เป็นผู้นำและเป็นหัวหน้าของตระกูลเหมือนมังกร ส่วนบุตรหญิงจะสอนให้มีความสง่างามและมี

ความเข้มแข็งเหมือนหงส์ หากคนไทยเชื้อสายจีนไม่มีบุตรชายสืบทอดตำแหน่งและกิจการของครอบครัว ก็เปลี่ยนความคิดมาให้ผู้หญิงเป็นผู้นำของตระกูลได้ และคนไทยเชื้อสายจีนยังคงรักษาคุณสมบัติที่ดีและยกย่องคนที่มีคุณธรรมด้านความกตัญญูและความซื่อสัตย์

2. วิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ผลการวิจัยพบว่า ละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 ได้สะท้อนปัญหาของคนไทยเชื้อสายจีนใน 2 ด้านใหญ่ ได้แก่ ปัญหาครอบครัวและปัญหาสังคม ด้านปัญหาครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีน เช่น การรักลูกไม่เท่ากัน การกำหนดครอบครัวชีวิตของลูก การแบ่งทรัพย์สินมรดก เป็นต้น แสดงให้เห็นความขัดแย้งที่เกิดขึ้นกับสมาชิกในครอบครัวของคนไทยเชื้อสายจีน ด้านปัญหาสังคม เช่น การดูถูกผู้อื่น ปัญหาความยากจน การทำผิดกฎหมาย ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของบุญยง ชื่นสุวิมล (2543) ลักษณะของครอบครัวคนจีนจะเป็นครอบครัวขยายซึ่งมีสมาชิกอยู่รวมกันหลายรุ่น จึงมีช่องโหว่ที่จะเกิดความขัดแย้งระหว่างพี่น้อง ระหว่างญาติ และระหว่างภรรยา โดยเฉพาะกรณีเรื่องการแบ่งทรัพย์สินมรดก ซึ่งส่วนใหญ่จะแบ่งให้บุตรชาย จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดความขัดแย้งต่อสู้และร้องทุกข์ระหว่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mo lingfen (2560) เรื่อง ปัญหาครอบครัวในสังคมไทย: ภาพสะท้อนจากนวนิยายไทยช่วง พ.ศ. 2508-2557 ผลการวิจัยพบว่า ด้านปัญหาเกิดจากพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของสมาชิกในครอบครัว การแสดงพฤติกรรมอันไม่เหมาะสมระหว่างกันเป็นปัญหาอย่างหนึ่งในครอบครัวเนื่องจากพฤติกรรมนั้นอาจสร้างความทุกข์กาย ทุกข์ใจให้กับสมาชิกในครอบครัว โดยเฉพาะสามีและภรรยา สามีคบหาสนิทสนมกับผู้หญิงอื่นและมีพฤติกรรมนอกใจ ภรรยาทั้งโดยเปิดเผยหรือหลบซ่อนล้วนเป็นพฤติกรรมที่ทำลายความเชื่อถือ ทำให้ความสัมพันธ์ของสามีภรรยาแตกร้างจนอาจถึงขั้นครอบครัวแตกแยก ด้านปัญหาเกิดจากปัญหาเศรษฐกิจ สภาพเศรษฐกิจเป็นปัญหาสำคัญของครอบครัวชนชั้นกลางถึงชนชั้นล่างในสังคม อาจเพราะสมาชิกในครอบครัวได้รับการศึกษาน้อยและจึงไม่สามารถทำงานที่ได้เงินเดือนสูง ทำให้ค่าใช้จ่ายในครอบครัวไม่เพียงพอ ด้านปัญหาเกิดจากวิถีชีวิตแตกต่างกัน การอยู่ร่วมกันในครอบครัวมักหลีกเลี่ยงความขัดแย้งระหว่างสมาชิกไม่ได้เนื่องจากแต่ละคนมีนิสัยและทัศนคติแตกต่างกันไปตามพื้นฐานที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูมา เมื่อต้องใช้ชีวิตร่วมกันเป็นครอบครัวสามีภรรยาจึงจำเป็นต้องปรับตัวเข้าหากัน หากแต่ละฝ่ายไม่ยอมปรับตัว ย่อมจะทำให้กลายเป็นต่างคนต่างอยู่และเกิดการหย่าร้างตามมา

5.3 ข้อเสนอแนะ

1. ควรวิเคราะห์ภาพสะท้อนวิถีชีวิตและการสืบทอดวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย
2. ควรวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย

บรรณานุกรม

- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. (2562). *นियามและประเภทครอบครัว*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง
- กาญจนา แก้วเทพ. (2545). *สื่อสารมวลชนทฤษฎีและแนวทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา แก้วเทพ. (2552). *การวิเคราะห์สื่อ:แนวคิดและเทคนิค* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิติมา สุรสุนธิ. (2548). *ความรู้ทางการสื่อสาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: จามจุรีโปรดักท์.
- กิตติยา วิทยาประพัฒน์. (2555). *สถานภาพและบทบาทสตรีในครอบครัวไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายไทยแนวชีวิตครอบครัว ปีพ.ศ.2538-2546* (วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- เกษม ปราณีธยาศัย. (2544). *ผู้ชายในครอบครัวจีน กรณีศึกษา : ครอบครัวคนจีนแต่จิวใน ตำบลมหาชัย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- แก้วตา จันทรานุสรณ์. (2556). การสร้างตนและการส่งสมทุกทางวัฒนธรรมของคนไทยเชื้อสายจีน. *วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์*, 28(3), 125-148.
- จารุภา พานิชักดิ์. (2549). *การสร้างภาพตัวแทนผู้หญิงของกลุ่มผู้ผลิตละครโทรทัศน์:การต่อสู้เรื่องความหมาย* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- จุไรรัตน์ ทองคำชื่นวิวัฒน์. (2556). *การสร้างภาพตัวแทนครอบครัวในละครโทรทัศน์* (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร.
- ชยพล สุทธิโยธิน และสันติ เกษมสิริทัศน์. (2548). หน่วยที่8,การสื่อสารคร่ำการโทรทัศน์. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการสร้างสรรค์รายการโทรทัศน์*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- ซ์ชวาล นิรมิตวิจิตร. (2546). *เกียรติประวัติชาวไทยเชื้อสายจีน*. กรุงเทพมหานคร: อินฟอร์มีเดีย แอนด์ พับลิเคชั่น.
- ถาวร ลีโขโกศล. (2554). *แต่จิว : จีนกลุ่มน้อยที่ยิ่งใหญ่*. กรุงเทพมหานคร: มติชน จำกัด
- ธันยพร ประชุม. (2551). *บทบาทของชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตเทศบาลเมืองเลยจังหวัดเลย* (วิทยานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย). มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, ขอนแก่น.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ธานีวัฒน์ บุญโต. (2542). *ภาพสะท้อนวิถีชีวิตชาวจีนในวรรณกรรมของหยก บรูพา* (ปริญญาานิพนธ์บัณฑิตวิทยาลัย). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- นันทิดา ดากแก้ว. (2551). *บริบททางสังคมและบริบททางวัฒนธรรมเกาหลีที่ปรากฏในละครซีรีส์เกาหลีเรื่อง สะดุดรักที่ปักใจ Full House* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร.
- นพมาศ แวหงส์. (2553). *ปริทัศน์ลปการละคร* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิโลบล วงศ์ภัทรนนท์. (2564). จาก ลอดลายมังกร สู่ เลือดข้นคนจาง: การนำเสนออัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมความเป็นชาวไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 29(2), 76-103.
- บุญยง ชื่นสุวิมล. (2543). *สถาบันครอบครัวของกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตกรุงเทพมหานคร: ระบบครอบครัวและความสัมพันธ์ทางสังคมของคนไทยเชื้อสายจีนในชุมชนโบ๊เบ๊*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- บุญยง สุขทาพจน์. (2562). แนวคิดทฤษฎีการเล่าเรื่องกับค่านิยมคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง. ใน *โครงการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 10*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, กรุงเทพมหานคร
- ปรีดา อัครจันทโชติ. (2557). *การข้ามผ่านวัฒนธรรมของสื่อการแสดงจิวในประเทศไทย* (วิทยานิพนธ์นิเทศ 2557. ศาสตรดุษฎีบัณฑิต). คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร.
- ปรีดา อัครจันทโชติ. (2561). ความเป็นจีนในละครโทรทัศน์ไทย. *วารสารนิเทศศาสตร์*, 36(1), 1-20.
- พระครูจิระธรรมธัช และ พระมหาศกดิ์ดีดา สิริเมธี (हारเทศ). (2561). *ศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในครอบครัวตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาของชุมชนตำบลชุมช้าง อำเภอโพธารมย์ จังหวัดหนองคาย*. *วารสารปัญญาปณิธาน*, 3(2), 46-57.
- พิณวิไล ปริบุญณะ. (2555). การปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์ของคนจีนในไทย : กรณีศึกษาตัวละครคนจีนอพยพในนวนิยายเรื่อง ลอดลายมังกร (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพมหานคร.
- พูนสุข เวชวิฐาน. (2557). *ทฤษฎีครอบครัวเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ภารดี มหาขันธ์ และ นันทชญา มหาขันธ์. (2554). *ตระกูลแซ่ในจังหวัดชลบุรี: วิถีและพลัง*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุจน์สวัสดิ์ ครอบภูมินทร์. (2563). การต่อรองอำนาจของผู้หญิงในครอบครัวไทยเชื้อสายจีน ผ่านละครโทรทัศน์ เรื่องเลือดข้นคนจาง. *วารสารวิชาการมนุษยและสังคม*, 5(1), 96-11.
- วงเดือน ขาวสุข. (2560). *การคอร์รัปชันทางการเมืองที่สะท้อนผ่านละครโทรทัศน์ชุด “เหนื่อเมฆ”* (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยรังสิต, ปทุมธานี.
- วิภาวี สุวิมลวรรณ. (2561). ผู้ประกอบการไทยเชื้อสายจีนในบริบทของการสร้างมโนทัศน์ความเป็นไทย ระหว่างพ.ศ.2488-2500. *วารสารธุรกิจปริทัศน์*, 10(1), 207-218.
- วิมลวงษ์ บุญจันทร์. (2549). *พัฒนาการของละครโทรทัศน์ไทย* (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพมหานคร.
- วิลเลียม สกินเนอร์ และคณะ. (2548). *สังคมจีนในประเทศไทย: ประวัติศาสตร์เชิงวิเคราะห์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.
- ศศิลักษณ์ แจ่มสุข. (2538). *การนำเสนอภาพตัวละครเอกในละครโทรทัศน์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพมหานคร, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิวิมล ศรีวีโรจน์มณี. (2543). *บทบาทของครอบครัวไทยเชื้อสายจีนในการอบรมเลี้ยงดูบุตร : กระบวนการการผสมผสานทางวัฒนธรรมชุมชนคลองคูเมืองเดิมสามแพร่ง* (วิทยานิพนธ์ปริญญามนุษยวิทยามหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ศิริรัตน์ แอศสกุล. (2551). *สถาบันครอบครัว: พัฒนาการและการเปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภการ สิริไพศาล. (2550). *จินตนาการใหญ่: ประวัติศาสตร์วัฒนธรรม และสังคม*. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สมสุข หินวิมาน. (2541). *บันทึกจากห้องนั่งเล่นของสื่อวัฒนธรรมสื่อสารเพื่อสานสร้าง*. กรุงเทพมหานคร: เคซี พรินท์ แอนด์ แอด.
- สรุปลรรางวัลนาฏราช ครั้งที่ 10. (2562). ค้นคืนจาก <https://thestandard.co/10th-nataraj-awards-announcement/>
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2544). *สังคมวิทยาคอรัว*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สัณฐิตา นุชพิทักษ์. (2552). *ความร้ายการของตัวละครในละครโทรทัศน์ไทย* (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- 10 อันดับเรตติ้งสูงสุดช่วงไพรม์ไทม์. (2562). ค้นคืนจาก
<https://www.tvdigitalwatch.com/top10-rating-16-09-62/>
- สุตาภัทร นิยมสิทธิ์. (2555). *ภาพสะท้อนอันลึกลับชาวอีสานจากละครโทรทัศน์* (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- สุธี พลพงษ์ และคณะ. (2549). หน่วยที่14,กลยุทธ์การผลิตรายการโทรทัศน์ชั้นสูง. ใน *เอกสารสอนชุดวิชาการผลิตรายการโทรทัศน์ชั้นสูง* (พิมพ์ครั้งที่ 1). นนทบุรี: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุพัตรา สุภาพ. (2536). *สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม : ครอบครัว : ประเพณี*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช
- แสงอรุณ กนกพงศ์ชัย. (2552). *ความสัมพันธ์วัฒนธรรมไทย-จีน*. สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- องอาจ สิงห์ลำพอง. (2550). *การสร้างเกณฑ์มาตรฐานการผลิตละครโทรทัศน์ไทย* (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- องอาจ สิงห์ลำพอง. (2557) *กระบวนการผลิตละครโทรทัศน์*. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดสามลดา.
- อรัญญ์ หนองพล. (2563). *สรุปผลรางวัลนาฏราช ครั้งที่ 11 ‘ทรงกรม’ กว่า 7 จาก 9 สาขาละครโทรทัศน์แบบไม่พลิกโผ ไบเฟิร์น พิมพ์ชนก พา ‘นิรา’ คว่ำรางวัลตัวที่ 2 สำเร็จ*. ค้นคืนจาก <https://thestandard.co/11th-nataraj-awards-announcement-conclude/>
- อวิรุทธ์ ศิริโสภณา. (2560). *การประกอบสร้างความหมายของผู้หญิงที่ถ่ายทอดผ่านตัวละครหญิงในละครโทรทัศน์ไทยยุคนิยมที่ถูกผลิตซ้ำ ระหว่างปี พศ 2530-2560* (วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- Chen Jingjing. (2556). *ภาพสะท้อนครอบครัวใหญ่ของคนไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายไทย* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, สมุทรปราการ.
- Linhuan Fan. (2557). *ภาพสะท้อนครอบครัวชาวจีนในนวนิยายของเฟิร์ล เอส. บัค แบลโดยสันตสิริ* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, สมุทรปราการ.
- Li Xing. (2564). *ภาพสะท้อนวัยรุ่นไทยในบันเทิงคดีสำหรับเด็กวัยรุ่นที่ได้รับรางวัลงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2558-2562* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, สมุทรปราการ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Li Yuanyuan. (2559). *ภาพสะท้อนคนไทยเชื้อสายจีนกลุ่มอั้งยี่ในนวนิยายชุด เลือดพระนาง* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, สมุทรปราการ.
- Ma Qiang. (2555). *ภาพสะท้อนคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, สมุทรปราการ.
- Ma Yuan. (2555). *ภาพสะท้อนสังคมของคนไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายของ ประภัสสร เสวิกุล* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, สมุทรปราการ.
- Mo LingFen. (2560). *ปัญหาครอบครัวในสังคมไทย:ภาพสะท้อนจากนวนิยายไทยช่วง พ.ศ. 2508-2557* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, สมุทรปราการ.
- Tian Rui. (2559). *ภาพสะท้อนคนไทยเชื้อสายจีนในนวนิยายชุด มาเฟียเลือดมังกร* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, สมุทรปราการ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เอกสารรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย

เรียนรู้เพื่อรับใช้สังคม

เอกสารรับรอง
(Certificate of Exemption)
คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วันที่ 2 สิงหาคม 2564

ชื่อเรื่อง ภาพสะท้อนครอบครัวคนไทยเชื้อสายจีนในละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561 - 2562

ชื่อนักวิจัย/หัวหน้าโครงการ MS. LI LING

คณะวิชา/หลักสูตร หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง

มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ขอรับรองว่า งานวิจัยดังกล่าวข้างต้นได้ผ่านการพิจารณาเห็นชอบโดยสอดคล้องกับ
ประกาศเสตจิงกิก จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

ลงนาม

Signature

(อาจารย์ ดร.วิรัตน์ ทองรอด)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

วันที่รับรอง

วันที่ 2 สิงหาคม 2564

เลขที่รับรอง

อ.1107/2564

วันที่ให้การรับรอง: 2 สิงหาคม 2564

วันหมดอายุใบรับรอง: 1 สิงหาคม 2566

ภาคผนวก ข

เรื่องย่อของละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 เลือดข้นคนจาง กรงกรรม ด้ายแดง

ละครโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2561-2562 เรื่องที่ภาพสะท้อนวิถีชีวิตครอบครัวของคนไทย เชื้อสายจีนและเป็นละครโทรทัศน์เรื่องที่ได้รับคามนิยมอย่างยิ่ง มีจำนวน 3 เรื่อง ได้แก่ เลือดข้นคนจาง กรงกรรม และด้ายแดง มีเรื่องย่อต่อไปนี้

1. เรื่องย่อละครโทรทัศน์เรื่อง เลือดข้นคนจาง

ตระกูลจิระอนันต์เป็นเจ้าของกิจการโรงแรมจิระนันตา อากง สุกิจ และอามา ปราณี เป็นผู้ก่อตั้งโรงแรม อากงกับอามามีลูกด้วยกัน 4 คน คือ ประเสริฐ ภัสสร เมธ และกรกันต์ ปัจจุบันโรงแรมบริหารโดยลูกชายคนโต ประเสริฐ และลูกสาวคนที่สาม ภัสสร

หลังจากอากงเสียชีวิต พินัยกรรมของอากงบอกว่า โดยแบ่งมรดกกิจการโรงแรมเป็น 4 ส่วน ให้ลูกชายทั้ง 3 คน และหลานชายคนโต พิท ส่วนภัสสรได้เงินก้อนจำนวนหนึ่ง แต่ภัสสรไม่พอใจมากกับการแบ่งพินัยกรรมแบบนี้ จึงทะเลาะกับประเสริฐที่โรงแรม แต่แล้วไม่กี่วันหลังจากเหตุการณ์นั้นประเสริฐถูกยิงเสียชีวิตที่บ้าน ภัสสรเป็นคนแรกที่พบศพของประเสริฐจึงทำให้ภัสสรต้องตกเป็นผู้ต้องสงสัยลำดับแรก อี ลูกชายคนโตของภัสสรตัดสินใจต้องหาฆาตกรตัวจริงให้ได้ เพื่อพิสูจน์แม่ของตัวเองบริสุทธิ์จริง ๆ ต่อมาอีก็รู้เรื่องที่ คริส อดีตภรรยาของประเสริฐได้จ้างนักสืบไปแอบสืบประเสริฐและนิภาผู้ที่เป็นคนรักเก่าของประเสริฐ เมื่อรู้เรื่องที่ประเสริฐจดทะเบียนสมรสกับนิภา คริสมาชู้ช่าและยกปิ่นขึ้นชู้ต่อหน้าประเสริฐและนิภา โดยเหตุการณ์นี้คริสจึงตกเป็นผู้ต้องสงสัยอีกคนหนึ่ง เพราะฉะนั้น พิท ลูกของคริสกับประเสริฐ จึงต้องหาหลักฐานเพื่อช่วยให้แม่ของตนไม่ตกเป็นผู้ต้องสงสัย

เตี้ยแอบเข้าไปในบ้านของเมธเพื่อจะเปลี่ยนถ่านในตุ๊กตาของเหมเหมที่เขาใส่กล้องกระดุมสำหรับแอบถ่ายไว้ แต่พบว่าเหมเหมกำลังถือปิ่นอยู่ เหมเหมก็เลยบอกว่าเธอเป็นคนที่ฆ่าประเสริฐ เพราะถูกประเสริฐข่มขืน เตี้ยจึงตัดสินใจช่วยเหมเหมเอาปิ่นไปทิ้งแต่เหมเหมกลับแจ้งตำรวจไปจับเตี้ยเพื่อปกป้องพ่อของตนเอง จึงทำให้เตี้ยต่อเป็นผู้ต้องสงสัยที่ยิงประเสริฐ เวกัส ได้พบว่าเหมเหมเอาฮาร์ดดิสก์ที่อยู่ในอุปกรณ์บันทึกภาพของกล้องวงจรปิดภายในบ้านประเสริฐมาทิ้ง เวกัสจึงหยิบฮาร์ดดิสก์กลับมา เวกัสจึงได้เห็นหน้าฆาตกรที่ฆ่าประเสริฐตัวจริงก็คือ เมธ

ก๊วยเตี้ยบอกกับอีว่าอากงชอบวาดภาพของครอบครัวทุกคนในสมุดภาพ แต่สมุดภาพของอากงหายไปหนึ่งเล่ม ซึ่งอีคิดว่าเล่มที่หายไปน่าจะมีหลักฐานสำคัญที่จะบอกถึงฆาตกรตัวจริงได้ อีได้พบกับสมุดวาดภาพของอากงเล่มที่หายไปที่บ้านของเมธ เขาจึงนำสมุดที่เจอไปให้ก๊วยเตี้ยตีความร่วมกัน ก๊วยเตี้ย พวกเขาจึงมีความเข้าใจว่าเมธน่าจะรู้เรื่องที่ภรรยาถูกวางยาจนแท้งลูก และคริสเป็นคนที่ทำร้ายพินัยกรรม อีปลอมตัวเป็นพิทไปหลอกคริสให้ออกมาพบกันและพาเมธไปพบคริสด้วย

เมื่อทั้งคู่เจอกันอึ้งจึงเอาปืนที่ตนซื้อมาให้เมธไปคุยกับคริส เมื่อคริสและเมธเริ่มสารภาพอึ้งจึงรีบ
บันทึกภาพไว้ จึงทำให้ทุกคนรู้ความจริงทั้งหมด คือ เมธเป็นคนที่ยิงประเสริฐตาย

ท้ายสุดเมธได้สารภาพทุกข้อกล่าวหาในชั้นศาล ศาลจึงตัดสินจำคุกเมธ 25 ปี ในข้อหาฆ่า
ผู้อื่น ฆาตกรรมไปเยี่ยมเมธที่คุกและได้บอกความจริงกับเมธว่า ตนเองรู้เรื่องที่คริสใส่ยาให้กับพิมตั้งแต่แรก
แต่เขาไม่ได้ห้าม ปล่อยให้เรื่องร้ายเกิดขึ้นในครอบครัวทำให้พิมเสียใจที่แท้งลูกจนฆ่าตัวตาย เมธให้
อภัยและขอให้ภัสสรปล่อยวางและเริ่มต้นชีวิตใหม่ เพราะเขาเองก็ทำใจและปล่อยวางเรื่องทั้งหมดแล้ว
ทุกคนเริ่มปรับความเข้าใจกันใหม่อีกครั้งและใช้ชีวิตร่วมกับคนที่เหลือในบ้านอย่างมีความสุขต่อไป

2. เรื่องย่อละครโทรทัศน์เรื่อง กรงกรรม

ย้อย เป็นเจ้าแม่เนี้ยเจ้าของกิจการร้านค้าและโรงสี ผู้ชอบบงการทุกเรื่องของคนใน
ครอบครัว ย้อยแต่งงานกับหลักเซ็ง และมีลูกชายด้วยกันทั้งหมด 4 คน คือ อาไข่ อาตง อาซา และ
อาสี่ อาไข่กลับมาเยี่ยมบ้านหลังจากไปเป็นทหารที่ตาคลี เขากลับมาพร้อมกับเรณู ผู้หญิงที่ทำอาชีพ
ขายบริการในบาร์ที่ตาคลี อาไข่พาเรณูกลับมาด้วยเพราะเรณูบอกว่าท้องกับเขา การมาของเรณูสร้างความ
ไม่พอใจให้กับย้อยเป็นอย่างมากที่ลูกชายพาหญิงขายบริการเข้าบ้าน อีกอย่างอาไข่ก็มีคู่มั่นอยู่
ก่อนแล้วซึ่งก็คือ พิไล ย้อยก็แก้ปัญหาด้วยการให้อาตง ลูกชายคนรองซึ่งบวชอยู่ สึกออกมาแต่งงาน
กับพิไลแทน หลังจากเรณูย้ายไปอยู่ที่หลังโรงสี ก็ทำขนมขายที่ตลาดเพื่อเลี้ยงชีพตัวเอง

นางศรีลูกค้าประจำของที่ร้านถูกใจนิสัยของอาซาจึงอยากได้ไปเป็นหลานชายของตน ย้อย
พยายามจับคู่กลมกับเพียงเพ็ญ หลานของนางศรี ลูกสาวคนเล็กของกำนันศรีที่ตำบลมะม่วง แต่
ความจริงแล้วเพียงเพ็ญกับกำนันรักกัน และเพียงเพ็ญกำลังท้องกับกำนัน ด้านอาซานั้นก็แอบชอบจันตา
ย้อยรู้ข่าวจากคนในตลาดว่าอาซาอาจจะมีใจให้กับจันตา ก็บังคับให้อาซารีบแต่งงานทันที เมื่อย้อย
โดนเรณูทำเสน่ห์ ย้อยก็เอ็นดูเรณูมาก และยังจ้างเรณูทำขนมมวงคลในงานแต่งงานของอาซาด้วย ฝ่าย
พิไลเมื่อเห็นย้อยเอ็นดูเรณูก็อิจฉา พิไลเห็นว่าผิดปกตಿಯ่างมาก และสงสัยว่าย้อยอาจจะถูกเรณูทำ
เสน่ห์ใส่ จึงคิดจะไปหาหมอผีเพื่อหาทางแก้คุณไสย

หลังจากแต่งงานเพียงเพ็ญก็แพ้ท้องอย่างหนัก เพียงเพ็ญยังซื้อสัตว์ต่อกำน อ้างว่าตน
ไม่สบายกลัวอาซาติดเชื้อจึงขอแยกเตียงนอนกับอาซา ซึ่งอาซาก็ตัดใจไม่ได้ขัดข้องอะไร สุดท้าย ทั้งคู่ตัดสินใจ
ไปเซ็นตีใบหย่ากันอย่างเงียบ ๆ อาซาบอกกับพ่อแม่ของเพียงเพ็ญว่า ตนเองจะกลับไปชุมแสงช่วยงาน
ที่บ้านเพราะอาพากำลังป่วยหนัก หลังจากหลักเซ็งป่วยมะเร็งปอดไม่นานก็เสียชีวิต

อาสี่คบกับมาลาไม่นานมาลาก็ท้อง อาสี่ไม่ยอมรับผิดชอบและขอให้มาลาไปทำแท้ง แต่
มาลาไม่กล้าทำและไม่กล้าบอกพ่อแม่จึงมาหาข้อยเพื่อขอความช่วยเหลือ แต่ข้อยไม่เชื่อและให้มาลา
สาบาน มาลาจึงกล่าวสาบานกับเจ้าพ่อชุมแสงว่าถ้าตนโกหกขอให้มียันเป็นไปในสามวันเจ็ดวัน แต่ถ้า
พูดความจริงขอให้อาสี่มียันเป็นไปแทน ไม่กี่วันต่อมาอาสี่ก็จมน้ำตาย เรณูจะไปแจ้งข่าวเรื่องการตาย
ของอาสี่กับอาไข่ที่ค่ายทหาร แต่กลับพบอาไข่อยู่กับอภรรยา ลูกสาวเจ้านาย

ไฟโลได้หมอมือดีชื่ออาจารย์สมดีจากทับกฤช จึงไปรับมาเปิดโปงเรื่องที่เรณูทำคุณไสยให้คนทั้งตลาดฟัง เรณูรู้สึกอับอายมาก จึงย้ายไปอยู่พุทฺหะคีรีพร้อมภักวรรณา และขอให้หมอก้อนเอาคุณไสยออกจากอาไ้ หลังจากนั้น ไฟโลก็ทูลทูลราย เพื่อว่าจะมีคนมาฆ่าตลอดเวลา จนมีข่าวลือว่าไฟโลอาการเหมือนผีเข้าและเรณูเป็นคนทำ ตีมกัลว่าเรื่องราวจะเดือดร้อนไปถึงเรณู จึงออกไปประกาศหน้าบ้านย้อยว่าเป็นฝีมือตน ถ้าไฟโลอยากหายดีก็ต้องป่าวประกาศเรื่องร้าย ๆ ที่ตนทำไว้ให้คนทั้งชุมแสงฟัง เมื่อไฟโลได้สติก็ขอกลับไปอยู่ที่ทับกฤช

เมื่อเรณูย้ายมาก็เปิดร้านขายขนมเพื่อหารายได้ ฝ่ายอาไ้ปลดทหารก็กลับไปบ้าน พร้อมกับบอพรณิ อาไ้กราบลาอ้อย ขอไปใช้ชีวิตอยู่กับบอพรณิ 3 ปีต่อมา อาตงแต่งงานกับบุญปลูก อาสาแต่งงานกับจันดา วรรณาได้แต่งงานกับปลัดจันกร ผังอาไ้ แม้จะได้เรียนสูงและไปทำงานในบริษัทของบอพรณิ มีลูกด้วยกัน 1 คน แต่เขาไม่มีความสุขเลย บอพรณิเที่ยวเล่นทุกวัน เขาไปเยี่ยมแม่ที่บ้านและบังเอิญได้พบกับเรณูที่มาเยี่ยมอ้อยเช่นกัน ทั้งคู่ได้เจอกันและปรับความเข้าใจกัน อาไ้ตั้งใจขับรถกลับมาเยี่ยมแม่ แต่เกิดอุบัติเหตุรถชนจนบาดเจ็บสาหัส อ้อยได้ยินข่าวก็ช็อกจนขาดใจตาย บอพรณิได้ยินข่าวอุบัติเหตุเห็นว่ารักษาไปก็ไม่หายเป็นปกติแน่ จึงปฏิเสธเรื่องการช่วยเหลือทางการเงินใด ๆ อาตงและอาสาจึงตัดสินใจจ้างองที่ดิมที่ย้อยแบ่งให้อาไ้จนหมดเพื่อเป็นค่ารักษา อาไ้รักษาตัวอยู่ 3 ปีก็กลับมาเป็นปกติโดยมีเรณูคอยดูแล ทั้งสองคนก็จดทะเบียนสมรสและได้อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

3. เรื่องย่อละครโทรทัศน์เรื่อง ด้ายแดง

เหม่ยอิง เป็นคุณนายใหญ่แห่งบ้านหมามงคล มีลูกชายคนเดียว คือ หลงเหว่ย มีลูกสาวสองคน คือ เหม่ยซิง กับ เหม่ยฟาง เมื่อเกิดสงครามมหาเอเซียบูรพาขึ้น ทำให้หลงเหว่ยต้องเดินทางกลับมาเมืองไทย หลงเหว่ยได้พาซูซีภรรยาที่กำลังตั้งท้องกลับมาด้วยเรื่องนี้ทำให้เหม่ยอิงไม่พอใจเป็นอย่างมาก แม้จะไม่ยอมรับซูซี แต่ก็ต้องจำใจให้ซินแสอู๋มาดูฤกษ์แต่งงานให้กับหลงเหว่ย ซึ่งซินแสอู๋ทำนายว่า ลูกในท้องของซูซีนั้นจะเป็นตัวกาลกิณีต่อพ่อ ไม่ว่าจะคลอดเป็นหญิงหรือชายก็ต้องยกให้เป็นลูกคนอื่นเพื่อแก้เคล็ด ซูซีไม่ยอม จึงเป็นเหตุทำให้คุณนายใหญ่คิดหาทางกำจัดลูกในท้องของซูซีเมื่อหลงเหว่ยถูกยิง ซูซีได้ข่าวก็ตกใจเป็นอย่างมาก จนเป็นลมล้มจนต้องทำการคลอดก่อนกำหนดเหตุการณ์เลวร้ายที่เกิดขึ้นในครั้งนี้ ยิ่งทำให้คุณนายใหญ่เชื่อว่า หลานที่กำลังจะเกิดมาเป็นตัวกาลกิณีจริง ๆ เธอจึงสั่งให้ อาจู่ สาวใช้คนสนิท เอาลูกสาวของซูซีไปทิ้ง ซูซีเสียใจมากเมื่อรู้ข่าวลูกของตัวเองหายไป เธอเชื่อว่าเป็นฝีมือของคุณนายใหญ่ แต่ไม่มีหลักฐาน

คุณนายใหญ่อยากให้หลงเหว่ยมีภรรยาใหม่ คุณนายใหญ่จึงไปทาบทาม เพ่ยเพ่ย ลูกสาวคนสวยของเจ้าแก้ง มาเป็นภรรยาใหม่ของหลงเหว่ย การกระทำของคุณนายใหญ่ทำให้ซูซีโกรธมาก จึงทะเลาะกับคุณนายใหญ่อย่างรุนแรง ซูซีจึงตัดสินใจกลับไปฮองกงทันที ในระหว่างนั้น คุณนายใหญ่ก็พยายามทำทุกวิถีทางให้เพ่ยเพ่ยตั้งท้องให้จงได้ จนในที่สุด คุณนายใหญ่ก็สมหวัง หลังจากนั้นได้

ไม่นาน เพี้ยเพี้ยก็คลอตลูกชาย คุณนายใหญ่จึงตั้งชื่อหลานชายคนนี้ว่า ปกป้อง คุณนายใหญ่กับอาจู่ไปขอพรที่ศาลเจ้าเพื่อเป็นสิริมงคล และทำให้เธอได้รู้ความจริงบางอย่างว่า เพี้ยเพี้ยลักลอบเป็นซู้กับอาจู่ คนเฝ้าศาลเจ้า คุณนายใหญ่จึงสั่งให้เถ้าแก่เฮ้งไปทำร้ายอาจู่ ตอนที่สองคนต่อยตีกัน เถ้าแก่เฮ้งถูกลอบสังหาร ส่วนอาจู่ก็ได้รับบาดเจ็บสาหัสแล้วตกน้ำไปด้วยไม่รู้ว่าตายหรืออยู่ เพี้ยเพี้ยเสียพ่อกับคนรักในขณะเดียวกัน แต่คุณนายใหญ่ก็ยังบังคับเพี้ยเพี้ยต้องมีลูกที่เป็นสายเลือดของหลงเหว่ยจริง ๆ เพี้ยเพี้ยเสียใจอย่างหนักจึงฆ่าตัวตาย หลงเหว่ยโกรธมาก ที่รู้ว่าคุณนายใหญ่เป็นคนบงการอยู่เบื้องหลังในการให้คนไปทำร้ายอาจู่ จึงทะเลาะกับคุณนายใหญ่อย่างรุนแรง

17 ปีผ่านไป ปกป้องโตเป็นหนุ่ม วันหนึ่ง ปกป้องมีเรื่องกับนักเลงใหญ่ แต่โชคดีที่ได้หลิงหลิงเด็กในคณะจี๊ของหงงจู้มาช่วย ทำให้ทั้งคู่สนิทสนมกัน ในวันงานแซ่ฮิดของคุณนายใหญ่ หลิงหลิงรับบทเป็นนางเอกจี๊มาโชว์ในงาน หลงเหว่ยก็เฝ้าดูหลิงหลิงเหมือนลูก เมื่อคุณนายใหญ่รู้ว่าหลงเหว่ยถูกใจหลิงหลิง จึงขอซื้อตัวเพื่อให้มาเป็นเมียของหลงเหว่ยทันที เมื่อปกป้องรู้ว่าหลิงหลิงจะมาเป็นเจ้าสาวของพ่อ จึงตัดสินใจหนีออกจากบ้านไปพร้อมกับ หลิงหลิง หลงเหว่ยตกใจมากที่รู้ว่าคุณนายใหญ่กำลังจะจับให้ตนแต่งงานกับคนรักของลูกชาย จากเหตุการณ์นี้ ทำให้ทั้งคุณนายใหญ่และหลงเหว่ยรู้ว่า หลิงหลิงคือลูกสาวแท้ ๆ ของเขากับชูซี่

ปกป้องกับหลิงหลิงตัดสินใจแต่งงานเป็นสามีภรรยา กัน หลังจากงานแต่งงาน ปกป้องและหลิงหลิงก็ถูกลูกน้องของหลงเหว่ยจับตัวไว้ได้ หลิงหลิงจึงรู้ความจริงว่า ตัวเองคือลูกของหลงเหว่ยกับชูซี่ที่ถูกขโมยไปตั้งตั้งแต่เกิด แต่หลิงหลิงและปกป้องไม่สามารถยอมรับความจริงในข้อนี้ได้เลย ตัดสินใจพยายามจะฆ่าตัวตาย โชคดีที่หลงเหว่ยช่วยชีวิตทั้งสองคนทันเวลา คุณนายใหญ่จึงพูดความจริงกับหลงเหว่ยว่า ปกป้องไม่ใช่ลูกของเขา เป็นลูกเพี้ยเพี้ยกับอาจู่ ดังนั้น ปกป้องกับหลิงหลิงรักกันได้ สุดท้าย คุณนายใหญ่ก็ไม่บงการชีวิตของหลงเหว่ยอีก หลงเหว่ยกับชูซี่ดีใจมากที่ได้เจอลูกสาวและทั้งสองคนตัดสินใจกลับมาอยู่ด้วยกันอีกต่อไป ครอบครัวทุกคนจึงอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล	MISS LI LING (นันทน์ลิน)
วัน เดือน ปีเกิด	20 กันยายน 2538
ที่อยู่ปัจจุบัน	หอพักนักศึกษา มฉก.2 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 18/18 ถนนเทพรัตน กม. 18 ตำบลบางโฉลง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ 10540
ประวัติการศึกษา	คณาจารย์ศาสตร์ สถาบันเซียงชื้อหู่ มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี สาขาการสอนภาษาจีนเป็นภาษาที่สอง

